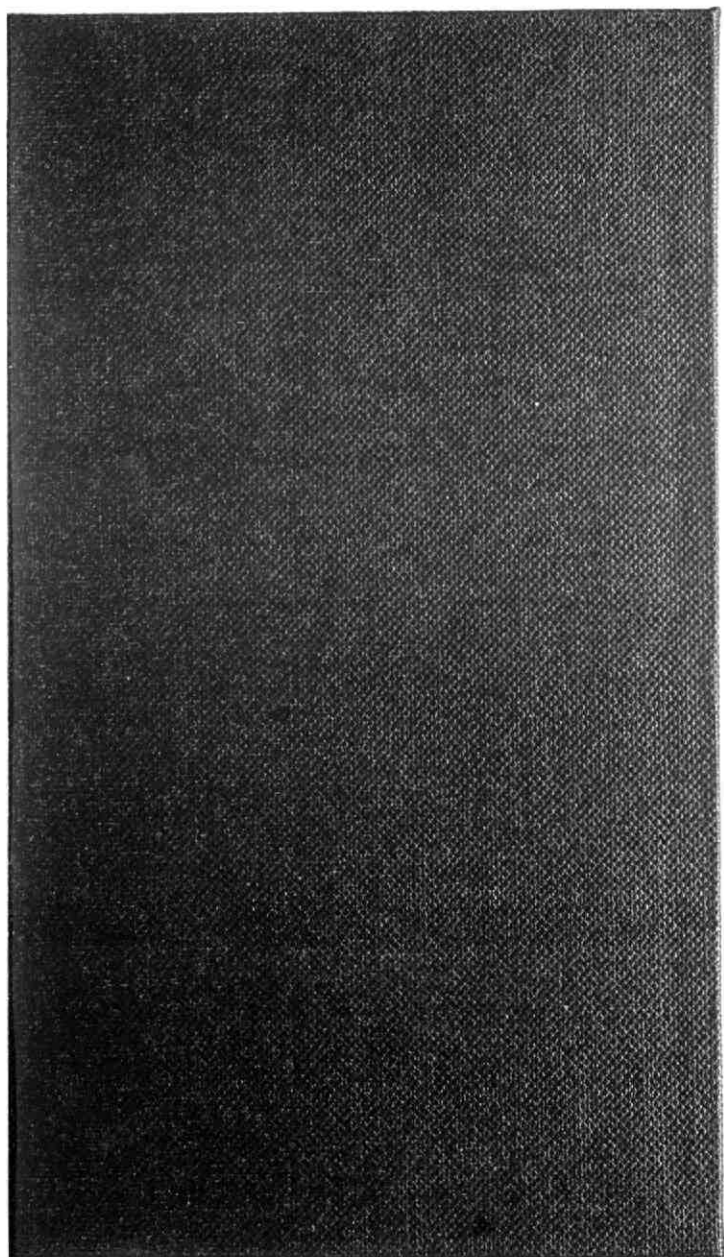




Godvruchtige leidsman, aanwijzende den weg ten hemel, door oefeningen en gebeden

<https://hdl.handle.net/1874/236759>



mm 13810

102



DESIRÉ, DÉP. 1841

LA RUE DE LA Vierge, 1841

LA PRIÈRE EN FAMILLE.

*Quelque chose en l'air se voit dans l'air de mon nom,
je serai un instant d'air*

GODVRUCHTIGE

L E I D S M A N ,

AANWIJZENDE

DEN WEG TEN HEMEL,

DOOR OEFENINGEN EN GEBEDEN.

Met veelvuldige godvruchtige Gebeden en Litatiën
bijeenvergaderd door een' Pater van de orde
der Predikheeren.



Met Goedkeuring.



VENLOO, WED. H. BONTAMPS.

1885.



TAFEL OF AANWIJZING
DER
ROERENDE FEESTDAGEN.

JAAR.	ASCHDAG.	PASCHEN.	PINKSTEREN.
1879	27 Febr.	13 April.	1 Junij.
1880	10 Febr.	28 Maart.	16 Mei.
1881	2 Maart.	17 April.	5 Junij.
1882	22 Febr.	9 April.	28 Mei.
1883	8 Febr.	25 Maart.	13 Mei.
1884	27 Febr.	13 April.	1 Junij.
1885	18 Febr.	5 April.	24 Mei.
1886	10 Maart.	25 April.	13 Junij.
1887	3 Maart.	10 April.	29 Mei.
1888	15 Febr.	1 April.	20 Mei.
1889	6 Maart.	21 April.	9 Junij.
1890	19 Febr.	6 April.	25 Mei.
1891	11 Febr.	29 Maart.	17 Mei.
1892	2 Maart.	17 April.	5 Junij.
1893	15 Febr.	2 April.	21 Mei.
1894	7 Febr.	25 Maart.	13 Mei.
1895	27 Febr.	14 April.	2 Junij.
1896	19 Febr.	5 April.	24 Mei.
1897	5 Maart.	18 April.	6 Junij.
1898	18 Febr.	10 April.	29 Mei.
1899	10 Febr.	2 April.	21 Mei.
1900	27 Febr.	15 April.	3 Junij.
1901	14 Febr.	7 April.	20 Mei.
1902	6 Maart.	30 Maart.	18 Mei.

Goedkeuringen.

Imprimi poterit.

Actum Antverpiæ, die 14 May 1706.

J. C. DE CARRIAL.

Ecclesiæ Cathedr. Antverp. Can. Grad.

Judex Synod. ac Lib. Censor.

Dit boek zal zeer voordeelig mogen gedrukt worden.

Actum tot Gend, den 20 May 1755.

JOANNES CLERCQ.

Canonik en Boekkeurder.

Permittimus reimpressionem :

Leodii, hac 6 Aprilis 1832.

J. A. BARRETT,

Vic. Gen.



CHRISTELIJK ONDERWIJS IN DE VOORNAAMSTE GELOOFSPUNTEN.

Het geloof is de grondvesting aller deugden en volmaaktheden, wanneer men opregt en aandachtig overdenkt, eerstelijk :

1. Dat er één God is, Schepper van alle dingen.

2. Dat God alle dingen bestiert.

3. Dat onze ziel onsterfelijk is.

4. Dat de genade Gods noodig is ter zaligheid.

5. Dat God regter is over allen.

6. Dat God drievuldig is in personen.

7. Dat de Zoon Gods is mensch geworden.

Het ander deel der voornaamste
geloofspunten.

1. De 12 artikelen des geloofs.

2. De 7 beduidingen des Onz. Vad.

3. De 10 geboden Gods.
4. De 5 geboden der H. Kerk.
5. De 7 heilige Sakramenten.

**Merkteekenen der waarachtige Kerk
van Christus.**

Ik bevind dat de Roomsche Katholijke Kerk boven alle dwaalleer uitschijnt, door hare éénheid, heiligheid, licht der voorzeggingen, wonderteekenen, de algemeene goedkeuring van alle volkeren, hare oudheid en wettige afkomst van *Christus* en de Apostelen, de gedurige opvolging der Pausen in den stoel van Petrus, enz. Dat ik moet bekennen, dat deze Kerk van den levenden God is, de kolom en het steunsel der waarheid, die de poorten der helle nimmer zullen overweldigen; waarin Christus met zijnen geest der waarheid blijven zal tot het einde der wereld. In de gehoorzaamheid en gemeen-

schap der Kerk wil ik met Gods genade leven en sterven : door Jesus Christus, onzen Heer.

De tien Geboden Gods.

1. Ik ben de Heer uw God. Gij zult geene vreemde goden voor mijne oogen hebben. Gij zult geen gesneden beeld of gelijkenis maken; gij zult die niet aanbidden of godsdienst aandoen.

2. Gij zult den naam van den Heer uwen God niet ijdelijk gebruiken.

3. Weest gedachtig dat gij den Sabbathdag heilig maakt.

4. Eert uwen vader en uwe moeder, opdat gij lang moogt leven op de aarde.

5. Gij zult niet doodslaan.

6. Gij zult geen overspel doen.

7. Gij zult niet stelen.

8. Gij zult tegen uwen naaste geene valsche getuigenis geven.

9. Gij zult uws naasten huisvrouw niet begeeren.

10. Gij zult zijn huis niet begeeren, noch zijn land, noch zijnen knecht, noch zijne dienstmaagd, noch zijnen os, noch zijnen ezel, noch iets van al wat hem toebehoort.

Men moet daarenboven onderhouden:

1. De geboden Feestdagen der heilige Kerk, zoo wel als den heiligen Zondag, op straffe van doodzonde. Ten minste ééns 's jaars biechten, en het heilig Sakrament des Altaars met Paschen in zijne Parochie (daar het geschieden kan) ontvangen.

2. Vrijdags en zaturdags geen vleesch eten.

3. Vasten op de vastendagen, quatertemperdagen en de geheele vaste; wanneer men zich ook moet onthouden van hetgene verboden wordt, tenzij dat men om wettige reden verlof daartoe hebbe.

4. Om christelijk te leven, is het

noodig de heilige Sakramenten wel te gebruiken.

Zij zijn deze zeven :

1. Het Doopsel. 2. Het Vormsel.
3. Het H. Sakrament des Altaars.
4. De Biecht. 5. Het H. Oliesel. 6. Het
Priesterschap. 7. Het Huwelijk.



MORGENGEBEDEN.



Het morgengebed is een pligt, die God van ons eischt, als eerstelingen van den dag. Met welke godsdienstigheid moeten zij hem opgeofferd worden ! Van de vervulling van dezen eersten pligt, hangt de geheele uitslag der werken van het overige van den dag af. Het zoude oneindig veel gewaagd zijn, den dag te beginnen, zonder aan God de hulp zijner genade gevraagd te hebben, en zonder hem bedankt te hebben voor de rust der nacht. Weiger heur nooit deze dubbele schatting.

Maar eer gij gaat bidden, verdiep u een

oogenblik in uzelfven. Begrijp wat gij zijt, en wat God is, in wiens tegenwoordigheid gij staat : gij zult ligtelijk bevatten het gewigt van de zaak, die gij doen, en de gevoelens van ootmoedigheid, van berouw over de zonden, van eerbied, van aandachtigheid, van zedigheid, van vurigheid en van liefde, met welke gij het altijd doen moet.

Dit zijn de uitwendige gesteltenissen, waarmede men met God moet omgaan in het gebed.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes. Amen.

Stel u in Gods tegenwoordigheid :
aanbid zijnen heiligen Naam.

Allerheiligste en allerhoogwaardigste Drievuldigheid, één God in drie personen ! ik geloof dat Gij hier tegenwoordig zijt; ik aanbid U met de allerdiepste gevoelens van ootmoedigheid, en geef U met al mijn hart de eer, die men schuldig is aan uwe opperste Majesteit.

Bedank God voor de ontvangene genade,
en offer u aan hem op.

Mijn God! ik bedank U zeer ootmoedig voor de genade, die Gij mij totheden bewezen hebt. Het is eene uitwerking van uwe goedheid, dat ik wederom dezen dag zie : ik wil hem ook alleen gebruiken om U te dienen. Ik draag er U van op al de gedachten, woorden, werken en moeilijkheden. Zegen ze, Heer, opdat ze allen bezield zijn door uwe liefde, en strekken tot uwe meerdere eer.

Maak een voornemen van de zonden te vlugten, en de deugden te oefenen.

Aanbiddelijke Jesus! goddelijk voorbeeld van volmaaktheid, naar hetwelk wij moeten trachten : ik zal mij bevlijtigen, zoo veel als ik kan, om mij gelijkvormig te maken aan U; zachtmoedig, ootmoedig,

zuiver, vurig, geduldig en onderworpen gelijk Gij, aan den wil van den hemelschen Vader, en ik zal bijzonder al mijne vlijt aanwenden, om van daag niet te hervallen in de gebreken, die ik dikwijls bedreven heb en van welke ik mij opregt begeer te verbeteren.

Vraag aan God de genade, die u noodig is.

Mijn God! Gij kent mijne zwakheid. Ik kan niets zonder den bijstand uwer genade. Weiger mij dezelve niet, o mijn God! schik ze naar mijn behoefte; geef mij kracht genoeg om al het kwaad dat Gij verbiedt te vlugten, al het goede te oefenen dat Gij van mij verwacht, en om geduldig te lijden al de kwellingen, die het U zal gelieven mij toe te zenden.

Het gebed des Heeren.

Onze Vader, die in de hemelen

zijt! Geheiligd zij uw naam. Ons toekome uw rijk. Uw wil geschiede op de aarde als in den hemel. Geef ons heden ons dagelijksch brood. En vergeef onszes schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in bekoring. Maar verlos ons van den kwade. Amen.

De groetenis des Engels.

Wees gegroet, Maria, vol van genade; de Heer is met u; gezegend zijt gij boven alle vrouwen, en gezegend is de vrucht uws ligchaams Jesus. Heilige Maria, Moeder Gods! bid voor ons, zondaars, nu en in het uur onzes doods. Amen.

Het Geloof.

Ik geloof in God den Vader almagtig, Schepper van hemel en van aarde. En in Jesus Christus, zijnen eenigen Zoon, onzen Heer; die ontvangen is van den heiligen

Geest, geboren uit de Maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus; die gekruist, gestorven en begraven is. Die nedergedaald is ter helle; ten derden dage is hij verrezen van den dood; hij is opgeklommen ten hemel, en zit ter regterhand Gods, zijns Vaders almachtig; van daar zal hij komen oordeelen de levenden en de dooden. Ik geloof in den heiligen Geest; ééne heilige Katholijke Kerk, de gemeenschap der Heiligen, vergiffenis der zonden, verrijzenis des vleesches, en het eeuwige leven. Amen.

Belijdenis der zonden.

Ik belijd voor God almachtig, de heilige Maria, altijd maagd, den heiligen Michaël aartsengel, den heiligen Joannes den Dooper, de heilige apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, dat ik zeer gezondigd heb, met gedachten, woorden

en werken. Het is mijne schuld, mijne schuld, mijne allergrootste schuld. Daarom bid ik de heilige Maria, altijd maagd, den heiligen aartsengel Michaël, de heilige apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, onzen Heer en God voor mij te willen bidden.

De almogende God ontferme zich onzer, en onze zonden vergeven hebbende, brenge ons tot het eeuwige leven. Amen.

Ontslag, kwijtschelding en vergiffenis van al onze zonden verleen ons de almogende en barmhartige Heer. Amen.

**Gebod tot de heilige Maagd, uwen goeden
Engel en uwen heiligen Patroon**

Heilige Maagd, Moeder Gods, mijne lieve Moeder en Patrones! ik stel mij onder uwe bescherming, en werp mij met betrouwen in den schoot uwer barmhartigheid.

Wees, o Moeder van goedheid, mijne toevlugt inden nood, en mijne voorspreekster bij uwen aanbidde-lijken Zoon, heden en al de dagen mijns levens, en bijzonder in het uur van mijnen dood.

Engel des hemels, mijn getrouwe en liefderijke leidsman! verwerf mij van zoo gehoorzaam te zijn aan uwe ingevingen, en mijne voetstap-pen zoo wel te rigten, dat ik niet afdwale van den weg der geboden van mijnen God.

Groote Heilige, wiens naam ik draag! bescherm mij en bid voor mij, opdat ik God, gelijk gij, mag dienen op de aarde, en hem eeu-wig met u verheerlijken in den hemel. Amen.

G E B E D.

Heer Jesus Christus, die gezegd hebt: vraagt, en gij zult verkrijgen; zoekt, en gij zult vinden; klopt, en

u zal open gedaan worden : geef ons de genade, om te begrijpen de genegenheid van uwe goddelijke liefde; opdat wij U beminnen uit geheel ons hart, U belijden met den mond en het hart, en nooit ophouden U te loven.

De Engel des Heeren heeft Maria geboodschapt; en zij heeft ontvangen van den heiligen Geest. *Wees gegroet, enz.*

Zie de dienstmaagd des Heeren ; mij geschiede naar uw woord.

Wees gegroet, enz.

En het Woord is vleesch geworden; en het heeft onder ons gewoond. *Wees gegroet.*

Hier overweegt men de bijzondere fouten, die men voorgenomen heeft te verbeteren. Ten eerste, men neemt zich voor dezelve met kracht te vlugten. Ten tweede, men voorziet de gelegenheden van er in te vallen. Ten derde, men vernieuwt zijne voornemens. Ten vierde, men vraagt aan God den bijstand zijner genade.

Is het dat men na al deze voorzorg in vlijt, die men door den dag aanwendt, nog in zonden mogt vallen, dan vraagt men er vergiffenis van, en men legt zich aanstonds eene kleine boetvaardigheid op, zonder echter den moed te verliezen.

AVONDGEBEDEN.

Is er veel aan gelegen den dag wel te beginnen, er is niet minder aan gelegen dien wel te eindigen. De nieuwe gunsten, die God ons toegestaan heeft over dag, en de bescherming welke wij noodig hebben om de nacht zonder gevaar door te brengen, zijn nieuwe beweegredenen om God te bidden, en zulks te doen in de gesteltenis die wij reeds aangewend hebben.

Het onderzoek des avonds, hetwelk men moet aanzien als eene der voornaamste pligten van het christelijke leven, is het bijzonderste deel van deze laatste oefening van den dag. Men heeft er de leerwijze van in de volgende acten: *tegenwoordigheid Gods, dankzegging, vraag, onderzoek, droefheid en goed voornemen.*

De bijzondere zegeningen, welke God uitstort over de huisgezinnen, waar de gebeden gezamenlijk gelezen worden, moeten u krachtdadig aanzetten, om het gebruik van eene zoo heilige en stichtelijke oefening aan te nemen; bijzonder des avonds, wanneer men allergemakkelijkst kan te zamen komen. Want *waar er twee of drie in mijnen naam vergaderd zijn*, zegt Jesus, *daar ben ik in het midden van hen*. Wat is er meer aanmoedigend? Wat moet men niet verlaten, om zich zoo een groot geluk te verschaffen?

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Laten wij ons stellen in de tegenwoordigheid van God, en hem aanbidden.

Ik aanbid U, o mijn God, met de onderwerping, die mij de tegenwoordigheid van uwe opperste grootheid ingeeft. Ik geloof in U, omdat Gij de waarheid zelve zijt.

Ik hoop op U, omdat Gij oneindig goed zijt. Ik bemin U uit geheel mijn hart, omdat Gij ten hoogste beminnelijk zijt; en ik bemin mijne naasten als mij zelven, om de liefde van U.

Laat ons God danken voor de genade, die hij ons gegeven heeft.

Welke dankzegging zal ik U doen, o mijn God, voor al het goede dat ik van U ontvangen heb? Gij hebt op mij van alle eeuwigheid gedacht; Gij hebt mij uit het niet getrokken; Gij hebt uw leven gegeven om mij te verlossen, en Gij vervult mij nog alle dagen met een oneindig aantal gunsten. Helaas, Heer! wat zal ik doen tot erkentenis van zoo vele goedheden? Vereenigt u met mij, gelukzalige Geesten, om den God van barmhartigheid te loven, die niet ophoudt van goed te doen,

aan het alleronwaardigste en ondankbaarste zijner schepselen:

Laat ons God vragen om onze zonden te kennen.

Eeuwige Oorsprong des lichts! heilige Geest! verdrijf de duisternis die mij de afschuwelijke boosheid mijner zonden verbergt. Doe, o God, doe mij er zoo grooten afschrik van krijgen, dat ik dezelve hate, zoo het mogelijk is, gelijk Gij die zelf haat, en dat ik niets meer vreeze, dan dezelve in het toekomende te bedrijven.

Laat ons het bedrevene kwaad onderzoeken. *Tegen God* : Nalatigheid of verzuim in onze pligten van godsvrucht, oneerbiedigheden in de kerk, vrijwillige verstrooidheden in onze gebeden, gebrek aan goede meening, wederstand aan de genade, zwering, misnoegen, gebrek van vertrou-

wen en overgeving aan den wil Gods.

Tegen onze naasten : Ligtv aardig oordeel, verachting, haat, afgunst, begeerte van wraak, twist, oploopendheid, kwaadwensching, scheldwoorden, achterklap, beschimping, valsche betigting, schade aan goed of eer, kwaad voorbeeld, ergernis, gebrek van eerbied, van gehoorzaamheid, liefde, moed en getrouwheid.

Tegen ons zelven : IJdelheid, menschelijk opzigt, leugens, gedachten, begeerten, gesprekken en werken tegen de zuiverheid, ongebondenheid, gramschap, ongeduldigheid, wulpsch en vuil leven, traagheid in het volbrengen der pligten van onzen staat.

*Laat ons een opregt berouw
verwekken.*

Zie mij hier, Heer, geheel met

schaamte en droefheid overdekt, door het gezigt mijner zonden. Ik verfoei dezelve voor U, met een opregt leedwezen eenen zoo goeden God vergramd te hebben, eenen God zoo minzaam en zoo waardig om bemind te worden. Was het dit, o mijn God, dat Gij moest verwachten van mijne erkentenis, na mij bemind te hebben tot het vergieten van uw bloed voor mij? Ja, Heer! ik heb mijne boosheid en ondankbaarheid te ver gedreven: ik vraag er U ootmoediglijk vergiffenis van, en smEEK U, o mijn God, door diezelfde goedheid, van welke ik zoo dikwijls de uitwerksels gevoeld heb, mij de genade te vergunnen, van er nu en tot den dood toe ware boetvaardigheid over te doen.

*Laat ons een vast voornemen maken
van niet meer te zondigen.*

Hoe zou ik wenschen, o mijn God, U nooit vergramd te hebben! maar, vermits ik zoo ongelukkig ben geweest U te mishagen, zal ik U de droefheid, die ik er van heb toonen, door een gedrag geheel tegenstrijdig aan hetgeen ik tot nu toe gehad heb. Ik verzaak van nu af de zonden en de gelegenheden derzelve, en bovenal die waarin ik zoo dikwijls de zwakheid heb te hervallen; en indien Gij U verwaardigt mij de genade te vergunnen, gelijk ik ze vraag en hoop te verkrijgen, zoo zal ik trachten getrouwelijk mijne pligten te volbrengen, en niets zal bekwaam zijn mij te wederhouden U te dienen. Amen.

Hier bidt men het *Gebed des*

Heeren, de Groetenis des Engels het Geloof en de Belijdenis der zonden, bladz. 14.

*Laten wij ons aanbevelen aan God,
aan de heilige Maagd Maria, en
aan alle Heiligen.*

Zegen, o mijn God, de rust die ik ga nemen om mijne krachten te herstellen, opdat ik U beter mag dienen. Heilige Maagd, Moeder van mijnen God, en na hem mijne eenige hoop! mijn goede Engel en mijn heilige Patroon! bidt voor mij, en beschermt mij gedurende dezen nacht, en geheel den tijd mijns levens, en in het uur mijns doods. Amen.

Laat ons bidden voor de levenden en overledene geloovigen.

Stort, Heer, uwe zegeningen uit over mijne ouders, weldoeners, vrienden en vijanden; bescherm al degenen die Gij mij gegeven hebt

voor meesters, zoo geestelijke als wereldlijke. Help de armen, de gevangenen, de bedroefden, de reizigers, de zieken en de stervenden. Bekeer de ketters, en verlicht de ongeloovigen.

God van goedheid en barmhertigheid! heb ook medelijden met de zielen der geloovigen, die in het vagevuur zijn. Maak een einde aan hare pijnen, en geef aan die, voor welke ik verplicht ben te bidden, de rust en het eeuwige licht. Am.

G E B E D.

Almagtige en eeuwige God, die het ligchaam en de ziel der allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria bereid hebt, opdat zij, door de medewerking des heiligen Geestes, verdienen zoude eene waardige woonplaats te wezen voor uwen lieven Zoon: geef dat wij, die ons in haar aandenken verblijden, door

hare goedertierene gebeden van den eeuwigen dood mogen verlost worden : door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Ander Gebed

Wij bidden U, Heer, deze woonplaats te bezoeken en er van af te weren alle listen des vijands; dat uwe heilige Engelen daarin wonen, om ons in vrede te bewaren, en dat uw zegen altijd over ons blijve: door Jesus Christus onzen Heer. Am.

Gebed tot alle Heiligen.

Gelukzalige zielen, die de genade gehad hebt tot de eeuwige heerlijkheid te komen: verwerft mij twee zaken van Hem, die onze algemeene God en Vader is, namelijk: hem nooit doodelijk te vergrammen, en dat hij al wat hem mishaagt van ons wegneme. Amen.

De Engel des Heeren, enz. bl. 17.



ONDERWIJZINGEN EN GEBEDEN

VOOR EN ONDER DE HEILIGE MIS.

Oefening van eene Godminnende ziel onder
de goddelijke Dienst.

Na het *SURSUM CORDA*, verheft zich de ziel boven al het aardsche en al hetgeen daar omgaat; zij houdt zich bezig met de zalige geesten en met de allerheiligste Drievuldigheid te loven, zeggende *SANCTUS, SANCTUS, SANCTUS*.

Maar dan, wanneer de Priester de stille gebeden spreekt, rigt zij hare oogen op het kruisbeeld, Christus heilig hoofd met doornen gekroond aanziende, en beveelt hetzelfde het Opperhoofd der heilige Kerk, den paus, de bisschoppen, priesters, keizers en koningen aan. En de wonde van Jesus regterhand beziende, beveelt zij daarin hare ouders en bloedverwanten. In de wonde van Jesus linkerhand, beveelt zij al hare vijanden, en al degenen waarvan zij eenig leed of ergernis ontvangen heeft. In de wonde van Jesus regtervoet, beveelt zij de personen en zaken die haar aanbevolen zijn. In de wonde van

Jesus linkervoet, beveelt zij alle zondaren, opdat zij mogen bekeerd worden. En in de wonden van Jesus hart, beveelt de Godminnende ziel zich zelve, en bidt om al hetgeen zij tot hare zaligheid noodig heeft.

In de wonden van Jesus ligchaam, beveelt zij alle ketters en ongeloovigen, opdat zij mogen bekeerd worden. Aan het kruis van Jesus, beveelt zij alle geestelijke orden en personen, opdat zij het kruis van hunnen regel geduldig mogen dragen. En in de tranen van den goeden Jesus, en het speeksel waarmede in zijn heilig aangezicht gespogen werd, beveelt zij allen die met laster en ongelijk overvallen worden.

In de laatste verzuchtingen van Jesus, toen hij zijn hoofd stervende nederboog, beveelt zij allen die in doodsangst zijn en om de eeuwigheid strijden.

Onder de *heilige Consecratie* offert zij zich zelve met Jesus aan zijnen hemelschen Vader op, als eene levende offerande, en bidt hem, dat het hem believe zijne belofte in-dachtig te zijn, die hij gedaan heeft toen hij zeide: *als ik van de aarde verheven zal zijn, zal ik alle dingen tot mij trekken*, en verzoekt aan den hemelschen Vader, dat hij door de wonden van zijnen Zoon en door

zijn dierbaar bloed, de wereld wil aanzien, en de vlammen des vagevuurs uitdooven, waar zijne kinderen lijden, voor wien dat dierbaar bloed zoo mildelijk is uitgestort.

Korte gebeden voor alle menschen, te bidden onder de goddelijke Dienst.

Hemelsche Vader! ik draag U op uwen lijdenden Zoon met zijne oneindige verdiensten; ik bid U, ontferm U over ons door dat bitter lijden.

Hemelsche Vader! ik bid de heilige Moeder Gods en alle lieve Heiligen, door hare gebeden, ontferm U over ons.

Hemelsche Vader! ik draag U op mij zelven, zooals ik ben; wil mijne zonden vergeven, mij voor aanvechtingen bewaren, en in deugden versterken.

Hemelsche Vader! ik smeeek U voor alle menschen die in de wereld zijn; wil de zondaars bekee-

ren, en de deugdzame menschen versterken.

Hemelsche Vader! ik bid U voor al de geloovige zielen, die in het vagevuur lijden. Heer! geef haar de eeuwige rust, en het eeuwige licht verlichte haar. Amen.

Het volgende gebed moet men met eene diepe vernedering des harten uitspreken, als men andere gebeden gelezen heeft voor de H. Communie.

O Heer! ik ben niet waardig, om al mijne euvel daden.

Dat dit voedsel mijne zwakke ziel zou verzaden.

O Heer! ik ben niet waardig dat Gij mij uw' disch bereidt,

En mij, met schuld bevlekt, als dischgenoot verbeidt.

O Heer! ik ben niet waardig dat Gij treedt in mijne woning,

Ik ben een schaamle slaaf, Gij zijt mijn vorst en koning ;

Doch door een enkel woord ,
o Goddelijke menschenvriend !

Herkent Gij in uw knecht, uw wederkeerend kind.

Als men met het H. Sakrament den zegen geeft, zeg :

Geef mij, Heer, uwen zegen, om in uwe liefde te leven en te sterven.

Kom, Heer Jesus ! bezit mijn hart alleen ; wil het tot U opleiden, opdat ik niet leve dan om U te beminnen.

Jesus ! verlos mij door uw bloed, van al mijne zonden en gebreken ; ontvonk mijn hart in uwe liefde.

O Jesus ! aan U geef ik mijn hart, door Maria uwe Moeder.

Maria, Moeder van Jesus, Moeder der barmhartigheid ! verkrijg goedwillig mijn hart, naar het hart van Jesus, uwen beminden Zoon.

Maria, liefderijke Moeder! leer mij Jesus beminnen.



HET BEGIN DER HEILIGE MIS.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Am.

Ik zal ingaan tot het altaar Gods: tot God die mijne jeugd verblijdt.

Oordeel mij, God, en onderscheid mijne zaak van het onheilig volk: verlos mij van den boozen en bedriegelijken mensch.

Want Gij, God, zijt mijne sterkte; waarom hebt Gij mij verstooten, en waarom ga ik bedroefd, als mij de vijand kwelt?

Zend uit uw licht en uwe waarheid; deze hebben mij geleid en gebragt tot uwen heiligen berg en in uwe tabernakelen.

En ik zal ingaan tot het altaar

Gods; tot God die mijne jeugd verblijdt.

Ik zal U belijden met het hart, God, mijn God! waarom ontstelt gij u?

Betrouw op God; want ik zal hem nog loven, de zaligheid van mijn aangezicht en mijn God.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest: gelijk het was in het begin, nu en altijd, en in de eeuwigheid. Amen.

Ik zal ingaan tot het altaar Gods: tot God die mijne jeugd verblijdt.

Onze hulp is in den naam des Heeren, die hemel en aarde gemaakt heeft.

De Confiteor of schuldbelijdenis.

Ik belijd voor God almachtig, de heilige Maagd Maria, den heiligen Michaël aartsengel, den heiligen Joannes den dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en alle

Heiligen, dat ik zeer gezondigd heb: met gedachten, woorden en werken; het is mijne schuld, mijne schuld, mijne allergrootste schuld; daarom bid ik de heilige Maagd Maria, den heiligen Joannes den dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, en alle Heiligen, den Heer onzen God voor mij te willen bidden.

De almogende God moge zich onzer ontfermen, en, onze zonden vergeven hebbende, ons brengen tot het eeuwige leven. Amen.

Ontslag, kwijtschelding en vergiffenis, verleene ons de almachtige en barmhartige Heer. Amen.

Heer! tot ons gekeerd zijnde, zult Gij ons weder doen leven, en uw volk zal zich in U verblijden.

Toon ons, Heer, uwe barmhartigheid, en geef ons uwe zaligheid.

Heer! verhoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen.

G E B E D.

Neem van ons, bidden wij U, Heer, al onze ongeregtigheden, opdat wij met een zuiver hart mogen ingaan in het Heilige der Heiligen : door Jesus Christus onzen Heer. Am.

Introïtus en Kyrie eleison.

O Hemelsche Vader! onze Hoo-
gepriester Jesus Christus, uw
eenige Zoon, is voor ons, arme zon-
daars, ingegaan tot den troon uwer
genade, daar hij de eenige midde-
laar is, om al diegenen zalig te ma-
ken, die door Hem tot U gekomen
zijn. Geef dezen priester, als eenen
dienaar van uwen eenigen Zoon,
dat hij geestelijk, met gedachten
en liefde, zò tot U, door Jesus
Christus, ga, dat hij door die offer-
ande, voor mijne en alle zonden der
wereld, door de verdiensten van
Jesus Christus, vergiffenis mag ver-

werven, en dat wij, door uwe barmhartigheid, van alle kwaad verlost zijnde, onder uwen heiligen zegen in deugden en voor de eeuwige glorie mogen leven.

Hij heeft haar gespijsd met het merg van het koren, Alleluja, en hij heeft haar verzadigd met honig uit de steenrots: Alleluja, Alleluja. Verheug u in God, onzen helper: juich in den God van Jacob. Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest, enz.

Hij heeft haar gespijsd met het merg van het koren, en hij heeft haar verzadigd met honig uit de steenrots. Alleluja, Alleluja, Alleluja.

Heer, ontferm U onzer. *Driemaal.*
Christus, ontf. U onzer. *Driemaal.*
Heer, ontferm U onzer. *Driemaal.*

De Lofzang Gloria in Excelsis.

Glorie zij God in den hoogste,

en op de aarde vrede onder al de menschen die van goeden wil zijn. Wij loven U, wij prijzen U, wij aanbidden U, wij verheerlijken U, Heer God, hemelsche Koning, God almachtige Vader. Heer Jesus Christus, eeniggeboren Zoon; Heer God, Lam Gods, Zoon des Vaders, die de zonden der wereld wegneemt, ontvang ons gebed; die zit aan de regterhand des Vaders, ontferm U onzer: want Gij zijt alleen heilig, alleen de allerhoogste, Jesus Christus: met den heiligen Geest, in de heerlijkheid des Vaders. Amen.

G E B E D.

O God, die ons onder dit wonderbaar Sakrament de gedachtenis van uw lijden hebt nagelaten: laat ons, bidden wij U, de heilige geheimen van uw ligchaam en bloed zoo eeren, dat wij gedurig de vruchten onzer verlossing in ons mogen

gevoelen: die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Am.

De Epistel, uit I. Corinth. kap. XI.

Broeders! ik heb van den Heer ontvangen, wat ik u ook geleerd heb, namelijk dat de Heer Jesus, in den nacht dat hij geleverd werd, brood genomen heeft, en dankende het heeft gebroken en gezegd: ontvangt en eet het; *dit is mijn ligchaam* dat voor u geleverd zal worden; doet dit tot mijne gedachtenis. Zoo ook den kelk, nadat hij het Avondmaal genuttigd had, zeggende: *deze kelk is mijn bloed*; doet dit, zoo menigmaal als gij het zult drinken, tot mijne gedachtenis; want zoo menigmaal als gij dit brood zult eten en dezen kelk drinken, zult gij den dood des Heeren verkondigen, totdat hij komt. Daarom, wie dit brood onwaardig zal eten, en

den kelk des Heeren onwaardig drinken, die zal schuldig zijn aan het ligchaam en bloed des Heeren! Dat dus de mensch zich zelve beproeve, en alzoo ete van dit brood en drinke van den kelk : want die het onwaardig eet en drinkt, die eet en drinkt voor zichzelve het oordeel, niet onderscheidende het ligchaam des Heeren. God zij dank.

Graduale.

Alle oogen hopen op U, Heer, en Gij geeft hun spijs op gelegene tijd.

Mijn vleesch is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank; die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt, die blijft in mij, en ik in hem. Alleluja.

ô Heer! neem geene wraak over mijne zonden, en gedenk mijner en mijner ouders misdaden niet.
Job. I.

Wie begrijpt alle zonden? van

mijne verborgenheden zuiver mij Heer, en spaar uwen dienaar van vreemde zonden. *Psalm 18.*

Wil, o Heer, de zonden mijner jeugd en mijner onwetendheden niet gedachtig wezen. *Psalm 24.*

Tot U ben ik gevlugt; leer mij uwen wil, want Gij zijt mijn God. *Psalm 113.*

Ik heb gedoold als een verloren schaap; zoek toch, Heer, uwen dienaar; want uwe geboden heb ik niet vergeten. *Psalm 118.*

Eere zij God, den Vader der barmhartigheden en God van alle vertroosting, ons vertroostende in al onze kwellingen en benaauwdheden. 2. *Cor. 1.*

LOFZANG: LAUDA SION SALVATOREM.

Loof, o Sion, den Behoeder,
Loof uw Herder, loof uw' Voeder,
Met gezang en maatgeluid;
Loof hem, loof hem naar vermogen,
Die geen lofzang kan verhoogen,
En wiens lof men nooit volduidt.

O, wat stof tot lof gegeven!

't Levend brood en 't ziele-leven

Wordt ons heden voortgebragt:

't Zelfde dat de Apostelen aten,

Toen zij aan den Paaschdisch zaten,

In huns Meesters jongsten nacht.

Laat dan, op de schelste wijzen,

Blij den lof ten hemel rijzen;

Weest verheugd in uwen geest,

Want 't betaamt, dat wij versieren,

En met zielsgenoegte vieren,

De eerste instelling van dit feest.

De oude schijnsels zijn verdwenen,

't Nieuwe Paaschlam is verschenen,

't Vorige neemt hierdoor een end;

Want de nacht wijkt voor de klaarheid,

En de schaduw voor de waarheid

Van het Nieuwe Testament.

't Geen dat CHRISTUS zelf verrigtte,

Toen hij 't Nieuw-Verbonds-pand stichtte,

Wil hij dat de priesterschaar,

Zijn' gedachtenis ter eere,

Ook doe, en dus consacreere

Brood en wijn op 't nieuw altaar.

Immers, 't is de leer des Heeren,

Dat en brood en wijn verkeerren

In zijn heilig Vleesch en Bloed.

Verstand noch oog kan dit opmerken;
't Heil-geloof zal ons versterken,
Wijl 't begrip hier zwichten moet.

Onder tweederhande schijnen,
Waar de wezens van verdwijnen,
Schuilt het allerheiligst pand :
Christus zelf, hier drank en spijsze,
Houdt geheel op deze wijze,
In elke der gedaanten stand.

Hij, niet deelbaar noch te breken,
(Want de breuk valt op het teeken)
Wordt genuttigd gansch en heel;
Hij verteert niet — Nut hem ééne,
Of ook duizend, al degene
Die hem nut krijgt evenveel.

Goeden nutten Hem, ook kwaden :
Doch, waar de eene vindt genade,
Daar vindt de ander wis den dood.
Kwaden van dit voedsel sterven,
Daar de goeden 't leven erven;
Zoo verscheiden werkt dit brood.

Als gij ziet de Hostie breken,
Uw geloof zij onbezweken;
Denk dat CHRISTUS onder 't teeken
Rust en blijft in ieder deel.
't Teeken heeft de breuk geleden;
't Zaaklijk der zelfstandigheden,

Kan niet worden doorgesneden,
Maar blijft in zijn stand geheel.

Zie hier 't brood der Englen monden,
Voor de menschen afgezonden,
Niet te werpen voor de honden,
Want 't is waarlijk 't kindren brood.

In figuur zien wij verklaren,
Daar wij 't Manna zien vergaren;
Izaak zien ten offer varen,
En als 't Paaschlam werd gedood.

Goede Herder, brood van 't leven!
Wees genadig, wil ons geven
Voedsel, bijstand: daar beneven,
Doe ons tot U opwaarts streven,
Trek ons uit het aardsche slijk.

Gij, die ons, die hier nog zwerven,
Spijst en voedt, laat ons verwerven
Uw genade; en als wij sterven,
Doe ons dan uw tafel erven,
Met de burgers van uw rijk. Amen.

Het heilig Evangelie: JOANNES,
kap. 6. *U zij glorie, Heer.*

In dien tijde heeft Jesus tot de
scharen der Joden gezegd: mijn
vleesch is waarlijk spijs, en mijn

bloed is waarlijk drank; die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem; gelijk de levende Vader mij gezonden heeft, en ik leef om den Vader, alzoo, die mij eet, zal ook in mij leven. Dit is het brood, dat van den hemel nedergedaald is; niet gelijk uwe vaders het Manna hebben gegeten, en gestorven zijn; die dit brood eet, zal in eeuwigheid leven.

U zij lof, Christus, die door U zelve, en door de Apostelen, U verwaardigd hebt het Evangelie over de geheele wereld te prediken, en de ongeloovigen te verlichten met het licht des waarachtigen geloofs.

De Credo of Geloofsbelydenis.

Ik geloof in eenen God, den Vader almachtig, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen: en in éenen Heer Jesus Christus, den eeniggeboren

Zoon Gods, die uit den Vader geboren is voor alle tijden; God van God, licht van licht, waarachtige God van den waarachtigen God, geboren en niet geschapen; van één wezen met den Vader, door wien alle dingen gemaakt zijn; die om ons menschen en om onze zaligheid nedergedaald is uit de hemelen, en is vleesch geworden door den heiligen Geest, uit de Maagd Maria, *en hij is mensch geworden*; die ook gekruist is voor ons onder Pontius Pilatus; die is gestorven en begraven, en ten derden dage wederom is opgestaan, naar de Schriftuur, en is opgeklommen ten hemel, en zit ter regterhand des Vaders, en zal wederkomen met heerlijkheid, en oordeelen levenden en dooden; wiens rijk geen einde zal hebben: en in den heiligen Geest, den Heer, die levend maakt; die van den Vader en

den Zoon voortkomt; die met den Vader en den Zoon gelijk aangebeden en verheerlijkt wordt; die door de Profeten gesproken heeft. En ééne heilige katholieke en apostolijke Kerk. Ik belijd een doopsel tot vergiffenis der zonden, en ik verwacht de verrijzenis der dooden, en het leven der toekomende eeuwen. Amen.

De Heer zij met u, en met uwen geest.

Het Offertorium.

De Priesters des Heeren offeren aan God brandoffers en brood: daarom zullen zij voor hunnen God heilig zijn, en zullen zijnen naam niet besmetten. Alleluja.

O allerbarmhartigste Heer! allerzoetste Zaligmaker Jesus! ik bid U met hartelijke zuchten, dat Gij U verwaardigt mij opregt leedwezen over mijne zonden te geven, en mijne

ziel met uwe goddelijke liefde en genade te vervullen : maak mij en alle menschen begeerig naar uwen dienst, en rijk in deugden, en wees gedachtig dat Gij ons met uw dierbaar bloed en uwen bitteren dood aan het kruis hebt verlost. Amen.

Het Orate Fratres.

De Heer neme dit offer aan uit uwe handen, tot verheffing, eer en verheerlijking van zijnen heiligen naam, tot zaligheid onzer ziel en onzes ligchaams, en tot vermeerdering, troost en vrede van zijne heilige Kerk. Amen.

De Secreta of stille Gebeden.

Omijn God! ik zal nagaan tot de gedachtenis van het bitter lijden uws eenigen Zoons, die, na alle schande der wereld, pijn des ligchaams, zieledroefheid en den dood ondergaan te hebben, zich zelven aan U,

o hemelsche Vader, heeft opgeofferd voor mijne verlossing en die der geheele wereld; verleen mij, dezelve zoo dankbaar en met ootmoedige aandaclit te overdenken, dat ik mij geheel aan Hem, en door Hem aan U, hemelsche Vader, altijd mag opofferen, en wees ons barmhartig: door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De Prefatie of voorzang.

De Heer zij met u, en met uwen geest. Verhef de harten omhoog: wij hebben ze bij den Heer. Laat ons den Heer, onzen God, dankzeggen: dit is waardig en regt.

In waarheid, het is waardig en regt, billijk en zalig, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almogende Vader, eeuwige

God; want door de geheimen van het Woord, dat het vleesch heeft aangenomen, is een nieuw licht van uwe klaarheid aan de oogen van ons verstand verschenen, opdat wij, als wij God zienlijk aanschouwen, daardoor opgetogen worden tot de liefde der onzienlijke dingen. Daarom zingen wij, met de engelen en aartsengelen, met de troonen en heerlijkheden, en met het geheele leger der hemelsche heerkrachten, eenen lofzang tot verheerlijking, zeggende zonder ophouden: Heilig, heilig, heilig, is de Heer, God der heerkrachten; hemel en aarde zijn vol van uwe heerlijkheid! Maak ons zalig in den hoogen; gezegend is hij, die komt in den naam des Heeren; maak ons zalig in den hoogen.

Onder den Canon.

Met deze lof- en dankzegging,

zoo bid ik U, allergenadigste Heer en Vader, door Jesus Christus, uwen eenigen Zoon, met een ootmoedig gebed en kinderlijke liefde; dat het U believe voor aangenaam te ontvangen en met uwen krachten en heiligmakenden zegen te zegenen, deze uwe gaven en onbevleete offerande van brood en wijn, welke wij aan U opofferen voor uwe heilige katholieke Kerk, die Gij zult believen in vrede te stellen en in eenheid te bewaren, de geheele wereld door; met uwen dienaar, onzen geestelijken Vader, den Paus van Rome, en al de geloovigen die in het katholijk geloof en in de voortplanting van hetzelfde U dienen. Amen.

Onder de Elevatie of Opheffing.

Wees gegroet, zaligheid der wereld, Woord des Vaders, H. Hostie, waarachtig levend vleesch, geheele

Godheid, waarachtig mensch! Ik aanbid U, Jesus Christus, en loof U; want Gij hebt, voor ons stervende, de wereld verlost. Ziedaar, hemelsche Vader, uwen Zoon Jesus, die ik U doorde handen van dezen priester nu opoffer voor de zaligheid van alle menschen, en bijzonder tot eene volkomene zuivering van al mijne misdaden, tot voldoening voor al mijne zonden, tot herstel van al mijne gebreken, tot verbetering van mijn zondig leven, tot opregte dankzegging voor alle weldaden mij ooit bewezen, tot eene zalige vernieuwing van uwen geest in mijn hart, en tot verzekering voor mijne ziel van een zalig einde. Am.

Na de Elevatie of Opheffing.

O Jesus, o mijn Zaligmaker! ik bid U, om uwe doornagelde handen en voeten, hangende aan het kruis, wees mij, arme zondaar, genadig. Ik

bid U, heilige lidmaten van Jesus, neem ons in uwe handen van genade, en draag ons op aan uwten Vader. O Vader! wees mij, bid ik U, om uwten Zoon, dien Gij als middelbaar gesteld hebt tusschen U en ons, wees mij om zijnentwil genadig. O mijn Al en eeuwig Goed! ontferm U onzer, nu en als wij zullen sterven. Amen.

Het bloed onzes Heeren Jesus Christus beware onze ziel en lichaam ten eeuwigen leven. Amen.

O allerminzaamste Jesus! door de menigvuldige en overvloedige uitstorting van uw dierbaar bloed, en door den onwaardeerbaren prijs van deze verzoenende offerande, wil mij van alle eigenliefde en kwade genegenheden zuiveren, en al mijne geestelijke krankheden genezen, en mij in opregte liefde met U zoo vereenigen, dat ik nu niet meer, maar Gij in mij moogt leven. Amen.

G e b e d.

O zachtmoedigste liefhebber mijner ziel, Jesus Christus! ik bid U, door uw bitter lijden en sterven, vergeef mij genadiglijk al mijne zonden; maak mij vast in het geloof, sterk in de hoop, vurig in de liefde, geduldig in het lijden; U altijd lovende en gedurig dienende. Geef, bid ik U, den levenden genade, den geloovigen zielen verlossing, uwer heilige Kerk eendragt en vrede, en ons het eeuwige leven. Amen.

*Memento of Gedachtenis der
geloovige Zielen.*

God, heilige Vader, wiens barmhartigheid groot en altijddurend is: wil toch al uwe dienaars en dienaressen gedachtig zijn, die christelijk en met het teeken des geloofs uit deze wereld gescheiden zijn, bijzonder onze voorouders, mijn vader

en mijne moeder, vrienden en wel-
doeners, en al degenen waarvoor
ik gehouden ben te bidden. (*Noem
degene, waarvoor gij wilt bidden.*)

Wil deze, o Heer, en alle geloo-
vige zielen, in Christus rustende,
goedertierenlijk de genade verlee-
nen die zij van U verlangen, en
na de vergiffenis harer zonden, laat
hen leiden ter plaatse waar noch
pijn, noch droefheid, noch zuchten
meer zijn; waar wij uwe heilige
Drievuldigheid met alle uitverko-
renen mogen zien, van eeuwigheid
tot eeuwigheid. Amen.

Wees ook gedachtig, allergoeder-
tierenste God, in deze allerheiligste
offerande, de zielen van mijnen va-
der en mijne moeder, van mijne
broeders en zusters, van al mijne
vrienden en weldoeners, en ook
van die mij iets kwaad gedaan heb-
ben: wees ook hen gedachtig, o
mijn Heer en God, die om mij-

nentwille in pijn zijn, en alle afgestorvene geloovigen; verleen hen door deze verzoenende offerande, dat zij van alle pijnen mogen verlost worden, en de plaats des zaligen vredes in de eeuwige heerlijkheid met uwe Heiligen mogen genieten. Amen.

O almachtige Vader! in de eenheid van den heiligen Geest zij U gegeven alle eeren heerlijkheid, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Het Gebed des Heeren of het
Pater Noster.

Door heilzame bevelen aange-
moedigd en door goddelijke voor-
schriften onderwezen, durven wij
vrijmoedig zeggen: Onze Vader,
die in de hemelen zijt! Geheiligd
zij uw naam; ons toekome uw rijk.
Uw wil geschiede op de aarde als
in den hemel. Geef ons heden ons
dagelijksch brood. Vergeef ons

onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in bekoring; maar verlos ons van den kwade. Amen.

G E B E D.

Wij bidden U, Heer, verlos ons van alle kwaad, dat verleden, tegenwoordig, en nog aanstaande is, en verleen ons, door het voorbidden van de allerzaligste Maagd en Moeder Gods Maria, met de heilige Apostelen Petrus en Paulus, Andreas en alle Heiligen, genadig vrede in onze dagen, en dat wij, geholpen door de kracht van uwe barmhartigheid, ten allen tijde vrij blijven van alle zonden en gerust van alle kwellingen en verwarring: door denzelfden Jesus Christus onzen Heer, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

De vrede des Heeren zij met u, en met uwen geest. Amen.

Het Agnus Dei.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, geef ons vrede.

ô Heer Jesus Christus, die tot uwe Apostelen gezegd hebt: ik laat u den vrede, ik geef u den vrede; zie niet op mijne zonden, maar op het geloof en de getrouwheid uwer heilige katholieke Kerk, en verwaardig U haar altijd in vrede te stellen en in de eenheid te onderhouden: die met den Vader leeft en heerscht, in de eenheid van den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

G e b e d.

Ik aanbid U, o mijn God, die onder de gedaante van brood schuilt.

Gij zijt Christus, de Zoon van den levenden God. Ik geloof alles wat Gij geopenbaard hebt, en zal het be-lijden door zwaard en vlammen en in den dood. Welaan dan, goeder-tierenste Jesus! zeg tot mijne ziel: ik ben uwe zaligheid; zeg: ont-vang den heiligen Geest; zeg: dat u geschiede naar uwen wil; zeg: ga in vrede; en ik zal U loven, van nu af tot in de eeuwigheid. Am.

Domine, non sum dignus.

Heer! ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak komt; maar spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond worden. *Driemaal.*

DE NUTTIGING.

ô Mijn Heer en mijn God! geef mij te eten van het levende brood, waarnaar mijne ziel begeerig is, opdat ik blijve in U, en Gij in mij. Ach! dat ik U honderd, ja duizend-

maal op eenen dag, ook waar- diglijk mogte ontvangen! O mijn Jesus! sta mij bij door uw bitter lijden, nu en in het uur van mijn sterven. Amen.

Na de Nuttiging.

Zoo dikwijls gij van dit brood zult eten en uit dezen kelk drin- ken, zult gij den dood des Heeren verkondigen, tot dat hij komt. Daar- om, die dit brood onwaardig eet, en den kelk des Heeren onwaardig drinkt, die zal schuldig zijn aan het Ligchaam en Bloed des Heeren.

De Heer zij met U en met uwen geest.

G e b e d.

Verleen ons, Heer, dat wij vervuld worden van de eeuwige genie- ting uwer Godheid, welke door het tijdelijk nuttigen van uw dier- baar Ligchaam en Bloed geheiligd wordt: die leeft met God den Vader,

in de eenheid des heiligen Geestes,
God in alle eeuwen der eeuwen.
Amen.

De Heer zij met u, en met
uwen geest,

Ga, de dienst is geëindigd.

God zij gedankt.

Laat, o H. Drievuldigheid, het
werk mijner dienstbaarheid U aan-
genaam zijn, en verleen mij, dat
deze offerande, die ik voor de oogen
van uwe Majesteit onwaardig opge-
offerd heb, door uwe genade, mij
moge strekken tot eene verzoening:
door Jesus Christus onzen Heer,
die met U leeft en heerscht, in de
eenheid van den H. Geest. Amen.

Dat ons zegene de almachtige, en
barmhartige Heer: de Vader, de
Zoon, en de heilige Geest. Amen.

Het Evangelie van Joann, kap. I.

U zij glorie, Heer.

In het begin was het Woord, en

het Woord was bij God, en God was het Woord. Dit was in het begin bij God. Alle dingen zijn daardoor gemaakt, en zonder dat is er niets gemaakt, van hetgeen er gemaakt is. In hetzelfde was het leven, en het leven was het licht der menschen; en het licht scheen in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen. Er werd een mensch gezonden van God, wiens naam was Joannes; deze is gekomen tot getuigenis, opdat hij getuigenis zoude geven van het licht, opdat zij allen door hem gelooven zouden; hij was het licht niet, maar omdat hij getuigenis zoude geven van het licht; het was een waar licht, hetwelk verlicht alle menschen, komende in deze wereld. Het was in de wereld, en de wereld is daardoor gemaakt, en de wereld heeft hem niet gekend. Hij kwam in zijn eigen, en de zijnen hebben

hem niet ontvangen: maar allen die hem ontvangen hebben, heeft hij magt gegeven kinderen Gods te worden; degenen, die in zijnen naam gelooven, welke niet uit den bloede, noch uit den wille des vleesches, noch uit den wille des mans, maar uit God geboren zijn. *En het Woord is vleesch geworden* en heeft onder ons gewoond, en wij hebben zijne heerlijkheid gezien, eene heerlijkheid als vanden eeniggeboren Zoon des Vaders, vol van genade en waarheid. God zij dank.



DE ZEVEN BOET-PSALMEN.

Psalm 6. *Domine, ne in furore, etc.*

Heer! straf mij niet in uwe verbolgenheid, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Ontferm U mijner, Heer, want ik ben zwak: genees mij, Heer, want mijne beenderen zijn ontsteld.

En mijne ziel is zeer ontroerd :
maar Gij, Heer, hoe lang?

Keer U tot mij, Heer, en ver-
los mijne ziel : behoud mij om
uwe barmhartigheid.

Want er is niemand die in den
dood uwer gedachtig is ; en wie zal
u in de helle loven?

Ik ben vermoeid van zuchten ;
ik zal alle nachten mijn bed was-
schen ; met mijne tranen zal ik
mijne rustplaats begieten.

Mijn oog is van de verbolgen-
heid ontroerd : ik ben verouderd
onder al mijne vijanden.

Gaat weg van mij, allen die on-
gerechtigheid bedrijft ; want de
Heer heeft de stem mijns weenens
verhoord.

De Heer heeft mijn smeeken
gehoord : de Heer heeft mijn ge-
bed aangenomen.

Laat al mijne vijanden beschaamd
en geheel ontsteld worden : dat zij

zich haastiglijk omkeeren en zich schamen.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 31. BEATI QUORUM, etc.

Zalig zijn zij, wier ongerechtigheden vergeven, en wier zonden bedekt zijn.

Zalig is de man, wien de Heer de zonde niet toegerekend heeft, en in wiens geest geen bedrog is.

Omdat ik zweeg, zijn mijne beenderen verouderd, terwijl ik den geheelen dag riep.

Want dag en nacht is uwe hand op mij verzwaard: in mijne ellende heb ik mij tot U gekeerd, terwijl ik met doornen gestoken werd.

Ik heb mijne misdaad aan U bekend gemaakt; en mijne ongerechtigheid heb ik U niet verborgen.

Ik zeide: ik zal tegen mij mijne ongerechtigheid den Heer belijden; en Gij hebt de boosheid mijner zonden vergeven.

Hierom zal een ieder heilige tot U bidden ten bekwamen tijde.

Ja, als er groote watervloeden komen, zullen zij hem niet naderen.

Gij zijt mijne toevlugt tegen de verdrukking, die mij omvangen heeft, mijne verheuging; verlos mij van hetgene mij omringt.

Ik zal u verstand geven en u onderwijzen in den weg, waardoor gij gaan zult: ik zal mijne oogen op u vestigen.

Wil niet worden gelijk een paard of muilezel, die geen verstand hebben.

Bedwing met gebit en toom de kinnebakken dergenen, die niet tot U komen.

De geesels des zondaars zijn veelvoudig: maar diegene die op den Heer hoopt, zal de barmhartigheid omringen.

Verblijdt u in den Heer en verheugt u, gij regtvaardigen, en roemt

in hem, allen die opregt van harte zijt. Eere zij den Vader, enz.

Psalm 37. DOMINE, NE IN FURORE, etc.

Heer! straf mij niet in uwe verbolgenheid, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Want uwe schichten steken in mij; en Gij hebt uwe straffende hand op mij verzwaard.

Er is geene gezondheid in mijn vleesch, ter oorzake uwer gramschap: er is geen vrede in mijn gebeente, om mijner zonden wille.

Want mijne ongeregtheden zijn boven mijn hoofd gestegen; en gelijk een zware last drukken zij mij.

Mijne wonden zijn stinkende en vervuild geworden, ter oorzake mijner dwaasheid.

Ik ben ellendig geworden en ten uiterste nedergebogen: ik ga den geheelen dag bedroefd.

Want mijne lendenen zijn vol

van bedriegelijkheden; en er is geene gezondheid in mijn vleesch.

Ik ben verdrukt en ten uiterste vernederd; ik brieschte van het gezucht mijns harten.

Heer! al mijne begeerte is voor U niet verborgen.

Mijn hart is ontroerd, mijne kracht heeft mij verlaten; ja zelfs het licht mijner oogen is bij mij niet.

Mijne vrienden en mijne naasten zijn tegen mij aangekomen en opgestaan; en mijne naastbestaanden bleven van verre.

Endienaarmijn leven stonden, deden geweld; en die kwaad tegen mij zochten, spraken ijdelheden en verzonnen den geheelen dag bedrog.

Doch ik, als een doove, hoorde niet, en als een stomme, deed ik mijnen mond niet open.

En ik was als een mensch die niet hoort, en die geene weder-spraak in zijnen mond heeft.

Want op U, Heer, heb ik gehoopt: Gij, Heer mijn God, zult mij verhooren.

Dewijl ik gezegd heb, dat toch mijne vijanden zich nimmer over mij verblijden: want als mijne voeten wankelen, spreken zij trotschelijk tegen mij.

Want ik ben tot de geesels bereid, en mijne smart is altoos voor mijne oogen.

Want ik zal mijne misdaad openlijk belijden en denken aan mijne zonden.

Doch mijne vijanden leven, en zijn magtiger dan ik; en die mij ten onregte haten, zijn vermenigvuldigd.

Die goed met kwaad vergelden, lasterden mij, omdat ik het goede volgde.

Verlaat mij niet, Heer, mijn God! wijk toch van mij niet af.

Denk op mijne hulp, Heer, God mijner zaligheid.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 50. Miserere mei, etc.

Ontferm U mijner, o God, volgens uwe groote barmhartigheid.

En naar de menigte uwer erbarmingen, wisch mijne boosheid uit.

Wasch mij meer en meer van mijne ongerechtigheid, en reinig mij van mijne zonden.

Want ik beken mijne boosheid, en mijne zonde is altoos voor mijne oogen.

Tegen U alleen heb ik gezondigd en kwaad voor uw aanschijn gedaan : opdat Gij geregtvaardigd wordt in uwe woorden, en overwint als Gij geoordeeld wordt.

Want zie, Gij hebt de waarheid lief; de onbekende en verborgene geheimen uwer wijsheid hebt Gij mij geopdebaard.

Besproei mij met hysop, en ik zal

gezuiverd worden ; wasch mij, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Geef vreugde en blijdschap aan mijn gehoor, en dat mijne verneederde beenderen door verheuging opspringen.

Keer uw aangezicht af van mijne zonden, en wisch al mijne ongerechtigheid uit.

Schep in mij, o God, een zuiver hart, en vernieuw den regten geest in mijn binnenste.

Verwerp mij niet van uw aanschijn, en neem uwen heiligen geest van mij niet af.

Geef mij de blijdschap uws heils weder, en versterk mij met eenen geest die mij bestuurt.

Ik zal den boozen uwe wegen leeren, en de goddeloozen zullen zich tot U bekeeren.

Verlos mij van de bloedschulden, o God, God mijns heils ; en mijne tong zal met blijdschap

uwe regtvaardigheid verheffen.

Heer! doe mijne lippen open, en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Want hadt Gij eene offerande begeerd, ik zou die voorzeker opgedragen hebben: de brandoffers zullen U niet aangenaam zijn.

Een bedrukte geest is Gode een offer: een vermorzeld en verootmoedigd hart, zult Gij, o God, niet versmaden.

Heer! doe volgens uwe goedgunstigheid aan *Sion* wel; opdat de muren van *Jerusalem* opgebouwd worden.

Dan zult Gij de offeranden van regtvaardigheid, de opdragten en brandoffers aannemen: dan zal men kalveren op uw altaar leggen.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 101. DN MINE EXAUDI, etc.

Heer! verhoor mijn gebed, en mijn geroep kome tot U.

Keer uw aangezicht van mij niet af; op wat dag ik verdrukt worde, neig uwe ooren tot mij.

Op wat dag ik U aanroepe, verhoor mij haastiglijk.

Want mijne dagen zijn vergaan als rook, en mijne beenderen zijn dor geworden als een verdroogd hout.

Ik ben verslagen als hooi, en mijn hart is uitgedroogd: omdat ik vergeten heb mijn brood te eten.

Door het geluid mijns zuchtens kleeft mijn gebeente aan mijn vleesch.

Ik ben den pelikaan der wildernis gelijk geworden: ik ben geworden gelijk de nachtraaf in een huis.

Ik ben zonder slapen geweest, en geworden als een eenzame musch op het dak.

Mijne vijanden beschimpten mij den geheelen dag; en die mij prezen, zwoeren tegen mij.

Omdat ik asch als brood at, en mijnen drank met tranen mengde.

Ter oorzake uwer gramschap en verbolgenheid; omdat Gij mij opgeheven en nedergestooten hebt.

Mijne dagen zijn als eene schaduw verdwenen, en ik ben als hooi verdord.

Maar Gij, Heer, blijft in eeuwigheid, en uwe gedachtenis van geslachte tot geslachte.

Gij zult opstaan en U over *Sion* ontfermen; want het is tijd harer te ontfermen, de tijd is gekomen.

Want hare steenen behagen uwen dienaren; en zij zullen medelijden hebben met haar stof.

En de volken zullen uwen naam vreezen, Heer: en al de koningen der aarde uwe heerlijkheid.

Omdat de Heer *Sion* heeft opgebouwd, en zich in zijnen luister vertoonen zal.

Omdat hij op het gebed der

nederigen heeft gezien, en hun verzoek niet versmaad heeft.

Men schrijve deze dingen voor de navolgende geslachten : en het volk dat geschapen zal worden, zal den Heer loven.

Want hij heeft van boven uit zijne heilige plaats nedergezien : de Heer heeft van den hemel nedergezien op de aarde.

Om het zuchten der gevangenen te hooren : om de kinderen der gedooden te ontbinden.

Opdat zij in *Sion* den naam des Heeren verkondigen, en zijnen lof in *Jerusalem*.

Als de volken zullen te zamen komen, en de koningen, om den Heer te dienen.

Doch hij heeft mijne kracht vernederd op den weg : mijne dagen heeft hij verkort.

Ik zeg : mijn God! neem mij niet weg.

Neem mij toch niet weg in het midden mijner dagen : uwe jaren duren van geslachte tot geslachte.

Gij, Heer, hebt in den beginne het aardrijk gegrondvest : ende hemelen zijn de werken uwer handen.

Die zullen vergaan , maar Gij blijft altoos ; zij zullen allen als een kleed verouderen.

En gelijk een gewaad zult Gij ze veranderen ; en zij zullen veranderd worden.

Maar Gij zijt altijd dezelfde , en uwe jaren zullen niet eindigen.

De kinderen uwer dienaren zullen woningen hebben ; en hun zaad zal in eeuwigheid bestaan.

Eere zij den Vader , enz.

Psalm 129. DE PROFUNDIS , etc.

Uit de diepten heb ik tot U geroepen : Heer, Heer ! verhoor mijne stem.

Laat toch uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeeking.

Indien Gij, Heer, de ongeregtigheden gadeslaat : Heer, wie zal bestaan ?

Omdat er bij U genade is, en om uwe wet, o Heer, heb ik U verbeid.

Mijne ziel heeft op zijn woord verbeid : mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Dat *Israël* op den Heer hope, van den morgenstond af, tot den nacht toe.

Want bij den Heer is barmhertigheid, en bij hem is overvloedige verlossing.

En hij zal *Israël* verlossen uit al zijne ongeregtigheden.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 142. Domine exaudi, etc.

Heer! verhoor mijn gebed : luister naar mijn smeeken, volgens

uwe waarheid : verhoor mij, volgens uwe regtvaardigheid.

En treed niet in het geregt met uwen dienaar : want geen levend mensch zal voor uw aanschijn regtvaardig zijn.

Want de vijand heeft mijne ziel vervolgd : hij heeft mijn leven ter aarde toe vernederd. Hij heeft mij in het duister gesteld, gelijk degenen die over lang dood zijn.

En mijn geest is in mij beangst : mijn hart is in mij ontsteld geworden.

Ik ben de oude tijden indachtig geweest : ik overwoog al uwe daden, de werken uwer handen overdacht ik.

Ik heb mijne handen tot U uitgestrekt : mijne ziel is voor U als aarde zonder water.

Heer ! verhoor mij haastiglijk : mijn geest is bezweken. Keer toch uw aanschijn van mij niet af, of ik

zal worden gelijk degenen die ten grave dalen.

Doe mij vroeg uwe barmhartigheid hooren : want ik heb op U gehoopt.

Maak mij den weg bekend, dien ik moet bewandelen : want tot U heb ik mijne ziel opgeheven.

Heer! verlos mij van mijne vijanden : tot U heb ik mijne toevlugt genomen.

Leer mij uwen wil doen; want Gij zijt mijn God: uw goede geest zal mij geleiden op den regten weg.

Om uwen naam, Heer, zult Gij mij doen leven : door uwe gerechtigheid zult Gij mijne ziel uit de verdrukking trekken.

En door uwe barmhartigheid zult Gij mijne vijanden verdelgen. En Gij zult ze allen vernielen, die mijne ziel verdrukken; want ik ben uw dienaar.

Eere zij den Vader, enz.

LITANIE VAN ALLE HEILIGEN.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U
onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontf. U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.

Moeder Gods,

Heilige Maagd der maagden,

Michaël,

Gabriël,

Raphaël,

Alle heilige engelen en aarts-
engelen,

Alle heilige kooren der zalige
eeesten,

Bid voor ons.

LITANIE VAN ALLE HEILIGEN. 81

H. Joannes, de dooper, bid voor ons.

H. Josef.

Alle heilige Aartsvaders en
Profeten,

H. Petrus,

Paulus,

Andreas,

Jacobus,

Joannes,

Thomas,

Jacobus,

Phillippus,

Bartholomeus,

Mattheus,

Simon,

Thadeus,

Matthias,

Barnabas,

Lucas,

Marcus,

Alle H. Apostelen en Evangelisten,

Alle heilige Leerlingen des Heeren,

Alle heilige onnoozele Kinderen,

H. Stephanus,

Bid voor ons.

Heilige

H. Clemens, bid voor ons.

Cornelius,

Cyprianus,

Laurentius,

Vincentius,

Dominicus met uwe mede-
gezellen,

Mauritius met uwe mede-
gezellen,

Januarius met uwe mede-
gezellen,

Fabianus en Sebastianus,

Cosmas en Damianus,

Thomas,

Petrus van Milaan,

Alle heilige Martelaren,

H. Silvester,

Gregorius,

Ambrosius,

Augustinus,

Hieronimus,

Hilarius,

Martinus,

Nicolaus,

Heilige

Heilige

Bid voor ons.

H. Antonius, bid voor ons.
 Dominicus,
 Thomas van Aquinen,
 Vincentius,
 Hyacinthus,
 Raymundus,
 Ludovicus,
 Albertus,
 Jacobus,
 Antonius,
 Benedictus,
 Bernardus,
 Franciscus,
 Alle heilige Bisschoppen en
 Belijders,
 Alle heilige Leeraars,
 H. Anna,
 Maria Magdalena,
 Martha,
 Felicitas,
 Perpetua,
 Agatha,
 Lucia,
 Agnes,

Heilige

Heilige

Bid voor ons.

H. Cecilia, bid voor ons.

Catharina,

Margaretha,

Heilige Ursula met uwe medegezellen.

Anastasia.

Catharina van Siena,

Agnes.

Alle heilige Maagden en Weduwen,

Alle Heiligen Gods,

Wees genadig, spaar ons, Heer.

Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Van de eeuwige verdoemenis, verlos ons, Heer.

Van eenen haastigen en onvoorzienend dood,

Van de aanstaande gevaren onzer zonden,

Van alle kwelling des duivels,

Van alle onzuiverheid des geestes en des ligchaams,

Van gramschap, haat, en kwaden wil,

Van onzuivere gedachten,

Bid voor ons.

Verlos ons, Heer.

Van verblindheid des harten,
Van bliksem en onweder,
Van pest, honger en oorlog,
Van alle kwaad,
Door de verborgenheid uwer
 heilige menschwording,
Door uw kruis en lijden,
Door uwe heerlijke verrijzenis,
Door uwe wonderlijke hemel-
 vaart,
Door de toekomst van den Ver-
 trooster, den heiligen Geest,
Wij zondaren, wij bidden U, ver-
 hoor ons, Heer.
Dat Gij ons vrede geeft,
Dat uwe barmhartigheid en ge-
 nade ons beware,
Dat Gij uwe heilige Kerk rege-
 ren en beschermen wilt,
Dat Gij den Paus, en allen die
 in den geestelijken staat zijn,
 in den heiligen godsdienst
 wilt bewaren,
Dat Gij de Bisschoppen met al

Verlos ons, Heer.

Wij bidd. U, verh. ons.

de vergaderingen hun bevolen,
in uwen heiligen dienst behouden
wilt, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij den koningen en vorsten
vrede en waarachtige een-
dragt verleenen wilt,

Dat Gij al het christen volk,
door uw dierbaar bloed ver-
lost, behouden wilt,

Dat Gij de vijanden der heilige
Kerk wilt vernederen,

Dat Gij al onze weldoeners met
de eeuwige goederen wilt
vergelden,

Dat Gij onze ziel, en de zielen
onzer ouders, vrienden en
weldoeners, van de eeuwige
verdoemenis wilt behoeden,

Dat Gij de vruchten der aarde
wilt geven en bewaren,

Dat Gij de oogen uwer barmhar-
tigheid op ons wilt slaan,

Dat Gij ons in uwen heiligen
dienst wilt versterken,

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij onze harten tot hemelsche
begeerten wilt opwekken, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij U verwaardigt deellen-
den der armen en gevangenen
aan te zien en te verligten,

Dat Gij U verwaardigt alle plaat-
sen, welke wij bewonen, te
bezoeken en te vertroosten,

Dat Gij U verwaardigt deze
plaats met hare inwoners te
bewaren en te beschermen,

Dat Gij alle geloovige men-
schen, reizende ter zee of te
land, in de haven der zalig-
heid wilt brengen,

Dat Gij ons in alle geestelijke
leeringen wilt onderwijzen,

Dat Gij aan alle geloovige zielen
der overledenen de eeuwige
rust verleenen wilt,

Dat Gij U verwaardigt ons te
verhooren,

Zoon Gods,

Wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwade.

PSALM 69. *Deus in adiutorium, etc.*

God! neem acht op mijne hulp :
Heer! haast U om mij te helpen.

Laat ze beschaamd en bevreesd
worden, die mijne ziel zoeken.

Laat ze haastig terug keeren met
schaamte, die mij kwaad willen.

Laat ze terstond met schaarnte
terug wijken, die met mij den
spot drijven.

Laat ze verheugd worden en blijde
zijn, allen die U zoeken, en laat ze al-

tijd zeggen : groot geacht zij de Heer, die uwe zaligheid bemint.

Maar ik ben behoeftig en arm :
o God, help mij !

Mijn helper en mijn verlosser
zijt Gij, Heer! vertoef niet.

Eere zij den Vader, enz.

v. Na het baren zijt gij eene onbevleete Maagd gebleven.

R. Moeder Gods, bid voor ons.

v. Bid voor ons, heilige vader
Dominicus.

R. Opdat wij waardig worden der
beloften van Christus.

v. Dat het volk verkondige de wijsheid der Heiligen.

R. En dat hen lof geve de vergadering der geloovigen.

v. Wees gedachtig uwer vergadering.

R. Die gij van het begin bezeten hebt.

v. Maak uwe dienaars en dienaressen zalig.

R. Mijn God, die in U hopen.

v. Wees ons een sterke toren.

R. Voor des vijands tegenwoordigheid.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn geroep tot U komen.

GEBEDEN.

O God, wien het alleen eigen is genadig te zijn en te sparen: ontvang ons gebed, opdat uwe goedertierene barmhartigheid ons, en al uwe dienaren, die door de ketenen der zonde gebonden zijn, genadiglijk ontbinde.

Wij bidden U, Heer, verhoor onze ootmoedige gebeden, en spaar degenen die hunne zonden belijden; opdat wij te zamen vergiffenis en vrede van U verwerven.

Toon ons genadiglijk, o Heer, uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, en verlos ons te zamen van alle zonden, en van de straffen die wij door dezelve verdiend hebben.

ô God, die door de zonden vergramd en door de boetvaardigheid wederom verzoend wordt: ontvang genadiglijk de gebeden uws volks, hetwelk zich nederwerpt voor uwe grootheid, en neem weg de geesels uwer verbolgenheid, die wij door onze misdaden verdiend hebben.

Almagtige, eeuwige God! ontferm U over uwen dienaar onzen Paus N., en bestier hem door uwe goedertierenheid in den weg des eeuwigen levens; opdat hij door uwe gunst begeere hetgene U behaagt, en het met alle kracht volbrengende.

ô God, van wien de heilige begeerten, de goede voornemens, en de regtvaardige werken voortkomen: geef uwen dienaren dien vrede, die de wereld niet geven kan; opdat onze harten, genegen tot het volbrengen uwer geboden, en wij van de vreeze der vijanden ontslagen zijnde, door uwe be-

scherming in rust mogen leven.

Ontvonk, o Heer, onze nieren en onze harten door het vuur des heiligen Geestes; opdat wij U met een zuiver ligchaam mogen dienen en met een rein hart behagen.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen! geef aan uwe dienaars en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden: opdat zij de genadige kwijtschelding, daar zij altijd naar verlangd hebben, door onze ootmoedige gebeden mogen verkrijgen.

Wij bidden U, o Heer, voorkom onze werken door den invloed uwer genade, en voltrek ze door uwe medewerking, opdat al onze gebeden en werken altijd door U beginnen, en door U begonnen zijnde, door U voleind mogen worden.

Almagtige, eeuwige God, die heerschappij hebt over levenden en dooden, en U ontfermt over allen die

Gij voorziet dat door het geloof en goede werken de uwe zullen wezen: wij bidden U ootmoediglijk, dat degenen voor welke wij onze gebeden storten, hetzij dat zij nog in het leven of nu al overleden zijn, door de voorspraak van al uwe Heiligen, en door uwegenade, vergiffenis van al hunne zonden mogen verkrijgen. Door Christus onzen Heer. Amen.

v. De almachtige en barmhartige Heer verhoore ons. R. Amen.

v. Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. R. Amen.

Korte voorbereiding tot de Biecht.

Behelzende vijf punten.

1. *Bedank God voor zijne weldaden.*
2. *Vraag de genade van God den heiligen Geest.*
3. *Onderzoek naarstig uw geweten.*

4. *Verwek een berouw over uwe zonden.*

5. *Neem vastelijk voor u te beteren.*

1. Dankzegging voor Gods weldaden.

Groote God! ik dank U vooral de weldaden, die ik geheel mijn leven van uwe goedertierene barmhartigheid ontvangen heb, en in het bijzonder, dat Gij mij naar uw beeld geschapen, door het dierbaar bloed van uw eenigen Zoon Jesus Christus verlost, van de erfzonde door den heiligen Doop gezuiverd, door het waarachtig Geloof verlicht, en een lidmaat van de heilige Kerk gemaakt hebt. Ik dank U andermaal, dat Gij mij bevrijd hebt van zoo menigvuldige gevaren naar ziel en ligchaam; dat Gij mij met zoo vele heilige inspraken begunstigd en tot dit uur in het leven gehouden hebt; dat Gij mij zoo dikwijls gespaard en mijne zonden door de

Biecht vergeven hebt. Wat zal ik U voor deze en ontelbare andere weldaden, die ik van uwe milde hand ontvangen heb, wedergeven?

2. Verzoek de genade van den heiligen Geest.

Kom, heilige Geest! versterk, bid ik U, de zwakheid van mijn geheugen, en verlicht de duisternis van mijn verstand door uwe heilige genade, opdat ik al mijne zonden indachtig worde en hare boosheid kenne. Beweeg ook krachtiglijk mijnen wil, opdat ik mijne misdaden beweene en mijn leven betere. Kom, wasch in mij het onreine af, besproei wat dor is, en genees wat gekwetst is.

Bid 1 *Onze Vader*, en 1 *Wees gegroet*.

3. Onderzoek uw geweten.

Hoe lang is het geleden, dat ik

mijne laatste biecht gedaan heb ? Heb ik mijne boete volbragt ? Welke zonden heb ik sedert met woorden, werken, gedachten en verzuimen gedaan, als ook tegen de tien geboden Gods en de vijf geboden der heilige Kerk ? Met wien heb ik verkeerd ? Hoe heb ik mij gedragen in huis, in de kerk, op de straat, enz. ?

4. Verwek een berouw over uwe zonden.

Oneindige Majesteit ! ik ben van harte bedroefd, dat ik U door mijne zonden vergramd heb, omdat Gij de opperste goedheid zijt.

Herhaal deze korte woorden, alsook de volgende, verscheidene malen met veel aandacht.

5. Voornemen om zich te beteren.

Ik verzaak mijne zonden, en maak een vast voornemen van die niet meer te doen; de gelegenheden

tot dezelve te vlugten, en mij te beteren. Bijzonderlijk die.....

Geef mij, Heer, eene waarachtige droefheid over mijne zonden, en de genade om mijne goede voornemens te volbrengen.

Deze vijf punten dienen ook voor het dagelijksch onderzoek des gewetens.

Keer u hierna ootmoedig tot den Priester, en begin uwe Biecht in dezer voege :

DE VOORBIECHT.

Ik belijd aan God almachtig, en aan u Biechtvader, die Gods plaats hier bekleedt, dat ik heb gezondigd. Mijne laatste biecht is geweest.....
Zeg hoe lang het geleden is dat gij gebiecht hebt.

Ik beschuldig mij dat ik heb.....

Zeg uwe zonden, alle doodzonden met het getal en de omstandigheden, die de zonden kunnen veranderen of bezwaren.

In mijn voorgaand leven heb ik....

In dit geval herhaalt men eenige zonden uit zijn voorgaand leven.

DE NABIECHT.

Eindig uwe biecht in dezer voege :

Deze en alle andere zonden, die ik niet indachtig ben, zijn mij van harte leed, uit liefde tot God. Ik neem vast voor mij daarvan te beteren, en bid God om vergiffenis, door het dierbaar bloed van Jesus Christus. Ik vraag van u, Eerwaarde, eene zalige penitentie en absolutie.

Gruwel der doodzonde.

I. Van alle gruwelen, die in de wereld zijn, of kunnen bedacht werden, is er geen grooter dan de doodzonde.

Wat kan er ongeregelder en afschuwelijker zijn, dan dat een redelijk schepsel, naar Gods beeld

geschapen, om een kort genoegens, om eene kleine tijdelijke winst, om eene ijdele eer, zich aankant tegen God, zijnen Schepper, Weldoener, Vader en Vriend.

Hoe grooten gruwelijk is de zonde, die tegen de oneindige schoonheid strijdig is! Zoo schoon als God is, zoo leelijk is de zonde.

II. Een zielloos ligchaam wordt terstond afzigtelijk, krielt binnen weinige dagen van wormen, vervult de lucht met eenen onverdragelijken stank, en wordt zoo leelijk en vervaarlijk, dat er geheel de wereld voor schrikt. Maar wat is dit bij de verandering, die er geschiedde, toen uwe ziel door de zonde uit de regtvaardigheid verviel. Hoe schoon was uwe ziel, toen zij nog leefde voor God, toen zij nog een kind van God, en eene bruid van Jesus Christus was. Maar hoe leelijk is zij nu, dewijl zij de kroon van haar hoofd,

en haar bruiloftskleed, dat is de heiligmakende genade, verloren heeft; nu zij van hare inwendige schoonheid beroofd en eene slavin van den duivel geworden is! O schrikkelijke verandering, o ellendige afval van een kind Gods, van eene bruid van Christus, eene slavin te worden van den duivel! Van den duivel, zeg ik, die bij dag en nacht nergens anders op uit is, dan op uw bederf. Hoe is het mogelijk dat gij nog vrolijk en tevreden zijt, daar gij u zelven zoo schandelijk en ellendig verworpen hebt.

III. Doch laat ons dieper indringen in dezen schrikkelijken afgrond, en zien hoe groot uwe onbeschaamdheid is. Gij weet immers, dat God overal is; gij weet dat er voor hem niets verborgen is, zelfs niet het binnenste en verborgenste van uw hart; gij weet dat

hij de oneindige Majesteit is. En evenwel zondigt gij, alsof gij naar hem geenszins vraagdet. O welke stoutheid, welke onbeschaamdheid, welke boosheid is het, dat een aardworm, als gij zijt, alzoo durft opstaan tegen zijnen Schepper, tegen den almachtigen God, tegen de opperste Majesteit!

IV. Maar uwe ondankbaarheid is niet minder dan uwe onbeschaamdheid. Wie is het, dien gij versmaadt? Is het niet uw allerliefste Vader, die u voedsel en kleederen, ja het leven gegeven heeft, en u voortdurend onderhoudt? Beschouw uw ligchaam: is ieder lidmaat niet eene weldaad zijner handen? Hoe zijt gij dan zoo ondankbaar, dat gij de gunsten en gaven van dien zoo goedertieren en liefderijken God, van wiens alvermogenen wil gij van oogenblik tot oogenblik afhangt, durft misbruiken, om

hem spijt en leed aan te doen.

V. Ik vraag, o zondaar, wie is het dien gij vertoornt als gij zondigt? Is het niet dien God, die zijnen eenigen Zoon niet gespaard, maar hem voor u gegeven heeft, om zijn dierbaar bloed te storten, welk bloed gij, toen gij zondigdet, onder uwe voeten tradt?

Doch, wat zeg ik : gij tradt niet alleen het bloed en het kruis van Christus onder uwe voeten, maar gij rigttet voor hem weder een nieuw kruis op. Doch geloof mij niet, maar geloof den heiligen Apostel, die van u en uws gelijken zegt: *dat zij, voor zoo veel in hen is, den Zoon Gods weder kruisigen, en openlijk tot schande stellen.*

De Joden hebben Jesus overgeleverd om gedood te worden, naardien zij hem niet kenden; maar gij kruist hem, niettegenstaande gij gelooft dat hij uw God is.

De duivel wederstaat aan God, maar aan God, die hem verwerpt: hij aan God die hem straft, maar gij aan God die u van oogenblik tot oogenblik zijne gunsten bewijst. Zie en bemerk, hoe gij in boosheid den duivel overtreft, dien gij nogtans verfoeit.

VI. Gedenk, o ellendige zondaar, hoe gestreng God uwe zonden straffen zal, niet alleen hier, maar bijzonderlijk hiernamaals in de hel. Daal eens met uwe gedachten in dien vuurpoel, en bemerk daar een *vuur* dat *eeuwig* is. Er is niets pijnlijker dan het *vuur*, en er is niets langduriger dan *eeuwig*. Een *eeuwig vuur*, dat is, branden zonder einde; branden 's morgens, branden 's avonds, branden 's nachts, branden daags. Maar wat zeg ik, daags, daar het nooit dag, maar altijd duisternis en nacht is! O droevige, o eeuwige nacht, ontbloot van alle vreug-

de, en vervuld met alle ellenden!

VII. Ik heb het allergrootste nog niet gezegd, hetwelk gij door de zonde verliest, te weten God, van wiens aanschijn de zonde, zoo gij er in sterft, u voor eeuwig berooft. O allergrootste verlies, eeuwig God te derven!

VIII. Laat u niet voorstaan, dat God u sparen zal; want *hij heeft de Engelen die gezondigd hadden, niet gespaard*. Ja, wat meer is, *hij heeft ook zijnen Zoon niet gespaard*, maar hem geslagen, om de zonden van zijn volk. Welkeenafschrik behoorden wij te hebben van de zonde, als wij overdenken, dat het de zonde is, die den Zoon Gods zoo wreedaardig en zoo schandelijk heeft doen sterven. Maar van den anderen kant, welk een troost en vertrouwen behoort het in ons te verwekken, als wij overdenken, dat dezelfde eenige Zoon Gods een verzoenend slagtof-

fer, en zijn bloed een geneesmiddel tegen onze zonden geworden is.

IX. Schep dan moed, o zondaar, want er is nog een middel om Gods gramschap te ontgaan. Wilt gij dat hij u niet straft, zoo straf u zelven. Omhels de boetvaardigheid, wasch u in het bloed van Christus, verander uw leven, sta vast en getrouw in de deugd, en de pijnen der hel zullen alsdan voor u in eene kroon van regtvaardigheid veranderd worden.

Opwekking tot een opregt berouw, voor
het kruis van Christus.

Ik werp mij hier neder voor u, minzaamste Zaligmaker, en beken mijne schuld, mijne allergrootste schuld. *Ik ben het die gezondigd heb, ik heb ongerechtigheid gedaan, en bid met David, 2. Reg. 24, 17. dat uwe hand op mij kome. En met den profeet Jonas, aan het 1. kap. neem mij op en werp mij in de zee; want om mijnentwille*

is dat groote stormweder opgerezen.

Maar Gij, o Heer, wilt mijnen dood niet, maar dat ik leve: daarom zijt Gij gestorven aan het kruis, en dat met opene armen, om mij in genade te ontvangen; met gebogen hoofd, om aan mij den kus van vrede en van liefde te geven. O vervloekte zonden, beulen van mijnen Heer! o al te groote schuld, die niet volmaakt kon uitgewasschen worden, dan door het bloed van den Zoon Gods! Ach, kon ik nu zooveel tranen storten, als bij nacht de hemel bezaaid is met sterren, als de zee druppels water bevat. O mijn God! dit verbond maak ik hier voor uw heilig kruis, dat ik nimmermeer tegen U wil opstaan; ik verzaak, sta af, en vervloek de zonden; ik ben bedroefd dat ik uwe goddelijke Majesteit vertoornd heb, niet omdat ik den hemel verloren, of de hel verdiend heb, maar omdat ik U ver-

gramd heb, die om U zelve alle liefde waardig zijt. Ik vertrouw op uwe barmhartigheid, te meer, daar ik weet, dat de verdiensten van Christus grooter zijn, dan mijne en aller menschen zonden, en dat Gij zóó de wereld bemind hebt, dat Gij uwen eenigen Zoon gezonden hebt, opdat niemand zoude verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben.

Lofzang tot den H. Geest.

Veni, sancte Spiritus.

Kom, heilige Geest! laat uit den hemel nederdalen de stralen van uw goddelijk licht. Kom, Vader der armen! kom, Gever der gaven! kom, Licht der harten! Allerbeste vertrooster, liefelijke gast der zielen, zoete verkoeling! In den arbeid zijt gij rust, koelte in de hitte, troost in het geween. O allerzaligste licht! vervul het binnenste der harten uwer geloovi-

gen. Zonder uwe Godheidskracht is er niets in den mensch; niets is er zonder zonden. Wasch dat vuil is, besproei dat dor is, genees dat gekwetst is, buig dat stijf is, verwarm dat koud is, bestuur dat verdoold is : verleen uwen geloovigen, die op U vertrouwen, uwe zeven heilige gaven; geef hun de verdiensten der deugd, geef hun een zalig afscheiden, geef hun de eeuwige vreugde.



OEFENING

VAN DE DRIE GODDELIJKE DEUGDEN

Geloof, Hoop en Liefde.

*Zeer heilzaam om voor de heilige Biecht
en Communie te lezen.*



Het Geloof.

O mijn Heer en God! ik geloof vastelijk, dat Gij alles hebt gescha-

pen, dat gij alles bestuurt, en dat Gij regter zijt van alles : belooner van het goed, en straffer van het kwaad. Ik geloof ook dat onze ziel onsterfelijk is, en dat men zonder de genade Gods niet zalig kan worden. Ik geloof ook, dat er één God is, drievuldig in personen, te weten : God de Vader, God de Zoon, en God de H. Geest, van welke drie goddelijke personen God de Zoon voor ons mensch geworden en den bitteren kruisdood gestorven is. Dit en alles wat onze Moeder, de heilige Katholieke Kerk, ons voorhoudt te gelooven, geloof ik vastelijk, mijn Heer en God, omdat Gij dit alles geopenbaard hebt. Gij die niet liegen kunt, want Gij zijt de eeuwige waarheid, en Gij zijt de eeuwige wijsheid. In dit geloof wil ik leven en sterven. Heer! wil mijn geloof vermeerderen.

De Hoop.

O mijn Heer en mijn God! ik hoop vastelijk, door uwe goddelijke barmhartigheid, en door de verdiensten van mijnen Verlosser en Zaligmaker Jesus Christus, te verkrijgen vergiffenis van al mijne zonden, fouten en gebreken, en ook alle middelen die tot mijne zaligheid noodig zijn, en na dit leven U eeuwiglijk te aanschouwen. Dit alles hoop ik, omdat Gij ons zulks beloofd hebt; Gij die uwe beloften kunt houden, omdat Gij almachtig zijt; Gij zult en wilt uwe beloften houden, want Gij zijt oneindig getrouw en barmhartig. In deze hoop wil ik leven en sterven. Heer! wil mijne hoop versterken.

De Liefde.

O mijn Heer en God! ik bemin U uit den grond van mijn hart en ziel, niet alleen omdat Gij mij

geschapen , verlost en geheiligd hebt, ook niet omdat Gij mij dagelijks weldoet, en mij na dit leven de eeuwige zaligheid wilt verleen-
nen; maar bijzonder bemin ik U , om U zelven, omdat Gij ons hoogste, opperste en oneindig goed zijt. Ook bemin ik , uit liefde tot U , mijnen evenmensch als mij zelven. Indezeliefdewil ik leven en sterven. Heer ! wil mijne liefde volmaken.

B e r o u w .

O mijn Heer en God ! ik verzaak en verfoei al mijne zonden , die ik van mijn kindsche dagen af tot nu toe bedreven heb. Het doet mij leed uit den grond mijns harten, dat ik U ooit daardoor vergramd heb; niet alleen omdat ik daardoor verdiend heb van U regtvaardiglijk gestraft te worden, maar voornamelijk is het mij van harte leed uit liefde tot U, omdat ik U, mijn hoogste en

opperste goed, die alle liefde waardig zijt, vertoornd heb. Ik neem mij nu vastelijk voor, U, mijn God, nimmer weder te vergrammen, de gelegenheden der zonden te schuwen, opregt te biechten, en de boete die mij opgelegd zal worden, te volbrengen: liever duizendmaal wil ik sterven, dan U, o God, weder te vergrammen. O Jesus! door uwe heilige verdiensten, geef mij daartoe genade. Jesus! geef mij genade. Heer Jesus! geef mij genade.

NIEUW ROZENHOEDJE.

Het zekerste middel tegen de zonden bestaat in de overweging der vier uitersten: de dood, het oordeel, de hel, en den hemel.

Gedenk uwe uitersten, en in eeuwigheid zult gij niet zondigen.
ECCLES. 7.

Zeg bij het kruis:

Gedenk uwe uitersten, en in eeuwigheid zult gij niet zondigen; zeg in de plaats van

elk Onze Vader, driemaal: *Ach, eeuwig is zoo lang!* en zeg in de plaats van elk Wees gegroet: *o Dood, o Oordeel, o Hel, o Hemel!* Ga zoo voort van tientje tot tientje, en zeg in het wederkeeren tot het kruis: Gedenk uwe uitersten, enz.

Bemerk ten eerste, dat dit een heilzaam middel is, in weinige woorden vervat. Indien iemand het vasten en andere boetewerken niet kan verdragen, dat hij ten minste, om de eeuwige straf te ontgaan, deze korte oefeningen gebruike; zij die weinig tijd hebben, moeten ten minste een of twee dusdanige tientjes aandachtig lezen.

Ten tweede, is dit ook een zeker middel; want het is gegeven door den heiligen Geest, met de gewigtige belofte van zekere winst; want er staat uitdrukkelijk geschreven: in eeuwigheid zult gij niet zondigen.

Ten derde, deze zekerheid is bevestigd door verscheidene personen, die krachtadig zijn ondersteund geworden in het overwinnen der zonde van onzuiverheid. Velen zijn er die jaren in den afgrond der boosheid verzonken waren; doch door het gedurig gebruik van deze middelen zijn zij in korten tijd versterkt geworden, en heb-

ben gezegd, dat het hun onmogelijk was weder te zondigen.

Ten vierde, het is zeer raadzaam, als ons, hetzij bij dag of bij nacht, eenige bekoring tot zonde overkomt, terstond dit middel gedachtig te zijn, met eens of tweemaal te zeggen: *o Dood, o Oordeel, o Hel, o Hemel.*

Ten laatste, in alle gewigtige zaken, bij eenig gevaar van zondigen, gebruik deze oefening; aldus zouden vele menschen krachtig geholpen zijn geworden bij het aanvaarden van eenen levensstaat, indien zij gedacht hadden: wat zou ik willen, in het laatste oordeel gedaan te hebben.



Godvruchtige Voorbereiding

EN GEBEDEN TOT DE HEILIGE COMMUNIE.



Zij die met groote liefde en godsvrucht de heilige Communie ontvangen, ontvangen hare vruchten op eene uitstekende wijze; die er flauw toe nadert, geniet dezelve flauw; en ééne Communie met groote liefde en godsvrucht gedaan, baat meer dan vele andere. Maar om die vurigheid

te hebben, als men ter Communie gaat, moet men zich vooraf daartoe bereiden, en gemeenlijk naarmate men zich vooraf bereidt, zal ook onze vurigheid of godsvrucht zijn.

Zij die gewoon zijn alle maanden, alle veertien dagen of alle acht dagen tot de heilige Communie te gaan, zullen zeer wel doen, dat zij zich eenige dagen te voren bereiden. Die verscheidene keeren in de week gaan, zullen ten minsten den dag te voren hiertoe besteden, behalve dat geheel hun leven zulk eene gedurige voorbereiding tot de heilige Communie behoorde te zijn.



GEBEDEN VOOR DE HEILIGE COMMUNIE.

Verscheidene korte Gebeden, dienstig om zich tot de H. Communie te bereiden.

Hemelsche Vader, die de wereld zoo hebt bemind, dat Gij uwen eenigen Zoon niet hebt gespaard, maar voor ons allen hebt gegeven: *geef dat wij dit werk uwer groote liefde met dankbaarheid overdenken, en*

hetzelve in deze verborgenschap gedachtig zijn.

Heilige Vader, die uwen Zoon hebt gezonden, niet opdat hij de wereld zoude veroordeelen, maar opdat zij door hem zoude zalig worden: *wees ons genadig, opdat wij nooit zijn heilig Ligchaam en Bloed ontvangen tot ons oordeel.*

Genadige Vader, die uwen Zoon, op eene wonderlijke wijze, in het heilig Sakrament hebt doen tegenwoordig zijn, opdat hij met ons zoude blijven tot het einde der wereld: *geef dat wij nooit ondankbaar mogen zijn voor deze oneindige weldaad.*

God Zoon, Verlosser der wereld, die het vleesch aannemende, den mensch zijt gelijk geworden: *geef dat wij de gedachtenis van uwe groote liefde eeren, zoo dikwijls Gij in ons door dit heilig Sakrament wordt herboren.*

ô Jesus, die bewogen zijnde over

de scharen die U vuriglijk volgden, en hen verzadigd hebt : *geef dat wij niet bezwijken op dezen levensweg, bij gebrek aan dit heilig voedsel.*

ô Jesus, die met bekende zondaren hebt willen verkeeren en eten : *wees ons genadig, die zondaars zijn, en kom onze zielen genezen, die doodelijk ziek zijn.*

ô Jesus, die, om de magt van uw rijk te toonen, eenen grooten maaltijd hebt bereid in dit H. Sakrament, en er uwe onderdanen zoo minzaam toe hebt geroepen : *geef dat wij met vreugde tot dezen maaltijd mogen komen, doch nooit zonder het bruiftskleed aan te hebben.*

ô Jesus, wien Zacheus met blijdschap heeft ontvangen, en wien de honderdman, uit eerbied, niet onder zijn dak durfde laten komen : *maak dat vrees en liefde zich vereenigen, als wij U zullen ontvangen.*

ô Jesus, die voor de instelling

van dit heilig Sakrament de voeten uwer Apostelen gewasschen hebt : *zuiver ons ook meer en meer , opdat wij te waardiger aan uwe tafel verschijnen.*

Heilige Geest , die door uwe kracht de menschwording van Christus bewerkt, en de heilige Maagd geheiligd hebt, opdat zij eene waardige woonplaats zoude zijn voor den Zoon Gods : *maak ons tot waardige woonplaatsen , om Jesus in het heilige Sakrament te ontvangen.*

Heilige Drievuldigheid , één God , die de kinderen van Israël in de woestijn met manna hebt gespijst, waarin zij alles proeven konden, en hen (van die spijs ten laatste eenen walg hebbende) gestraft hebt : *geef ons dat wij mogen smaken hoe zoet de Heer is, en dat onze ziel nooit van deze heilige spijs eenen afkeer hebbe.*

Heilige Maria, die uitverkoren zijt om te ontvangen, en negen maanden te dragen, den Heer van hemel en aarde : *bid voor ons, opdat wij, denzelfden Heer met een zuiver hart ontvangende, hem ook in ons ligchaam mogen dragen en in onze zeden vertoonen.*

Alle heilige Engelen en Aarts-engelen, die den Heer aanbeden, en terwijl Hij in de krib lag, zijne geboorteverkondigd hebt; die gedurig bij Hem in den hemel staat, en daarbij in het heilig Sakrament zijt : *verkrijgt voor ons eene groote liefde, om dikwijls en gaarne bij hem in dit heilig Sakrament tegenwoordig te zijn, en Hem met eerbiedigheid te aanbidden.*

Heilige Josef, bruidegom van Maria, en voedstervader van Jesus, die uwe bruid alle dienst, en aan het Kind allen eerbied hebt bewezen : *bid voor ons, opdat wij aan Jesus*

in het heilig Sakrament allen eerbied bewijzen.

Men kan hier ook de Litanie van het H. Sakrament des Altaars lezen, en het lijden van Christus overwegen.

Gebod en oefening van Geloof.

ô Jesus! ik geloof dat Gij in dit allerheiligste Sakrament waarlijk en geheel tegenwoordig zijt; maar vermeerder en versterk mijn geloof, om dit verheven geheim nog levendiger te gelooven.

Ach, hoe weinig kennis heb ik van uwe oneindige waarheid! Zie, de Engelen zelfs bewijzen U den allergrootsten eerbied, de Aartsengelen vreezen, de krachtender hemelen beven, de Serafijnen dekken hun aanschijn, de kolommen des hemels worden bewogen in uwe tegenwoordigheid; en hoe zal ik, aardworm, U, den Heer van eene oneindige Majesteit, komen ont-

vangen? Ware het dat Gij mij eenen engel toezondt, ik zoude niet weten hoe hem liefde en eerbied genoeg te bewijzen. Maar wat zal ik voor U doen, die de Heer en Koning, ja de Schepper der engelen zijt?

Joannes, de grootste onder de kinderen der vrouwen, bekende dat hij niet waardig was uwe schoenriemen te ontbinden; dat ik mij dan voor uw aangezicht niet dieper verneder, is, dewijl ik uwe groote waardigheid, zoowel als hij, niet kende, en omdat mijn geloof zwak is.

O Brood der engelen! hoe zal ik u in mijn hart laten komen, dat een poel van alle gebreken is, en dat zoo lang de schuilplaats der duivelen is geweest.

ô Jesus! de engelen, die zuiverder zijn dan de zon, achten zich niet waardig U te aanschouwen; en Gij laat mij niet alleen toe U te aan-

schouwen, U te aanbidden, te loven en te beminnen, maar uwe goedheid gaat zoo ver, dat Gij wilt dat ik U zal ontvangen; dat Gij wilt rusten in het midden van mijn hart; en dat ik met U, in mij zelve bezit geheel de Godheid, geheel de heilige Drievuldigheid, de vreugde des hemels. O Jesus! U te gaan ontvangen, als ik denk wie ik ben! Maar kan ik dit weigeren, als ik denk wie Gij zijt?

Zal ik vermetel zijn U te naderen, daar ik uwe heiligheid ken? Zal ik mij van U verwijderen, daar ik mijne ellende en mijnen nood ken? Helaas! ik belijd voor hemel en aarde, dat ik niet waardig ben de minste genade, van onder uwe dienaren gerekend te worden, veel minder de allergrootste, van aan uwe heilige Tafel te zitten en uw heilig Ligchaam te nuttigen. Maar aangezien Gij, o Jesus, het begeert,

en mij met den dood dreigt, indien ik niet kom, zal ik niet zoo zeer letten op mijne onwaardigheid, als op uw gebod en uwe goedheid.

Gebod en oefening van Hoop.

O minzame Jesus! Gij gebiedt mij dat ik met vertrouwen tot U moet komen, indien ik aan U deel wil hebben. Ach, het is een overgroot werk dat ik begin; want er moet eene woonplaats bereid worden, niet voor een' mensch, maar voor God. O, mijn Jesus! Gij weet dat er in mij geene plaats waardig genoeg is voor zulk eenen gast; nogtans, o Jesus, wilt Gij dat ik kome: *komt tot mij, zegt Gij, die belast en beladen zijt, en ik zal u verkwikken.* Bemoedigend woord in de ooren van den zondaar, waardoor Gij mij, arme zondaar, noodigt om deelachtig te worden aan uw heilig Ligchaam.

Vertrouwende, o Jesus, op uwe oneindige goedheid en vriendelijke uitnoodiging, kom ik tot U, omdat Gij het gebiedt. En wie zoude tot U niet komen, zoo vriendelijk genoodigd zijnde? Ik kom met blijdschap, niet omdat ik waardig ben, maar omdat Gij mij zoo minzaam noodigt, en opdat Gij mij, die zonder U niet leven kan, zoudt versterken door uw heilig Ligchaam en Bloed.

En aanzie dan niet, o Jesus, dat ik vol ben van duisterheid en gebreken; want het is om verlicht en geholpen te worden, dat ik mij verstout tot U te komen; het is om versterkt te worden tegen mijne zichtbare en onzichtbare vijanden: tegen de wereld, opdat zij mij slecht en verfoeijelijk zij, als ik den God des hemels heb ontvangen; tegen de bekoringen des vleesches, opdat mij die niet overweldigen, als ik het zuivere vleesch van het Lam zonder

vlekken ontvangen heb; tegen den duivel, opdat hij geen magt meer hebbe op mij, als God zelf in mij is.

Ik kom dan als een zieke tot den geneesmeester des levens, als een onreine tot de bron der barmhartigheid, als een behoeftige tot den Heer van hemel en aarde. Verwaardig U dan mijne ziekte te gezezen, mijne onreinheid af te wasschen, mijne blindheid te verlichten, opdat ik het brood der engelen, den Koning der koningen, den Heer der heeren, mag ontvangen met dien eerbied, die nederigheid en godsvrucht, welke dit heilige geheim van ons vereischt.

Gebod en oefening van Liefde.

Wie zal U niet beminnen, o Heer, die zoo minzaam en geheel de vreugd der Engelen zijt! Wiens hart zal tot U niet getrokken worden, die zoo waardig en goedertieren zijt! Wie zal zich niet bedroeven, dat hij

liever den vervloekten satan heeft aangehangen dan U? O goedheid, o liefde, o barmhartigheid, waardoor Gij dit heilig Sakrament hebt ingesteld, en U zelven stelt tot spijsze voor onze zielen! O onzichtbare God! hoe wonderlijk handelt Gij met ons; hoe zoet en minzaam is deze schikking voor ons, uwe uitverkorenen, aan welke Gij U zelven geeft in dit heilig Sakrament; hoe wonderlijk, hoe liefelijk, hoe wenschelijk zijn de werken uwer liefde, dat Gij U zelve zoo mededeelt aan den mensch! O mijn Jesus! hoe is het mogelijk dat Gij, de Koning van hemel en aarde, in mij uwe woning komt nemen, ik, die als eene hel vol gebreken ben; opdat Gij mij verandert in eenen hemel vol genade en zegeningen. Ik belijd voor hemel en aarde, dat ik eerder verdiend had in het diepste der hel geworpen, dan in de

zee eener zoo oneindige goedheid ontvangen te worden.

Welke vader werd er ooit gevonden, die zijne kinderen heeft gespijsd met zijn eigen vleesch en bloed? En dit doet Gij nogtans, allerliefste Jesus! Niet alleen aan hen, die U altijd getrouw gebleven zijn, maar ook aan die, welke in hun voorgaand leven, door hunne boosheden U hebben vergramd. O mijne ziel! wat zijt gij niet verplicht te doen voor uwen Jesus; welk goed kunt gij weigeren te doen, of welke moeilijkheid te lijden, voor hem die u zoo bemind heeft. O Jesus! ik wil U dan beminnen uit geheel mijn hart; voor U wil ik leven, U alleen wil ik dienen, dit is mijn voornemen. Om in dit voornemen versterkt te worden, verstout ik mij uw aanbiddelijk Vleesch en Bloed te ontvangen; opdat Gij uwe goddelijke liefde in mijn hart zoudt ontsteken,

en in mij te niet doen, al wat U mishaagt, en al wat Gij niet zijt.

Drie aanbiddingen van het allerheiligste
Sakrament des Altaars.

O allerheiligste Sakrament! ik aanbid u en ik eer u uit het binnenste mijns harten : want gij bevat in u, mijn Heer en mijn God, mijn opperste goed, en al mijn troost en zaligheid.

Onmetelijke goedheid, allerheiligsteziel, verheerlijkt Ligchaamen dierbaar Bloed van eenen God, die mensch geworden is: ik aanbid U, en ik wensch uit geheel mijn hart, dat alle redelijke schepselen U kennen, beminnen, dienen en aanbidden, uit al hunne krachten.

ô God, die vol goedheid en rijk in barmhartigheid zijt : maak dat uw heilig Sakrament mij een geneesmiddel zij voor al mijne krankheden, eene voldoening voor al

mijne zonden eene vervulling van al de deugden die mij ontbreken, en eene sterke verzekering tegen alle gevaren, die mij, levende en stervende, omringen.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Am.

Voorbereiding tot de H. Communie.

O gelukkige dag, o blijde ure, o vrolijk oogenblik, waarop ik zal ontvangen mijnen Jesus, God en Mensch, met zijne zielen ligchaam, zijn vleesch en bloed, levend en verheerlijkt, gelijk hij in den hemel is!

Minzame Jesus! van waar komt mij het geluk, dat ik heden op mijne tong mag nemen en nuttigen het heilige der heiligen, het mirakel boven alle mirakelen, het hemelsch manna, de goddelijke spijs, het wonderlijk Sakrament.

Hoe is het mogelijk, dat de Schep- per zich verwaardigt te komen tot

zijn schepsel, de opperste Majesteit tot eenen worm der aarde, het oneindige Al tot een ellendig niet! O goedheid, o barmhartigheid, o liefde!

Staat verbaasd, o hemelsche geesten, over de wonderlijke werken van den Heer! Gij omringt met eerbied het altaar, ontroerd en bevende in de tegenwoordigheid van dit aanbiddelijk Sakrament; maar wie is er onder u, hoe verheven hij ook zij, die het geluk heeft van hetzelfde te mogen ontvangen?

Minzame Jesus! ik bemin U uit al de krachten mijner ziel, omdat Gij alle liefde waardig zijt, en omdat Gij mij zoo bemind hebt, dat Gij mij hebt willen spijzen met uw eigen vleesch en bloed. Ach, had ik U nooit vergramd, oneindige goedheid!

Maar hoe zal ik mij durven ver-

stouten tot dezen goddelijken maaltijd te gaan, ik die vol zonden en gebreken ben; ik kom nogtans, alhoewel ik geheel onwaardig ben, omdat Gij mij, o Jesus, zoo vriendelijk roept en gebiedt te komen, en integendeel zeer gestreng dreigt met den eeuwigen dood, indien ik weiger te komen.

Ik groet, eer en aanbid U, met allen mogelijken eerbied, o heilig Sakrament, ons van Jesus achtergelaten tot eene spijs onzer zielen, totgedachtenis van zijn bitterlijden, tot eene getuigenis van zijne onuitsprekelijke liefde, tot eene gedurige offerande der nieuwe wet, en tot een pand der hemelsche glorie.

Goede Jesus! laat mij door deze heilige spijs smaken, hoe zoet het is, U alleen te zoeken, U te vinden, U te beminnen, en hoe bitter alle zoetheid is zonder U.

Ik wensch U te ontvangen, met

dezelfde stichting waarmede zoo vele heilige zielen U ontvangen hebben, bijzonder de allerheiligste maagd Maria, uwe lieve moeder. Ik vereenig mijne godsvrucht met hunne stichting, en mijne Communie met hunne Communien. Dat hunne vurigheid en godsvrucht aanvulle, al wat aan de mijne ontbreekt.

ô Jesus! had ik duizend harten, ik zou ze allen besteden om U duizendmaal te loven, te danken en te verheerlijken voor uwe onuitsprekelijke barmhartigheid.

Kom dan, o minnaar mijner ziel! kom, Gij zijt mijn Jesus, dat is Zaligmaker; maak mij zalig. Gij zijt mijn Geneesheer, genees al mijne geestelijke ziekten. Gij zijt mijn Vader, bemin mij als uw kind. Gij zijt mijn Bruidegom, ontsteek in mij uwe heilige liefde. Gij zijt mijn Meester, leer mij alles wat mij

zalig en aan U behagelijk is. Gij zijt mijn Herder; roep mij, bestuur mij, en trek mij tot U. Ja, Gij zijt meer dan een herder, want welke herder voedt zijne schapen met zijn eigen vleesch en bloed? Gij zijt mijn Heer, bind mij met de banden uwer zoete liefde.

Kom, lieve Jesus! spijs, zalf, verlicht mij; beweeg, ontsteek en verander mijne ziel; opdat zij door de kracht van dit heilig Sakrament der liefde tot wederliefde worde gedreven.

Ik wensch uit den grond van mijn hart, dat alle menschen U kennen en eeren in dit heilig Sakrament, en wilde wel dat ik konde herstellen al de oneer, die U in hetzelfde wordt aangedaan.

Kom, minzame Jesus! ik verlang en haak naar U, als een gevangene naar zijne verlossing, een dorstige naar het water, een balling naar

zijn vaderland, een blinde naar het licht, een zieke naar de gezondheid.

Mijn wensch is slechts met U vereenigd te zijn; ik noodig U duizendmaal. Kom, verander mij in eenen nieuwen mensch, en volbreng alles wat ik U afgesmeektheb. Am.

Gebed voor de heilige Communie.

Ontvang, o allerheiligste Drie-vuldigheid, deze heilige Communie van het ligchaam en bloed onzes Heeren Jesus Christus, dat ik, onwaardig mensch, nu begeer te ontvangen en aan U op te offeren, met al de H. Communien die ooit van de regtvaardige menschen ontvangen zijn. Ik draag ze U op uit opregte liefde tot uwe oneindige goedheid, met de meening van Jesus en zijne H. Kerk: ten 1. tot eeuwige liefde en welbehagen uwer goddelijke majesteit. Ten 2. tot erkentenis uwer opperste volmaaktheid en heer-

schappij en van onze onderwerping aan U. Ten 3. tot eene eeuwige gedachtenis van het lijden en den dood onzes Heeren Jesus Christus. Ten 4. ter eere en tot vermeerdering der glorie van de heilige Maagd Maria, en geheel het hemelsch hof. Ten 5. tot eene eeuwige dankzegging voor alle weldaden van de allerheiligste menschheid onzes Heeren, van de heilige Maagd, zijne Moeder, mijne heilige Patronen, van alle Zaligen en van alle menschen verkregen, en die aan mij, den alleronwaardigste, gegeven zullen worden in de eeuwigheid. Ten 6. tot voldoening van alle oneer, die Gods Zoon in het heilig Sakrament zoomenigvuldig lijdt. Ten 7. offer ik het om deze genade N. N. te verkrijgen, en deze N. N. fouten te verbeteren. Ontvang en volmaak dezen mijnen wensch, o oneindige goedheid; en om dit godvruchtig te volbrengen,

indien het gebeurde dat ik heden stierf of deze mijne laatste Communie ware, zoo ontvang ik deze voor mijne laatste teerspijze, en verzoek dat mijne laatste spijs zij het ligchaam en bloed van Jesus; mijne laatste woorden Jesus Maria; mijne laatste genegenheden, liefde tot God, met volkomen berouw over mijne zonden; en mijn laatste troost, te mogen sterven door het omhelzen van uwen goddelijken wil. Am.

Lofzang ter eere van God, onze spijs.

Na den bestemden tijd, bij God vooruit
besloten,
Is 't Woord geworden vleesch, en heeft
voor ons vergoten
Zijn bloed, zijn dierbaar bloed; gezeten aan
zijn disch,
Gegeven ons zich zelf, gebleven dat hij is.
God wordt der menschen spijs! Wat wil
ik verder dringen;
Wat zal ik eerst van U, wat zal ik daarna
zingen?

O hemel! wees mijn hulp, opdat mijn zang
niet faalt.

Van U is hier tot ons dit Manna neerge-
daald.

O goddelijke spijs, die voor den mensch
geboren;

O goede God! de mensch was zonder U
verloren.

O Vorst uit Juda's stam, gelijk een leeuw,
men ziet

Dat al het helsch gespuis voor hem nu beeft
en vliedt!

Het vleesch dat, van een' Maagd, Gods
Woord heeft aangenomen,

En zoo ontvangen is, en zoo is voortgekomen;

Het vleesch dat voor ons op *Golgotha* is
gedood,

Dat wordt nu ons tot spijs, dat wordt ons
hemelsch brood.

Natuur hier als bezwijkt, de moeder aller
zaken,

Verbaasd door dit geheim, daar zij niet
aan kan raken,

Mits 't alvermogend woord van God dit
wonder doet.

Het brood verkeert in vleesch, de wijn
verkeert in bloed,

En Christus blijft geheel, en van hem niet
gescheiden;

138 GEBEDEN VOOR DE

Geheel is hij in één, geheel in alle beiden;
Die in zich 't al begrijpt, die schuilt hier
ook geheel,

Geheel in 't kleinste punt, geheel in 't groot-
ste deel.

En daar het Woord is God, één altijd met
den Vader,

Daar waar het ligchaam is, daar zijn zij drie
te gader:

De Vader, en de Geest, en 't Woord als God
zijn één.

Het Woord, als Woord, aan 't vleesch
verbonden is alleen

Gestorven, is God-mensch, en door zijn
kracht verzezen;

Een die onsterflijk leeft, moet ook onlijd-
baar wezen.

En wijl het ligchaam leeft, noodzakelijk
zoo moet

Alwaar het ligchaam is, daar wezen ook
het bloed.

Veel duizend krijgen één, en doet één niet
verkeeren;

En dat veel hebben één, doet één toch niet
vermeeren.

Gelijkerwijs één stem van velen wordt ge-
hoord,

In velen is één stem, in veel' hetzelfde
woord,

Zoo is 't dat, door zich zelv', de springbron
 aller zaken,
Jehova in 't begin, uit niet kon alles maken.
Is minder nu zijn hand? of wat weerhoudt
 zijn kracht,
Te maken, nu nog eens, dat eens in voort-
 gebragt?
Als gij dan dit geheim door 's Priesters
 hand ziet breken,
Wil dan niet naar den schijn of naar uw
 oogen spreken;
Geloof en houd voor vast, dat hier in 't
 minste niet,
Al breekt men de gedaante, aan 't ligchaam
 scha' geschiedt.
Is 't wonder dat ons hier onz' zinnen zoo
 bedriegen;
Is 't wonder dat ook hier ons klein begrip
 moet liegen?
Aanzie den ronden boog; door Godes
 sterke hand
Geschilderd in de lucht, het zonlicht aange-
 plant,
Spreidt zij haar purper kleed, grootaardig
 naar het leven,
Met zilver geborduurd, met goud dooreen
 geweven!
Wat oordeelt gij hiervan, wanneer gij, naar
 uw waan,

Rondom des werelds bol deez' groote streep
ziet staan?

Hier is noch wit, noch geel, hier is niets
afgemalen ;

Zoo speelt de zon alleen met haar vergulde
stralen,

Hier tegen 't matte blaauw; zoo dat daar
voor gewis,

Hetgeen gij meent te zien, in 't minste niet
en is.

O voedsel onzer ziel! wij hebben u ge-
vonden,

Wij zuigen aan uw' zijde, en leven in uw'
wonden.

Alwaar Gij zelve hebt geschreven, al voor
lang :

Mijn vleesch is waarlijk spijs, mijn bloed is
waarlijk drank :

Buig biddend hier uw hoofd, val neer tot
aan de voeten ;

In dit hoog Sakrament moet gij uw' Schep-
per groeten ;

In dit zoo hoog geheim, waar zijn' barm-
hartigheid

Voor ons zijn vleesch en bloed tot spijs en
drank bereidt.



Om den verloren tijd in te halen, is
het zeer goed dit gebed dikwerf
van harte te zeggen.

ô Zoete Jesus! ach, dat ik U al
den tijd mijns levens alzoo gediend,
bemind en geloofd hadde, gelijk alle
Heiligen dit verlangen en begeeren
te doen! Hoe gaarne zou ik U dat
offeren, tot dankbaarheid voor al
het goede, wat Gij mij bewezen
hebt en in eeuwigheid be-
wijzen zult. Amen.

Godvruchtige groetenis aan den
Heer Jesus.

In den naam onzes Heeren Jesus
Christus moeten gebogen worden
alle knieën dergenen, die in den
hemel, op de aarde, en onder de
aarde zijn; en dat alle tongen be-
lijden, dat de Heer Jesus Christus
is in de heerlijkheid Gods, des
Vaders. Hem zij lof, eer en glorie,

in de oneindige eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

Ik aanbid, loof, verheerlijk en dank U, Heer Jesus Christus, voor alle weldaden die mij van U gegeven zijn, en bijzonder dat Gij mij naar uw beeld geschapen, door uw dierbaar bloed verlost, tot uwen dienstgeroepen, en over mijne zonden geduld gehad hebt. Ik bid U ook, o Heer Jesus Christus, wil U over mij, ellendige zondaar, ontfermen; wil mij in het uur mijns doodskwijtschelden, al wat ik tegen U met gedachten, woorden en werken moge misdaan hebben; wil mij al het goede, hetwelk ik door onachtzaamheid mag verzuimd hebben, vergeven. Dit bid ik U, o Heer, door uwe eeuwig en heilige liefde: die leeft en heerscht, in eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.



OEFENINGEN EN GEBEDEN

NA DE HEILIGE COMMUNIE.

— 134 —

De heilige Hostie met alle eerbiedigheid genuttigd hebbende, keer u in uw binnenste tot uwen Jesus; laat uw hart alleen spreken, en haast u niet om mondgebeden te doen. Beschouw u zelve als een tabernakel en als een kleine hemel, omringd van de engelen, die hunnen Heer aanbidden.

Neem het oogenblik, waarin Jesus in u is, wel waar; de Koning is in uw huis; toon hem uw verzoek, waar zoo veel van afhangt. Tracht ten minste een kwartier uurs in geestelijke oefeningen te blijven, en overweeg bijzonder het lijden van Christus; want hij heeft dit heilige Sakrament des avonds voor zijn lijden en dood, tot eene gedurige gedachte-nis hiervan ingesteld.

ô Jesus, Jesus, Jesus! o mijne liefde! o mijn al! geslagtofferd aan het kruis voor mijne zonden. O allerheiligste offerande! o groote offerande van de geheele wereld,

die ik nu in mij heb! ik aanbid en verheerlijk U uit al de krachten mijner ziel.

O volheid, grondelooze zee! o oorsprong en bron van alle genaden en hemelsche zegeningen! ach, laat mijne ziel nu daaraan deelachtig en vervuld worden van uwe komst en uwe tegenwoordigheid in mij. O allerminkaamste Jesus! o allerschoonste en allerzoetste, o allermagtigste en allerwonderlijkste Jesus! o allergewenschte op aarde! dat al mijne kracht U verwelkome, die U verwaardigd hebt in mij te komen; dat al mijne beenderen opspringen, en mijn mond uitroepe: *Heer! wat is er, en wie is U gelijk?* En daar Gij U gewaardigt U aan mij te geven en met mij te vereenigen, verwaardig U alzoo mij met uwen Vader, als slechts één zijnde, ook te vereenigen, opdat, gelijk Hij in U altijd zijn welbehagen heeft, en

U alle goeds wil, hij mij zal aanzien als vereenigd en één geworden met U.

Ach, dat ik al de krachten der menschen en engelen hadde, om die tot uwen lof en uwe liefde te besteden! Ach, dat ik U zulke lofzangen en begeerten van hemelsche liefde konde opofferen, gelijk er gedurig voor uwen heiligen troon worden gedaan, alwaar duizend millioenen engelen U omringen, die dag en nacht zonder ophouden roepen: heilig, heilig, heilig!

O liefde, die altijd brandt en niet uitgaat! O zoete Jesus, die mijn God zelf zijt! ontsteek mij geheel door uw goddelijk vuur; heilig mijne tong, op welke Gij als op een altaar hebt geleden; heilig mijne oogen, die uw heilig geheim hebben aangezien; heilig mijn ligchaam met al zijne krachten en zinnen, die met U zoo vereenigd en ver-

zameld zijn, opdat ik ze heiliglijk gebruike tot uwe eer en glorie, en tot bevordering van mijne zaligheid.

O mijn Heer! o mijn God! wat is dit, van waar komt mij dit onbegrijpelijk geluk? hoe is het mogelijk, dat nu niet de Moeder des Heeren, maar de Heer Jesus zelf tot mij en in mij komt, om mij deelachtig te maken zijner bloedige offerande aan het kruis! O mijne ziel! verheerlijk den Heer, en dat al wat in mij is zijnen heiligen naam aanbidde. Dat U, o mijn God, al mijne krachten en bestaan verheerlijken; dat alle begeerten van mijn hart zich in U verheugen.

O liefde, o goedheid! o almagt van eenen mensch-geworden God! Oneindige vernedering, onbegrijpelijke vernietiging is het, dat Gij, o Jesus, U zoo vernedert en U verwaardigt in mijn binnenst te komen;

in mijne ziel, om haar te bezoeken, te genezen, en om haar zoo te ver-eeren. Gij, mijn Schepper, Verlosser en mijn al; en ik een arm schepsel, een weinig stof en asch, een worm der aarde; Gij, de Koning der eeu-wige glorie, de Beheerscher van hemel en aarde, de oneindige hoogverhevene Majesteit; en ik een verloren, vuil en onnut vat, eene bronwel van zonde! En Gij komt van den hemel tot mij, om mij met uwe hemelsche genade te vervullen, om van mij eenen klei-nen hemel te maken.

O wonderlijke zaak! o onbegrijpe-lijke verborgenheid! o goede God! hoe handelt Gij zoo met uw schepsel, en voedt Gij alzoo eenen aardworm met uwe allerbeste goederen! O hemelen! zijt verwonderd, en gij aarde, sta verbaasd over deze zaak.

Wees dan welkom, o mijn Vader, o mijn Koning, mijn Al! wees dui-

zend en duizend millioenen maal welkom in het arme stalletje en kribbetje van mijn hart, om daar herboren te worden en te rusten. Ach! word toch geestelijk herboren in mij, levende en blijvende in mij door uwen geest, door uwe genade en liefde. O hemelsche geesten, die hier rondom mij zijt, om uwen Heer en God, die in mij rust, te loven en te danken : ach! looft en dankt hem voor mij over deze onuitsprekelijke weldaad en overgrootte genade. En ik, o Jesus, terwijl ik mij bij uwe heilige Engelen voeg, roep met hen: heilig, heilig, heilig! ik aanbid U, ik loof, ik dank en verheerlijk U met hen, o zoete Jesus! Wat is er toch, dat U heeft bewogen om alzoo in mij te komen? Alles is arm en koud, wat in mij te vinden is: wat heeft er U anders toe bewogen, dan uwe liefde tot ons? Het was dan niet genoeg voor uwe

liefde, dat Gij voor ons den bitteren dood stierft, maar Gij hebt ook dit heilig Sakrament willen instellen, om door hetzelfde in ons te komen; opdat wij uwen dood en uwe liefde zouden gedenken, zoo dikwijls als wij hetzelfde ontvangen, en om ons aan uwen dood op eene uitstekende wijze deelachtig te maken.

Als de Joden van hunne zoenofferanden aten, gedachten zij dat die voor hen geslagt-offerd waren; zoo ook als de Christenen het vleesch van Jesus nuttigen, gedenken zij dat het voor hen is opgeofferd.

Oefening om het lijden van Christus te overwegen.

Ik groet, aanbid en verheerlijk U, allerheiligste Ligchaam van mijnen Jesus, doorwond en doorsneden van de zweepen en roeden, overdekt en bekleed met uw purper bloed. (*denk als gij dit zegt*

aan Christus en aan ieder lidmaat dat gij noemt.) O goddelijk hoofd, doorstoken en met zooschrikkelijke doornen gekroond : ik aanbid u, wees verheerlijkt en aangebeden van alleschepsels. O allerlieft aanschijn, blaauw geslagen en overdekt met de walgelijkste vuiligheid van het speeksel der Joden : ik aanbid en verheerlijk u. O gezegende tong, heilige monden heilige ingewanden van mijnen Jesus, verdroogd en verstikt door den dorst, gansch vervuld en bitter gemaakt door gal en myrrhe : ik aanbid u. Ik groet, verheerlijk en aanbid u, o doorwonde handen en voeten, die zoo wreed voor mij aan het kruis zijn genageld geweest.

Ik bedank U, o Jesus, omdat Gij voor mij al die pijnen en den bitteren dood hebt willen ondergaan. Ach ! dat ik toch nooit zoo ondankbaar mogte zijn, dat ik

deze zoude kunnen vergeten. Maar doe mij navolgen wat ik heb ontvangen; geef mij, dat gelijk dit heilige Sakrament ons gedurig uwen dood vernieuwt, ik ook gedurig sterve aan alle kwade driften, en ik in mij den mensch doode. O Jesus! bloed van de nieuwe wet: schrijf met dat bloed uw lijden in mijn hart, opdat het er nimmer worde uitgewischt.

Oefening om verscheidene vragen te doen aan Christus.

O mijn Jesus! ik werp mij als eene andere Magdalena aan uwe heilige voeten en wensch daarop uit te storten twee beeken van tranen: tranen van droefheid, omdat ik U, mijn opperste Goed en zoo minzame Vader, vergramd en zoo dikwijls flauw en ongetrouw gediend heb; tranen van blijdschap, omdat ik U in mij heb, die de

magtige Koning zijt, die mijne ziel kunt beschermen en bewaren; omdat ik U in mij heb, die de groote herder en heelmeester mijner ziel zijt, die haar kunt genezen, zuiveren, heiligen en al hare zonden vergeven; omdat ik U in mij heb, in wiens handen mijn eeuwig geluk of ongeluk is.

ô Jesus! toen Gij op de wereld zichtbaar wandeldet, werden al de huizen, welke Gij bezocht, gezegend, en werden allen, die met een groot geloof tot U kwamen, genezen van al hunne kwalen. Ach, zegen nu ook het huis waarin Gij U verwaardigd hebt te komen; genees toch mijne ziel van al hare geestelijke wonden. Dat uwe diepe ootmoedigheid, o Jesus, mijne hoovaardigheid geneze, en uwe zachtmoedigheid mijne hardheid. Dat uwe zuiverheid, o Lam zonder vlekken, mijne kwade natuur

geneze, opdat ik nooit den prikkel des vleesches gevoele. Dat uwe goe-dertierenheid en liefde mijne afgun-stigheid en kleine liefde geneze, en uwe naarstigheid mijne traagheid; dat uwe geduldigheid mijne onge-duldigheid verbeter, en dat uwe mildheid mijne gierigheid geneze.

Is het dat ik tot straf van vorige zonden de aanvechtingen mijner kwade driften moet ondergaan, zoo laat niet toe, dat ze mij overmees-teren, en dat ik in de vorige zon-den valle, maar dat ik ze getrouw moge wederstaan, en U, o Jesus, niet verlaten, maar door een be-ter leven meermaals deze spijs mag ontvangen en met U vereenigd zijn. O Jesus! o eeuwige wijsheid des Vaders! o eeuwig licht, van het eeuwig licht! verlicht mijne ziel inwendig; laat een straaltje van uw goddelijk licht in mijn verstand vloeijen, opdat ik iets moge zien

van hetgeen Gij zijt: iets van de schrikkelijke eeuwigheid, en hoe kort en broos het leven is.

Godvruchtige vragen van den heiligen Augustinus, die met veel aandacht moeten uitgesproken worden.

Geef mij, o zoete Jesus, geef mij dat ik mij kenne, dat ik U kenne en dat ik niets anders begeere dan U.

Dat ik mij hate, en dat ik U be- minne, en dat ik alles doe om U.

Dat ik mij vernedere, opdat ik U verheffe, en niet denke dan op U.

Geef mij, o lieve Jesus, geef mij dat ik mij verlate, opdat ik U alleen en altijd wensche na te volgen.

Dat ik van mij vlugte, en tot U vlugte, opdat ik verdiene bevrijd te zijn door U.

Dat ik mij zelven vreeze, en U vreeze, opdat ik mag zijn onder uwe uitverkorenen.

Dat ik mij mistrouwe, en op U

betrouwe, en dat ik U in alles gehoorzame.

Dat ik tot niets anders lust hebbe dan tot U, en dat ik gaarne arm zij om U.

Zie op mij, opdat ik U beminne; roep mij, opdat ik tot U kome, en U in eeuwigheid mag genieten. Amen.

DANKZEGGINGEN

*om God te danken na de heilige
Communie.*

O mijn God! wat zal ik U wedergeven voor deze groote weldaad, dan dat ik mij zelven opdraag tot uwen dienst, en tracht getrouw te blijven in al hetgeen Gij van mij begeert. Maar dit ben ik U schuldig, omdat Gij mij hebt geschapen; dit ben ik U schuldig, omdat Gij mij hebt verlost: wat zal ik er dan bijvoegen, omdat Gij mij hebt gespijsd met uw vleesch en bloed? Geef mij

dan, o Jesus, dat ik, die om zoo veel reden verplicht ben mij gansch tot uwen dienst te besteden, nu ten minste U getrouw blijve.

ô Jesus, die mij hebt bemind met eene eeuwige liefde: wat zal ik U wedergeven? Mijne liefde is te klein; ik kan U slechts wederliefde betoonen. O, wie geeft mij een ander hart der Heiligen, wie geeft mij de liefde van alle Gods lieve vrienden, opdat ik iets waardigs moge bijbrengen, en de liefde van Jesus met wederliefde moge beantwoorden.

ô God! al had ik duizend lichamen, wier deelen allen monden werden, en wier haren tongen waren, die niet ophielden nacht en dag U te danken, en die allen U ter liefde smolten en zich verteerden: wat zoude dit kunnen opwegen tegen hetgeen ik U behoorde te geven?

Ben ik dan zoo nietig, dat ik U mijn God, niets waardigs kan geven? Geef dat ik mij, ten minste het weinige dat ik heb en ben, U opregtelijk opdrage.

Ik offer U dan tot dankzegging mijn hart op, vereenigd met het uwe, om U altijd te beminnen: mijn ligchaam met deszelfs vijf zinnen, (en bijzonder mijne oogen) die ik gestadig zal trachten te doen versterven, en gebruiken wil tot het volbrengen van uwen wil, tot bevordering van mijne zaligheid en van die van mijne naasten, en om niet te leven dan voor U, mijn God en mijn Al!

Geef mij, dat ik mij zelven alzoo opdrage aan U, die U zelven aan het kruis voor mij hebt opgeofferd; dat ik mij gansch aan U geve, die U zelven eerst gansch aan mij gegeven hebt, en dat ik niet leve dan voor uwen Vader.

Geloofd en gezegend zij het allerheiligste Sakrament des Altaars.

Mijn vleesch is waarlijk spijs, en mijn bloed is waarlijk drank : zoo wie mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, die blijft in mij en ik in hem.

Aldusspreekt Christus, de eeuwige waarheid, bij Joannes; cap. 5. v. 30 en 56.

LOFZANG,

**ter eere van het allerheiligste
Sakrament des Altaars.**

Mijne ziel, sta hier wat stil, en wil met
uw gedachten

Toch gaan in uwen grond, om daar eens
te betrachten,

De liefde van dien God, wiens grootheid
heeft geen end',

Bewezen aan den mensch, in 't heilig Sa-
krament.

't Is waar, dat geen verstand genoeg kan
achterhalen,

Ook van de Eng'len zelfs, noch tong het
kan vertalen,

Hoe dat die groote God, die hemelen en
aarde

Door zijne almogendheid gemaakt heeft en
bewaart,

Voor wien met ootmoed staan de schaar der
Cherubijnen,

Voor wien eerbiedig beeft het koor der
Seraphijnen,

Voor wie al wat bestaat zich zelve buigen
moet,

Wiens aangezicht alleen heel 't aardrijk beven
doet:

Dat deze God, zeg ik, uit 's hemels hooge
zalen,

Verlatende zijn rijk, op de aarde neer komt
dalen

In 't heilig Sakrament, alwaar dat onder schijn
Van brood zijn ligchaam rust, en bloed in
plaats van wijn;

En dat tot spijs en drank van ons, ondank-
bre menschen,

Tot voedsel onzer ziel, tot troost van onze
wensen.

O wonderbare zaak! o afgrond aller min!

O groote Majesteit! wat komt U in den zin,
Dat Gij U dus verneert? 't Was tegen alle
reden,

Dat eenig koning zelf kwam tot den slaaf
getreden,

Omdat hij niet alleen zou geven al zijn goed ,
Maar ook uit zuiv're min , hem schenken lijf
en bloed :

Dat was een zeldzaam werk , bijna niet te
gelooven ,

Dat was een dwaze min , die zulk een vorst
zou rooven

Van zinnen en verstand : nogtans 't is zoo
volbragt ,

Dit wonder is geschied voor 't menschelijk
geslacht.

Wat is dit anders , Heer , wat heeft het te
bedieden ,

't Geen ik op het altaar gestadig zie ge-
schieden ,

Dan dat Gij , groote God , U eigen zelven
geeft

Aan mij , uw armen slaaf , opdat mijne ziele
leeft !

Vergeef mij 't geen ik zeg , het is nogtans
waarachtig :

Al zijt Gij eeuwig wijs en rijk , en alles
magtig ;

Gij weet , Gij hebt , Gij kunt aan mij niet
geven meer ;

Want zoo ik zelve weet , Gij zijt het al ;
o Heer !

O liefde veel te groot , die Gij ons komt te
schenken ,

De Englen staan verbaasd, niet wetende
wat te denken,

Als zij den armen mensch zien nutten, zon-
der vrees,

In 't heilig Sakrament, Gods eigen bloed en
vleesch.

Wanneer ik dit bedenk, durf ik mij niet
verstouten

Om U te nuttigen; ik bent vol van fouten,
Mijn armoê is te groot, mijn zuiverheid te
klein,

Voor U, voor wien toch zelfs de hemel is
onrein.

Maar wat is dit gezegd? Ik ben verplicht te
zwijgen;

Ik hoor dat Gij, o Heer, den mensch nog
komt bedreigen,

En zegt: zoo wie hier niet ontvangt mijn
vleesch en bloed,

Weet dat voor eeuwiglijk zijn' ziele sterven
moet.

ô God en Opperheer! is dit zoo uw sententie?

ô Welke strenge wet, wat zalige intentie!

Wat schriklijk dreigement, wat liefderijk
gebed:

De arme kranke mensch moet nutten zijnen
God!

Welaan dan, zoetste Heer, ik geef mij
gansch gevangen,

Dat uw wil geschiede, is mijn geheel verlangen ;

Ik werp mij voor U neêr, naar U is 't dat ik haak,

Die zijt mijn spijs en drank, vol hemelzoete smaak.

ô Manna, heilig brood, dat mijne ziel doet leven ;

ô Kostelijke drank, zoo liefderijk gegeven ;

ô Maaltijd vol vermaak, o goddelijk banket ,

't Welk van mijnen God mij hier wordt voorgezet.

Gij zijt, o Jesus zoet, het voedsel mijner krachten,

Het einddoel van mijn wil, het beeld van mijn' gedachten ,

Het licht van mijn verstand, de zeilsteen van mijn hart,

De toevlugt in den nood, de troost in al mijn smart ;

Gij zijt, in ziele dorst, een levende fontein ;

In ziekte, angst of nood, een zoete medicijn ;

De voeder van mijn' ziel, de stuurman van mijn schip,

Het wit waar ik naar schiet, de honig van mijn' lip ;

Gij zijt, zeg ik, de schat, waarnaar ik steeds wil graven,

En na mijn ware reis, de lang gewenschte haven.

ô Jesus, Jesus zoet! Gij zijt het opperst Al,
Dat ik met hart en ziel gestadig loven zal.
Ach, hadde ik nu eens, naar mijn begeer
en wenschen,

De tongen al te maal der Engelen en der
mensen,

Om met een zoet geluid te zingen uwen lof!
Maar nu dit niet kan zijn, beroep ik 't
hemelsch hof:

Komt, komt dan altemaal, gij schoone
Cherubijnen,

Komt, in de liefde Gods ontstoken Sera-
fijnen,

Erkent hier uwen God, aanbidt hier uwen
Heer,

Aartsenglen ongeteld, komt, looft hem meer
en meer!

Komt ook met zoet geluid, gij Vorsten,
Potentaten

Van 's hemels koningrijk, wilt uwe troonen
laten,

En daalt hier neêr te zaâm, en looft Hem
zonder end',

Die dus vernederd schuilt in 't heilig Sakra-
ment.

Gij hemel, zon en maan, gij schoone sterre-
lichten,

Wilt voor den Heer van 't Al ook eenen
lofzang dichten.

Komt ook met dankbaarheid, gij water,
licht en vuur,

Gij aarde, lucht en zee, looft hem te aller
uur.

Komt vogeltjes der lucht, uw bekjes wilt
ontsluiten,

Looft uwen Schepper ook, met uw zoet-
aardig fluiten;

Komt vischjes in de zee, vergadert u te
zaam,

Om zoo op uw' manier te prijzen zijnen
naam;

Komt dieren desgelijks, die op de aarde
leven,

Komt aan den Opperheer de hoogste eere
geven;

Komt boomen, gras en kruid, en bloemen
wonder schoon,

Komt, maakt voor uwen God en Schepper
eenen troon.

Dit is, o Jesus zoet! dit is al mijn ver-
langen,

Dat al wat ooit van U het wezen heeft
ontvangen,

U geve alle eer, U love zonder end';

Die dus, uit liefd' tot ons, rust in dit
Sakrament.

Maar als dit nu, o Heer, zoo kwame te
geschieden,

Al deze lof en eer had toch niets te be-
dieden,

Daar Gij oneindiglijk meer eere waardig zijt,
Waarin ik mij verheug, o hoogste Majes-
teit.

Ik kome dan tot U, en wensch, o Heer der
Heeren!

Dat Gij U zelf voor ons naar uw' verdienst'
wilt eeren

En loven zonder eind; opdat van nu af aan,
Onz' pligten door U zelf zijn eeuwiglijk vol-
daan.

Looft en prijst nu zonder end,
Hier het heilig Sakrament.

**Verzuchting van eene christelijke ziel
tot Jesus, haren beminden, ver-
borgten in het geheim des Altaars.**

Mijn ziel verlangt naar U, o lieve Jesus
zoet,

Gelijk een dorstig hert dat naar het water
spoed:

U wensch ik te ontvangen in 't heilig
Sakrament,

Waar mijn vast geloof U tegenwoordig kent.

Gij zijt het voedsel, waardoor mijn' ziele leeft,

Gij zijt die aan mijn geest den vollen wasdom geeft,

Gij zijt mijn toevlugt, kracht en allerhoogste vreugd,

Mijn troost, mijn heil en steunsel mijner deugd;

'k Wil door de liefde zuiveren mijn hert,
Dat ik van alle smet gezuiverd werd.

Maak mij ootmoedig, vol eerbiedigheid,
Zoo word ik schoon tot uwe komst bereid.

'k Geloof in U, verborgen Majesteit!

Ik hoop op U, o bron van Heiligheid!

'k Bemin U, o mijn lieve Bruidegom!

'k Onthaal U met eene blijde welleskom.

Blijf in mijn hart in alle eeuwigheid,

ô Jesus, pand van mijne zaligheid.

Wanneer ik U bezit, ben ik gerust,

Want buiten U is niets dat mij behaagt of lust.

Blijf toch in mij, en ik in U, o God!

Gij zijt alleen mijn uitverkoren lot.

Mijn' ziel is reeds een hemel hier omlaag,

Zoo lang ik U, mijn God, in 't zuiver harte draag.

Geef, Jesus, want dit wensch ik allermeeft,

Dat ik met U vereenigd in den geest,

Worde opgedragen tot een offerand',

Op 't altaar, waar het vuur van uwe liefde
brandt.

Aan U, mijn God, zij altijd lof en eer,
Blijf Gij in mij, en ik in U, o Heer!

En druk uwe liefde mij zoodanig diep in 't
hart,

Dat nooit mijn geest van U gescheiden wordt.

Geef dat ik altijd heb in mijn gedachte,

Uw dood en lijden: dat ik U verwachte

Met vreugde, tot dat Gij, in volle heerlijkheid,

Mij gunstig roept in 't rijk, reeds lang voor
mij bereid,

Waar ik den hemel zonneklaar zal zien,

Hetwelk thans slechts in 't harte kan ge-
schien;

Waar al wat nu geheim is voor 't gezigt,

Zal openstaan in 't eeuwig zonnelicht.

LITANIEN
VOOR AL DE DAGEN DER WEEK.

Litanie voor den Zondag.

TOT DE ALLERHEILICSTE DRIEVULDIGHEID.

In den naam des Vaders, en des Zoons,
en des heiligen Geestes. Amen.

ANTIPH. Drie zijn er die getuigenis geven in
den hemel : de Vader, het Woord, en de heilige
Geest.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U
onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.
Heilige Geest, waarachtige God,
ontferm U onzer.

Heilige en ondeelbare Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Onbegrijpelijke Majesteit,
 Onveranderlijke magt,
 Oneindige wijsheid,
 Grondelooze goedheid,
 Eeuwige goedheid,
 God, almachtig Koning,
 Die alléén God zijt,
 Door wien wij leven, bewogen worden en zijn,
 Wiens majesteit de gansche aarde vervult,
 Aan wien men alleen alle eer en glorie verschuldigd is,
 Die ons troost in allen tegenspoed,
 Die alleen groote wonderen doet,
 Die zijt, die waart en die zult komen,
 Regtvaardig en schrikkelijk in het oordeel,

Heilige Drievuldigheid,

Ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, heerlijk
en wonderlijk in uwe werken,
ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, ongeboren
Vader, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, eenigge-
boren Zoon, ontferm U onzer.

Heilige Geest, van beiden voort-
komende, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Wees verzoend, spaar ons, Heer.

Wees verzoend, verhoor ons, Heer.

Van alle kwaad, verlos ons, Heer.

Van alle zonden,

Van alle ongetrouwheid,

Van het overtreden uwer ge-
boden,

Van het versmaden uwer gif-
ten,

Van het verzuimen der heilige
zaken,

Van den eeuwigen dood,

Door uwe almacht,

Verlos ons, Heer.

Door uwe wijsheid, verl. ons, Heer.
Door uwe oneindige goedheid, ver-
los ons, Heer.

Door uw geduld en langmoedig-
heid, verlos ons, Heer.

Wij zondaren, wij bidden U, ver-
hoor ons.

Dat wij U, den waarachtigen
God, altijd en overal belij-
den mogen,

Dat wij U, één in drievuldig-
heid, en drievuldig in één-
heid, aanbidden,

Dat Gij ons wilt vergunnen U
van ganscher harte te be-
minnen,

Dat Gij het volk, uwen heiligen
naam toegeheiligd, wilt be-
waren en zalig maken,

Dat Gij de dwalenden tot den
weg der gerechtigheid wilt
doen wederkeeren,

Dat Gij aan alle overledenen de
eeuwige rust wilt geven,

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons wilt verhooren, wij
bidden U, verhoor ons.

O heilige Drievuldigheid, verlos
ons.

O heilige Drievuldigheid, maak
ons zalig.

O heilige Drievuldigheid, maak ons
levend.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwade.
Amen.

v. Laats ons verheerlijken den Vader,
den Zoon, en den heiligen Geest.

R. Laat ons hen loven en hoog
verheffen in eeuwigheid.

v. Gezegend zijt Gij, Heer, in het
firmament des hemels.

R. En lofwaardig, en heerlijk, en
boven alles te verheffen in alle
eeuwen.

V. Gezegend zij onze God; onze God zegene ons.

R. En hem moeten vreezen al de eindpalen des aardrijks.

Laat ons bidden.

Almagtige eeuwige God, die uwen dienaren gegeven hebt de glorie der eeuwige Drievuldigheid te kennen, en in de belijdenis van het waarachtige geloof, de eenheid te aanbidden in de magt der Majesteit: wij bidden U, dat wij, door de vastheid van ditzelfde geloof, bevrijd mogen worden van allen tegenspoed: door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U, God zijnde, leeft en heerscht, in eenheid des heiligen Geestes, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Ons zegene de goddelijke Majesteit en eenige Godheid: de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest. Amen.

L O F Z A N G

*van de heiligen Ambrosius en Augustinus,
tot de allerheiligste Drievuldigheid.*

Te Deum Laudamus.

U, o God, loven wij; U, Heer,
verheerlijken wij; U, eeuwige Va-
der, eert de geheele aarde.

U loven alle engelen, hemelen
en alle magten,

De Cherubijnen en Serafijnen
roepen tot U met onvermoeide
stemmen:

Heilig, heilig, heilig is de Heer,
God der heerkrachten!

De hemelen en de aarde zijn vol
van de majesteit uwer glorie.

U looft het heerlijke koor der
Apostelen.

Benevens het lofwaardige getal
der Profeten.

U looft het witblinkend heer
der Martelaren.

De heilige Kerk over den geheelen aardbodem verheerlijkt U.

U, Vader vol van heerlijkheid.
Uweneerwaardigen, waarachtigen en eenigen Zoon.

Met den heiligen Geest, den vertrooster.

Gij, Christus, zijt de Koning der glorie.

Gij zijt des Vaders eeuwige Zoon.
Toen Gij tot verlossing der menschen de menschheid zoudt aannemen, hebt Gij het ligchaam eener Maagd niet geschroomd.

Toen Gij den prikkel des doods overwonnen hadt, hebt Gij den geloovigen het rijk der hemelen geopend.

Gij zit aan de regterhand Gods, in de glorie des Vaders.

Wij gelooven, dat Gij de toekomstige regter zijt.

Daarom bidden wij U, kom uwe dienaars te hulp, die Gij door

176 LOFZANG TOT DE ALLERH. ENZ.
uw dierbaar bloed verlost hebt.

Maak dat zij, benevens uwe Heiligen, met de eeuwige glorie beloond worden.

Heer! maak uw volk zalig, en zegen uw erfdeel.

En regeer en verhef het tot in eeuwigheid.

Ten allen dagen verheerlijken wij U.

En loven wij uwen naam, in de eeuwigheid der eeuwigheden.

Verwaardig U, Heer, ons heden voor zonden te bewaren.

Ontferm U onzer, o Heer, ontferm U onzer.

Laat uwe barmhartigheid over ons komen, gelijk wij op U gehoopt hebben.

Op U, Heer, heb ik gehoopt: ik zal in eeuwigheid niet beschaamd worden.



Litanie voor den Maandag.

VAN DEN HEILIGEN GEEST.

Geest	Heer, ontferm U onzer. Christus, ontferm U onzer. Heer, ontferm U onzer. Christus, hoor ons. Christus, verhoor ons. Hemelsche Vader, waarachtige God, ontferm U onzer. God Zoon, Verlosser der wereld, H. Geest, waarachtige God, H. Drievuldigheid, één God, Geest der waarheid en wijsheid, des verstands en raads, der sterkte en der weten- schap, der godvruchtigheid en der vreeze Gods, der liefde, der blijdschap en des vredes, der geduldigheid, goedheid en goedertierenheid,
	Ontferm U onzer.

Geest der langmoedigheid en der
zachtmoedigheid, ontf. U onzer.
des geloofs en der zegenin-
gen,
der sterkte en zuiverheid,
der ootmoedigheid en voor-
zigtigheid,
des levens en der zaligheid,
der deugden en van ver-
scheidene genaden,
kiezer der kinderen Gods,
Zuiveraar onzer zielen,
Heiligmaker en regeerder der
Katholijke Kerk,
God, doorgronder der harten
en nieren,
Uitdeeler der hemelsche gaven,
Onderzoeker der gedachten des
harten,
Zekere hulp der ellendigen,
Zoetigheid dergenen, die U be-
ginnen te dienen,
Sterkte en moed van allen die
in deugd toenemen,

Geest

Ontferm U onzer.

Kroon der volmaakten, ontf. U onz.
Geluk der Engelen,
Licht der Patriarchen,
Inblazing der Profeten,
Tongen wijsheid der Apostelen,
Geestelijke wijsheid der Belij-
ders,
Zuiverheid der Maagden,
Inwendige zalving aller Heili-
gen,
Wees ons genadig, spaar ons,
o heilige Geest.
Wees ons genadig, verhoor ons,
o heilige Geest.
Van alle kwaad en zonde, verlos
ons, o heilige Geest.
Van alle kwelling en bedrog
des duivels,
Van kwaad vermoeden en wan-
hoop,
Van het bestrijden der beken-
de waarheid,
Van afgunstonzes naastendeug-
den,

Ontferm U onzer.

Verlos ons, enz.

Van verstoktheid des harten en
hardnekkigheid in zonde, ver-
los ons, o heilige Geest.

Van onachtzaamheid en traag-
heid in geestelijke zaken,

Van onzuiverheid des lig-
chaams en der ziel,

Van dwaling en ketterij,

Van den boozen geest,

Van eenen ongelukkigen en
eeuwigen dood,

Door uwe eeuwige voortkomst
van den Vader en den Zoon,

Door uwe bovennatuurlijke
kracht in de menschwording
des Woords,

Door uwe nederdaling over
Christus, bij zijnen doop,

Door uwe openbaring in de
gedaante-verandering des
Zaligmakers,

Door uwe heilige komst over
de Discipelen,

In den dag des oordeels,

Verlos ons, o heilige Geest.

Wij zondaars, wij bidden U, verhoor ons.

Opdat Gij ons alle zonden wilt vergeven,

Opdat Gij U verwaardigt al de lidmaten der heilige Kerk levend en heilig te maken,

Opdat Gij alle volkeren der wereld in het waarachtige geloof vergaderen wilt,

Opdat Gij ons altijd voorkomen, vergezellen en volgen moogt door uwe magtige en krachtige genade over onzen wil,

Opdat Gij U verwaardigt ons met eene ongeveinsde en vurige godsvrucht, en met de gave des gebeds te vervullen,

Opdat Gij onze gedachten woorden en werken tot U trekkende, heiligen wilt,

Opdat Gij onze genegenheid zuiveren, en van alle kwade wenschen bevrijden wilt,

Wij bidden U, verhoor ons.

Opdat Gij in ons een zuiver hart
en eenen nieuwen geest wilt
scheppen, wij bidden U, verhoor
ons.

Opdat Gij in ons de deugden van
zuiverheid, ootmoedigheid,
geduldigheid, goedertieren-
heid en versmading der we-
reld versterkt,

Opdat Gij onze zielen eene waar-
achtige genegenheid en liefde
tot God en onze naasten, als
ook barmhartigheid en ver-
giffenis voor onze vijanden
gelievet te geven,

Opdat Gij U verwaardigt onze
handelingen en ondernemin-
gen met licht, raad en goeden
uitslag te bekroonen,

Opdat Gij ons allen tegenspoed
uit liefde tot U kloekmoedig
laat verdragen,

Opdat Gij in onze ziel eenen
standvastigen en onverzade-

Wij bidden U, verhoor ons.

lijken ijver tot de christelijke volmaaktheid ontsteekt, wij bidden U, verhoor ons.

Opdat Gij U verwaardigt ons inwendigen vrede en gerustheid des gemoeds te verleenen,
Opdat Gij ons in uwe genade tot het einde onzes levens wilt bewaren,
Opdat Gij ons onder het getal der uitverkooenen wilt ontvangen,
Opdat Gij U verwaardigt ons te verhooren,

Wij bidden U, verhoor ons.

Geest Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, stort in ons uwen heiligen Geest,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, zend ons den beloofden Geest des Vaders.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons den goeden Geest.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn geroep tot U komen.

G e b e d.

Groote God, aan wien de harten geopend en de wil en de gedachten bekend zijn : zuiver die door de instorting des heiligen Geestes, opdat wij waardig worden U volkomenlijk te beminnen en in eeuwigheid te dienen. Amen.

LOFZANG TOT DEN HEILIGEN GEEST.

Veni, Creator Spiritus.

Kom, Schepper, kom o heilige Geest,
Bezoek ons hart, van 't minst tot 't meest,
Kom en vervul met 's hemels kracht,
Onz' zielen door U voortgebragt.

Gij zijt de trooster hoog geroemd,
En wordt de gave Gods genoemd,
De levensbron, de liefdegloed,
De zalving van het braaf gemoed.

Gij zijt des Vaders regterhand,
De vinger en 't beloofde pand,
Dat hart en tong zeer rijk begaafd,
En met uw zeven giften laaft.

Geef dat uw licht onz' ziel bestraal,

En uwe liefde in 't harte daal,
En daar zoo zoet en krachtig werkt,
Dat al wat zwak is wordt versterkt.

Verdrijf den vijand van ons af,
Verleen ons vrede in plaats van straf,
Geleid ons langs de regte baan,
Opdat wij alle kwaad ontgaan.

Maak dat ons door U kenbaar zij,
De Vader en de Zoon daarbij,
En dat wij U, hun beider Geest,
Belijden, dienen, onbevreesd.

Lof zij U, Vader, eere groot;
Lof Zoon, verzezen van den dood;
Lof aan U, die de trooster zijt:
Van nu af tot in eeuwigheid! Amen.

—•••—
Litanie voor den Dingsdag.

Van den Zoeten Naam Jesus.

—
Antiphone. In den naam Jesus moeten alle knieën gebogen worden dergenen, die in den hemel, op de aarde en onder de aarde zijn.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.

Jesus, hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm
U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,

God, heilige Geest,

Heilige Drievuldigheid, één God,

Jesus, Zoon van den levenden
God,

Jesus, glans des Vaders,

Jesus, luister van het eeuwige
licht,

Jesus, koning der glorie,

Jesus, zon der gerechtigheid,

Jesus, Zoon vande Maagd Maria,

Beminnelijke Jesus,

Wonderlijke Jesus,

Jesus, sterke God,

Jesus, vader van het toekomstig
leven,

Jesus, verkondiger van Gods
raadsbesluiten,

Allermagtigste Jesus,

Allerverduldigste Jesus,

Ontferm U onzer.

Allergehoorzaamste Jesus, ontferm U onzer.

Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van harte,

Jssus, beminnaarderzuiverheid,

Jesus, onze beminnaar,

Jesus, God des vredes,

Jesus, bron des levens,

Jesus, voorbeeld van alle deugden,

Jesus, ijveraar voor de zielen,

Jesus, onze God,

Jesus, onze toevlugt,

Jesus, vader der armen,

Jesus, schat der geloovigen,

Jesus, goede herder,

Jesus, waarachtig licht,

Jesus, eeuwige wijsheid,

Jesus, oneindige goedheid,

Jesus, onze weg en ons leven,

Jesus, vreugd der Engelen,

Jesus, koning der Aartsvaders,

Jesus, meester der Apostelen,

Jesus, leeraar der Evangelisten,

Ontferm U onzer.

Jesus, sterkte der Martelaren, ontferm U onzer.

Jesus, licht der Belijders, ontferm U onzer.

Jesus, zuiverheid der Maagden, ontferm U onzer.

Jesus, kroon van alle Heiligen, ontferm U onzer.

Wees genadig, spaar ons, Jesus.

Wees genadig, verhoor ons, Jesus.

Van alle kwaad, verlos ons, Jesus.

Van alle zonden,

Van uwen toorn,

Van de lagen des duivels,

Vanden geest der onkuischheid,

Van den eeuwigen dood,

Van het verwaarloozen uwer ingevingen,

Door het geheim uwer heilige menschwording,

Door uwe geboorte,

Door uwe kindschheid,

Door uw allergoddelijkst leven,

Door uwen arbeid,

Verlos ons, Jesus.

Door uwen doodstrijd en uw lijden, verlos ons, Jesus.

Door uw kruis en uwe verlatenheid,

Door uwe smarten,

Door uwen dood en uwe begrafenis,

Door uwe verrijzenis,

Door uwe hemelvaart,

Door uwe vreugden,

Door uwe glorie,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Jesus, hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

Verlos ons, Jesus.

LAAT ONS BIDDEN.

O Heere Jesus, die gezegd hebt: vraagt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal

geopend worden : stort, wij bidden er U om, uwe allergoddelijkste liefde in ons gemoed, opdat wij U steeds, van ganscher harte, met woord en daad beminnen en nooit ophouden U te loven.

Geef, o Heer, dat wij altijd uwen heiligen Naam vreezen en beminnen; want Gij verlaat dengene niet, dien Gij bevestigt in uwe liefde.

LOFZANG OP DEN ZOETEN NAAM JESUS.

Die den naam des Heeren aanroept, zal zalig wezen. Rom. 10, 13.

Jesus, die ons hebt gegeven,
Den zoeten troost van 't eeuwig leven,
Jesus, uwe zoete naam,
Is een ieder aangenaam.
Uw naam komt ons bewegen,
Om daartoe te zijn genegen.
Olie, suiker, honigraat,
Die uw naam te boven gaat,
Alle droefheid, smart en pijnen,
Moeten voor uw naam verdwijnen,
Als men slechts op hem vertrouwt,
Heeft het niemand ooit berouwd,
Zoo men altijd heeft bevonden,

Als men afkeer heeft van zonden.
Jesus, o uw naam verblijdt
Ons in alle zwaarigheid.
In de ziekten en de kwalen,
Kan men er gezondheid halen,
Als men slechts in Jesus leeft,
Die de vreugd des harten geeft,
En uw naam zal ons versterken,
Zoo men vast'lijk moet bemerken;
Iemand die u niet gelooft,
Is van deze hoop beroofd;
Al de duivelsche gedachten,
Moeten voor uw naam versmachten,
Als men slechts uw hulpe vraagt,
Heeft men daar nooit van geklaagd:
Ja, schoon men ook was gekomen,
En met wanhoop ingenomen,
Als men uw naam slechts vereert,
Zal men weldra zijn bekeerd.
Alle naauwgezette harten,
Die vervult zijn vol van smarten,
En God nogtans dienen wèl,
Doch beschroomd zijn voor de hel:
Jesus naam zal hen verschoonen,
Als zij zich gehoorzaam toonen;
Al hun hartzeer, smart en pijn,
Zal weldra genezen zijn
Hoop, verzin, wil alles denken:
Niets kan toch hier iemand krenken,

Die op Jesus naam vertrouwt,
En nimmermeer daarin verflaauwt.
Jesus naam zal zich ontfermen,
Jesus naam zal ons beschermen,
Jesus naam, die altijd leeft,
En het eeuwig leven geeft,
Jesus, zoete naam, verheven,
Laat ons heel tot hem begeben;
Druk hem diep in ons gemoed,
Want men vindt er alle goed,
Dat wij daar in mogen sterven,
Om den hemel te verwerven;
Jesus, o uw zoete naam,
Maakt tot alles ons bekwaam.
v. De naam des Heeren zij geprezen.
R. Van nu af tot altijd na dezen.

Litanie voor den Woensdag.

VAN DE HEILIGE ENGELN.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.
Hemelsche Vader, waarachtig
God, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontferm U
onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Maria, koningin der En-
gelen, bid voor ons.

Heilige Michaël,

Heilige Gabriël,

Heilige Raphaël,

Heilige Serafijnen,

Heilige Cherubijnen,

Heilige Troonen,

Heilige Heerschappijen,

Heilige Deugden,

Heilige Magten,

Heilige Vorstendommen,

Heilige Aartsengelen,

Heilige Engelen,

H. Engelen, die den hoogverheven
troon des grooten Gods omringt,

Heilige Engelen, die voor God ge-
durig zingt : heilig, heilig, hei-

Bid voor ons.

lig, God der heerkrachten, bidt voor ons.

Heilige Engelen, die onze duister-
nis vernietigt en onzen geest
verlicht, bidt voor ons.

Die ons de goddelijke dingen
verkondigt,

Die van God tot bewaarders
der menschen gesteld zijt,

Die altijd het aanschijn des
hemelschen Vaders aan-
schouwt,

Die u over de bekeering der
zondaren verblijdt,

Die den regtvaardigen Loth
van de zondaren geschei-
den hebt,

Die de ladder van Jacob op-
en afgeklommen zijt,

Die de wet Gods op den berg
Sinaï aan Mozes gegeven
hebt,

Die aan de gansche wereld,
bij de geboorte van Chris-

Heilige Engelen,

Bidt voor ons.

tus, de blijdschap verkondigd hebt, bidt voor ons.

Heilige Engelen, die Christus in de wildernis, na zijne veertigdaagsche vaste, gediend hebt, bidt voor ons.

Die Lazarus in den schoot van Abraham gedragen hebt,
Die u in een wit kleed aan het graf des Zaligmakers vertoond hebt,

Die na de verrijzenis van Christus, met zijne Leerlingen gesproken hebt,

Die Jesus in den dag des oordeels vergezellen zult,

Die de kwaden van de rechtvaardigen scheiden zult,

Die onze gebeden aan God opoffert,

Die de menschen in hun uiterste versterkt,

Die de gezuiverden uit het vagevuur trekt,

Heilige Engelen,

Bidt voor ons.

Heilige Engelen, die door Gods
magt wonderendoet, bidt v. ons.

Die in de rijken en staten
voorzit,

Die de heerkrachten in het
gevecht verwoest,

Die Gods vrienden uit de
gevangenis en andere ge-
varen verlost hebt,

Die de Martelaren in hunne
pijnen vertroost hebt,

Die de Prelaten en Vorsten
met eene bijzondere zorg
beschermt,

Alle orden en hooge staten der
Engelen,

Van alle ongeluk en gevaar, verlos
ons, Heer.

Van alle ongeloovigheid en kette-
rij, verlos ons, Heer.

Van eenen haastigen en ongeluk-
kigen dood, verlos ons, Heer.

Van de eeuwige verdoemenis,
verlos ons, Heer.

Heilige Engelen,

Bidt voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U onzer.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn geroep tot U komen.

G E B E D.

Heer, die door eene wonderlijke
schikking de verscheidene ambten
der Engelen en der menschen ver-
deelt: verleen ons genadig, dat
degenen die U in den hemel altijd
loven en dienst bewijzen, ons in
dit leven beschermen mogen. Am.



L I T A N I E

VAN DEN HEILIGEN ENGEL-BEWAARDER.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontf. U onz.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Maria, Koningin der Enge-
len, bid voor ons.

mijn bewaarder,

mijn vorst,

mijn vermaner,

mijn raadsman,

mijn voogd,

mijn bezorger,

mijn vertrooster,

mijn beminnaar,

mijn broeder,

mijn leermeester,

mijn herder,

mijn getuige,

mijn helper,

mijn bewaker,

Heilige Engel,

Bid voor ons.

Heilige Engel, mijn voorspreker,
bid voor ons.

Heilige Engel, mijn bestuurder,
bid voor ons.

Heilige Engel, mijn beschermer,
bid voor ons.

Heilige Engel, mijn leidsman, bid
voor ons.

Heilige Engel, mijn verlichter, bid
voor ons.

Wees genadig, spaar ons, Heer.

Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Van alle kwaad en zonde, verlos
ons, Heer.

Van den geest der onkuischheid,

Van alle zondige bekoring,

Van alle gevaren en ongelukken,

Van alle listen des duivels,

Van onweder, pest, hongers-
nood en oorlog,

Van eenen schielijken en on-
voorzienden dood,

Van de eeuwige verdoemenis,

Wij zondaars, wij bidd. U, verh. ons.

Verlos ons, Heer.

Door uwe heilige Engelen, onze bewaarders, wij bidd. U, verh. ons.

Dat wij onder hunne bescherming van de paden der ongerechtigheid altijd mogen verwijderd worden,

Dat wij den weg der deugd standvastig mogen inslaan en bewandelen,

Dat wij in alle gevaren naar ziel en ligchaam den bijstand onzer heilige Engelen mogen ondervinden,

Dat wij in al onze wegen door onzen Engel-bewaarder geleid en bestuurd mogen worden,

Dat wij in het uur onzes doods, door onzen heiligen Engel-bewaarder versterkt en bijgestaan mogen worden,

Dat onze zielen, in ons afstervende, door onze heilige Engel-bewaarders opgenomen, en voor uw goddelijk aan-

Wij bidden U, verhoor ons.

schijn gebragt mogen worden,
wij bidden U verhoor ons.

Dat wij in den hemel den godde-
lijken zang : heilig, heilig, hei-
lig! onophoudelijk met alle En-
gelen mogen zingen, wij bidden
U, verhoor ons.

Jesus, Koning der Engelen, wij
bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U onzer.

ANTIPHON.

Heilige Engel, mijn bewaarder!
bescherm mij in den strijd, opdat
ik in het verschrikkelijk oordeel
niet verloren ga.

v. Bid voor mij, mijn heilige
Engel-bewaarder.

R. Opdat ik deelachtig mag wor-
den aan de beloften van Christus.

G e b e d.

Almagtige, eeuwige God, die door het genadig besluit uwer onuitsprekelijke goedheid, aan alle menschen, van het begin huns levens af, eenen bijzonderen Engel tot bewaarder van ziel en ligchaam gegeven hebt: verleen dat ik dien heiligen Engel, aan wiens bijzondere zorg uwe barmhartigheid mij bevolen heeft, zoodanig overal en altoos mag eeren en beminnen, dat ik door de gunst van uwe genade en door het schild zijner bescherming beschut zijnde, het aanschijn uwer heerlijkheid in het hemelsch Vaderland, met hem en al de andere gelukzalige geesten, eeuwig moge aanschouwen: door onzen Heer Jesus Christus, die leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED.

Tot den H. Engel-bewaarder.

O getrouwe Leidsman, die mij van God, van het oogenblik mijner geboorte af, als beschermmer en bewaarder toegevoegd zijt: welke dankbaarheid ben ik U niet verschuldigd voor al de zorg, trouw en liefde, die Gij mij dagelijks bewijst! Als ik slaap, bewaakt gij mij; als ik bedroefd ben, vertroost gij mij; als ik kleinmoedig ben, versterkt gij mij; als ik in gevaar ben, helpt gij mij; als ik verlegen en twijfelachtig ben, raadt gij mij: gij weerhoudt mij van het kwaad; gij brengt mij tot het goede; gij wekt mij op tot boetvaardigheid; gij verzoent mij met mijnen Heer en God. Ik lag misschien reeds lang in den afgrond der hel gedompeld, indien gij, door uwe tusschenspraak, de gramschap des oppersten Regters

van mij niet hadt afgekeerd. Ik bid u, wil mij nimmer verlaten.

Troost mij in tegenspoed, bescherm mij in gevaar, help mij in bekoringen, opdat ik door dezelve nimmer overwonnen worde. Breng al mijne gebeden en goede werken voor het goddelijk aanschijn, en maak dat ik na dit vergankelijk leven het eeuwige mag bezitten. Amen.

RIJMGEBED TOT DEN H. ENGEL-BEWAARDER.

Om door zijnen bijstand aan de vijf Wonden van Christus en aan de droefheid van Maria, gedurende ons leven gedachtig, en bij ons afsterven deelachtig te mogen wezen.

Zoete Engel, ed'le wachte,
 Die bij dage en bij nachte,
 Overall mijn' ziel bevrijdt,
 Tegen 's duivels list en strijd:
 Als de bleeke dood zal naken,
 Zult gij mijne ziel bewaken;
 Als mijn bange geest, vol schrik,
 Geven zal den laatsten snik;
 Aan dat uur is 't al gelegen,
 Op het einde van mijn leven,

Als het tot een scheiden gaat,
En Gods oordeel voor mij staat :
Kom dan, Engel, mij bevrijden,
Wil kloekmoedig voor mij strijden,
Doe mij wel indachtig zijn,
Jesus wonden en zijn pijn.
Waar wij onze hoop op gronden,
Zijn' vijf openstaande wonden :
Het is Jesus dierbaar bloed,
Dat mij zalig maken moet.
En Maria, vol genaden,
Hoop ik, dat niet zal versmaden,
Mijne zuchten voor mijn' dood :
Neen, zij troost ons in den nood.
Als ik dan den dood zie naken,
En den pijn zie vaardig maken,
Wil ik, eer dat hij mij wond',
Mij bereiden tot die stonde.
Eer ik in den Heer ontslope,
Wil ik dan twee houten rapen :
O twee houten, o dat kruis,
Is de schroom van 't helsch gespuis !
Zalig kruis, zoo rijk bepereld,
Groote standaard van de wereld,
Waarop CHRISTUS is geplant,
Die vijf wonden openspant :
Zalig kruis, door deez' vijf wonden,
Waarop wij onz' hope gronden,
Altijd toevlugt in den nood !

Maar bijzonder in den dood.
Als de adem, als het leven,
Mij op 't einde gaat begeven,
Als zij, die dan bij mij staan,
Zeggen : 't is met hem gedaan;
Dan zal ik met vast vertrouwen,
Jesus aan het kruis aanschouwen,
Ik zal met den moordenaar,
Nemen tijd en wonden waar.
'k Zal hem drukken aan mijn' harte,
Tot verligting van mijn' smarte;
Zijn' vijf wonden zijn alleen,
Troost in droefheid en geweën.
Ach ! wat troost zal mij dat geven,
Op het einde van mijn leven,
Als het kruis zal voor mij staan,
En Maria's Zoon daaraan.
Jesus, zoo doorwond, doorsteken,
Uit wiens wonden balsams leken;
Die ons zondaars hebt bemind,
Meer dan moeder ooit haar kind.
Zoete Jesus ! vriend der vrienden !
Welk een vlam ging U verslinden,
Toen Gij stierft den bitt'ren dood :
Ach, uwe liefde is te groot !
Zulk een dood, voor zulke menschen,
Ach, wie had dat durven wenschen !
's Vaders Woord en eenig' Zoon,
Treedt en daalt van zijnen troon,

En neemt aan der wereld zonden,
En betaalt die met zijn' wonden,
En omhelst de wreedste pijn,
Opdat ik zou zalig zijn.
Zalig, hoop ik, zal ik wezen,
Door uw' wonden uitgelezen,
Door uw smarten, door uw bloed:
Geef mij Jesus, 't eeuwig goed.
Wil de vijand mij bekoren,
Zegt hij dat ik ben verloren;
Ik zal roepen, dreigt hij mij,
Jesus, Jesus, sta mij bij!
Jesus, in uw open armen,
Vindt een iegelijk erbarmen;
Jesus, mijn Samaritaan,
't Is nu tijd mij bij te staan.
Als mijn leden dan gaan beven,
Als de krachten mij begeven,
Als mijn lippen worden paars,
Als ik houden zal de kaars,
Laaf mij dan met de siropen,
Die uit uwe wonden loopen,
Geef mij in dat bange uur,
Van die dierbre confituur.
O Maria! wil gewaarden,
Laat mij uwer zeven zwaarden,
Uwer bange zielepijn,
In mijn dood deelachtig zijn.
't Paradijs dat is gevonden,

Door uw droefheid, door zijn wonden,
En ik geef heel onbevreesd,
In zijn wonden mijnen geest.

G e b e d.

Leer mij, Engel, dit vereeren,
Overdenken, mediteeren,
En uit aller zielekracht,
Wel doorgronden dag en nacht.
Laat mij nu uw leerkind wezen,
Leer mij ook dit kransje lezen,
Opdat ik, met hart en mond,
Groete zijn vijfvoudige wond.
Ach! dat uit mijn mond ontsprongen
Duizend Cherubijnsche tongen;
Ach! dat in mijn' ziele kwam
Eene Serafijnsche vlam!
Dat de bladen van de boomen,
Dat het riet langs al de stroomen,
Dat het groen ontelbaar gras,
Ieder een trompetter was;
Opdat zij, met hunne slagen,
Heel de wereld mogten dagen;
Dat ze uw wonden, dat ze uw bloed,
Vielen elken dag te voet.
Wonden waren dan geen wonden,
Zonden bleven dan geen zonden;
Want dat ware troost in pijn,
En wij zouden zalig zijn.

Gebod tot den H. Engel-Bewaarder.

Mijn lieve en goedertierene Engel, bewaarder van mijn ligchaam en van mijne ziel, door God ten allen tijde tot mijne bescherming gesteld, en bijzonder in hetuur des doods: uit misnoegen over mijne vroegere ondankbaarheden, kom ik u een vast onherroepelijk voornemen van mijnen dienst opofferen, belijdende, dat gelijk gij, na Jesus en Maria, het steunsel mijner hoop zijt om wel testerven, gij ook voortaan mijn wensch en mijne liefde zult zijn. Ik verzoek u om eene weldaad: help mij in het uur des doods; en voor al degenen, die zich vereenigen om dit te verkrijgen, neem ik nu voor, u dagelijks een gebed op te offeren. Ik bid u, verhoor mij, daar gij mij zoo zeer bemint; wil mij versterken in dezen strijd, dewijl mijne zaligheid er van

afhangt; en na dit ellendig leven, leid mij naar den hemel, dewijl gij daartoe gesteld zijt als mijn leidsman. Amen.

G e b e d.

Heilige Engel die mijn bewaarder zijt, door de schikking van de goddelijke Voorzienigheid: verlicht, bescherm, en leid mij en al de vereenigden op den weg der gelukkige eeuwigheid; en tot dat einde, kom ons te hulp in het uur des doods. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, en het Geloof, enz.

B E L I J D E N I S

van den H. Carolus Borromeus,

tot den H. Engel-bewaarder, om eenen zaligen dood te verkrijgen.

In den naam der allerheiligste Drievuldigheid belijd ik, in uwe

tegenwoordigheid, o heilige Engel Gods, van in de heilige, katholieke, apostolijke en roomsche Kerk te willen sterven, in welke alle Heiligen gestorven zijn, die tot nu geweest zijn, en buiten welke geene zaligheid te vinden is; verleen mij deze meening en dit gevoelen in het laatste uur des doods, en allen die met mij in uwe gemeenschap vereenigd zijn.

Ik belijd nog, o mijn lieve Engel, dat ik onder uwe bewaring en bescherming, met een groot vertrouwen op uwe hulp van deze wereld scheiden wil, met eene volle en vaste hoop op de barmhartigheid van mijnen God. Versla dan de vijanden mijner zaligheid op dien oogenblik; ontvang mijne ziel bij het scheiden uit het lichaam; maak dat Jesus mij na mijnen dood genadig zij.

Ik belijd insgelijks, mijn geluk-

kige Engel, dat ik uit het binnenste mijns harten verzoek deelachtig te mogen wezen aan het dierbare bloed mijns Zaligmakers; dat ik verzaak aan al mijne vroegere zonden, zoo door gedachten, woorden als door werken; ik vergeef aan al mijne vijanden; ik wil sterven met het kruis op mijn hart, om te toonen dat ik al mijne hoop stel op de verdiensten van hem, die het met zijn bloed geverwd heeft.

Ik belijd ook, o allergetrouwste Vriend, die mij in het laatste uur niet zult verlaten, dat ik, om de begeerte die ik heb van naar den hemel te gaan, bereid ben alles te lijden wat aan de goddelijke rechtvaardigheid believen zal; ik ben bereid alles te verlaten, mijne ouders, vrienden, en mijn ligchaam tot aas der wormen, om eens te verrijzen. Zie hier, ik ben bereid om meer zwaarigheid te lijden, vele moeite-

lijke ziekten, ja de pijnen des vagevuurs, tot voldoening voor mijne schromelijke zonden.

Ten laatste belijd ik, o mijn allerheiligste en goedertierenste Leidsman! dat ik u volle magt geef over den uitersten wil mijner ziel. Zeg in dien oogenblik aan Jesus, hetgeen ik misschien niet zal kunnen zeggen: dat ik al mijne zonden verzake, omdat ze hem mishagen; dat ik ze versmoor in zijn liefderijk hart; dat ik hoop op zijne barmhartigheid; dat ik ga sterven, omdat hij het zoo begeert; dat ik mijne arme ziel, en die met mij vereenigd zijn, in zijne handen beveel; dat ik hem meer dan alle schepselen bemin; en dat ik hem in alle eeuwigheid wil beminnen. Amen.



Litanie voor den Donderdag.

VAN HET HEILIG SAKRAMENT.

Antiph. O heilige Maaltijd, in welke Christus genuttigd, de gedachtenis van zijn lijden gehouden, de ziel met zegeningen vervuld, en ons het pand der toekomende zaligheid gegeven wordt.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
God, heilige Geest, ontf. U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
Woord dat vleesch is geworden, ontferm U onzer.

Brood der engelen, ontferm U onz.
 Levend brood,
 Spijs der ziel,
 Voedsel des geestes,
 Verzadiging der armen,
 Waarachtig paaschlam,
 Onbloedige offerande,
 Onbevleete offerande,
 Verzoenende offerande,
 Zaligmakend slagtoffer,
 Overheilig offer,
 Geheim des vredes,
 Gedachtenis van Jesus Christus
 lijden,
 Verzoening der geheele wereld,
 Rantsoen onzer zaligheid,
 Onderpand der toekomende
 glorie,
 Bevestiging der eeuwige liefde,
 Onbegrijpelijke verborgenheid,
 Schat der goddelijke weldaden,
 Overvloedigheid der goddelijke
 genade,
 Bron van geestelijke vreugde,

Ontferm U onzer.

Gedachtenis van de wonderbare
werken Gods, ontferm U onzer.
Geneesmiddel der ellendige
mensen,
Hemelsch hulpmiddel tegen de
zonden,
Hulp der stervende mensen,
Hoop en troost der strijdende
zielen,
Sterke bijstand in den nood,
Verborgен schat,
Allergrootst wonder,
Allerheiligst Sakrament,
Allerzoetste maaltijd bij welken
de Engelen dienen,
Zuiver ligchaam van Christus,
Waarachtig God en Mensch,
Heer! wees ons genadig, hoor ons,
Heer.
Heer! wees ons genadig, verhoor
ons, Heer.
Van het onwaardig nuttigen uws
ligchaams en bloeds, verlos ons,
Heer.

Ontferm U onzer.

Van de begeerlijkheid des vleesch-
sches, verlos ons, Heer.

Vande begeerlijkheid deroogen,
Van de hoovaardij des levens,
Vanden geest der onzuiverheid,
Van alle gevaren der zonden,
Van den eeuwigen dood,
Door de onmetelijke liefde, met
welke Gij dit heilig Sakra-
ment hebt ingesteld,

Verlos ons, Heer.

Door uw allerheiligste vleesch,
hetwelk Gij onstotspijze geeft,
Door uw dierbaar bloed, dat
Gij ons tot drank schenkt,
Wij zondaren, wij bidden U, ver-
hoor ons.

Dat het U believe, het geloof en de
godvruchtigheid tot het heilig
Sakrament in ons te vermeerde-
ren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons van alle ketterij en ver-
blindheid des harten wilt ver-
lossen en bewaren, wij bidden
U, verhoor ons.

Dat Gij onze begeerten tot hemelsche dingen wilt verheffen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons mildelijk deelachtig wilt maken aan alle geestelijke vruchten van dit heilige Sakrament,

Dat Gij ons in het uur des doods met deze hemelsche spijs wilt versterken en bevrijden,

Dat Gij aan de zielen van onze broeders, vrienden, weldoeners, en van alle geloovigen, de eeuwige rust wilt geven,

Zoon Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verh. ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Wij bidden U, verhoor ons.

V. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn geroep tot U komen.

G E B E D.

ô God, die ons onder dit wonderlijke Sakrament de gedachtenis van uw bitter lijden hebt nagelaten: laat ons, bidden wij U, de heilige geheimen van uw ligchaam en bloed zoo eeren, dat wij gedurig de vruchten uwer verlossing in ons mogen gevoelen. Die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Groetenis tot het H. Sakrament.

Wees duizendmaal gegroet, mijn' liefde en
mijn leven,

Mijn Heer, mijn God, mijn Al, voor wien
de duivels beven;

Wees duizendmaal geloofd, o groote Majesteit,
Waarvoor het hemelsch hof staat vol eerbiedigheid;

Wees vuriglijk bemind, o zoete offeranden,
Waarvoor, vol liefdegloed, de Serafijnen
branden;

O Jesus! wees gegroet van mij uw arm kind,
O liefde van mijn hart, o hart dat mij zoo
mint :

Gedoog dat Gij van mij zult worden aan-
gebeden;

Al ben ik flauw en krank, en vol onwaar-
digheden,

Nogtans zoo hoop ik vast op uw' barmhar-
tigheid,

Dat mijne liefde niet zal worden afgezeid.
O Jesus, o mijn God! o bronwel van ge-
naden!

Mijn harte is voor U, wil het toch niet
versmaden :

Maar wees verheerlijkt, o groote Majesteit,
O heilig Sakrament, tot in de eeuwigheid!

Laatste groetenis.

Vaarwel, mijn zoete Lief, mijn Jesus, mijn
Beminde;

Ik ga met groot verlangen, om U haast weer
te vinden;

Vaarwel, mijn Bruidegom! dewijl het nu
zoo zij,

Ontvang den zoeten lof der engelen voor
mij,

Die U op dit altaar aanbidden en begroeten,
En vol eerbiedigheid hier liggen voor uw
voeten.

Wees duizendmaal geloofd! Deez' geesten vol
van vier,

Laat ik hier in mijn' plaats, terwijl ik ga
van hier.

Wat zeg ik, Jesus zoet! zou ik zoo van U
scheiden,

Zou ik dan ver van U verlaten moeten lijden?

O neen, o Majesteit! ik ga maar voor den
schijn:

Mijn liefde, ziel en hart, zal altijd bij U zijn;

Ik laat mijn hart alhier, mijn liefde daar
beneven,

Om aan uw' Majesteit gedurig lof te geven.

O heilig Sakrament, o goedheid ongemeen!

Mijn troost, mijn' vreugd, mijn rust, zijt

Gij, o God alleen;

Blijf in mijne ziel in alle eeuwigheid.

O Jesus, pand van zaligheid!

Wanneer ik U bezit, ben ik gerust;

Want buiten U is niets dat aan mijn harte
lust.

**Gebod van den H. Thomas van Aquinen, tot het
allerh. Sakrament.**

Vertaald naar het Latijn, Adoro te.

'k Aanbid op 't nederigst, U, o Godheid!
hier verholen,

Die onder dees gedaante U waarlijk hebt
verscholen.

222 GROETENIS TOT HET

Mijn hart, U toegewijd, buigt, valt voor
U ter neêr;

Want als het U beschouwt, bezwijkt het
gansch, o Heer!

Gezigt, gevoel, noch smaak, noch reuk kan
U hier merken,

Maar door 't gehoor alleen geloovend moet
men werken.

'k Geloof al wat Gods Zoon, de waarheid
zelf, verklaart,

Wijl niets dit waarheids-woord in waar-
heid evenaart.

Op 't kruishout wilde alleen uw' Godheid
zich bedekken,

En hier wil God- en menschheid zaam zich
aan ons oog onttrekken:

Maar echter, ik geloof, 'k belijd ze er bēi
te gaar,

En ik bid, hetgeen toen bad de goede
moordenaar.

Al zie 'k de wonden niet, als Thomas, van
uw lijden,

Gij zijt nogtans mijn God; ik belijd het te
allen tijden.

Geef dat ik meer en meer in U geloove
en hoop,

En dat ik U beminne in al mijn levensloop.

O groot gedenkpad van des Zaligmakers
sterven!

O levend brood, dat ons het leven doet
verwerven!

Vergun dat mijne ziel van U steeds leve,
en smaak

In uwe zoetheid vinde, en altijd naar U
haak.

Algoede Pelikaan! Heer Jesus! wil mij was-
schen,

Mij, die onzuiver ben, toch zuivren in de
plassen

Uws bloeds, waarvan één drup genoeg
is, en kan volstaan,

Om heel de wereld van de zondenschuld
te ontslaan,

O Jesus! dien ik nu, in dees verborgen-
heden

Bedekt aanschouw: ik bid, (verhoor toch
mijne beden)

Geef dat (waar naar ik dorst) ik, ziende
uw' Majesteit,

Gelukkig zij door 't zien van uwe heer-
lijkheid.

*Geloofd en gezegend zij het allerhei-
ligste Sakrament.*



**Aandachtig Gebed tot het heilig
Hart van Jesus.**

O waardig pand! o gelukkige schat! alleraangenaamst deel van het onsterfelijke ligchaam mijns Zaligmakers! o allerheiligste Hart van Jesus, allerzoetste opwekking mijner godsvrucht! ik aanbid u uit den diepsten grond en de geheele kracht mijner ziel; ik verhef u in al mijne woorden, werken en gedachten, en geef u al de eer van hemel en aarde. Geef mij het geluk u te kennen en te beminnen met zulke liefde, als alle Heiligen en Engelen hebben gedaan, en als Jesus zelf u heeft bemind. Ik beklaag dat ik zoo vele uren, dagen en jaren van mijn leven heb doorgebracht zonder u te beminnen; maar nu voortaan wil ik u geheel toebehooren, en mijn hart zal niet meer het mijne, maar het uwe zijn;

daarom verzaak ik van nu af, al hetgeen U in het allerminst zou kunnen mishagen. Gelief in mijn uwe woonplaats te nemen, en de beschermer mijner zaligheid, de geneesheer mijner krankheid en gebreken te wezen. O vurig Hart! o Hart van liefde! ik steun op u; al mijn vertrouwen is op u; druk u zelve zoo diep in mij, dat ik u nooit moge vergeten en nimmer van u door eenige ligchamelijke beletsels afgescheiden worde. Maar dewijl Gij, o Jesus, doorwond zijt geworden, niet alleen voor mij, maar ook voor alle zondaars en lijdende zielen in het vagevuur, gelief ook uw Hart voor hen te openen, uwe liefde aan hen te betoonen, hen te verlichten en te vertroosten, opdat zij niet beroofd mogen zijn van dezen kostelijken schat en de verdiensten van het dierbaar bloed, hetwelk Gij uit de heilige

wonde van uw Hart hebt gestort, en U alzoo met mij in eeuwigheid mogen verheerlijken. Dit is hetgeen ik verzoek, obloedig Hart! en dezen mijnen wensch vernieuw ik op alle oogenblikken van mijn leven, en wil daarin tot het uur mijns doods volharden. Amen.

— . . . —

Litanie voor den Vrijdag.

Van het Lijden van Christus.

—

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Jesus, hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

Hemelsche Vader, waarachtige

God, ontferm U onzer.

Zoon Gods, Verlosser der wereld,

ontferm U onzer.

Heilige Geest, waarachtige God,

ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Jesus, mensch geworden tot
onze verlossing,

Jesus, die altijd gedurende uw
leven gewenscht hebt voor
ons te sterven,

Jesus, die door Judas verkocht
en verraden zijt,

Jesus, die in den Olijfhof voor
ons in uw gebed ter aarde
nedergevallen zijt,

Jesus, die in uwe benaauwd-
heid bloed gezweet hebt,

Jesus, die door uwe vijanden
gebonden en gevangen zijt,

Jesus, die door uwe Leerlingen
verlaten zijt,

Jesus, die voor den regterstoel
van Annas en Caïphas ge-
bragt zijt,

Jesus, die eenen kaakslag op
uwe gezegende wang hebt
ontvangen,

Ontferm U onzer.

Jesus, die door valsche getuigen beschuldigd zijt, ontferm U onzer.

Jesus, wiens oogen toegebonden zijnde, in het aangezicht met vuisten geslagen en bespogen zijt geworden,

Jesus, die door Petrus driemaal verloochend zijt,

Jesus, die als een boosdoener gebonden naar Pilatus geleid zijt,

Jesus, die naar Herodes gebragt en van hem als een dwaze teruggezonden zijt,

Jesus, die naast Barrabas gesteld en ten dood gevraagd zijt,

Jesus, die voor onze zonden onmenschelijk gegeeseld, geslagen en doorkerfd zijt,

Jesus, die met doornen gekroond zijt,

Jesus, die uit spot met purper gekleed zijt,

Jesus, die met een riet op uwe

Ontferm U onzer.

doornen kroongeslagen zijt, ontferm U onzer.

Jesus, die voor het volk gebragt
en ter dood gevraagd zijt,

Jesus, die verwezen zijt om den
dood des kruises te sterven,

Jesus, die met uw kruis beladen
naar de plaats des gerechts
gebragt zijt,

Jesus, die op den Calvarieberg
van uwe kleederen ontbloot
zijt,

Jesus, die aan het kruis verhe-
ven en genageld zijt,

Jesus, geheel doorwond voor
onze boosheden,

Jesus, die uwen Vader voor uwe
vijanden gebeden hebt,

Jesus, die met vloeken gelasterd
en bespot zijt,

Jesus, die den goeden moorde-
naar uw rijk beloofd hebt,

Jesus, die Joannes aan uwe Moe-
der tot zoon gegeven hebt,

Ontferm U onzer.

Jesus, die uwe verlatenheid be-
klaagd hebt, ontferm U onzer.

Jesus, die met gal en edik ge-
laafd zijt,

Jesus, die gezegd hebt dat de
voorzeggingen uws lijdens
volbragt zijn,

Jesus, die uwen geest in de
handen uws Vaders bevolen
hebt,

Jesus, die uit gehoorzaamheid,
met nedergebogen hoofde
gestorven zijt,

Jesus, wiens gezegende zijde
met eene lans doorstoken is,

Jesus, die van het kruis gedaan
en in een nieuw graf begra-
ven zijt,

Jesus, regter der menschen, die
hun de vruchten, die zij uit
uwen dood en lijden getrok-
ken hebben, afvragen zult,

Wees genadig, vergeef ons, Heer.
Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Ontferm U onzer.

Van alle kwaad en zonden, verlos ons, Heer.

Van de eeuwige verdoemenis,
Door de pijnen uws ligchaams
en de droefheid uwer ziel,
Door uwen dorst, uwe tranen
en naaktheid,
Door uw dierbaar bloed, uw
kruis en bitteren dood,
In den algemeenen dag des oordeels,

Verlos ons, Heer.

Wij zondaars, wij bidden U, verhoor ons.

Opdat Gij onze zonden om onze
opregte boetvaardigheid vergeven wilt,

Opdat Gij uwe Kerk beschermen en vermeerderen wilt,

Opdat Gij ons de navolging
uwerootmoedigheid en liefde
wilt verleenen,

Opdat Gij ons van alle kwade
gedachten, aanvechtingen
des duivels en eenen onge-

Wij bidden U, verh. ons.

lukkigen dood wilt bevrijden,
wij bidden U, verhoor ons.

Opdat wij ons aan de wereld en
ons zelven versterven, wij bid-
den U, verhoor ons.

Opdat wij waarachtige beminnaars
uws kruises mogen worden, wij
bidden U, verhoor ons.

Opdat wij in het goede mogen vol-
harden, en de hemelsche kroon
verdienen mogen, wij bidden
U, verhoor ons.

Opdat Gij U verwaardigt ons te
verhooren, wij bidd. U, verh. ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, spaar ons Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, verh. ons Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn geroep tot U komen.

G e b e d.

Heer Jesus, die van den schoot uws Vaders, uit den hemel op de aarde gekomen zijt, en voor de verzoening onzer zonden en boosheden uw dierbaar bloed vergoten hebt: wij bidden U ootmoediglijk, dat wij in den dag des oordeels onder het getal der gelukzaligen mogen wezen, en uit uwen mond deze woorden hooren: *komt, gezegenden mijns Vaders.* Amen.

Afsmeecking van den Zegen.

Minzaamste Jesus, die met uitgestrekte armen ons tot uwe omhelzing roept, en met gebogen hoofd ons den kus aanbiedt: zie, ik nader tot U, en zoek deze aangebodene genade; maar ik zal niet loslaten, tenzij Gij mij gezegend hebt, gelijk Gij gezegend hebt uw dienstmaagd de heilige Hedwigis, U aan het kruis

234 LOFZANG TER EERE VAN HET
aanbiddende, die Gij met uwe reg-
terhand, de spijker uitgetrokken
zijnde, hebt gezegend. Amen.

LOFZANG

ter eere en tot gedachtenis van het bittere Lijden
onzes Heeren Jesus Christus.

Des konings standaard komt ten troon,
Het kruis dat blinkt nu helder schoon,
Waar 't leven aan geleden heeft,
Dat door zijn bloed ons 't leven geeft.
Die door de lans voor ons gewond,
Maakt door zijn' wonden ons gezond;
Om ons te ontslaan van onze boet,
Vloeide zijn water en zijn bloed.
Nu is vervuld, wat Jesse's zoon
Ons voorzong met een blijden toon:
Door 't hout zal God het heidendom
Beheerschen als zijn vorstendom.
O boom! versierd heel kostelijk,
Door 't koningspurper zijt gij rijk;
Want 't is aan u, dat wordt verleend,
Zoo na te raken 't êelst gebeent'.
Gelukkig, o gij waardig hout,
Waaraan een prijs, veel meer dan goud,
Het heel rantsoen van ons geslacht
Aan hing! O weegschaal, groot geacht;

O kruis! onz' hoop, wij groeten nu
 In dezen tijd des levens u;
 Vermeerder in uw' dienaars vrêe,
 Verleen genâ de zondaars mêe.

O heilige Drievuldigheid!

O Jesus, onze zaligheid!

Die ons uw kruis nu stelt ten toon:

Maak ons deelachtig aan het loon,

En wil de zielen in de pijn,

Ook door uw kruis genadig zijn.

Geef door uw kruis en dierbaar bloed,
 Aan hun het eeuwige hemelsch goed. Am.

v. Dit teeken des kruises zal zijn in den
 hemel.

R. Als de Heer zal komen om te oordeelen.

GEBED.

O God, die den standaard des
 levendmakenden kruises met het
 bloed van uwen eenigen Zoon hebt
 willen heiligen: vergun dat
 zij die in de eere dezes kruises
 zich belijden, ook door uwe be-
 scherming overal verblijd mogen
 wezen; doordenzelfden Heer Jesus
 Christus, uwen Zoon, die met U
 leeft en heerscht, in de eenheid van

God den heiligen Geest, in de eeuwigheid der eeuwigheden.

Bescherm, o Heere, met den eeuwigen vrede, ons, die Gij U verwaardigd hebt te verlossen door het teeken des heiligen kruises; door Christus, onzen Heer. Amen.

Litanie voor den Zaturdag.

VAN DE HEILIGE MAAGD MARIA.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontf. U onz.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.

Heilige Moeder Gods, bid voor ons.
 Heilige Maagd der maagden,
 Moeder van Christus,
 Moeder der goddelijke genade,
 Allerreinste Moeder,
 Allerzuiverste Moeder,
 Ongeschondene Moeder,
 Onbevleete Moeder,
 Zeer minzame Moeder,
 Bewonderenswaardige Moeder,
 Moeder des Scheppers,
 Moeder des Zaligmakers,
 Allervoorzigtigste Maagd,
 Eerwaardige Maagd,
 Lofwaardige Maagd,
 Magtige Maagd.
 Goedertierene Maagd,
 Getrouwe Maagd,
 Spiegel der regtvaardigheid,
 Zetel der wijsheid,
 Oorzaak onzer blijdschap,
 Geestelijk vat,
 Verheven vat,
 Eerwaardig vat,

Bid voor ons.

Uitmuntend vat van godsvrucht,
bid voor ons.

Geheimzinnige roos,
Toren van David,
Ivoren toren,
Huis van goud,
Ark des verbonds,
Deur des hemels,
Morgenster,
Behoudenis der zieken,
Toevlugt der zondaren,
Troost der bedrukten,
Hulp der Christenen,
Koningin der Engelen,
Koningin der Patriarchen,
Koningin der Profeten,
Koningin der Apostelen,
Koningin der Martelaren,
Koningin der Belijders,
Koningin der Maagden,
Koningin van alle Heiligen,
Koningin zonder vlek ontvangen,
Koningin van den H. Rozenkrans,
Lam Gods, dat wegneemt de zon-

Bid voor ons.

den der wereld, spaar ons, Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, verhoor ons, Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden
 der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Laat ons bidden.

O God van onuitsprekelijke genade, die U niet alleen verwaardigd hebt een mensch, maar ook een Zoon des menschen te worden, en eene vrouw tot uwe Moeder verkozen hebt op de aarde, die God tot uwen Vader hadt in den hemel: wij bidden U, vergun ons dat wij hare gedachtenis eerbiediglijk mogen vieren, haar als uwe Moeder eeren, en aan hare uitmuntende waardigheid ootmoediglijk onderdanig zijn;

die U van den heiligen Geest ontvangen heeft, die U als Maagd geboord heeft, en aan wie Gij op de aardezelve onderdanig waart. Door onzen Heer Jesus Christus, die met denzelfden Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht, God in alle eeuwigheid. Amen.

Gebed tot de H. Maagd Maria.

O gelukkige Maria en allerlofwaardigste Maagd, Moeder Gods! o verhevene Vrouw, van wie de Schepper van hemel en aarde geboren is! o Maria, wie kan u waardig, en gelijk het behoort, danken en loven, die met uwe toestemming aan de verlorene wereld zijt te hulp gekomen. Ontvang dan mijne ootmoedige dankzegging zonder evenredigheid aan uwe verdiensten; en als gij onze gebeden zult ontvangen hebben, verontschuldig, door uw voorbidden, onze schulden: laat

onze gebeden ter uwer kennisse komen, en verkrijg ons de genade van verzoening. Verontschuldigh ons van de straffen die wij vreezen, daar wij geen bekwamer verdiensten vonden, om de gramschap van den Regter voor ons te verzoenen, dan u, die verdiend hebt de Moeder van den Verlosser en Regter te wezen.

Kom dan de ellendigen te hulp, help de kleinmoedigen, vertroost de bedrukten, bid voor uw volk; wees de voorspraak der geestelijken en religieuzen; bid voor het vrome vrouwen geslacht, opdat allen uwe verlichtingen voorspraak gevoelen, die godvruchtiglijk uwen naam vieren; heb mededoogen met de bedrukte en godvruchtige genegenheid der pelgrims van den hemel; en daar gij u zelve verblijd ziet, zoo bidden wij u, laat onze tranen voor Gods oogen komen, en bid voor ons Hem, die uw eigen Zoon is.

GEBED

**van den heiligen Vader Chrysostomus,
tot de heilige Maagd Maria.**

Voor de voeten van uwe heilighed, o allerzoetste Maagd Maria, met hart en ligchaam mij nederwerpende, bid ik u ootmoediglijk, dat gij mij leeret bidden en vragen datgene, wat gij gaarne hoort, en uw Zoon verhoort. Ik gevoel mij onwaardig alle genade en barmhartigheid. Ik ben niet waardig van u, o allerzaligste, en van uw en gezegenden Zoon verhoord te worden. Wil echter daarom niemand verstooten, die zich wenscht te beteren; want gij zijt gewend uwe hand van genade aan de zuchtenden uit te reiken. Wil uw aanschijn van mij, arme zondaar, niet afkeeren, maar aanzie mij genadig met de oogen uwer barmhartigheid. Wil mij, o Moedervol van genade,

de genade van uwen Zoon niet weigeren, noch mij uitsluiten van uwe goedertierenheid. Wil niet toelaten, o gelukkige zee-ster, dat ik van den weg der waarheid afwijke, maar verlos mij uit de duisternissen der zonden, door het licht uwer besturing. Wil mij, o Koningin des roems, om de hoogheid uwer glorie niet vergeten, maar wees mijner krankheid indachtig, en help mij om de grootheid uwer eer.

De wereld, het vleesch en de duivel leggen mij listen en lagen om mij te vangen; het uur des doods, en het vonnis van den Regter maken mij beschroomd; ik heb vele zonden, en geene verdiensten: maar gij zijt eene sterke hulp in verdriet en kweeling; trek mij van de wereld af, kastijd en bedwing het vleesch, verdrijf den vijand, en bevestig in mij het goede voornemen.

Verwaardig u genadiglijk tegenwoordig te wezen in het uur des doods: verkeer het vreeselijk vonnis des Regters in zachtmoedigheid, en breng mij tot het zalig aanzien Gods, en tot het rijk des roems. Amen.

G E B E D

van den heiligen Bernardus, tot de heilige Maagd Maria.

Wees gegroet, o Koningin van barmhartigheid, Meesteres der wereld, Koningin der hemelen, Maagd der maagden, Heilige der Heiligen, licht der blinden, roem der rechtvaardigen, vergiffenis der zondaren, troost der wanhopenden, sterkte der bezwijkenden, zaligheid der wereld, spiegel der volmaaktheid! Maak de genade, welke gij bij God gevonden hebt, kenbaar aan de wereld; verkrijg voor de schuldigen vergiffenis, genezing voor de kran-

ken, voor de kleinmoedigen sterkte, voor de bedrukten vertroosting, voor die in gevaar zijn, hulp en bijstand. Laat ons door u tot uwen Zoon naderen, o gezegende Moeder, die de genade gevonden hebt, en die de Moeder van het Leven en van de zaligheid zijt, opdat Hij ons door u ontvang, die door u aan ons gegeven is. Dat uwe heiligheid bij Hem onze schuld verontschuldige, en uwe ootmoedigheid vergiffenis verkrijge van onze ijdelheid. Dat uwe overvloedige liefde de menigte onzer zonden bedekke, en dat uwe vruchtbaarheid ons eene vruchtbaarheid van verdiensten aanbreng.

O Meesteres, Middelaressen en onze Voorspreekster! beveel ons aan uwen Zoon; en door de barmhertigheid van hem, die deelachtig geweest is aan onze krankheid en ellende, dat Hij ons door uwe voor-

spraak deelachtig make aan zijne eerenzaligheid: Jesus Christus, uw Zoon, onzen Heer, die boven alles gezegend is, in alle eeuwen. Amen.

G E B E D

in den nood tot de allerh. Maagd Maria,
Koningin van den H. Rozenkrans.

O allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria! ik N. allergrootste en onwaardigste zondaar, neem mijne toevlugt tot u, en met een kinderlijk vertrouwen buig ik mijne zondige knieën voor uw heilig beeld. Met een droevig hart en bedrukt gemoed, zuchtende, kermende, weenende en biddende, dat gij, o verhevenste, nogtans ootmoedigste Vrouw en medelijdenste Moeder, mij ellendigste en onwaardigste, op dit uur in mijne allergrootste benaauwdheid wilt verhooren, en dat gij voor mij eene allerkrachtigste verzoenster bij God den Vader wilt

zijn, van wien gij de allerliefste dochter zijt; en eene gewenschte voorspreekster bij God den Zoon, die u niets weigert, want gij zijt zijne aangenaamste Moeder; en eene bijstandverwerfster bij God den heiligen Geest, want gij zijt zijne waardigste bruid.

Dat gij, o Verhevenste, uit het hoogste des hemels, met een medelijdend oog niet mijne zonden wilt aanschouwen, maar mijne benaauwdheid; niet mijne verdiende straffen, maar mijne zwakheid; niet mijne onwaardigheid, maar mijne uiterste bedruktheid. Dat gij mij door uwe sterke hulp wilt behouden, die anders moet verloren gaan; dat gij mij wilt ondersteunen, die anders moet vallen; dat gij mij wilt troosten, die van ieder verlaten zijnde, anders zoude wanhopen.

Ach, allerliefste Moeder! in deze benaauwdheid, tot wie zal ik komen

als tot u, gelijk een kind tot zijne moeder, als de vader vergramd is.

Tot u, die de oorzaak onzer blijdschap, de behoudenis der kranken, de toevlugt der zondaren, de troosteres der bedrukten, de hoop der kleinmoedigen, en de bijstand der Christenen zijt, tot u allerheiligste Maagd! zeg ik, gij kunt mij helpen, gij wilt mij helpen, ja gij moet mij helpen, door uwe magtige voorspraak bij uwen lieven Zoon.

Gij kunt mij helpen, want gij zijt de magtigste naast God; en een zucht uit uw maagdelijk hart voortkomende voor den zondaar, heeft meer waarde dan de gebeden van alle Heiligen.

Gij wilt mij helpen; want gij zijt vol liefde voor de menschen en bijzonder voor de zondaren.

Gij moet mij helpen door uwe heilige gebeden; want dit is u altijd bevolen.

Gij moet mij helpen, want Moeder zijnde van uwen lieven Zoon, welke naar de menschheid onze Broeder is, zoo zijt gij ook mijne Moeder.

Gij moet mij helpen; want gij hebt meer anderen, aan mij in zonden gelijk, geholpen.

Gij hebt voor godslasterende zondaars, op het laatste van hun leven, berouw en leedwezen verkregen.

Gij hebt moordenaars tot bekeering, ja tot heiligheid gebragt.

Gij hebt voor openbare zondaresen een zuiver leven verkregen.

Gij hebt uit de klauwen des duivels verlost, die, welke zich aan hem hadden overgegeven.

Gij hebt voor de wanhopenden vergiffenis, en een vaste hoop van zaligheid verkregen.

Er is niets, o magtige Vorstin van hemel en aarde, aan u onmogelijk.

Waarom zoudt gij mij, verwor-

peling, dan ook niet helpen? ik ben van dienzelfden God geschapen, verlost door hetzelfde dierbaar bloed; gij zijt zoowel voor mij als voor anderen tot eene voorpraak en moeder gesteld. Uwe liefde en uwe barmhartigheid is dezelfde, uw ijver om iemand te helpen is niet verminderd. Waarom zoudt gij mij dan ook niet bijstaan?

Gij verstoot geene zondaars, die u met berouw aanroepen; maar iedereen, klein en groot, rijk en arm, regtvaardigen en zondaars, mogen uwen bijstand verzoeken. Nooit is het te laat, want Gij zijt altijd gereed; altijd staan uwe armen open om zondaars te ontvangen. Alzoo, o Koningin, allerreinste Maagd! mijn vertrouwen op u stellende, bid ik u ootmoediglijk om troost, hulp, bijstand, bewaring en verlossing, bijzonder van deze mijne ellende. N. N.

Ach, allergenadigste Maagd! keer uw vriendelijk aanschijn niet af van deze mijne onwaardige gebeden, maar verhoor ze, bid ik u, hoewel zij het niet verdienen. Laat mij niet opstaan zonder verhoord te zijn, noch van u weggaan zonder troost. Dat u daartoe mogen bewegen alle blijdschappen, die uw maagdelijk hart gevoelde bij de boodschap des engels, bij de bezoeking uwer nicht Elisabeth, de geboorte, opdragt en vinding van Jesus in den tempel. Heb toch medelijden met mijne tegenwoordige droefheid, om al die onuitsprekelijke weeën, tranen en verlatenheden, die uwe teedere en lijdende ziel gesmaakt heeft bij het bittere lijden van uwen lieven Zoon Jesus Christus, eeuwig verheerlijkt.

Verheug mijn nedergebukt en geperst hart, doormij te verhooren: om uwe onuitsprekelijke vreugde,

om alle goddelijke vertroostingën, om alle genade aan u van den hemel ingestort. Om al den roem, waarmede u de allerheiligste Drie-vuldigheid heeft vereerd, bij de roemwaardige verrijzenis, wonderbare hemelvaart en troostvolle afdaling des heiligen Geestes; bij uwe opneming ten hemel met ziel en ligchaam, en verhevenste krooning. Ik bid en smeeke tot u, o Maria! ik verzoek van harte geholpen te worden, door uwe krachtige voorspraak. Ik verzoek u dit, door al hetgeen uw teeder gemoed kan of mag bewegen; door al de liefde van Jesus tot u, en van u tot Hem; ik verzoek u dit, door de gebeden aller Heiligen, door al den lof der Engelen, door al den dienst, die u van de menschen wordt aangedaan, die ooit tot uwe eer geschied is, of geschieden zal; ik verzoek en bid u dit, met één

woord, door al hetgeen u aangenaam is te hooren.

Wil mij, mismoedige, troosten, en van uwen lieven Zoon verkrijgen, dat ik geholpen worde in alles wat mij dienstig en nuttig is. O Maria! ik houd niet op met bidden, totgij mij helpt. Allerheiligste, allerwaardigste, allerverhevenste, allerootmoedigste, allarmededogenste, allerliefste Moeder! verhoor mij. Ik loof, ik groet, ik prijs u, door den mond van allen die u prijzen kunnen. Ik wensch u, om God, alle grootmaking, alle verheffing en alle eerbewijzing. Dat alle redelijke schepsels u kennen, beminnen en dienen, als de waarachtige, eenige en liefste Moeder van God den Allerhoogste. Ik verheug mij over al uwe, zoo geestelijke als ligchamelijke gaven. En het is mij van harte leed, dat iemand de u toekomende waardigheid verkleine.

Daarom, allerliefste Moeder! gij die geen gebed, geen smeeken onverhoord laat, ik groet u duizendmaal, u alle goed en alle glorie toewenschende, die nogtans alles bezit, en ik verzoek minzaam van u verhoord te worden.

Waarom vertoeft gij zoo lang, allertoegenegenste Vorstin? Houden u mijne zonden terug? o, zij zijn mij van harte leed, ik veracht en verzaak ze uit al mijn verstand en wil. Heb ik u te voren te traag gediend? zie ik neem mij voor u al de dagen te dienen, en alles te doen tot uwen lof.

Aanzie dan mijn zuchtend hart, de goede genegenheid, die ik tot u heb. O Moeder der genade! zoude uw teeder moederhart gedoogen, dat ik, ellendige, ongetroost bleef; dat mijne ziel verloren ging, die aan Jesus, uwen lieven Zoon, zoo veel bloed gekost heeft? O neen, lieve

Moeder! gij hebt meer liefde tot de menschen, dan de menschen kunnen begrijpen.

Welaan dan, allerbarmhartigste Moeder! tot u zucht ik: ontferm u over mij, allerellendigste zondaar; dit wensch ik, en ik zal blijven wenschen, zoo menigmaal ik mijnen adem haal, alle uren en oogenblikken, bij dagen en nachten; zoo dikwijls ik dit gebed kan lezen, in mijn hart overdenken, of tot u kan zuchten, o Maria!

Allermagtigste en mildste Koningin! aangezien niemand van u te veel kan vragen, om al het bovenstaande; zoo verkrijg mij door uw voorbidden een levendig geloof, eene standvastige hoop, en eene volmaakte liefde tot God en tot u, en tot alle menschen, om God.

Geef mij tranen van liefde en berouw, om voortaan mijne en eens anders zonden te beweenen, en de

toekomende te mijden. Verkrijg mij een volmaakt christelijk leven, gelijk het onbevleete leven van uwen lieven Zoon en van u; verkrijg mij hulp, genade, bewaring en bescherming in alle voorvallen naar ziel en ligchaam: verkrijg mij de deugd van volharding in het goede, tot het einde mijns levens.

Verkrijg mij een gelukzalig sterven in uwe beschermende tegenwoordigheid, en alsdan bid ik u, zoo mijne verdiensten te kort komen, dezelve met de uwe aantevullen. Wil mijne onwetende en vreemde zonden, gebrekkige biechten en communien bij uwen Zoon verontschuldigen; wil de helsche vijanden afweren, opdat mijne arme ziel, uit mijn sterfelijk ligchaam scheidende, in de handen kome van Hem die haar heeft geschapen, en mag rusten in vrede, om u, o allerzoetste en minzaamste Moeder, altijd te

aanschouwen met uwen liefsten
Zoon, van aanschijn tot aanschijn,
in de gelukkige eeuwigheid. Am.

**Gebod tot de heilige Maagd Maria
Koningin van hemel en aarde.**

O Moeder, reine Maagd! ik kome tot u
vlugten,

De oogen rood geschreid, het hart ver-
vuld van zuchten;

Ik val ter aarde neêr voor uwe majesteit,
Daar 'k weet dat gij de troost van alle zon-
daars zijt.

Maria, zoete Maagd, en Moeder der ge-
naden!

Verstoot mij niet van u om mijne euvel-
daden;

De zonden zonder tal, die ik reeds heb begaan,
Benemen mij den moed om tot uw Zoon
te gaan.

Ik ben, o Moeder Gods, en 't wordt van
mij beleden,

De grootste zondaar, die d'aarde ooit heeft
betreden;

Ik ben niet waard het zonnelicht te aan-
zien,

Het eeuwig helsche vuur is 't geen wat ik
verdien;

Want mijn ondankbaarheid is zonder tal
noch gronden.

Maar wie toch heeft bij u ooit ongenâ
gevonden?

Die ooit maar is gevlugt tot uw genadetroon,
Verzoendet gij terstond met uwen lieven Zoon.

'k Vrees zijn regtvaardigheid en aldoor-
ziende oogen;

O zoete Moeder Gods! schenk mij toch
mededoogen,

Beweeg toeh, bid ik u, uws Zoons barm-
hartigheid,

Want daaraan hangt alleen mijn gansche
zaligheid.

Indien gij voor mij spreekt, dan zal ik
blijven leven,

Maar als gij mij verstoot, ben ik van God
verdreven:

Maria! 't staat aan u, wat hebt gij voor met
mij,

Wilt gij mijn voorspraak of tegensprek-
ster zijn?

Zult gij bij uwen Zoon voor mij genâ ver-
werven,

Of zult gij mijne ziel ellendig laten sterven?

O afgrond van genâ, waar zou uw' liefde zijn,
Die gij tot heden toe bewezen hebt aan mij?

Maria! zijt gij niet de Moeder van het
leven,

De Moeder van dien God, die alles kan
vergeven?

O ja! gij zijt nog steeds die medelijdende
Maagd,

Aan wie een rouwig hart, een droeve ziel
behaagt.

Ik hoop en stel dan vast, dat gij, door
Jesus wonden,

Zijn dood en dierbaar bloed, voor alle
mijne zonden

Verwerven zult genâ, en mij in deze smart
Betoonen wilt uw gunst en teeder moeder-
hart.

Dat teeder moederhart, zoo tot den mensch
genegen,

Dat tot barmhartigheid Gods almagt kan
bewegen;

O teeder moederhart, vervuld van zoetig-
heid,

Geef dat ik u bemin tot in de eeuwigheid.
Amen.

v. In allen tegenspoed en benaauwdheid.

R. Sta ons bij, o Maagd, Moeder van
den Koning der koningen.



G E B E D.

O heilige Maria, onze Vrouw! ik beveel mij in uwe gezegende getrouwheid en bijzonder toezigt, en in den schoot uwer barmhartigheid, heden, alle dagen, en in het uur mijns verscheidens. Mijn ligchaam, al mijne hoop en vertroosting, al mijne benaauwdheden en ellenden, mijn leven, en het einde mijns levens beveel ik u; opdat, door uwe allerheiligste bemiddeling en door uwe verdiensten, al mijne werken mogen geschikt en bewogen worden naar uwen en uws Zoons wil. Amen.





KORTE GETIJDEN

van de Zeven Weeën der Heilige Moeder
Gods Maria.

TE METTEN.

*De eerste wee. Het zwaard van
Simeon.*

Wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met u. Gezegend zijt gij boven alle vrouwen, en gezegend is de vrucht uws ligchaams Jesus. Heilige Maria, Moeder Gods! bid voor ons, zondaars, nu en in het uur onzes doods. Amen.

V. Heer! Gij zult mijne lippen open doen.

R. En mijn mond zal uwen lof verkondigen.

V. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, en den Zoon,
enden heiligen Geest; gelijk het was
in het begin, nu, en altijd, en in alle
eeuwen der eeuwen. Amen. Allel.

*Van Septuagesima tot Paschen zegt men bij alle
Getijden, in plaats van Alleluja: Lof zij U,
Heer, Koning der eeuwige glorie.*

LOFZANG.

O Maria, waarde Vrouwe!
Ach, wat smart en droeve rouwe
Moest gij voelen in uw harte,
Toen gij Jesus in den tempel,
Hebt gebragt tot een exempel,
Die daar opgeofferd werd;
Als toen Simeon ging spreken:
't Zwaard der smart zal eens doorsteken
Heel uw hart. Ach, droevig woord!
Dacht u niet de ziel te ontzinken,
En in tranen te verdrinken,
Die nooit zoo iets had gehoord?
Laat deez' droeve bittere tranen
Ons ten afstand nu vermanen,
Van de zonde die ons pijnt;
Laat onze ziel toch niet bezwijken,
Maar met deugd en liefde prijken,
Als zij voor Gods troon verschijnt.

Antiph. Bij wien zal ik u vergelijken, of wien zal ik aan u gelijk maken, gij Dochter van Jeruzalem? Bij wien zal ik u vergelijken, om te troosten, gij Maagd, Dochter van Sion; want uwe verplettering is zoo groot als de zee. *Thren.* 2. 13.

V. Uwe ziel zal een zwaard doorsteken.

R. Opdat de gedachten van vele harten openbaar worden. *Luc.* 2, 35.

G e b e d.

Allerzoetste Jesus! die U door de handen van uwe gezegende Moeder Maria, aan uwen hemelschen Vader hebt laten opofferen, toen de oude Simeon voorzegd heeft, dat hare ziel een zwaard zoude doorsteken: ik bid U, o Jesus, dat Gij mijn hart tot een aangenaam offer uws Vaders wilt bereiden, en mij, door deze smart van uwe gezegende Moeder, de genade wilt verleenē,

dat ik de moeilijkheden van dit droevige leven geduldig moge dragen en standvastig overwinnen: die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE PRIMEN.

De tweede Wee. De vlugt naar Egypte.

Wees gegroet, Maria, vol van genade, enz. *pag.* 261.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Staat beschaamd, gij hemellieden,
Want uw Schepper die moet vlieden,
Naar het woest Egypteland;
Josef zoekt de beste paden,
Want Maria heeft geladen,
's Hemels schat en waardste pand.
Nu begint het zwaard te snijden:
Wat een' droefheid, druk en lijden
Hebt gij in uw ziel ontvaan.

ô Maria, maagd en moeder!
Heb geen zorg : d'Albehoeder
Hebt gij in uw schoot gelaan.
Laat deez' vlugt ons altijd leeren,
Om van 't zondenpad te keeren,
En te vlugten al het kwaad,
Dat oos kan ter helle leiden,
Opdat wij den weg bereiden,
Die regt naar den hemel gaat.

Antiph. Aanzie, Heer, hoe ik
verdrukt word : mijn ligchaam is
geheel ontsteld, mijn hart is omge-
keerd in mij zelve; want ik ben vol
bitterheid; buiten moordt het
zwaard, en te huis is insgelijks de
dood. *Thren.* 1, 20.

v. Heer! tot U zijn al mijne
begeerten.

R. En mijne zuchten zijn voor U
niet verborgen. *Ps.* 37. 9.

G e b e d.

O allerzoetste Jesus, die U van uwe
gezegende Moederen allergetrouw-
sten Voedstervader (om de ver-
volging van Herodes te ontkomen

door het verlaten uws vaderlands) tot in Egypte hebt laten dragen, en aldaar U ootmoediglijk hebt opgehouden : leid mij altijd in de wegen der gerechtigheid, en bewaar mij voor alle listige lagen des boozen vijands. Geef mij ook, door deze smart van uwe waarde Moeder, de genade, dat ik geduldig volgens haar voorbeeld, mijne ellenden drageen om uwentwil gaarne alles verlate; opdat ik, o Jesus, U alleen in eeuwigheid moge bezitten. Die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE TERTIEN.

De derde Wee. De verliezing haars Zoons, toen hij twaalf jaren oud was.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Wees gegroet, enz. pag. 261.

Eere zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Ach ! wat wee, wat droevig lijden,
Kwam, helaas, uw hart bestrijden,
Zuivre Moeder, toen uw Kind
Wel drie dagen was verloren,
Dat gij, na langdurig sporen,
Weder in den tempel vindt,
Waar hij, aan de Joodsche scharen,
Bezig was om te verklaren,
Zware zaken van de wet,
Waarvan hun verwarde zinnen,
Zoo van buiten als van binnen,
Nooit iets hadden opgelet.
Laat ons uit dit wee opmaken,
Onzen God nooit te verzaken,
Maar te planten in ons hart;
God te zoeken met verlangen,
En gestadig aan te hangen,
Dat bevrijdt onz' ziel van smart.

Antiph. Weenende heeft zij de nachten doorgebracht, met tranen op hare wangen : daar is niemand die haar troost van hare vrienden.

Thren. 1. 2.

v. Hij heeft mij troosteloos gemaakt.

R. Den ganschen dag met droefheid overladen.

G e b e d.

Eeuwige Wijsheid en Woord des hemelschen Vaders, Jesus Christus, die uwe ouders en vrienden hebt verlaten, om te toonen hoe hoog Gij de leering uws Vaders acht, en om die aan de menschen te verkondigen : geef mij eenen bijzonderen ijver om uw goddelijk woord altijd te volgen en te gehoorzamen, opdat ik van U niet verworpen worde , maar door de droefheid van uwe lieve Moeder de genade verwerve , dat ik U met opregt berouwen ware boetvaardigheid altijd zoeke, eindelijk vinde, en mij in liefde met U verbind, om mij in eeuwigheid met U te verblijden. Die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE SEXTEN.

*De vierde Wee. De ontmoeting van
Jesus, dragende het kruis.*

Wees gegroet, Maria, vol van
genade, enz. pag. 261.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Droeve Moeder! wil nu klagen:
Zie, uw waarde Zoon moet dragen,
Om onzentwil het schandig kruis.
Hoor hem zuchten, hoor hem stenen,
Al zijn glorie schijnt verdwenen
En verdrukt van 't Joodsch gespuis.
Kunt gij nu nog de aard' betreden?
Ach, uw teedre zuivre leden,
Beven van verslagenheid!
Hij, die alles heeft geschapen,
En ons uit het niet kwam rapen,
Werd als dief ten dood geleid.
Christen-ziel, wil hieruit leeren,
Dat de vreugd kan wederkeeren,
Door een kruis, tot beternis;
En wat wij ook doen of maken,

Nooit Gods wetten te verzaken,
Die ons geeft vergiffenis.

Antiph. Heer! aanzie mijne kwelingen, want mijn vijand is opgestaan: de vijand heeft zijne handen geslagen aan al mijne kleinmoedigen. *Thren.* 1, 10.

v. Wie zal mijn hoofd water geven, en mijne oogen eene bron van tranen?

R. En ik zal dag en nacht weenen. *Jerem.* 9.

G e b e d.

O geduldigste Jesus, die om onze zonden zijt gevangen, en als een misdadige van Annas tot Caïphas, en van Pilatus tot Herodes zijt verzonden, bespot, gegeeseld, geslagen, met doornen gekroond, en eindelijk met het zware kruis beladen, ennaarden berg van Kalvarië geleid: wil de zware banden mijner zonden ontbinden, om welke ik

zucht en klaag. Verleen mij, door deze droefheid van uwe bedrukte Moeder, dat ik hier mijn kruis en de verdiende straf zoo drage, dat ik van de eeuwige straf mag verlost worden. Die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE NONEN.

De vijfde Wee. De kruisiging van Christus.

Wees gegroet, Maria, vol van genade, enz. *pag.* 261.

v. God! geefacht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Gulden zon, houd op te schijnen,
Zilvren maan, laat toch verdwijnen
Al uw glans en helderheid :
Nu de groote Heer der Heeren,

Wien de hemellingen eeren,
Zich voor ons ten dood bereidt.
Nu is 't tijd om luid te weenen,
Om te zuchten en te stenen:

ô Maria, vol van druk!

Want de Schepper van het leven
Heeft den droeven geest gegeven
Aan het kruis, tot ons geluk.

Wees ons, zondaars, toch gedachtig
Bij uw Zoon, bij God almachtig,
Die de Vader is van al:

Dat wij, door zijn dierbaar sterven,
't Eeuwig leven eens beërven,
Als onze ziel verschijnen zal.

Antiph. O gij allen die voorbij
gaat langs den weg; bemerk en
ziet of er eenige pijn is, gelijk
mijne pijn. *Thren.* 1. 72.

v. Allen die voorbij gingen langs
den weg, hebben over u de han-
den zamen geslagen.

R. Zij hebben gespot en hun
hoofd geschud over de Dochter
van Jeruzalem. *Thren.* 5. 15.

GEBED.

ô Lam Gods! verzoenende offer-

ande voor geheel het menschelijk geslacht, Jesus Christus, die, uit deze wereld scheidende, ons aan uwe bedrukte Moeder als kinderen hebt bevolen, en na al uw lijden uwen geest aan uwen hemelschen Vader hebt overgegeven: ik bid U, o Jesus, uit alle krachten mijner ziel, door de onuitsprekelijke droefheid die uwe Moeder toen gevoelde, dat Gij mij in mijnen laatsten strijd sterkte wilt verleen, om alle listen en bekoringen des vijands te overwinnen; opdat ik met geloof, volkomene hoop en brandende liefde uit dit leven scheide, en in uwe handen mijne ziel bevele. Die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE VESPEREN.

*De zesde Wee. De afneming van
het kruis.*

Wees gegroet Maria, vol van
genade, enz. pag. 261.

v. God! geef acht op mijne hulp.

r. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L O F Z A N G

Weder droefheid, lieve Moeder!
Treur, uw Kind, de Albehoeder,
Ligt mishandeld op uw schoot.
Ach! hoe kan uw ziel het dragen,
Dat gij voor u ziet verslagen
Den Verwinnaar van den dood!
Wasch, ach, wasch zijn roode wonden,
Die hij enkel om onz' zonden,
Aan het kruis heeft ondergaan;
Om 't verdoolde schaap te halen,
En de schuld gansch te betalen,
Die door Adam was begaan.
Laat ons tot die Moeder vlugten,
Tot haar bidden, tot haar zuchten,
Dat zij nooit in tegenspoed,
Christus kerke wil verlaten,

Maar steeds wezen, te onzer baten,
Als zij deed aan 't Eeuwig goed.

Antiph. En heet mij niet *Noëmi* (dat is schoone), maar noem mij *Mara* (dat is bittere); want de Almagtige heeft mij met bitterheden vervuld. *Ruth.* I. 70.

v. Mijn beminde is een doekje vol mirrhe.

R. In mijnen boezem zal hij rusten.

G e b e d.

O alleroetmoedigste Jesus, wiens ligchaam, van het kruis afgenomen, in de armen en den schoot van uwe bedrukte Moeder is ontvangen: ach! verleen mij, door de onuitsprekelijke droefheid, welke uwe bedrukte Moeder gevoelde, dat ik uw heilig ligchaam in het heilig Sakrament des Altaars altijd met behoorlijke eer en liefde moge ontvangen, en wil mij met deze spijs der zielen in alle benaauwdheden en tegen-

spoed (voornamelijk in het uur mijns doods) versterken, om U in alle eeuwigheid te bezitten. Die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE COMPLETEN.

De zevende Wee. De begraving van Christus.

Wees gegroet Maria, vol van genade. pag. 261.

v. Bekeer ons, God, onze Zaligmaker.

R. En keer uwe gramschap van ons af.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

L o f z a n g.

Nieuwe droefheid, nieuwe tranen,
Komen in uw hart weêr banen
Eenen weg vol zwaar verdriet:
't Een verdriet is niet verdwenen,

Of een ander is verschenen;
Zoo men aan Gods Moeder ziet.
Wil den druk een weinig staken,
En uw hart in rust vermaken,
O Maria, laat wat af!
Neen, geen troosting kan haar laven,
Als zij Jesus ziet begraven,
In het nieuw gehouwen graf.
Nu voor 't laatste, o waarde Vrouwe,
Door de droefheid, angst en rouwe,
Die u hier schier overmant;
Geef dat wij, uwe arme slaven,
Onze zonde door deugd begraven,
Opdat 't hart in liefde brandt.

Antiph. Daarom ben ik weenede, en mijne oogen tranen voortbrengende; want de trooster is verre van mij, die mijne ziel verkwikt. *Thren. 1.*

v. Mijne oogen zijn besproeid met tranen.

R. En mijn binnenste is heel ontsteld. *Thren. 2. 11.*

G E B E D.

O barmhartige Jesus, wiens lichaam, door Josef van Arimathea,

in eenen schoonen doek gewonden en in een nieuw graf geborgen is, zoodat uwe bedroefde Moeder zonder U, haren eenigen troost, naar huis heeft moeten gaan : wil o Jesus, deze en alle andere smarten uwer allerheiligste Moeder gedenken, en mij verleenen, dat ik U altijd in een zuiver hart ontvangen mag; en al werd ik van alle menschen verlaten, mij alleen in U en uwe gezegende Moeder mag troosten. Wil ook, o Jesus, in mijn harte een gedenkteeken laten, gelijk uw ligchaam in den doek gedaan heeft, opdat Gij nooit uit mijn hart en gedachten gesloten wordt : die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED.

O Koningin der Martelaren, die het zwaard des lijdens (gelijk de heilige Simeon in den tempel had

voorzegd) in uwe ziel met de grootste smart, doch met het grootste geduld en liefde, bij het lijden van uwen allerheiligsten Zoon (inzonderheid bij zijn sterven aan het kruis) hebt gevoeld : ik bid u, laat de punt van dit zwaard mijn hart doorsteken en doorwonden, opdat ik alzoo de oneindige smarten uws Zoons, en uwe allergrootste droefheid in mijne ziel mag gevoelen, om mij daarna met u te verblijden in de eeuwigheid. Amen.

De Treurzang Stabat Mater dolorosa.

Verlossers Moeder, droef te moede,
Stond bij 't kruis, daar haar bebloede

En doorwonde Zoon aan hing,
Door wier ziel, terwijl zij steende,
Zuchtte, klaagde, kermde, weende,
't Zwaard van druk en smarte ging.

Ach! hoe droevig, hoe vol rouwe,
Was die zegenrijke Vrouwe,

Moeder van Gods eenigen Zoon;
Zij, die met benaauwden harte,
Bevend aanzag al de smarte

Van haar vrucht, bij God zoo schoon!

Wie zou zich in tranen mijden,
Ziende in zulk een bitter lijden,
Christus waarde Moeder; ach!
Wie toch zou zich niet bedroeven,
Zoo hij haar dien weedom proeven,
Om den Zoon, zoo angstig zag.
Om zijns volks, om aller zonden,
Zag zij Jesus vol van wonden,
Geeselsstriemen zonder tal;
Zij zag haren Zoetgeboren
Sterven, nadat hij te voren
Zijnen geest aan God beval.
Ach, o Moeder, bron van liefde!
Of gij ook mijn hart doorgriefde!
Maak dat ik ook met u klaag;
Wil mijn dorre hart aanranden,
Doe 't in Christus liefde branden,
Dat ik mijnen God behaag'.
Heilige Moeder! druk te zamen
Al de wonden, al de stramen
Des Gekruisten in mijn hart.
Laat mij zoo veel treurtooneelen,
Zijne wonden met u deelen:
Voor mij leed hij al die smart.
Dat ik waarlijk met u stene,
En om den Gekruisten weene,
Zoo lang als ik leven zal;
Ja, laat mij met u staan schreijen,
En gewilliglijk verbeijen,

Onder 't kruis en overal.

Maagd der maagden, uitgelezen!

Wil mij nu niet bitter wezen,

Maak dat 'k met u ween en zucht.

Laat ik in mij, al mijn' dagen,

Christus dood en wonden dragen,

Die gedenken steeds met vrucht.

Maak dat ik in zijne wonden,

In zijn kruisdood zij verslonden;

Om de liefde van uw' Zoon,

Wil mij in Gods liefde voeden,

Reine Maagd, en mij behoeden

In het oordeel, voor Gods troon.

Dat alsdan het kruis mij dekke,

Christus dood ten schild verstrekke,

En hij mij genâ bewijz' ;

Maak, als 't ligchaam af zal sterven,

Dat mijn ziel, hierna moge erven

De eeuwige vreugd van 't Paradijs.

GEBED TOT MARIA.

Bij wien zal ik u vergelijken, of
aan wien zal ik u gelijk maken, gij
Dochter van Jeruzalem? wien zal
ik bij u vergelijken, om u te troos-
ten, gij Maagd, Dochter van Sion?
want uwe verplettering is grooter
dan de zee. *Thren.* 1, 13.

Uwe ziel zal een zwaard doorsteken, opdat de gedachten veler harten openbaar worden. *Luc. 2.*

In allen druk en benaauwdheid, kom ons te hulp, o allerheiligste Maagd Maria!

G E B E D.

O allerheiligste Maagd Maria! ik bid u, door het bitter lijden en de overgrootte droefheid, die uit uw hart als een bron kwam opwellen, toen gij met uwe moederlijke armen het doode ligchaam van uwen gezegenden Zoon omhelsdet; toen gij zijn goddelijk aangezicht zoo ont-eerd zaagt door de fluimen, zoo bleek van den dood, zoo blaauw van deslagen: wil ons de genade verwerven, dat wij ook met een rouwhartig leed wezen onze zonden, die de wonden onzer ziel zijn, mogen beweenen; opdat wij, scheidende uit dit leven, mogen genieten de vrien-

lijke en zalige omhelzingen van uwen allerzoetsten Zoon Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

MANIER OM GODVRUCHTIGLIJK

den Rozenkrans van den allerheiligsten
Naam Jesus te lezen.

Maak eerst het teeken des H. Kruises.

ANTIPH. O Rex gloriose.

O Jesus! roemwaardige Koning onder uwe Heiligen, die altijd prijsbaar zijt en nogtans onuitsprekelijk: Gij zijt in ons, Heer Jesus, en uw heilige Naam is door ons aangeroepen. Verlaat ons niet, Jesus, onze God, maar verwaardig U ons in het laatste oordeel onder uwe Heiligen en uitverkorenen te stellen; o roemwaardige en gezegende Koning Jesus!

v. Maak den Heer Jesus groot in mij.

R. En laat ons zijnen heiligen naam verheffen.

O Heere Jesus Christus, Zoon van den levenden God, aan wien God, de Vader almachtig, eenen naam gegeven heeft die boven alle namen is, opdat in den naam Jesus alle knieën zouden gebogen worden: wij bidden U, wil ons geven eene zalige vrees en brandende liefde totdezen uwen heiligen Naam; opdat wij dien altijd met woorden en werken zoo eeren op aarde, dat wij door de kracht der geheimen van den heiligen Rozenkrans van den heiligen Naam Jesus, met onze medebroeders en medezusters, mogen ontvangende volheid der blijdschap in den hemel. Die leeft en heerscht, door alle eeuwen der eeuwen. Am.

Zeg na het Geloof een Onze Vader, ter eere van den eeuwigen Vader van Jesus; daarna drie Wees gegroet, groetende Maria als Moeder van

Jesus, zoon van David, als Moeder van Jesus, Koning der Joden, en als Moeder van denzelfden Jesus, Zoon van den levenden God. Dan bidt men den Rozenkrans van Jesus, overdenkende de geheimen onzer verlossing, het leven, lijden en den roem van Jesus, zeggende voor ieder tientje met hoofdbuiging :

v. Jesus Naam moet zijn geprezen.

R. Van nu af tot altijd na dezen.

Na ieder tientje moet men zeggen :

Eere zij den Vader, den Zoon, enz.

Vijf blijde Geheimen.

1. De Boodschap des Engels. 2. De heilige geboorte van Jesus. 3. De heilige besnijdenis van Jesus. 4. De vinding van Jesus in den tempel. 5. De heilige doop van Jesus.

Ter eere van de vijf blijde geheimen , bidt men vijf tientjes ; bij het overdenken dezer geheimen , zegt men : Jesus

Christus, zoon van David, ontferm
U over ons.

Vijf droevige Geheimen.

1. Het wasschen van de voeten der Apostelen door Jesus. 2. Het gebed van Jesus in het hofje. 3. De gevangenneming van Jesus door de Joden. 4. De kruisdraging van Jesus. 5. Het barmhartige nederdalen van Jesus ter helle.

Ter eere van de vijf droevige geheimen, bidt men wederom vijf tientjes, en zegt men : Jesus van Nazareth, Koning der Joden, ontferm U onzer.

Vijf roemwaardige Geheimen.

1. De verrijzenis van Jesus. 2. De zegevierende hemelvaart van Jesus. 3. De afzending des heiligen Geestes door Jesus. 4. De krooning van Maria door Jesus. 5. De komst van Jesus ten oordeel.

Ter eere van de vijf roemwaardige

geheimen, bidt men wederom vijf tientjes, en zegt men: Jesus Christus, Zoon van den levenden God, ontferm U onzer.

Na iederen Rozenkrans van vijf tientjes, of wel na den geheelen Rozenkrans van vijftien tientjes, leest of zingt men den Lofzang:

JESU, DULCIS MEMORIA.

Jesus, uw gedachtenis,
 Die onze roem en vreugde is;
 Doch uwe tegenwoordigheid,
 Is de hoogste zoetheid.
 Blijder zang bestaat er niet,
 Het oor hoort geen zoeter lied,
 't Hart geen grooter liefde kent,
 Dan Gods Zoon in 't Sakrament.
 Neen, geen tong die het kan zeggen,
 Geen geschrift dat 't uit kan leggen,
 Welke zaligheid men vindt,
 Als men Jesus vurig mint.
 Wil mijn koud verstand ontweken,
 't Hart in liefdegloed ontsteken,
 Dat ik, vol van liefde en min,
 Alles doe naar uwen zin.
 Nu mijn troost in leed en pijn,
 Eens zult gij mijn looner zijn,

Als gij, vol van Majesteit,
Heerschen zult in eeuwigheid. Amen.

v. Help ons, God, onze Zaligmaker.

r. En om de eere uws naams,
Heer Jesus, verlos ons.

G e b e d .

O God, die den roemwaardigen Naam van uwen eeniggeboren Zoon, onzen Heer Jesus Christus, door eene zeer groote zoetheid aan uwe geloovigen zeer liefelijk hebt gemaakt, en aan de booze geesten daarentegen vervaarlijk en schrikkelijk : verleen genadig, dat allen die dezen heiligen naam Jesus godvruchtiglijk vieren op aarde, nu de zoetheid van uwen heiligen troost mogen beproeven, en hienamaals de blijdschap der eeuwige zaligheid mogen verwerven; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

NB. *Behalve de aflaten door de Pausen vergund, verleent daaren-*

*boven Zijne Doorluchtige Hoogheid
FR. REGINALDUS, Bisschop van
Antwerpen, 40 dagen aflat, aan hen
die aldus den heiligen Rozenkrans van
Jesus zullen bidden.*



Manier om den Rozenkrans

godvruchtiglijk te bidden.



*In den naam des Vaders, en des Zoons,
en des heiligen Geestes. Amen.*

Ik geloof in God den Vader, almag-
tig, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Onze Vader, enz.

Ik groet u, Dochter van God den
Vader, wees gegroet, Maria, enz.

Ik groet u, Moeder van God den
Zoon, wees gegroet, Maria, enz.

Ik groet u, Bruid van God den hei-
ligen Geest, wees gegroet, enz.

Eere zij den Vader, enz.

DE VIJF BLIJDE GEHEIMEN.

I. *De boodschap des Engels.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen: van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. De heilige Drievuldigheid heeft toegestemd in de menschwording van Christus, wees gegroet, enz.
2. Maria is tot Moeder van Christus verkoren,
3. De Engel Gabriël bragt Maria de blijde boodschap,
4. Maria was in de eenzaamheid in haar gebed,
5. De engel zeide: wees gegroet, Maria, vol van genade, de Heer is met u,
6. Maria was verbaasd als zij den engel hoorde,
7. De engel zeide: Maria, wil niet vreezen, want gij zult ontvangen door den H. Geest,

Wees gegroet, Maria, enz.

8. Maria zeide: zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord, wees gegroet, enz.
 9. Maria is van den heiligen Geest overschaduwd geworden, wees gegroet, enz.
 10. En het Woord is vleesch geworden, en het heeft onder ons gewoond, wees gegroet, enz.
- Eere zij den Vader, enz.

II. *De Bezoeking.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen: van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Maria ging uit ootmoedigheid hare nicht Elisabeth bezoeken, wees gegroet, enz.
2. Maria bestuurd door den heiligen Geest, wees gegroet, enz.
3. Maria, met alle haast opstaande, ging over het gebergte, wees gegroet, enz.

4. Maria werd met veel liefde van hare nicht Elisabeth ontvangen, wees gegroet, enz.
 5. De H. Joannes is gezuiverd en van blijdschap opgesprongen in het ligchaam zijner moeder,
 6. Elisabeth zeide : gezegend is de vrucht uws ligchaams,
 7. Maria heeft uitgeroepen : mijne ziel maakt groot den Heer,
 8. Elisabeth zeide : wat geluk geschiedt mij, dat de Moeder des Heeren tot mij komt,
 9. Het huis van Zacharias is door de komst van Jesus en Maria gezegend,
 10. Maria heeft hare nicht drie maanden met veel liefde gediend,
- Eere zij den Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

III. *De geboorte van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moe-

ten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Maria heeft gebaard en is Maagd gebleven, wees gegroet, enz.
2. Maria heeft Jesus in eenen stal gebaard en in doeken gewonden,
3. Maria heeft Jesus met veel liefde en verwondering aanschouwd,
4. Maria heeft Jesus omhelsd en aan haar hart gedrukt,
5. Maria heeft Jesus met hare heilige borsten gevoed,
6. Maria heeft Jesus in eene kribbegelegd, die Josefdaar toe had bereid,
7. Jesus lag op hooi en stroo, tusschen den os en den ezel,
8. De Engelen hebben gezongen: Glorie zij God in het allerhoogste, en vrede aan de menschen van goeden wille,

Wees gegroet, enz.

9. De herders hebben het Kind komen bezoeken, wees gegroet, Maria, enz.

10. De drie koningen hebben het Kind komen aanbidden en hunne giften geofferd, wees gegroet, Maria, enz.

Eere zij den Vader, enz.

IV. *De Opdragt van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Maria ging om haar Kind te offeren, wees gegroet, enz.

2. Jesus en Maria onderwierpen zich aan de wet,

3. Maria ging door moeilijke wegen naar Jeruzalem,

4. Maria heeft Jesus op hare armen gedragen,

5. Maria vervorderde al bid-
dende haren weg,

6. Maria heeft Jesus in den

Wees gegroet, enz.

tempel geofferd, wees gegr. enz.

7. Maria heeft Jesus met vijf
sikkelen herkocht,

8. Anna was verblijd dat hare
voorspelling was volbragt,

9. De oude Simeon heeft Jesus
omhelsd en op zijne armen
genomen,

10. Simeon zeide : Heer! laat
uwen dienaar gaan in vrede,
naar uw woord,

Eere zij den Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

V. *De vinding van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Maria heeft haar lief Kind verloren, wees gegroet, enz.

2. Maria heeft haren schat gemist,

3. Maria heeft hem al weenende gezocht,

4. Maria heeft Jesus langs alle wegen en straten gaan zoeken,

5. Maria heeft Jesus na drie dagen gevonden, wees gegroet, enz.
 6. Maria vond Jesus in den tempel,
 7. Jesus, twaalfjarenoud zijnde, leerende de Doctoren,
 8. Maria zeide : Zoon, waarom hebt gij ons bedroefd,
 9. Jesus is met hen gegaan en was hun onderdanig,
 10. Maria bewaarde al de woorden in haar hart, die Jesus tot haar sprak,
- Eere zij den Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

GEBED

O Maria, allergoedertierenste Moeder! verkrijg mijn hart droefheid, en mijne oogen tranen van berouw, om te beschrijven dat ik Jesus door de zonden zoo dikwijls verloren heb; vergun mij hem weder te vinden en altijd te behouden. Amen.

DE VIJF DROEVIGE GEHEIMEN.

*In den naam des Vaders, en des Zoons,
en des heiligen Geestes. Amen.*

Ik geloof in God den Vader, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Onze Vader, enz.

Ik groet u, Dochter van God den
Vader, wees gegroet, Maria, enz.

Ik groet u, Moeder van God den
Zoon, wees gegroet, Maria, enz.

Ik groet u, Bruid van God den H.
Geest, wees gegroet, Maria, enz.

Zoo lief heeft God den mensch ge-
had, dat hij zijnen eenigen Zoon
niet heeft gespaard, maar hem
heeft geleverd ten dood, ja tot
den dood des kruises.

I. De benaauwdheid van Christus.

De namen van Jesus en Maria moe-
ten zijn geprezen : van nu af tot
altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus ging naar het hofje van Oliveten, wees gegroet, enz.
2. Jesus viel plat ter aarde neder,
3. Jesus volhardde in het gebed,
4. Jesus was bedroefd tot den dood,
5. Jesus zweette water en bloed,
6. Jesus stelde zijnen wil in den wil van zijnen hemelschen Vader,
7. Jesus vermaande zijne Leerlingen om te waken en te bidden,
8. Jesus werd van zijnen Apostel door eenen kus geleverd,
9. Jesus werd van zijn bemind volk gevangen,
10. Jesus werd wreedelijk gebonden en gesleurd van den eenen regter tot den anderen, Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

Wees gegroet, enz.

II. *De geeseling van Christus.*

Denamen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd geleverd om ge-geeseld te worden, wees gegroet, enz.
2. Jesus zoo valschelijk beschuldigd,
3. Jesus kleederen werden uitgerukt,
4. Jesus stond daar naakt en bloot,
5. Jesus aan eene kolom gebonden,
6. Jesus werd met zweepen geslagen,
7. Jesus werd met roeden ge-geeseld,
8. Jesus vleesch met scherpe sporen verscheurd,
9. Jesus bloed vloeide langs de aarde,

Wees gegroet, enz.

10. Jesus, ontbonden, kruipt naar zijne kleederen, wees gegr. enz.
 Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

III. *De krooning van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd verwezen om gekroond te worden, wees gegr. enz.

2. Zij hebben Jesus eene doornen kroon bereid,

3. Zij hebben de doornen kroon in Jesus hoofd gedrukt,

4. Jesus hoofd langs alle kanten doorwond,

5. Jesus hoofd druipende van het bloed,

6. Jesus hoofd met bloed bedekt,

7. Jesus oogen met tranen overgoten,

8. Jesus lippen met doodverw besmet,

Wees gegroet, enz.

9. Jesus met eenen purperen mantel bespot, wees gegroet, enz.
10. Jesus, zoo wreedelijk mishandeld, aanziet den mensch, wees gegroet, enz.
- Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

IV. *De kruisdraging van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd veroordeeld om gekruist te worden, wees gegr. enz.
2. Jesus heeft zijn kruis met liefde omhelsd,
3. Jesus heeft zijn kruis op zijne doorwonde schouderen gedragen,
4. Jesus bezweek onder het kruis om onze zonden,
5. Jesus, beladen met zijn kruis, ontmoette zijne bedroefde Moeder,

Wees gegroet, enz.

6. Jesus drukte zijn aangezicht in den doek, wees gegroet, enz.
 7. Jesus zeide: handelt men zoo met het groene hout, wat zal dan het dorre geschieden,
 8. Niemand wilde Jesus zijn kruis helpen dragen,
 9. Jesus viel aan den berg neder,
 10. Jesus krom voor ons op den berg van Calvarië,
- Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

Wees gegr. enz.

V. De kruisiging van Christus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen: van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd wreedelijk op het kruis uitgerek, wees gegroet, enz.
2. Jesus handen en voeten door-nageld, wees gegroet, enz.
3. Jesus werd aan het kruis opgerigt, en zijne wonden vloeiden

van het bloed, wees gegroet,
enz.

4. Jesus bad voor zijne vijanden,

5. Jesus beloofde den moordenaar het Paradijs,

6. Jesus beval den heiligen Johannes aan zijne lieve Moeder,

7. Jesus, dorst hebbende, is met gal en azijn gelaafd,

8. Jesus heeft uitgeroepen: mijn God, waarom hebt gij mij verlaten,

9. Jesus zeide : het is volbragt,

10. Jesus heeft zijnen geest gegeven en zijn hart voor ons laten openen,

Zoo lief heeft God den mensch gehad, enz.

Wees gegroet, enz.

G E B E D

ô Jesus! ik bid U, door uwe smarten en uwen bitteren dood, door uwe doornagelde handen, doorboorde voeten, doorstoken zijde en al uwe

gezegendewonden: ontferm U mijner, en druk uw heilig lijden zoo in mijn hart, dat mij niets anders behage dan Gij, mijn Jesus, die voor mij gekruisigd zijt. Amen.

DE VIJF ROEMVOLLE GEHEIMEN.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, almachtig, enz.

Eere zij den Vader, enz.

Onze Vader, enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader, wees gegroet, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon, wees gegroet, enz.

Ik groet u, Bruid van God den heiligen Geest, wees gegroet, enz.

Geloofd en verheerlijkt zij Christus in het heilige Sakrament des Altaars; deszelfs voorstanders, de heilige vader Dominicus, met zoo

vele lofzangen en eere als hij waardig is.

I. *De verrijzenis van Christus.*

Denamen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus is ten derden dage opgestaan, wees gegroet, enz.

2. Jesus heeft dood en hel overwonnen,

3. Jesus troostte en verlostte de Oudvaders,

4. Jesus is roemvol verrezen,

5. Jesus verblijdde zijne lieve Moeder,

6. Jesus verscheen als een hovenier aan Maria Magdalena,

7. Jesus vertoonde zich aan Petrus, en heeft hem gezegend,

8. De Leerlingen van Emaüs zeiden : waren onze harten niet brandende van liefde, als hij

Wees gegroet, enz.

tot ons sprak, wees gegroet, enz.

9. Jesus stond te midden van zijne Leerlingen en wenschte hun allen den vrede, wees gegr. enz.

10. Jesus toonde zijne roemvolle wonden aan den H. Thomas, wees gegroet, enz.

Geloofd en verheerlijkt, enz.

II. *De hemelvaart van Christus.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus roemvolle hemelvaart, wees gegroet, enz.

2. Jesus scheidde van zijne lieve vrienden,

3. Maria omhelsde haren lieven Zoon,

4. Magdalena wierp zich aan de voeten van Jesus,

5. Jesus klom op door zijne eigene magt,

Wees gegroet, enz.

6. De Leerlingen hebben Jesus aanschouwd, en hij heeft hen allen gezegend, wees gegroet, enz.
 7. Jesus heeft voor ons den hemel geopend,
 8. Jesus zit aan de regterhand van zijnen hemelschen Vader,
 9. Jesus toont zijne heilige wonden voor ons aan zijnen hemelschen Vader,
 10. Jesus is onze middelaar in den hemel,
- Geloofd en verheerlijkt, enz.

Wees gegroet, enz.

III. *De zending van den H. Geest.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen : van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.

1. Jesus heeft den heiligen Geest beloofd, wees gegroet, enz.
2. Jesus heeft den Trooster gezonden, wees gegroet, enz.
3. Jesus heeft het vuur op de we-

- reld gezonden, wees gegr. enz.
4. De heilige Geest heeft de harten met liefde ontstoken,
 5. De heilige Geest heeft de verstanden verlicht,
 6. De heilige Geest heeft de harten versterkt,
 7. De heilige Geest heeft verscheidene talen doen spreken,
 8. De heilige Geest heeft zijne gaven uitgedeeld,
 9. Kom heilige Geest, bezoek de harten uwer geloovigen,
 10. Kom heilige Geest, ontsteek in ons het vuur uwer liefde, Geloofd en verheerlijkt, enz.

Wees gegroet, enz.

IV. *De hemelvaart van Maria.*

De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen: van nu af tot altijd nadezen. Onze Vader, enz.

1. Maria is opgenomen ten hemel, wees gegroet, enz.

2. De hemelsche Vader ontving zijne beminde Dochter, wees gegroet, enz.
 3. Jesus verwelkomde zijne lieve Moeder,
 4. De heilige Geest omhelsde zijne lieve Bruid,
 5. De Serafijnen groeten Maria,
 6. De Engelen dienen Maria,
 7. Heel de hemel is verblijd door Maria,
 8. Maria zit bij haren lieven Zoon,
 9. Maria is onze voorspreekster in den hemel,
 10. Maria is onze Moeder in den hemel,
- Geloofd en verheerlijkt, enz.

Wees gegroet, enz.

V. De krooning van Maria.

- De namen van Jesus en Maria moeten zijn geprezen: van nu af tot altijd na dezen. Onze Vader, enz.
1. Maria is roemvol gekroond in den hemel, wees gegroet, enz.

2. Maria gekroond om hare serafijnscheliefde, wees gegroet, enz.
3. Maria gekroond om hare engelachtige zuiverheid,
4. Maria gekroond om hare groote ootmoedigheid,
5. Maria gekroond om hare volmaakte gehoorzaamheid,
6. Maria gekroond om hare heilige voorzigtigheid,
7. Maria gekroond om hare groote geduldigheid,
8. Maria gekroond om hare ijverige dankbaarheid,
9. Maria gekroond om hare volharding in alle deugden,
10. Maria boven alle Engelen en Heiligen in den hemel gekroond, gelijk het de Moeder Gods toekomt,
Geloofd en verheerlijkt, enz.

Wees gegroet, enz.

G E B E D.

Ik offer u, allerzuiverste Maagd en allerroemrijkste Moeder Gods

Maria, in de vereeniging van al uwe deugden, verdiensten en volmaaktheden, deze geestelijke kroon van gebeden en groetenissen : verwaardig u dezelve te ontvangen, met al de lofzangen, die op de aarde en in den hemel gedaan worden; en verkrijg mij en al degenen voor welke ik gehouden ben te bidden, van uwen lieven Zoon, de genade om wel te leven en zaliglijk te sterven. Amen.

Een Onze Vader, tot dankbaarheid, omdat God ons de genade gegeven heeft van den Rozenkrans te bidden. Onze Vader, enz.

Een Wees gegroet, opdat Maria ons verstand wil opdragen aan den hemelschen Vader, en wij in eeuwigheid zijner barmhartigheid mogen gedenken.

Wees gegroet, enz.

Een Wees gegroet, opdat Maria ons geheugen wil opofferen aan haren Zoon, en wij gedurig zijn leven en bitter lijden indachtig zouden mogen wezen.

Wees gegroet, Maria, enz.

Een Wees gegroet, opdat Maria onzen wil gelieve toe te eigenen aan den heiligen Geest, en hij gedurig in ons van liefde mag branden.

Wees gegroet, Maria, enz.

Het Geloof zullen wij bidden, opdat ons gebed aan God mag aangenaam wezen; dat het mag strekken tot zijne meerdere eer en roem, tot welstand van de heilige Kerk, tot bekeering der zondaren en afgevalene Christenen, en tot welstand der gemeenten.

Ik geloof in God den Vader, enz.

De almogendheid des Vaders beware ons.

De wijsheid des Zoons onderwijze ons.

De liefde des heiligen Geestes ontsteke in ons.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.



DE H. KRUISWEG.

Wijze om deze godsvrucht te oefenen.



In de kerk gekomen om den Kruisweg te houden, knielt men voor het altaar neder, en tracht men zich voor te bereiden, door eene akte van berouw te verwekken. Vervolgens gaat men de onderscheidene Statiën in volgorde bezoeken, en zich voor elke Statie op de knieën werpende, zegt men met gevoel: wij aanbidden U, Christus, enz. Nu blijft men een weinig tijds dat geheim van Jesus lijden overwegen, hetwelk door die Statie wordt voorgesteld, en na een kort gebed tot den lijdenden Verlosser, zegt men: *Onze Vader, Wees gegroet*, met deze woorden sluitende: *Ontferm U onzer!* enz. Op deze wijze gaat men voort tot aan de laatste Statie, en zich dan weder tot het altaar wendende, bedankt men God voor de ontvangene genadegiften.

De aflaten, welke men in deze oefening verdienen kan, zijn dezelfde, welke zij verdienen die de Statiën van den Kruisweg te Jerusalem in persoon bezoeken. Vele van deze zijn volle aflaten, van welke men zich zelve eenen kan toevoegen en de overigen voor de zielen in het vagevuur.

VOORBEREIDEND GEBED EN AKTE VAN BEROUW.

Met den diepsten eerbied werp ik mij voor U ter aarde, Verlosser van den zondigen mensch; en innig getroffen over het lijden, dat U mijne verlossing gekost heeft, wil ik mij in deze oogenblikken met dat wonder van liefde bezig houden, door U in den geest op uwen bloedigen Kruisweg te vergezellen. Maar hoe zal ik dit op eene waardige wijze kunnen verrigten, ik die U zoo dikwerf beleedigde, uw lijden niet zelden vernieuwde? Ja, mijn Jesus! ik beken het, ik ben een zon-

daar, een onwaardige : maar Gij kunt mij regtvaardig en uwerliefde waardig maken. Ontferm U dan over mij; verwerp mij niet van uw aanschijn, en vergeefden boetvaardigen zondaar, die U als het hoogste goed boven al bemint, en juist daarom berouw heeft over zijne zonden. Niet meer, mijn God! niet meer zal ik zondigen, maar U steeds zoo beminnen, dat ik eenmaal onder diegenen gerangschikt worde, voor wien uw bloed niet vruchteloos vergoten werd.

Tot voldoening voor mijne misdrijven, offer ik U deze oefening op. Stort gedurende dezen bloedigen togt in mij den goeden geest, en geef mij dat ik, door uw lijden bewogen, tot uwe navolging aangespoord worde; maak mij deelgenoot aan de verleende aflaten, opdat zij mij behulpzaam zijn, in dit leven uwe erbarming en hierna uwe heer-

lijkheid van aanschijn tot aanschijn
te genieten. Amen.

†
I. STATIE.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

Wij aanbidden U, Christus, en
loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis
de wereld verlost hebt.

Overweeg, mijne ziel, met welke
gevoelens Jesus dit vonnis ontvangt:
zie, hoe gewillig Hij zich aan het-
zelve, uit liefde tot u onderwerpt.
Ach, dat gij u tocheens schaamtet,
gij, die zoo dikwerf het vonnis des
eeuwigen doods verdiendet! Gij ge-
waardigt u naauwelijks eene gerin-
ge versterving aan te nemen, waar-
toe Gods plaatsbekleeder u soms
veroordeelt. Welaan dan, wend u
vol schaamte tot Jesus, uwen brui-
degom, en zeg hem met een hart
vol liefde:

G e b e d.

Dierbare Jesus! uwe onschuld en de liefde waarmede Gij U, zonder eenig tegenspraak, aan het onregtvaardigste vonnis onderwerpt, doen mij bloozen. Het is mij leed, dat ik bij het ontvangen van eene geringe belediging, bij het hooren van een smadelijk woord, tothiertoe mij zoo verontwaardigd toonde; ja, dit smart mij, en ik maak een vast voornemen, voortaan met uwe heilige hulp elke versmading, hoe onregtvaardig, hoe smartelijk die ook zijn moge, gaarne te verduren.

Onze Vader, Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer



II. STATIE.

*Jesus neemt het kruis op zijne schou-
deren.*

Wij aanbidden U, Christus, en
loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis
de wereld verlost hebt.

Mijneziel! beschouw uwen Jesus;
zie met welk eene teederheid Hij het
kruis omhelst, met welke eenekalmte
en gelatenheid Hij den moedwil der
woeste bende verdraagt. Ach! bloos
over het ongeduld, waaraan gij u
bij het verschijnen van het ge-
ringste kruisje van tegenspoed zoo
vaardig overgeeft. Kom, vergezel
uwen met het kruis beladen Jesus,
en zeg hem :

GEBED

Met reden schaam ik mij, lieve
Jesus, wanneer ik U het kruis, het
door mijne ondankbaarheid, door

mijne zonden vervaardigd kruis, zoo liefderijk zie omhelzen, terwijl ik aarzel, die ligte, die aangename kruisjes op te nemen, welke uwe oneindige liefde mij vormde en door zoo vele genadehulp dragelijk maakte. Vergeef het mij, bid ik U, vermits ik een vast besluit maak, niet alleen om dezelve voortaan gaarne te omhelzen, maar daarenboven, met uwe geliefde heilige Theresia, U onophoudelijk te smeeken: of lijden of sterven; het kruis of de dood.

Onze Vader, Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.



III. STATIE.

Jesus valt voor de eerste maal onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Mijne ziel! ziet gij de beleedigingen niet, welke uw gevallen Jesus te verduren heeft? En echter zwijgt Hij, en verdraagt Hij alles uit liefde tot u! En hoe ongeduldig zijt gij niet, wanneer eene ligte ziekte u aantast, wanneer een gering ongeval u treft, hoe bitter beklagt gij u dan niet! Ach, werp u met tranen van berouw voor Jesus voeten neder, en bid hem :

G e b e d.

Beminnelijke Jesus! met leedwezen werp ik mij voor U ter aarde, omdat ik U zoo dikwerf door mijn ongeduld beleedigde. Ach! schenk mij de genade, om te kunnen opstaan, den weg des kruises met liefde en vreugd te vervolgen, en aller rampslagen gaarne te verduren.

Onze Vader, Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne heilige Moeder.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ach! welk eene hevige smart doorboorde het hart van Maria, en wie kan de folteringen opnoemen, waarmede Jesus lijden bij deze ontmoeting verzwaard werd? Ween, mijne ziel, ween bij dit zielroerend schouwspel, en troost de bedroefde Moeder en den lijdenden Zoon op deze wijze :

GEBED.

Liefderijke Moeder! ik ben het, die uwen geliefden Zoon, uwen Jesus, aan die barbaarsche handen

van ruwe krijgsknechten overleverde. Toen ik zondigde, juist toen vormde ik het zwaard van droefheid, dat uw moederhart doorboorde. Ach! ik heb er berouw over, en smeeek u beiden om erbarming en vergeving. Erbarming heilige Maria! Mijn Jesus! ontferm U over eenen zondaar, die het besluit maakt niet meer te zondigen, en tot dat einde de smarten dikwijls te overwegen van Jesus en Maria.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



V. STATIE.

Jesus wordt door Simon van Cyrenen in het kruisdragen geholpen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Denk eens na, mijne ziel, welke beleediging de Cyrener Jesus aan-deed, door Hem in het kruisdragen zijne hulp te weigeren. Maar beleedigt gij Hem niet meer, als gij het kruis, dat Jesus u over-zendt, gedwongen en niet met liefde torscht, als gij het nasleept en zelfs durft ontvlugten? Ach! verfoei uwe dwalingen, en bid uwen liefhebbenden Jesus:

G E B E D.

Liefdevolle Jesus! ik belijd het, ik was die Cyrener; ik die slechts gedwongen het kruis der wederwaardigheden gedragen en altijd getracht heb hetzelve te ontvlugten. Ach! ik erken mijne misdaden; ik smEEK om vergeving en genade voor de toekomst. Zend mij vrij die kruisen, welke U zoo dierbaar zijn; met uwe hulp zal ik ze volgaarne omhelzen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



VI. STATIE.

Veronica droogt Jesus aanschijn met eenen zweetdoek.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Is het mogelijk, mijne ziel, dat gij niet van liefde en teederheid wegsmelt, bij de overweging van de belooning, welke de goede Jesus aan de vrome Veronica uitreikte, voor hare aan Hem betoonde daad van medelijden? Hij stelde haar in het bezit van zijne in den zweetdoek uitgedrukte, aanbiddelijke gelaatstrekken. Zou Hij niet op dezelfde wijze ook met u handelen,

door zijn heilig wezen in uw hart te drukken, zoo gij dikwerf uw medelijden jegens Hem opwektet? Ach! geef dan van dit gemis aan uzelfven alleen de schuld, en zeg Hem :

GEBED.

Gefolterde Godmensch! zoo Gij niet in mijn hart gedrukt zijt, is de schuld niet aan U; neen, aan mijzelfven, aan mijne ongevoelighed moet ik het dank weten. Immers, gevoel ik wel ooit medelijden jegens U? overweeg ik wel ooit uwe smarten? Ach! ik verfoei mijne handelwijze en wil voortaan uw bilter lijden dikwijls overwegen, opdat Gij met onuitwischbare letteren in mijn hart moogt gegrift blijven.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



VII. STATIE.

Jesus valt ten tweeden male onder het kruis.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Ach, mijne ziel, hoe ongevoelig zijt gij! Ziet gij niet, dat het uwe trotschheid is, die Jesus ook nu op den grond doet nedervallen, daar gij uwen Heiland met voeten treedt, om uzelf te verheffen? Ach! verfoei toch eens dien hoogmoed, en beloof uw gevallen Vriend beterschap.

GEBED.

Ja, mijn Jesus! ik beween mijne trotschheid, waardoor ik steeds boven anderen den voorrang begeerde; en dewijl ik hierdoor oorzaak van

uwen val was, besluit ik, mij ook voor mijne minderen te vernederen, altijd met nederigheid en onderwerping te spreken en allen hoogmoed uit mijn hart te verban-
nen. Help mij hierin door uwe vermogende genade.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



VIII. STATIE.

Jesus troost de weenende vrouwen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Zie, mijne ziel, hoe de voor Jesus geplengdetranen, met de door Hem gegevene vertroostingen gepaard gaan. Naauwelijks weenen Jeruzalems vrouwen, of Jesus vertroost

haar. Overweeg eens, dat zoo gij tot hiertoe van Hem nog geenen troost ontvangen hebt, het een sprekend bewijs is, dat gij nog geene tranen van medelijden over uwen lijdenden Zaligmaker gestort hebt.

G E B E D.

Beminnelijke Verlosser ! al te wel gevoel ik mijne verpligting, om over mijne ondankbaarheid en zondige werken te schreijen; maar deste meer beweene ik dezelve, omdat zij oorzaak van uw lijden waren. Zoo dan de tranen der bedroefde Vrouwen U welgevallig waren, o versmaad dan de mijne niet, opdat ik zoowel nu als in het uur van mijnen dood door U getroost worde.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer ! ontferm U onzer.



IX. STATIE.

*Jesus valt ten derden male onder
het kruis.*

Wij aanbidden U, Christus, en
loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis
de wereld verlost hebt.

Beschouw, mijne ziel, beschouw
uwen hier ten derden male op den
grond gevallen Jesus : uwe zonden
deden Hem bezwijken. Hij kon den
last uwerondankbaarheid niet lan-
ger torschen. Maak dan toch een-
maal het besluit, om niet meer on-
dankbaar te zijn, en uwen Verlos-
ser op te beuren. Zeg hem met
geheel uw hart :

GEBED.

Goede Jesus! het is maar al te
waar, uw herhaald vallen werd door

mij veroorzaakt, doordien ik aan uwegenade zoo slecht beantwoordde; maar zie, ik heb er berouw over, en neem mij voor, in het vervolggeenegenade onbeantwoord te laten. Dit echter kan ik niet zonder uwen bijstand. Help mij dan om uit dien afgrond van ondankbaarheid op te staan en nooit meer uit uwe genade te geraken.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer!



X. STATIE.

Jesus wordt ontkleed en met gal gelaafd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Overweeg, mijne ziel, hoe Jesus maagdelijke zedigheid hier belee-

digd, hoe zijn smaak hier verbit-
terd werd. Ach! uwe onbeschaamd-
heid, uwe zinnelijke kleeding, uwe
ijdelheid beroofde u van uwe on-
schuld, rukte Jesus de kleederen
van het lijf; uwe onmatigheid ver-
bitterde den smaak van uwen Heer.
Welaan dan, spreek Hem rouw-
moedig aan, zeggende :

G E B E D.

Lijdende Jesus! ja ik beween mijn
ijdel pogen om in de wereld eene
vertooningtemaken, ik verwensch
mijne onwaardige begeerten, ik ver-
foei alle gehechtheid aan de wereld;
geef dat ik mij voortaan nooit meer
van het kleed der onschuld beroo-
ve, mij nooit meer aan overdaad
pligtig make, en door de eenvoudig-
heid mijner kleeding, de zedigheid
mijns harten levendig uitdrukke.

Onze Vader. Wees gegroet.

*Ontferm U onzer. Heer! ontferm U
onzer.*



XI. STATIE.

Jesus wordt aan het kruis genageld.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Eindelijk, mijne ziel, eindelijk wordt uw vermoeide, afgematte Jesus aan het vloekhout geklonken. Ween hier bij de herinnering, dat uwe zoo gekoesterde hartstogten die scherpe nagelen waren, waarmede zijne handen en voeten doorboord werden; dat uw bedorven wil de hamers waren, welker slagen Golgotha weergalmen deden. Ach! smeeek Hem hiervoor vergeving door te zeggen :

G E B E D.

Mijn gekruiste Jesus! duld dat ik vol droefheid en leedwezen mijne

zonden en ondankbaarheid in uwe doorboorde handen legge, niet om U op nieuw te kruisigen, maar opdat mijne trouweloosheid, met U gekruist zijnde, van weedom sterve, om in eene eeuwige trouw te veranderen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



XII. STATIE.

Jesus bidt al stervende voor zijne kruisigers.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Beschouw, mijne ziel, beschouw nogmaals uwen aan het kruis gehechten Jesus. Zie hoe treffelijk Hij den eeuwigen Vader bidt voor u, die Hem zoo schandelijk hoondet;

en gij aarzelt nog vergeving te schenken aan hen die u soms verongelijkten, die u beleedigden! En echter zijt gij het, die den Zoon van God niet slechts beleedigd, maar zelfs gekruist hebt. Welaan, verhef dan vol berouw over zoo vele zonden uwe stem tot Jesus, en zeg Hem :

GEBED.

Beminnelijke Zaligmaker! uwe stem, waarmede Gij den Vader voor mij om vergeving badt, roept mij onophoudelijk toe, dat ik niet alleen mijnen naasten alle verongelijking vergeven, maar ook U voor mijne beleedigers om vergeving smeeken moet. Gehoorzaam aan die stem, verfoei ik dan ook mijne tot hiertoe gevolgde hardvochtigheid, en maak het voornemen, om hun, die mij verongelijking aandoen, weldaden te bewijzen, opdat ik ook

eenmaal van U hooren moge: heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



XIII. STATIE.

Jesus wordt van het kruis genomen.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Gij waart het, mijne ziel, die den gestorven Jesus in Maria's schoot legdet, zoo dikwijls gij Hem in het Sakrament met weinig godsvrucht, mogelijk wel op eene heiligschennende wijze, in uw hart ontvangen hebt, en Hem zodoende in uw binnenste deed sterven. Ach! vraag Jesus hiervoor vergeving; bid Maria om hare voorspraak.

GEBED.

Ja mijn God! het is waar, ik was ongevoelig genoeg om zulke een droevig schouwspel daar te stellen, dewijl ik zoo dikwijls uwe heilige Tafel naderde, zoo niet met eendoor zonde bezoedeld geweten, dan toch met weinig godsvrucht en met een aan het aardsche gehecht hart. Ach! dit berouwt mij en spoort mij tevens aan, om voortaan het Brood der Engelen zoo te ontvangen, dat het voor mij een onderpand worde der toekomstige heerlijkheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.



XIV. STATIE.

Jesus wordt in het graf gelegd.

Wij aanbidden U, Christus, en loven U.

Omdat Gij door uw heilig Kruis de wereld verlost hebt.

Overweeg, mijne ziel, hoedanig het graf was, waarin uw ontzielde Verlosser gelegd werd. Het was een nieuw graf, en met kostbaar reukwerk gebalsemd werd Hij in hetzelfde nedergelegd. Dan helaas! uw hart is voor uwen Jesus geen nieuw graf meer, daar gij der zonde in hetzelfde eerst eene plaats hebt ingeruimd. Welaan, tracht het nu ten minste te vernieuwen, en bid hem, dat Hij in u een geheel ander hart scheppe.

G E B E D.

Liefde mijner ziel! ik belijde het, mijn hart was tot hiertoe een door zoo vele zonden en onvolmaaktheden bezoedeld graf; maar vol schaamte en berouw bid ik U, schep in mij een nieuw en zuiver hart, en geef dat ik hetzelfde met

den balsem van de gedachtenis aan uw lijden zalve, en met het reukwerk der deugden verfraaije. Dan zult Gij altijd in mijn hart rusten, als in een graf dat heerlijk en U welgevallig is. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet, enz.

Ontferm U onzer, Heer! ontferm U onzer.

Sluitgebed.

Hartelijk dank zij U, o Heer, voor al uwe weldaden, en inzonderheid voor de weldaad welke Gij mij nu weder bewezen hebt, door mij op dezen kruisweg te ondersteunen. Ik mogt mij dan gedurende dezen tijdeens van hetaardsche losscheuren, mij in de geheimen van uw lijden verdiepen en daaruit heilrijke lessen verzamelen. O, dat deze oefening dan ook werkelijk strekke tot verbetering van mijnen wandel en tot zaligheid mijner ziel. Geef,

goede Jesus, dat zij ook aan die afgestorvene geloovigen voordeelig zij, voor welke ik dezelve heb opgedragen; en mogten zij die aflaten niet noodig gehad hebben, gewaardig U dan, dezelve aan die zielen toe te voegen, voor welke geene bijzondere gebeden gestort worden, en die aan mijne hulp de meeste behoefte hebben; beschik er over gelijk het U behaagt.

Eindelijk, verleen mij dat ik uw lijden bestendig in mijne gedachten hebbe, mijnen wandel er naar regele, en tot den laatsten adem mijns levens in de deugd volharden moge. Amen. Zes malen *Onze Vader*, enz.

GEBEDEN OP HET LIJDEN EN STERVEN

van onzen Heer Jesus Christus.

Volgens de getuigenis van Christus, kan de mensch op deze wereld geen beter middel vinden om de zaligheid

zijner ziel te bevorderen , dan dagelijks het bitter lijden en sterven van onzen Heer Jesus Christus te overwegen ; daarom zijn alle Getijden van het Lijden verdeeld in vier - en - twintig deelen , voor de vier - en - twintig uren van den dag , om bij tijdsgelegenheid te gebruiken.

1. Christus spijst zijne Apostelen, en stelt het heilig Sakrament des Altaars in.

2. Christus wast de voeten zijner Apostelen.

3. Hij gaat met zijne Apostelen in het hofje Gethsemane.

4. Hij valt op de aarde, zweet water en bloed, en bidt den Vader : is het mogelijk, zoo neem dezen kelk van mij.

5. Judas verraadt Christus met eenen kus, en levert hem over aan de Joden.

6. Christus wordt van de Joden

gevangen genomen, getrokken en gebonden.

7. Christus wordt gesleept door de beek Cedron.

8. Hij wordt gevoerd voor den hoogepriester Annas, en van eenen krijgsman ontvangt hij met eenen ijzeren handschoen een kaakslag.

9. Van daar wordt hij geleid naar Caïphas, Herodes en Pilatus.

10. Hij wordt van Herodes bespot, en als een krankzinnige met een wit kleed omhangen.

11. Van Herodes wedergezonden naar Pilatus, wordt hij onschuldig bevonden.

12. De Schriftgeleerden, Fariseën en Hoogepriesters riepen: kruist hem, kruist hem!

13. Hij wordt onbarmhartig geslagen, en met roeden, zweepen en ketenen gegeeseld.

14. Christus wordt gekroond met doornen, met vuisten geslagen, met

gebogen knieën valschelijk aangebeden; hem wordt een riet in de hand gegeven, en alskoning wordt hij beschimpt en bespot.

15. Daarna zetten zij hem opeenen steen, hangen hem eenen purperen mantel om, spuwen hem in zijn heilig aangezicht en roepen : wees gegroet, Koning der Joden !

16. Pilatus toont hem aan het volk, zeggende : *Ecce Homo*, aanziet den mensch; en hij wordt ter dood verwezen.

17. De soldaten ontkleeden hem en bereiden een zwaar kruis, hetwelk hij met groote pijn en smart naardien berg van Calvarië moet dragen.

18. Hij zucht onder het kruis tot zijnen hemelschen Vader, voor de zaligheid der menschen, en bezwijkt van pijn en bloedverlies.

19. Christus ontmoet zijne lieve Moeder, die van ontsteltenis, toen zij haren beminden Zoon onder den

zwaren boom des kruises zoo doorwond en mishandeld ziet, van medelijden in onmagt valt.

20. Christus valt onder het kruis, en wordt van de krijgsknechten wreedelijk opgebeurd, en met het kruis naar den berg van Calvarië gesleept en getrokken.

21. Als hij den berg van Calvarië bereikt, wordt hij van zijne klederen ontbloot en naakt op het kruis geworpen, en zoo geweldig, dat al zijne wonden weder op nieuw bloeden.

22. Zijne gezegende handen en voeten worden met groote nagels doorboord en geslagen.

23. Christus wordt wreedelijk met het kruis opgeheven, dat men in eenen daartoe gemaakten kuil liet vallen, waardoor al zijne ledematen van hunne plaats verzet werden en hij aan zijne gezegende handen bleef hangen.

24. Christus is drie uren lang levend aan het kruis blijven hangen, en nadat alles volbragt was, dat van hem geschreven staat, heeft hij zijnen geest in de handen van zijnen hemelschen Vader gegeven en is gestorven.

Manier om den ganschen dag al zijne werken met het lijden onzes Heeren Jesus Christus te vereenigen, en de heilige Drievuldigheid daardoor te eeren.

1. *Als men 's morgens ontwaakt, moet men denken, hoe Christus van de wreede Joden in Pilatus voorhof mishandeld en den geheelen nacht beschimpt, bespot en geslagen is; zeg dan:*

O Heer Jesus Christus! doe mijn hart ontwaken tot U, die den geheelen nacht van de meineedige Joden in den voorhof van Pilatus beschimpt, bespot en geslagen zijt; dat ik U dezen dag mag loven, prijzen en eeren: die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwigheid. Amen.

2. *Als men van zijne slaapkamer gaat, moet men denken hoe Christus van de Joden getrokken en gebonden is, en zeggen :*

O Heer Jesus Christus! vergun mij door uwe grenzelooze barmhertigheid, dat ik dezen dag uwe voetstappen navolgen en nooit van U afwijken mag. Bewaar mij, Heer, door uwe ketenen en banden, heden voor alle ongeluk en listige lagen van den boozen vijand. Amen.

3. *Als gij uit uw huis gaat, denk hoe Christus geleid is naar Annas, Caïphas, Herodes en Pilatus, en zeg :*

O minzame Jesus! waar zal ik U vinden, eenige schat mijner ziel, troost mijns gemoeds, wellust mijns harten? Gij zijt geleid voor de hoogepriesters om geoordeeld te worden : geef mij de genade U alzo na te volgen, dat ik op den jongsten dag uw streng oordeel niet behoef te vreezen. Amen.

4. *Als men door de Kerk gaat, moet men denken hoe Christus met zijne Apostelen het Paaschfeest gehouden en met hun het Avondmaal gegeten heeft, en dat hij het heilig Sakrament des Altaars ingesteld heeft, zeggende :*

O barmhartige Jesus! om onze gebreken en onstandvastigheid hebt Gij met groot verlangen met uwe Apostelen het Paaschlam gegeten, en hun met uw eigen vleesch en bloed gespijsd, hun ongeloof verdreven, in het geloof bevestigd, en hun den weg der eeuwige zaligheid geopend. Vergun mij ook, dat ik U in het heilig Sakrament met een godsdienstig hart mag aanbidden, in U gelooven, op U hopen, en U beminnen in alle eeuwen. Amen.

5. *Onder het werk moet men dikwijls denken, hoe Christus drie- en- dertig jaren lang hier op deze wereld in hitte, koude, honger, dorst, vervolging en benaauwdheid heeft willen leven, en zeggen :*

O Heer Jesus Christus, die den

schoot van uwen hemelschen Vader verlaten hebt, en in deze wereld gekomen zijt om in hitte, koude, honger, dorst, vervolging en benaauwdheid, het verloren schaap te zoeken: sta mij bij, opdat ik mijn werk mag beginnen tot uwe hoogste eer en uwen roem, en tot zaligheid mijner ziel. Amen.

6. Als men aan tafel gaat, moet men denken, hoe de Heer der Heeren, de Koning der Koningen, naakt en bloot, in de grootste verlatenheid aan den boom des kruises hangende, met gal en edik gelaafd is, en zeggen:

O Heer Jesus Christus, die alles wat leven ontvangen heeft uit milde-lijke genade spijst: hoe zijt Gij alzoo op deze wereld verlaten geweest, dat Gij in uwen uitersten nood niet eenen enkelen druppel water tot lafenis hebt mogen genieten, maar met bittere gal en edik zijt gelaafd geworden? Verzadig mijne dorstige

ziel met den dauw uwer genade,
en behoed mij voor alle overdaad
in spijs en drank. Amen.

*7. Als men slapen gaat, kan men denken
hoe Christus zijnen geest in de handen zijns
hemelschen Vaders beval, nadat hij drie uren
lang aan het kruis gehangen had, hoe hij is
gestorven en begraven, en zeggen :*

O eeuwig Woord des Vaders! Gij
hebt gedurende drie uren met uit-
gerekte armen, in de gruwzaamste
pijnen en smarten, aan het kruis
gehangen, om mij, arme zondaar,
in uwe gezegende armen te ontvan-
gen : en toen Gij den dood voeldet
naken en alles volbragt hadt wat
van U voorzegd was, hebt Gij uwen
geest in de handen uws hemelschen
Vaders bevolen. Neem, bid ik U,
mijne ziel ook in uwe gezegende
handen, als zij uit dit leven schei-
den zal, en laat mijne laatste woor-
den zijn : Jesus, Maria, Josef! in

uwe handen beveel ik mijnen geest.

8. *Als gij in het bed treedt, gedenk hoe de vier heilige mannen het doode Ligchaam van Christus, van het kruis afgenomen, in eenen fijnen linnen doek gewonden, en in een nieuw steenen graf gelegd hebben, en zeg dan :*

O mijn Jesus! door uwe heilige begraving en de bittere tranen van uwe bedroefde Moeder, ook door den heiligen lijkdoek, waarin uw heilig ligchaam gewonden is geweest, hetwelk met uw heilig bloed geverwd is, bestuur mijnen slaap, en keer van mij alle booze bekoring des duivels; begraaf mij in uwe heilige vijf wonden, opdat ik gerust mag slapen. In uwe handen beveel ik mijnen geest.

9. *Over dag, als men de trappen opklimt, kan men denken, hoe Christus met zijn heilig kruis den berg van Calvarië smartvol opgeklimmen is, en zeggen :*

O Heer Jesus Christus! door de pijn die Gij geleden hebt, toen Gij met den boom des kruises, door de Joden op den berg van Calvarië getrokken zijt; door het bloed, waarmede Gij uwe voetstappen ge- teekend hebt; door uwe zuchten onder het kruis, en het medelijden van uwe gezegende Moeder, dat zij in haar moederlijk hart gevoelde, toen zij U op dezen smartvollen en bedroefden weg ontmoette: sta mij bij en help mij mijn kruis tot uwe eer met geduld dragen, opdat ik daaronder niet bezwijk. Amen.

10. *Als men de trappen afklimt, kan men zich voorstellen, hoe Christus ons allen zal komen oordeelen, en zeggen:*

O regtvaardige Regter, Jesus Christus! die de levenden en dooden zult komen oordeelen, en die de wereld door het vuur zult laten vergaan: laat mij hier alzoo wan-

delen, dat ik in eeuwigheid niets behoef te vreezen. Amen.

11. *Als ons eenige zwaarigheid overkomt, moet men denken, hoe Christus van Pilatus is ter dood verwezen, en dan zeggen:*

O geduldige Heer Jesus Christus, ozachtmoedig Lam Gods! door het onregtvaardige oordeel dat de regters over U uitgesproken hebben, verlos mijne ziel uit alle benaauwdheid, en geef mij geduld in al mijnen tegenspoed. Amen.

12 *Als men eenig vermaak of vreugde geniet, dan denk aan de hemelsche eer, en zeg:*

Allerzoetste Jesus! door uwe eeuwige eer en alle oneindige vreugde, die de uitverkorenen in de eeuwigheid met U genieten zullen: verleen mij deze tijdelijke genoegens alzo te gebruiken, dat ik de eeuwige niet verlieze. Amen.

352 GEBEDEN OP HET LIJDEN , ENZ.

13. *Als men ter kerke gaat, bedenke men dat Christus, toen hij twaalf jaren oud was, in den tempel leerde.*

O eeuwige wijsheid, Jesus Christus! die van uwe lieve Ouders in den tempel gevonden zijt, in het midden der leeraren : geef mij het verstand, om te begrijpen al hetgene tot mijner ziele zaligheid, en ter vermeerdering uwer eer, noo- is. Amen.

14. *Als men over het kerkhof gaat.*

O Heer Jesus Christus! verleen aan al de overledene christelijke geloovigen de eeuwige rust, door al uwe pijnen en smart.

15. *Als men voorbij eene kerk gaat.*

Ik aanbid U, verborgene Godheid, die onderden schijn van brood hier waarachtig tegenwoordig zijt: ik offer U mijne ziel, ligchaam, en alles wat ik heb; ik geloof in U

o eeuwige wijsheid; ik hoop in U,
o eeuwige getrouwheid; ik bemin
U, o eeuwige goedheid. Amen.

**VIJFTIEN GEBEDEN VAN DE
H. BRIGITTA.**

Het I. Gebed.

ô Heer Jesus Christus! eeuwige
zoetheid dergenen die U beminnen;
vreugde die alle blijdschap en elk
verlangen te boven gaat; zaligheid
en liefhebber der zondaren die
leedwezen hebben; die zelve ge-
tuigd hebt, dat het uw wellust is
met de kinderen der menschen te
verkeeren; mensch geworden zijnde
op het einde der tijden: gedenk alle
zorgen en de innige droefheid, die
Gij van het begin uwer aanneming
van de menschelijke natuur ver-
dragen hebt, vooral ten tijde van
uw allerbitterst lijden, dat Gij in uw

goddelijk hart van eeuwigheid af hadt voorbeschikt: gedenk de droefheid en bitterheid, die Gij, volgens uwe eigene getuigenis, in uwe ziel hebt geleden, toen Gij zeidet: *mijne ziel is bedroefd tot den dood toe*; ook toen Gij in het laatste avondmaal uw heilig Ligchaam en Bloed aan uwe Leerlingen gegeven hebt, hunne voeten gewasschen en hen liefderijk troostende, hun uw aanstaande lijden hebt voorspeld. Gedenk de ontroering, angst en pijn, die Gij, voor uw lijden des kruises, in uw teeder ligchaam hebt ondervonden, toen Gij, na driemaal bidden en bloedig zweeten, van uwe eigene Leerlingen overgeleverd, van uw bemind volk gevangen, van valsche getuigen betigt, van drie regters onregtvaardig veroordeeld, in de uitverkorene stad, op Paschen, in de bloeiende jeugd uws levens, onschuldig werdt verwezen, over-

geleverd, bespogen, van uwe kleederen beroofd, met vreemde kleederen gekleed, mishandeld, met toegebonden oogen en in uw aangezicht met vuistslagen geslagen, gegeeseld, met doornen gekroond, met een riet op het hoofd geslagen, en met ontelbare andere verguizingen overladen werdt. O allerzoetste Jesus! door de gedachtenisaan deze pijnen en smarten, wil mij toch verleenen, nu en bij mijnen dood, een waarachtig berouw over mijne zonden, eene opregte biecht, behoorlijke voldoening en volle kwijtschelding van al mijne zonden. Am.

Wees gegroet, allerzoetste en goedertierenste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Am.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het II. Gebed.

ò Jesus Christus! waarachtige rijkdom der engelen en paradijs

der wellusten! gedenk den schrik en de gruwelen, die Gij verdroegt, toen uwe vijanden als bloeddorstige tijgers U omringden, U bespogen, sloegen, krabden, en andere ongehoorde pijnen aandeden. Door al de smadelijke woorden, harde slagen en pijnigingen, die U, Heer Jesus Christus, uwe vijanden hebben aangedaan, bid ik U, dat Gij mij wilt verlossen van al mijne vijanden, zienlijke en onzienlijke; dat Gij mij vergunnen wilt, onder de schaduw uwer vleugelen de zoete rust der eeuwige zaligheid te mogen vinden.

Wees gegroet, allerzoetste en allerschoonste Heer Jesus Christus, ontferm U over ons, zondaars. Am.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het III. Gebed.

ô Heer Jesus Christus! Bouwmeester en Schepper der wereld,

die met geene maat noch palen kan gemeten worden; die hemel en aarde in uwe hand bevat: gedenk de bittere pijnen die Gij verdroegt, toen men uwe allerheiligste handen eerst met nagelen aan het kruis gehecht heeft, en men daarna overgaande om uwe voeten te doorwonden, en Gij niet naar hunnen wil hingt, men uwe wonden pijn boven pijn heeft aangedaan, en men U zoo ongenadig heeft heen en weer getrokken en uitgerek, in de lengte en breedte des kruises, dat al de zenuwen uwer ledematen vertrokken werden. Ik bid U, Heer Jesus Christus, door de gedachtenis aan deze allerhevigste en bitterste pijnen aan het kruis, dat Gij mij uwe vrees en liefde wilt verleenen. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en goedertierenste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, arme zondaars.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het IV. Gebed.

ô Heer Jesus Christus, hemelsche Geneesheer! gedenk de kwalen, pijnen en smarten, die Gij, op den hoo- gen stam des kruises verheven zijnde, hebt verdragen aan al uwe allerheiligste doorscheurde leden, zoodanig dat er geen pijn te vinden is, die bij uwe pijn kan vergeleken worden; want van het onderste uwer voeten tot den top uws hoofds was in U geene gezondheid. En alsdan alle pijnen vergetende, hebt Gij den Vader voor uwe vijanden liefderijk gebeden, zeggende: *Vader! vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.* Door deze uwe wonderlijke liefde en barmhartigheid, en om de gedachtenis aan deze uwe zoo groote pijnen, vergun dat deze gedachtenis aan uw allerbitterst lijden mij volkomene kwijtschelding aller zonden verwerve. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en barmhartigste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Am.
Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het V. Gebed.

ô Heer Jesus Christus, spiegel der eeuwige klaarheid! gedenk de droefheid welke Gij gehad hebt, toen Gij in den spiegel uwer goddelijke Majesteit, het getal der uitverkooren overziende, die door de verdiensten uws lijdens zouden zalig worden, ook de verwerping der boozen en de menigte der verdoemden gezien hebt, die om hunne boosheid zouden verloren gaan. Door den afgrond uws medelijdens, dat Gij over de verlorenen en verlatenen zondaars toondet, en door het allerzoetste woord, dat Gij den moordenaar aan het kruis hebt laten hooren, zeggende: *heden zult gij met mij wezen in het Paradijs*, bid ik U, goedertierene

Jesus, dat Gij mij barmhartig wilt zijn in het uur mijns doods. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en honigvloeiende Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Am.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het VI. Gebed.

ô Heer Jesus Christus, liefelijke Koning en aangename Vriend! gedenk de smarten welke Gij hadt, toen Gij naakt en ellendig aan het kruis gehangen hebt; toen uwe vrienden en bekenden van verre stonden, en Gij geenen troost vondt, dan alleen bij uwe beminde Moeder, die U in uwen uitersten nood trouwhartig bijstaande, en medelijden hebbende, Gij uwen Apostel hebt aanbevolen, zeggende: *Vrouw, zie uwen zoon*; en tot den Apostel: *zie uwe Moeder*. Ik bid U, goeder-tierenste Jesus, door het zwaard des lijdens, dat toen uwe ziel doordrong, dat Gij mij wilt te

hulp komen in alle ligchamelijke en geestelijke moeilijkheden; en verleen mij troost, blijdschap en bijstand ten allen tijde in mijne kwelling en benaauwdheid. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en aangenaamste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Am.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het VII. Gebed.

ò Heer Jesus Christus! altijd vloeiende bron van genade, die aan het kruis uit opregte genegenheid en liefde gezegd hebt: *ik heb dorst*, te weten naar de zaligheid van het menschelijk geslacht: ontsteek toch onze begeerte tot alle goede werken, en wil in ons geheel stillen en uitblusschen den dorst der vleesche-lijke begeerten, en den brand der wereldsche liefde en wellusten. Am.

Wees gegroet, allerzoetste en allerliefste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het VIII. Gebed.

ô Heer Jesus Christus, zoetheid des harten en grootste genoegen der zielen! door de bitterheid des azijns en dergal, welke Gij voor ons aan het kruis gesmaakt hebt: vergun ons, ellendige zondaars, dat wij uw lichaam en bloed ten allen tijde, en vooral in het uur onzes doods, waardig mogen ontvangen, tot genezing en troost onzer ziel. Amen.

Wees gegroet, o allerzoetste en zachtmoedigste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het IX. Gebed.

ô Heer Jesus Christus, koninklijke kracht en vreugde des harten! gedenk de benaauwdheid en pijn welke Gij geleden hebt, toen Gij, om de bitterheid des doods, en

om de bitterheid der Joden, luide riept dat Gij van God den Vader verlaten waart, zeggende: *mijn God! mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten.* Door deze benaauwdheid bid ik U, allerzoetste Jesus, en verzoek U, o Heer mijn God! dat Gij in de benaauwdheid des doods van mij niet afgaat. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en lijdzaamste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Am.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het X. Gebed.

ò Heer Jesus Christus, begin en einde, eenheid en sterkte in alle gedeelten: gedenk dat Gij U zelve om onzentwil, van het bovenste des hoofds tot het onderste der voeten, in eene zee van lijden verzonken hebt.

Ik bid U, goedertierene Jesus, door de wijde, lengte en grootheid uwer wonden, dat Gij mij wilt leeren

in waarachtige liefde uwe geboden te bewaren en te volbrengen. Am.

Wees gegroet, allerzoetste en voorzienigste Heer Jesus, en ontferm U over ons, zondaars. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XI. Gebed.

ò Heer Jesus Christus, onuitputbare bron der allerdiepste goedgunstigheid en barmhartigheid: ik bid U, door de diepte uwer wonden, die uw vleesch, het merg uwer gebeenten en het binnenste uws ligchaams doordrongen, dat Gij mij, uwen dienaar, in zonden bedolven, daar wilt uittrekken en in de gaten uwer wonden voor hetaanschijn uwer gramschap verbergen, tot dat uwe verbolgenheid voorbij gaat. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en allermagtigste Heer Jeeus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XII. Gebed.

ò Heer Jesus Christus, spiegel der waarheid, zegel der eendragt, en band der liefde! gedenk uwe ontelbare wonden, die U van het bovenste des hoofds tot het onderste der voeten doorwond hebben, die van de booze beulen doorscheurd en met uw heilig bloed geverwd zijn, en al die groote pijnen welke Gij in uw maagdelijk lichaam voor ons, ondankbare zondaars, hebt verdragen. Goedertieren Jesus! wat hadt Gij nog meer kunnen doen, dat Gij niet gedaan hebt? Grif toch al uwe wonden in mijn hart met uw dierbaar bloed, opdat ik daar in uwe pijnen en liefde mag wezen, en dat de gedachtenis derzelve altijd in het verborgenste mijns harten blijve; dat ook de pijn uws lijdens in mij dagelijks vernieuwd en mijne liefde

tot U vermeerderd worde, en dat ik gestadig tot het einde mijns levens in dankbaarheid moge volharden, tot dat ik den hoogsten schat van alle goederen en blijdschappen verkrijg, welken Gij mij vergunnen wilt, Heer Jesus Christus, mijn allerzoetste leven. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en minzaamste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Am.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XIII. Gebed.

ô Heer Jesus Christus, allersterkste, onsterfelijke en onverwinbare Koning! gedenk de benaauwdheid en pijnen welke Gij geleden hebt, toen U al de krachten des ligchaams en des harten begeven hadden, en Gij met gebogen hoofde zeidet: *het is volbragt*. Door die benaauwdheid en pijnen, ontferm U mijner op het einde mijns

levens, als mijne ziel beangsten mijn geest ontsteld zal zijn. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en al-
leredelste Heer Jesus Christus, en
ontferm U over ons, zondaars. Am.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XIV. Gebed.

ò Heer Jesus Christus, eenigge-
boren Zoon des hoogsten Vaders!
hetschijnsel en afbeeldsel zijns we-
zens: gedenk de hartelijke woorden
waarmede Gij uwen geest aan den
Vader bevolen hebt, zeggende:
*Vader! in uwe handen beveel ik mij-
nen geest:* toen Gij, uw ligchaam
doorwond zijnde en de binnenste
schatkamer uwer barmhartigheid
openende, gestorven zijt om ons
te verlossen. Door dezen uwen dier-
baren dood, bid ik U, Heer Jesus
Christus, Koning der Heiligen!
versterk mij, om den duivel, de
wereld en het vleesch te weder-
staan, opdat ik deze en mijzelven

afgestorven, in U alleen moge leven. Wil in het uiterste uur des verscheidens mijne ziel, mijnen geest, die balling en vreemdeling is, tot U wederkeerende, vriendelijk ontvangen.

Wees gegroet, allerzoetste en klaarschijnende Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het XV. Gebed.

ô Heer Jesus Christus, waarachtige en vruchtbare wijngaard! gedenk de overvloedige uitstorting uws bloeds, dat Gij uit uw ligchaam, als eene uitgeperste wijndruif, in groote menigte vergoten hebt, zoo dat niet het minste druppeltje in U gebleven is, toen Gij aan het kruis de wijnpers alleen getreden hebt, en ons uit uwe heilige zijde, die door den speer des krijgsman doorstoken was, bloeden water geschonken

hebt. Door dit uw allerbitterst lijden en het vergieten uws dierbaren bloeds, bid ik U, allerzoetste Heer Jesus Christus, dat Gij in mijnen doodstrijd mijne ziel tot U wilt nemen. En terwijl ik leef, doorwond mijn hart met uwe liefde, opdat de tranen van leedwezen en liefde mijn brood dag en nacht mogen weken. Trek mij geheel tot U, opdat mijn hart altijd uwe woonplaats, en het einde mijns levens zoo zalig moge wezen, dat ik na dit leven U in eeuwigheid mag loven en genieten, in al uwe heiligheid. Amen.

Wees gegroet, allerzoetste en roemwaardigste Heer Jesus Christus, en ontferm U over ons, zondaars. Amen. Onze Vader, enz.

Het volgende gebed moet men na deze gebeden lezen, als zijnde het zegel dezer gebeden.

Heer Jesus Christus! Zoon des

370 GEBEDEN VAN DE H. BRIGITTA.
levenden Gods! verwaardig U mijne
gebeden te ontvangen en te ver-
hooren, in uwe hooge en verhe-
vene liefde, waarmede Gij, om
het menschelijk geslacht zalig te
maken, naar den wil des Vaders,
al de wonden in uw allerheiligste
ligchaam hebt ontvangen. Ontferm
U over mij en over mijne ouders,
maagschap, weldoeners, vrienden
en vijanden. Ontferm U, Heer Je-
sus Christus, over onzen Paus,
die Gij tot opperhoofd uwer hei-
lige Kerk hebt aangesteld; ook
over alle bisschoppen, koningen
en vorsten, en allen die het chris-
telijk geloof lief hebben, zoo
levenden als dooden. Geef hun
barmhartigheid, genade, vergif-
fenis van alle zonden, en het
eeuwige leven. Amen.





UUR VAN ZALIGHEID EN BARMHARTIGHEID,

*waarop Jesus Christus voor ons
gestorven is.*

Het is zeer te beklagen, dat de Christenen zoo ongelukkiglijk dit uur van zaligheden barmhartigheid vergeten, waarop Christus voor hen eenen zoo schandelijken en pijnlijken dood ondergaan heeft, en zulks uit zuivere en onuitsprekelijke liefde. De duivelen zelfs hebben somtijds door den mond van bezeten en op dit uur geroepen, dat het dit uur is, waarop de Allerhoogste voor den mensch gestorven is, en dat zij blijde zijn, omdat de menschen zoo weinig op dit uur denken; dat zij hun dat verwijten zullen in den dag des oordeels, en dat zij trachten de gedachtenis van dit uur uit hun geheugen

te nemen. Welk eene schande voor eenen Christen, dat hij dit uur van genade en barmhartigheid vergeet, en hierdoor aan den duivel gelegenheid geeft daarover roem te dragen. Anders hebben verscheidene Heiligen gehandeld, die eene bijzondere godsvrucht hadden tot deze drie uren, op welke Christus levende aan het kruis gehangen heeft, en als eene verzoenende offerande in de allergrootste pijnen en verlatenheid, de misdadige wereld met zijnen vergramden Vader heeft verzoend, voor ons lijdende en biddende, opdat wij zouden leven. Op die uren zochten zij de eenzaamheid zoo veel zij konden (gelijk wij ook behooren te doen), om de pijnen, de liefde en den dood van hunnen stervenden God in eenzaamheid te gedenken. De aarde beefde, de steenrotsen scheurden, en alles was ontsteld en beroerd op dit uur, als

God voor den mensch, en de Schep-
per voor zijn schepsel stierf. Alle
harten moesten nog dagelijks op dit
uur van genade en verzoening be-
roerd worden; de harten der zonda-
ren door schrik en vrees, en door
eene ware droefheid over hunne
zonden en boosheden, bedenkende
dat op dit uur God voor hen gestor-
ven is; de harten der regtvaardigen,
door liefde, schaamte, dankbaar-
heid, verwondering, aanbidding en
andere heilige bewegingen des har-
ten. Alle Christenen behoorden op
dit uur, zoo veel zij kunnen, stil te
zijn, de eenzaamheid te zoeken, op
hunne knieën te vallen, ja plat ter
aarde te liggen: de zondaars roepen-
de om genade en barmhartigheid, de
regtvaardigen in dankbaarheid en
liefde uitbarstende. Welk een over-
vloed van genade en weldaden zou-
den wij hierdoor bekomen! Gelijk
het aan Christus zeer behaagt, dat

wij zijn heilig lijden gedachtig zijn, engodvruchtig daaraan denken, zoo zal het hem ten uiterste aangenaam, en ons zeer voordeelig zijn, dat wij met eene bijzondere dankbaarheid dit uur gedenken, op hetwelk hij voor ons gestorven is. Gewen u dan, Christus op dit uur daarvoor te bedanken; offer dan u zelve aan hem op; kniel eerbiedig neder; vraag door zijnen dood het leven voor u, of voor de zondaars; onderhoud omstreeks drie uren eenigen tijd de stilzwijgendheid; zeg of denk godvruchtig: nu hangt Jesus met groote pijnen aan het kruis, om mij zalig te maken; nu sterft Jesus aan het kruis voor ons: of lees met aandacht het navolgende

G E B E D.

Getrokken uit de werken van den kardinaal Hosius.

O Jesus! o God van genade en

barmhartigheid! het is mij uit den grond mijns harten leed, dat ik tot nu toe zoo weinig gedacht heb op dit uur, op hetwelk Gij voor mij met zoo veel liefde gestorven zijt; ik heb dit uur zoo menigmaal laten voorbijgaan, zonder U voor dien dood en voor uwe liefde te danken. Het is mij leed; ik vraag ootmoedig vergiffenis, en hoop door de kracht uwer genade, dit gelukkige uur voortaan met meer dankbaarheid en wederliefde te overdenken. Ik hoop het, Heer Jesus, en vraag het van U voor mij en voor alle menschen, door de verdiensten van uwen heiligen dood.

Ik dank U, Heer Jesus, dat Gij op dit uur voormij, ellendigen ondankbaarschepsel, zulk eenen schandelijken en pijnlijken dood geleden hebt; ik breng voor U de verdiensten van uw lijden, de verdiensten van uw kruis, de verdiensten van uwen

dood; wantal zijt Gij mijn regter, Gij zijt ook mijn Zaligmaker; ik wil anderszins met U in het regt niet treden: als stellende tusschen U en mijne zondige ziel, uwe heilige verdiensten en verzoenenden dood.

Geef mij, o stervende Jesus, geef mij en alle menschen, door uwen heiligen en pijnlijken dood, aan de zonden en aan al wat buiten U is te sterven, om voortaan alleen voor U te leven.

ô Heer Jesus! door uwen heiligen dood, geef toch op dit uur aan eenige zondaars het leven; doe hen barmhartigheid, omdat Gij voor alle zondaars op dit uur gestorven zijt.

Gekruiste Jesus! door uwen dood, bloed en heilige wonden, vergeef mij alle bekende en onbekende zonden.

ò Hemelsche Vader! Vader van barmhartigheid! ik offer U op uwen allerliefsten Zoon, hangende aan het kruis, geheel verscheurd, mismaakt,

doorboord met doornen en nagelen, en geheel bloedig stervende voor ons. Daarom, al is het dat mijne boosheid mij van U verstoot, zijne liefde roept mij weder en noodigt mij tot U; ja, hoe meer mijne misdaden mij verdrukken, bezwaren en vernederen, hoe meer zijne genade mij verheft, verheugt en vertroost; al onze hoop is, dat wij zijne broeders zijn, zijne lidmaten, ja zijn vleesch en beenderen, want hij is ons hoofd. Hij voldoet aan uwe regtvaardigheid in alle gestrengheid en overvloedigheid, voor de zonden der geheele wereld; hij bidt voor ons, hij weent voor ons; zijne ziel is voor ons tot den dood bedroefd; hij is in een' uitersten doodstrijd, en in eene onbegrijpelijke verlatenheid voor ons; hij roept met luider stem voor ons; hij sterft uit liefde voor ons! Ontvang, o Vader van genade! dit zijn goddelijk zoenoffer; hij is onze

borg, hij is ons rantsoen, hij is onze middelaar, hij is ons leven; hij is het Lam Gods, geheel onnoozel en zonder vlek, dat wegneemt de zonden der wereld; het is het bloed, hetgeen wij U offeren, van eenen God voor ons vergoten; het is de dood van eenen God, voor ons gestorven; het is God zelf, die uwe liefde ons heeft gegeven, met alle schatten zijner genade en verdiensten. Doe ons genade om hem, en door zijnen dood, geef ons het leven. Amen.

Gebed op de vinding van het heilig Kruis.

ô God, die bij de doorluchtige vinding van het heilig kruis, de wonderteekenen van uw lijden vernieuwd hebt: verleen dat wij door den prijs van het levendmakend hout, het eeuwige leven bekomen; die leeft en heerscht, in eeuwigheid.

ô Heer Jesus, die bij de doorluchtige vinding uws zaligmakenden kruises, de wonderen van uw lijden hebt vernieuwd: verleen ons dat wij door de waarde van het levendmakende hout, het loon des eeuwigen levens verwerven; die leeft en heerscht, in eeuwigheid. Amen.

Gebod tot den stervenden Jesus.

ô Jesus, o mijn Zaligmaker! ik bid U, om uwe gebondene handen, en aan de zijde van Pilatus staande, toen hij heeft geroepen: aanziet den mensch! wees mij, arme zondaar, genadig, en ook N. N.; ik bid U, o lijdende Jesus! neem ons in uwe gebondene handen van genade, en draag ons op aan uwen hemelschen Vader. O Vader! ik bid U, om uwen Zoon, dien Gij als middelaar hebt gesteld tusschen U en ons: wees mij en N. N. genadig; ik bid U, mijn God, mijn Al en mijn eeuwig Goed! ont-

ferm U onzer, nu en als wij zullen sterven. Amen.

Ga uit, gij dochter van Sion, en aanschouw den koning Salomon, en de kroon waarmede hem zijne moeder gekroond heeft in de dagen zijner bruiloft, en in de dagen der blijdschap zijns harten. *Canticorum. cap. 3. v. 11.*

Zij hebben eene doornen kroon gevlochten en hem die opgezet, en begonnen hem te groeten, zeggende : wees gegroet, Koning der Joden. *Marc. 15. v. 17.*

O minzame Jesus! laat de brandende honigzoete kracht van uwe heilige wonden en goddelijke liefde, mijn hart en ziel reinigen, en alle genegenheden en liefde der schepselen verslinden, opdat ik ter liefde van U mag leven, lijden en eindelijk sterven, die uit liefde tot mij geleefd en geleden hebt, en eindelijk gestorven zijt. Amen.

Voorbeeld van den ram van Abraham.

Abraham heeft eenen ram gezien , hangende tusschen de doornen , dien hij daarna opgeofferd heeft. Gen. 21. v. 12.

GEBED.

O doornen, behagelijker dan alle rozen, kostelijker dan diamanten, die verheven zijn door het heilige, waardige hoofd van dien grooten Koning der koningen en Heer der heeren: wie zal mij deelachtig maken aan uw geluk? Ach, mogt ik u niet alleen in mijn hoofd, gelijk de H. Catharina van *Siena*, maar in het diepste mijns harten drukken!

Nu voortaan zal ik al de smarten des hoofds: zorgen, pijnen, kwellingen en moeilijkheden, van welken aard ook, voor weldaden en genadeontvangen, ter liefde van mijnen Zaligmaker; want het betaamt niet, dat, als het hoofd met

doornen gekroond is, een lidmaat zonder lijden, veel minder ongeduldig zoude zijn. Amen.

Pilatus zegt hun : aanziet den mensch ; zij riepen : kruist hem , kruist hem ! Joann. 19. v. 6.

Voorbeeld van Job.

De spiegel der geduldigheid , Job , was van het hoofd tot de voeten vol zweeren ; daarbij werd hij van zijne huisvrouw gelasterd. Job. 2.

GEBED.

Ziedaar is de God-mensch, de Schepper der menschen, zoo onmenschelijk mishandeld van de menschen ! Uw droevig stilzwijgen, o zoetste Jesus, klinkt in mijne ooren en vraagt mij : o mensch ! wat heb ik u ooit misdaan ? of waarmede heb ik u ooit bedroefd ? antwoord mij. Ik heb u met genade gekroond, ik heb uwe handen met weldaden gevuld, aan uwe ziel en ligchaam

het leven bewaard, en gij hebt mijn hoofd met doornen doorstoken, mijne handen met een spotriet ont-eerd, mijn ligchaam doorwond, mijne ziel benaauwd; en wilt gij nog meer zondigen? dat is, wilt gij nog roepen: kruisthem, kruisthem!

Tot nog toe heb ik U, o liefste God, zoo dikwijls bedroefd! Ach, mijne oogen vloeijen van tranen; hart en ziel smelten van berouw, dat ik Gods goedheid zoo dikwijls vergramd heb. Nu niet meer, o Heer! nu niet meer! Amen.

Zijn kruis dragende, is hij uitgegaan naar de plaats die Kalvarië genoemd wordt. Joan. 19. v. 17.

Voorbeeld van Izaak.

De gehoorzame Izaak draagt het hout op zijne schouderen, op hetwelk hij zoude opgeofferd worden. Gen. 22. v. 5.

GEBED.

O hemelsche Vader! indien uwe eenige Zoon, mijn God, zoo gewillig en vaardig het zware kruis gedragen heeft om U gehoorzaam te wèzen; hoe zoude ik het kleine kruis, dat U behaagde mij op te leggen, van mijnen hals durven schudden en uwen heiligen wil tegen staan?

Ik voeg en onderwerp mij Heer, aan uwe goddelijke Majesteit, om alles te dragen en alles te lijden wat U belieft: ik eer, ik bemin, ik omhels uwen wil, boven alle geschapene zaken, en het lijden dat mij van uwe heilige handen toegezonden wordt, acht ik boven alle wellusten en vreugden der wereld; laat mij in dezen wil leven en sterven, door de kracht des heiligen kruises van uwen Zoon Jesus Christus. Amen.

G e b e d .

Luister naar mijn gebed, o Heer

mijn God, en dat uwe barmhartigheid mijne begeerte wil verhooren. Wees mij genadig, Heer, en verhoor mij, daar ik uwen goddelijken wil volbrengen wil; ik beger noch goud, noch zilver, noch kostelijke gesteenten, noch prachtig huisraad, noch eer, noch aanzien, noch zinnelijke wellusten; geef mij niets dan het noodzakelijke tot onderhoud van dit vergankelijk leven, hetwelk ons volgens uwe beloften moet toegeworpen worden, als wij U en uwe regtvaardigheid boven alles zoeken. Zie, o Heer! waaruit mijne begeerte alleen voortkomt; aanzie, o almachtige Vader! overdenk ze en keur ze goed; maak, door uwe barmhartigheid, dat ik genade vinde in uwe tegenwoordigheid. Ik bid U, door Jesus Christus, uwen Zoon, den Man uwer regterhand, en den Zoon des menschen, dien Gij als middelaar tus-

schen U en ons gesteld hebt, en door Wien Gij ons gezocht hebt, als wij U nog niet zochten, en ons gezocht hebt, opdat wij U zouden zoeken : ik bid U, door uw eeuwig Woord, door hetwelk Gij alle dingen en dus ook mij geschapen hebt : ik bid uwen eenigen Zoon, door Wien Gij alle geloovigen tot de kennis van U geroepen, en hen als uwe kinderen hebt aangenomen, onder welk getal Gij mij ook gelieft te stellen; en ik bid U, door Hem die zit aan de regterhand van uwen hemelschen Vader, die zonder ophouden voor ons bidt, en in Wien alle schatten van wijsheid en wetenschap verborgen zijn; om Hem bid ik U, o hemelsche Vader, wees mij barmhartig, en zie mijne ziel aan. O Heer, mijn God! die het licht zijt der blinden, en de kracht der kranken. Amen.



ONZE VADER,

ter eere van het heilige Hart van onzen Heer

JESUS CHRISTUS.

*Bestaande uit vijf groote en uit drie-
en- dertig kleine parels. In plaats
van het Geloof, zegt men het volgen-
de Gebed :*

Ziel van Christus, heilig mij.
Hart van Christus, ontsteek mij.
Ligchaam van Christus, maak mij zalig.
Bloed van Christus, verheug mij.
Lijden van Christus, versterk mij.
Moeder van Christus, bid voor mij.
O goede Jesus! verhoor mij.
Binnen in uwe wonden, verberg mij.
Gedooft niet dat ik van U gescheiden word e.
Voor den boosen vijand, bescherm mij.
In het uur des doods, roep mij.
Doe mij komen tot U.
Opdat ik U love met uwe heiligen,
In de eeuwen der eeuwen. Amen.

*Voor iedere groote parel leest men
het volgende gebed :*

Allerzoetste Jesus ! maak mijn
hart gelijkvormig aan uw hart.

Aan iedere groote parel zegt men :

Wij aanbidden U, Christus, die
in den hof de allerbedroefdste zijt
geweest, en in het heilige Sakra-
ment van de goddeloozen nog ver-
acht wordt. Want Gij zijt alleen
heilig; Gij zijt alleen de Allerhoog-
ste, Jesus Christus.

Aan iedere kleine parel zegt men :

Ik aanbid U, o allerheiligst hart
van Christus; ontsteek mijn hart
met de goddelijke liefde, die in U
brandt.

Men bidt op het einde :

Onze Vader, Wees gegroet, en
het volgende :

G E B E D.

Heer Jesus Christus, die door een onuitsprekelijk wonder van liefde, en om de harten der menschen geheel aan U te binden, uw allerheiligst ligchaam tot spijs hebt willen geven : verhoor de gebeden der smeekenden , en vergeef de zonden uwer belijders , over welke Gij de genegenheden van uw allerzoetste hart uitstort. Sla goedgunstig op hen de oogen uwer allerbarmhartigste meedoogenheid , opdat wij de goddelooze onteering, verachtingen, bespottingen en heiligschendingen, U door ondankbare menschen in alle deelen der wereld aangedaan, uit ganscher harte vervloeken en beweenen, U een opregte dienst in dit heilige geheim bewijzende, met de genegenheden van uw allerheiligst hart vervuld worden, en met waardigen lof de

genegenheden van dit goddelijk hart in eeuwigheid mogen verheffen : die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwigheid. Amen.



LITANIE VOOR DEN ZONDAG.

VAN DEN HEILIGEN JOSEF,

Bruidegom van de

Allerheiligste Maagd Maria.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontf. U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.
Heilige Moeder Gods,
Heilige Maagd der maagden,
Moeder van Jesus,
Josefs bruid,
Heilige Josef,
Bruidegom van Maria,
Voedsterheer van Jesus,
Man naar Gods hart,
Getrouwe en wijze dienaar,
Bewaarder der zuiverheid van
Maria,
Hulp van Maria,
Gezelschap en troost van Maria,
Die overgroote genade ontvan-
gen hebt door Maria,
Allerzuiverste in maagdelijk-
heid,
Allerdiepste in ootmoedigheid,
Allervurigste in liefde,
Allerhoogste in bespiegeling,
Die, volgens de getuigenis van
den heiligen Geestzelven, een
regtvaardig man zijt,

Bid voor ons.

Die van het heilige geheim der
menschwording des Woords uit
den hemel zijt onderrigt, bid
voor ons.

Die met Maria, uwe getrouwe
huisvrouw, zwanger zijnde,
naar Bethlehem zijt gereisd,
Die geene plaats in de herberg
vindende, in eenen stal zijt
gaan vernachten,

Die waardig zijt geweest bij Chris-
tus te wezen, toen hij geboren
en in eene kribbe gelegd werd,
Die Christus, besneden zijnde,
Jesus hebt genoemd,

Die met Maria het kind Jesus
in den tempel den Heer hebt
opgeofferd,

Die, door den engel vermaand,
met Jesus en zijne Moeder
naar Egypte zijt gevlugt,

Dien Herodesdood, met het Kind
en zijne Moeder, naar het land
van Israël wedergekeerd zijt,

Bid voor ons.

Die het kind Jesus, in Jeruzalem
gebleven zijnde, met Maria,
zijne moeder, met angst hebt
gezocht, bid voor ons.

Die hem na drie dagen, zittende
te midden der leeraren, met
blijdschap gevonden hebt,

Aan wien de Heer der Heeren
op dit aardrijk onderdanig is
geweest,

Wiens lof in het Evangelie ver-
meld wordt,

Man van Maria, van wie Jesus
geboren is,

Onze voorspreker, hoor ons, hei-
lige Josef.

Onze beschermer, verhoor ons,
heilige Josef.

In al onze benaauwdheden, help
ons, heilige Josef.

In het uur des doods, help ons,
heilige Josef.

Door uwe eeuwige verkiezing, help
ons, heilige Josef.

Bid voor ons.

Door uwe allerzuiverste trouw,
help ons, heilige Josef.

Door al uwen arbeid en zweet,
help ons, heilige Josef.

Door al uwe deugden, help ons,
heilige Josef.

Door al uwe verdiensten, help
ons, heilige Josef.

Door al uwe gelukzaligheid, help
ons, heilige Josef.

Beschermmer der kinderen, wij bid-
den u, verhoor ons.

Dat gij u wilt gewaardigen uwen
beminden Jesus om vergiffe-
nis onzer zonden te bidden,

Dat gij u wilt gewaardigen ons
altoos aan uwe allerliefste
bruid te bevelen,

Dat gij alle maagden en onge-
trouwdenuwe zuiverheid wilt
verwerven,

Dat gij voor alle getrouwdeneen
onbevlekt bed en eene heilige
eendragt wilt verkrijgen,

Wij bidden u, verhoor ons.

Datgij alle vaders van huisgezinnen
in het christelijk opvoeden hun-
ner kinderen wilt behulpzaam
zijn, wij bidden u, verhoor ons.

Datgij alle vergaderingen, u met
bijzondere gedienstigheid toe-
gedaan, gunstig wilt wezen,

Dat gij allen die op uwe hulp
vertrouwen, altijd en overal
wilt beschermen.

Dat gij alle geloovige zielen
door uwe gebeden wilt te
hulp komen,

Bruidegom van Maria,

Voedsterheer van Jesus,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons,

Jesus Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Wij bidd. u, verh. ons.

Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.
R. Maar verlos ons van den kwade.
v. Bid voor ons, allerzaligste Josef.
R. Opdat wij waardig worden der
beloften van Christus.

*Gebed van godsvrucht tot den
heiligen Josef.*

O Heilige Josef, die in de armen
van Jesusen Maria, uwe allerliefste
bruid, uit deze wereld gescheiden
zijt: wij bidden u, dat gij ons met
Jesus en Maria wilt te hulp komen,
als de dood ons leven zal eindigen,
opdat wij in de armen van Jesus,
Maria en u, onzen geest vol ver-
trouwen mogen geven: door den-
zelfden Jesus Christus onzen Heer.
Amen.

O Heer! wij bidden U, dat wij
zóó door de verdiensten des Brui-

degoms uwer allerheiligste Moeder geholpen mogen worden, dat hetgene wij niet vermogen te verwerven, door zijn voorbidden ons gegeven worde. Die leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED.

tot den heiligen Josef, beschermmer
der zuiverheid.

Wij bidden U, Heer, dat Gij door de verdiensten des Bruidegoms van uwe Allerheiligste Moeder ons wilt helpen, opdat wij, hetgene wij door ons zelven niet kunnen bekomen, door hem mogen verwerven; van U, die God zijnde, leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.



Litanie voor den Maandag.

VAN DEN H. STEPHANUS.

eerste **M**artelaar, beschermer
der vervolgdén.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U
onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, Vertrooster,
ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Stephanus, bid voor ons.

Heilige Stephanus, eerste diaken,
bid voor ons.

Heilige Stephanus, eerste marte-
laar, bid voor ons.

Heilige Stephanus, opperste der
Martelaren, bid voor ons.

Opperste der Apostelen in
de martelaarskroon,
Vuur der liefde Gods,
Verbreider van den naam
des Heeren,

IJveraar voordén roem Gods,
Beschermer van Gods eer,

Licht der Joodsche dwaas-
heid,

Voorvechter van Christus
Kerk,

Minnaar der zuiverheid,

Overvloeijende van hemel-
sche vertroostingen,

Onverwinbaar in tegenspoed,

Onvermoeid in den arbeid,

Zweetende onder den last
der Joden,

Door wonderbare teekens
voor en na uwen dood
vermaard,

Verdrijver van alle ziekten,

II. Stephanus,

Bid voor ons.

H. Stephanus, opwekker der dooden, bid voor ons.

H. Stephanus, wiens lof is onder de Apostelen,

H. Stephanus, wiens lof is onder de Leeraren,

H. Stephanus, wiens lof is onder de Maagden,

Door al uwen arbeid en zweet,
Door al uwe deugden,
Door al uwe verdiensten,
Gij die den hemel hebt open
gezien,

Gij die voor uwe vijanden gebeden hebt,

Gij die voor den raad der Joden
als een engel verschenen zijt,

Gij die vol van den heiligen
Geest zijt,

Wees ons genadig, hoor ons, Heer.

Wees ons genadig, verhoor ons,
Heer.

Wij zondaren, bidden U, verhoor
ons, Heer.

Bid voor ons.

Dat Gij den ijver van den heiligen
Stephanus in ons wilt verwekken,
wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij door brandende liefde
mogen ontstoken worden,

Dat wij aan zijn lijden en zijne
verdiensten mogen deelachtig
worden,

Dat wij alle bekoringen en lis-
ten des vijands mogen over-
winnen,

Dat wij naar zijn voorbeeld
allen arbeid en lijden uit
liefde mogen verdragen,

Dat wij naar zijn voorbeeld aan
onze vijanden met een onge-
veinsd hart mogen vergeven,

Dat wij door het vuur der chris-
telijke liefde mogen ontsto-
ken worden,

Dat wij in de ware Kerk van
Christus mogen volharden,

Dat wij door het voorbidden van
den H. Stephanus, altijd in

Wij bidden U, verhoor ons.

het licht des geloofs mogen wandelen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat alle ongeloovigen en ketters de duisternis der dwaling mogen verlaten,

Dat wij door de hemelsche vertroosting in tegenspoed versterkt mogen worden,

Dat wij in het uur des doods, van ieder verlaten zijnde, alleen op U mogen vertrouwen,

Dat wij door de voorspraak van den H. Stephanus tot de zaligheid mogen geraken,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. Bid voor ons, H. Stephanus.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G e b e d.

ô Heer Jesus Christus, die door de verdiensten van uw allerbitterst lijden alle Martelaren genoegzame genade verleend hebt, om hun bloed te storten voor uwen heiligen naam: verleen ons genade, dat wij door de overvloedigheid hunner verdiensten en de voorpraak uws eersten martelaars Stephanus, zijne voetstappen mogen navolgen, en met een ongeveinsd hart hun mogen vergeven, die ons vervolgen; opdat wij eindelijk met hen tot de plaats der gelukzaligheid, in alle eeuwen mogen geraken. Amen.

Gebeden tot de Heilige Drievuldigheid.

Om naar het voorbeeld van den heiligen Stephanus de Christelijke liefde te betrachten.

Vader! vergeef het hun,	Onze Vader, enz.
want zij weten niet wat	Onze Vader, enz.
zij doen.	Onze Vader, enz.

v. En zij hebben gekozen Stephanus,
 R. Een man vol van geloof en van den
 heiligen Geest. *Actor.* 6. v. 3

L o f z a n g.

Stephanus! gij wildet leeren
 Het geheele Christendom;
 Gij gingt als martelaar bekeeren,
 Het Heiden- en het Jodendom;
 Vrij mag u de wereld prijzen:
 Uitverkoren Martelaar!
 Jesus komt u eer bewijzen,
 Reikt u de eerste kroone daar.
 Gij, een van de klaarste lichten
 Van het gansche wereldrond,
 Als we op u de oogen rigten,
 Zwijgt in ons de stem der zond';
 Laat ons Gods toorn niet verwekken,
 Volgen steeds den weg der deugd;
 Laat ons leven altijd strekken
 Tot Gods eer, die ons verheugt.

v. De Heiligen zullen zich verheugen in den roem.

R. Zij zullen blijde zijn in hunne slaapkamer.

GEBED.

O heilige Martelaar Stephanus, die in de goddelijke liefde en belijdenis Gods zoodanig gesterkt en bevestigd zijt geworden, dat geene vleeschelijke vleijerij, geene wreedheid der Joden, geene ijdele beloften u van God hebben kunnen afkeeren: wees mijn bijstand in tegenspoed, opdat ik, naar uw voorbeeld, tegen alle aanvechttingen dapper strijde, de wereld en hare goederen verachte, en door geene bekoring overwonnen moge worden. Amen.





LITANIE VOOR DEN DINGSDAG.

VAN DEN H. WILLEBRORDUS,

Beschermmer van Nederland.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U
onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.
God, heilige Geest, ontf. U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.
Heilige Moeder Gods, bid voor ons.
Heilige Willebrordus, bid voor ons.
Heilige Willebrordus, wiens ont-
vangingis aan uwe moeder door
eene voorzegging is geopen-
baard, bid voor ons.

Heilige Willebrordus, die van God
naar Nederland gezonden zijt,
bid voor ons.

Bekeerder van Nederland,
Die van uwe kindsche jaren
af zeer godvruchtig zijt ge-
weest,

Heilige Willebrordus,
Die nog zeer jong zijnde u
tot het kloosterlijk leven
hebt begeven,

Die de wereld en hare ge-
noegens hebt verlaten,

Die met waken, vasten en
bidden God gediend hebt,

Die uit ijver voor uwen even-
menschen, om dien tot het
heilige christelijk geloof
te brengen, tot ons gezon-
den zijt,

Die eerst medegezellen ver-
zameld hebt, om ons het
heilige christelijke geloof
in te planten,

Die ons van den Paus Sergius

Bid voor ons.

als aartsbisschop zijt toegezonden, bid voor ons.

Heilige Willebrordus, Aartsbisschop van Utrecht,
Beschermer van Holland,
Zeeland en Friesland,
Stichter der christelijke kerken,

Heilige Willebrordus,

Bekeerder van vele zielen,
Die door wonderen uwe heilige leer bevestigd hebt,
Helper dergenen die in nood zijn,

Bid voor ons.

Troost der bedroefden,
Die nooit iemand hebt verlaten, die in nood zijnde tot u heeft geroepen,
Bekeerder der zondaren,
Verbreider van Gods naam en eer,

Door uwen arbeid en zweet,
waarmede gij ons tot God getrokken hebt,
Die nu in den hemel voor

uwen arbeid gekroond wordt,
bid voor ons.

Die God nu in eeuwigheid aan-
schouwt, bid voor ons.

Door uwe heilige verdiensten, help
ons, heilige Willebrordus.

Door uwe heilige gebeden, sta ons
bij, heilige Willebrordus.

Dat gij door uwe heilige gebeden
ons land van alle ketterij en on-
geloof wilt bevrijden, wij bid-
den u, heilige Willebrordus.

Dat gij voor ons wilt verkrijgen
vrede en eendragt, wij bidden
u, heilige Willebrordus.

Dat wij door uwe heilige voor-
spraak een zalig leven mogen
verkrijgen, wij bidden u, heili-
ge Willebrordus.

Dat wij door uwe heilige gebeden
eenen zaligen dood mogen ver-
werven, dit bidden wij u, hei-
lige Willebrordus.

Dat alle geloovige zielen door uwe

heilige gebeden van al hunne pijnen mogen verlost worden, dit bidden wij u, heilige Willebrordus.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

v. Bid voor ons, heilige Willebrordus.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

Laat ons bidden.

Almagtige God, die ons door de verdiensten van uwen heiligen bisschop Willebrordus, tot het heilige christelijk geloof gebragt hebt : wij bidden U, dat wij door zijne voorspraak van alle kwaad naar zielen ligchaam, zoo tegenwoordig als toekomend, verlost mogen worden ; door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

*Gebed tot den H. Willebrordus,
Aartsbisschop van Utrecht.*

ô God, die U verwaardigd hebt den zaligen Willebrordus te zenden, om uwe leer aan de heidenen te verkondigen, opdat zij de volmaaktste aanneming der kinderen Gods zouden ontvangen: geef ons, bidden wij, door zijne tusschenpraak, een volkomene dienst in uwen goddelijken wil, opdat in onze dagen, het volk dat U dient, zoo wel in verdiensten als in getal, moge vermeerderd worden. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U en den heiligen Geest leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Litanie voor den Woensdag.

VAN DEN HEILIGEN DOMINICUS.



Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U
onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontf. U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Maria, zonder vlek ontvan-
gen, bid voor ons.

Heilige Maria, toevlugt van den
heiligen Dominicus,

Heilige Maagd der maagden,

Heilige vader Dominicus, die
van God den Vader tot eenen
waarachtigen dienaar zijt
verkoren,

Die van God den Zoon vóór uwe
geboorte bestemd zijt, dat gij
zoudt zijneen licht der wereld,
uitverkoren uit duizenden ,

Die van God den heiligen Geest

Bid voor ons.

zijtbegaafd met wonderlijke zoetheid en genade, bid voor ons.

Die van de heilige Drievuldigheid, met de zuivere maagd Maria, in den luister des hemels zoo heerlijk zijt ontvangen,

Die altijd uwe toevlugt hebt genomen tot de zuivere maagd Maria,

Dat Maria altijd onze toevlugt moge wezen,

Die van de maagd Maria zijt uitverkoren, om haren heiligen rozenkrans uit te reiken aan alle menschen,

Die Maria altijd hebt uitverkoren, om eene voorspreekster uwer heilige orde te wezen,

Allerliefste vader,

Allergoedertierenste vader,

Allerzoetste vader,

Allerminzaamste vader,

Barmhartige vader,

Bid voor ons.

Eerwaardige vader, bid voor ons.
Waarachtige krijgsman van
Christus,
Ruiter des gekruisten Jesus,
Band der liefde in Christus,
Oven der liefde,
Arke der heiligheid,
Versmader der wereld,
Overwinnaar der boosheden,
Navolger van Christus,
Voorbeeld der ootmoedigen,
Beminnaar des vredes,
Licht der wereld,
Onderstand en hulp der heilige
Kerk,
Leidsman der dwalenden,
Bekeerder der ketters,
Waarachtige Apostel van Chris-
tus,
Spiegel der onwankelbare gods-
vrucht,
Vertrooster der weduwen en
weezen,
Voorbeeld van ootmoedigheid,

Bid voor ons.

Beminnaar der armoede, bid voor
ons.

Voorbeeld van boetvaardigheid,
Elpenbeen van zuiverheid,
Meester van gehoorzaamheid,
Voorganger in zuiverheid,
Leeraar der waarheid,
Roos van geduldigheid,
Prediker der genade,
Licht der heilige Kerk,
Genezer der zieken,
Verwekker der dooden,
Martelaar uwer begeerten,
Vijand der duivelen,
Helper van allen die tot u vlug-
ten,

Bid voor ons.

v. Bezoek uwe godvreezende vrien-
den, heilige vader Dominicus.

R. En wek hen uit den slaap des
doods.

GEBED.

O heilige vader en helper van
hen, die in hunnen nood tot u

vlugten : vertroost uwe godvruchtige kinderen en vrienden, en verkrijg voor ons van Jesus Christus, door uwe heilige verdiensten, eenen zaligen dood. Amen.

O heilige vader Dominicus! verkrijg ons door uwe heilige gebeden, dat wij altijd gedenken en onderhouden mogen het testament, hetwelk gij stervende uwen geestelijke kinderen nagelaten hebt als eene regte erfenis, te weten: vrede, ootmoedigheid, zuiverheid, gewillige armoede; opdat wij, uwe heilige leer en deugdzame voorbeelden navolgende, tot den eeuwigen vrede, waarachtige verheffing, en in de zalige rijkdommen des Heeren mogen ingaan: door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Genes. 48. 16. De Engel die mij verlost heeft van alle kwaad, wil de kinderen zegenen.

Job. 5.1. Roep, zoo daar iemand

is die u antwoordt, en keer u tot iemand van de Heiligen.

Dan. 3, 3. En wil uwe barmhartigheid niet wegnemen van ons, om Abraham uwen beminde, Izaak uwen dienaar, en Israël uwen heilige.

De P. *Barug.* 3, 4. Heer, almachtige God van Israël! hoor naar de gebeden des gestorvenen Israëls, en van deszelfs kinderen.

Mob. 12, 12. Toen gij badt met tranen, de dooden begraafdet en uw middagmaal verliet, heb ik uwe gebeden den Heer opgedragen, enz.

Sluitgebed,

ô Heer Jesus! almachtige God! die door uw lijden en hemelvaart den hemel ontsloten, en uwe lieve Heiligen bij uwen troon gevestigd hebt, waar zij uw heilig aanschijn aanschouwen: wij zeggen daarom nu vrijelijk: o *gij, lieve vrienden,*

bidt voor ons; niet, o Heer, tot vermindering van uwe eer, maar opdat wij door onze lieve vrienden als bemoedigd, tot uwe hoogste Majesteit durven opwaarts zien, om vergiffenis van onze overgroote misdaden te verwerven; opdat wij, bekeerd en gezuiverd door uw heilig lijden en uwen bitteren dood, bij U in de eeuwigheid mogen zegevieren, en met uwe lieve Heiligen ons verheugen. Amen.

RESPONSORIUM

van den heiligen vader Dominicus.

Wondere hoop, die gij verleendet,
Als gij hun, die gij beweendet,
In het uur van hunnen dood,
Hulp beloofdet in den nood:
Heilig, vader, onze zeden,
Help ons eens door uw' gebeden,
Tot der ziele zaligheid,
Die God ons heeft toegezeid.

VERSUS.

Die door wonderen en werken,
Kranken, zieken kwaamt versterken,
Gij die stildet druk en pijn,
Wil ook mijn geneesheer zijn:
Want voor hen die rouwe dragen,
Gaaf gij hulp en bijstand vragen,
Voor Gods Zoons genade-troon,
Tevens God en menschenzoon.
Heilig, vader, *als boven*.

Dank zij God, den Alvergelder;
Zijnen Zoon, onzen herstelder;
Ook den heiligen Geest daarbij,
Drie personen: één zijn zij.
Heilig, vader, *als boven*.

Een Onze Vader en Wees gegroet, tot uitroeiing der ketterij.

Antiph. Groote vader, heilige Dominicus! wil uwe goedertierene oogen hier altijd op ons slaan, en in ons doodsuur ons getrouw bijstaan.

v. Bid voor ons, heilige vader Dominicus.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G e b e d.

ò God, die uwe heilige Kerk,
door de verdiensten en leeringen
van uwen belijder, onzen heiligen
vader Dominicus, hebt willen ver-
lichten: geef dat, door zijn voorbid-
den, aan haar geene hulp ont-
breke in het tijdelijke, en dat zij
altijd moge toenemen in het geeste-
lijke; door Jesus Christus, onzen
Heer. Amen.



Litanie voor den Donderdag.

van den heiligen Franciscus
van Azië.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, die Fran-

ciscus tot uwen dienaar hebt
 verkoren, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld,
 die Franciscus met de teeken-
 en uwer heilige vijf wonden
 hebt gezegeld,
 God, heilige Geest, die Francis-
 cus met vele zoetigheden hebt
 gezalfd,
 H. Drievuldigheid, eenige waar-
 achtige God, die Franciscus
 in uwe glorie hebt ontvangen,
 Heilige Maria, overgroote zoetigheid
 van Franciscus, bid voor ons.
 Heilige Moeder Gods, gestadige
 toevlugt van Franciscus,
 Heilige Maagd der maagden,
 voorspreekster der orde van
 Franciscus,
 Oserafijnsche vader Franciscus,
 Allermanzaamste vader Fran-
 ciscus,
 Allergoedertierenste vader
 Franciscus,

Ontferm U onzer.

Bid voor ons.

Heilige Franciscus, vader der armen, bid voor ons.

Vaandrager van Christus,

Oven der liefde,

Arke der heiligheid,

Versmader der wereld,

Spiegel van boetvaardigheid,

Overwinnaar der boosheden,

Navolger van Christus,

Voorbeeld der ootmoedigen,

Leidsman der dwalenden,

Onderstand der heilige Kerk,

Meester der gehoorzaamheid,

Liefhebber des vredes,

Licht uws vaderlands,

Martelaar uwer begeerte,

Voorganger in zuiverheid,

Predikant der schepselen Gods,

Vijand der booze geesten,

Dienaar der melaatschen,

Genezer der zieken,

Verwekker der dooden,

Helper van allen die tot u vlugten,

Bid voor ons.

v. Bezoek goedertierenlijk uwe dienaren, heilige vader Franciscus.

R. Verwek hen allen uit den slaap des doods.

G E B E D.

ô God, die uwe heilige Kerk, door de verdiensten van den heiligen Franciscus, in nieuwe kinderen Gods zeer vruchtbaar hebt gemaakt : vergun ons dat wij door zijne navolging deaardsche dingen versmaden, en in het genieten van hemelsche gaven ons altijd verblijden.

ô Heer Jesus Christus, die toen de wereld in liefde verkoeld was, om onze harten te ontsteken, op het ligchaam van den heiligen Franciscus de teekenen uws lijdens hebt willen vertoonen : vergun ons genadiglijk, dat wij door zijne verdiensten en gebeden ook waardevolle vruchten van boetvaardigheid mogen voortbrengen.

ô God, heilige Geest, door wiens voorzienigheid en besturing de loop onzes levens wordt beschikt: help uwe dienaren, opdat wij, die met verheuging de gedachtenis van den roemwaardigen vader Franciscus houden, door zijne gebeden en verdiensten, de eer uwer goddelijke Majesteit eeuwig mogen genieten; door Jesus Christus onzen Heer, die met U en den Vader leeft en heerscht, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Am.

*Gebed tot den H. Franciscus, stichter
der Minderbroeders orde.*

Heer, Jesus Christus, die toen de wereld in liefde verkoeld was, om onze harten door het vuur uwer liefde weder te ontsteken, in het lichaam van den H. Franciscus de wonderteekenen van uw heilig lijden vernieuwd hebt: geef genadig dat wij, door zijne verdiensten en gebeden, gedurig ons kruis dragen

en waardige vruchten van boetvaardigheid mogen voortbrengen. Die leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Litanie voor den Vrijdag.

VAN DEN H. IGNATIUS.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, heilige Geest, vertrooster, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.

Heilige Moeder Gods, bid voor ons.

Heilige Maagd der maagden, bid
voor ons.

Heilige vader Ignatius,
Stichter der Societeit Jesus,
Vuur van goddelijke liefde,
Voorganger tot de bekeering
der wereld,

IJveraar voor Gods eere,
Door den geest van versterving
der wereld afgestorven,

Overwinnaar van alle begeerten,
Versmader der wereld,

IJverige onderwijzer der jeugd,
Steun der Kerk van Christus
tegen hare vijanden,

Bestrijder der kettersche dwa-
lingen,

Vader der bekeerde zondaren,
Volmaakte navolger van Jesus
Christus,

Liefhebber der vrijwillige ar-
moede,

Leeraar der engelachtige zui-
verheid,

Bid voor ons.

Meester der volmaakte gehoorzaamheid, bid voor ons.
Herboren uit het vuur der goddelijke liefde,
Opgewonden door het bespiegeland leven,
Spiegel der ootmoedigheid,
Liefhebber der broederlijke eendragt,
Hersteller der eendragt,
Eenzaamheid en stilheid des gemoeds,
Vijand des lediggangs en der zonden,
Volmaakt voorbeeld des geestelijken levens,
Klein voor de menschen, en groot voor God,
Minnaar der hemelsche eer,
Heer! wees ons genadig, hoor ons, Heer.
Heer! wees ons genadig, verhoor ons, Heer.

Bid voor ons.

Wij zondaars, wij bidden U, ver-
hoor ons, Heer.

Dat wij al onze werken tot uwe
meerdere eere mogen verrigten,

Dat wij uwen heiligen naam en
roem mogen verheffen,

Dat wij tot een nieuw en beter
leven herboren worden,

Dat wij de wereld en het vleesch
mogen afsterven,

Dat wij onze boosheid en kwade
zinnen buigen mogen,

Dat wij de zonden als de pest
mogen vlieden,

Dat wij de hoovaardigheid mo-
gen haten,

Dat wij de reinheid des harten
mogen beminnen,

Dat wij het onderwijs der jeugd
helpen bevorderen,

Dat wij de aardsche goederen
leeren versmaden,

Dat wij Christus mogen navolgen,

Dat wij de armoede en het verlies

Wij bidden U, verhoor ons.

van goederen gewillig mogen dragen, wij bidden U, verhoor ons, Heer.

Dat wij in alle zuiverheid en eerbaarheid mogen volharden,
Dat wij in broederlijke eendragt mogen leven,

Dat wij door de voorspraak van den heiligen Ignatius, klein op de wereld, en groot in den hemel zoeken te zijn,

Dat wij naar de hemelsche en eeuwige goederen mogen verlangen,

Zoon Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons,

Jesus Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Wij bidden U, verhoor ons.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwade.

v. Bid voor ons, heilige Ignatius.

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En laat mijn roepen tot U komen.

G E B E D.

ô God, die om de meerdere eeuws heiligen naams te verkondigen, doorden heiligen Ignatius uwe strijdende Kerk met nienwen bijstand hebt versterkt: verleen ons, dat wij, door zijne hulp en navolging, strijdende op de aarde, met hem gekroond mogen worden in den hemel; die daar leeft en heerscht, met den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Opregte liefdezucht van den heiligen Ignatius.

ô God! ik bemin U als uw kind,
Want Gij hebt mij het eerst bemind.
Geen vrijheid is er meer in mij,
Ik kies daarvoor uw slavernij.
Dat mijne zinnen toch niets denken,
't Geen uw eer zou kunnen krenken;
Dat mijn verstand ook ten allen tij',
Met U alleen slechts bezig zij.
Al wat Gij wilt, dat wil ik meê,
En zoo Gij 't wilt, ben ik te vreê;
Gij schonkt uw gaven ten elken stond,
Ik schenk ze U weer uit 's harten grond.
Ontvang dan uw gegeven goed,
Of leer hoe ik 't gebruiken moet;
Doe, laat, geef, neem, zoo 't U behaagt,
Ik weet dat Gij mij liefde draagt;
Dit is alleen wat ik U vraag,
Dat Gij mij mint, ik U behaag.
't Zij dat ik waak of slapen zal,
Geeft Gij mij dit, zoo geeft Gij 't al.





Litanie voor den Zaterdag.

VAN DE

HEILIGE MAAGD EN MARTELARES BARBARA.

**Beschermster om niet zonder Biecht
te sterven.**

— . . . —

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Hemelsche Vader, waarachtige
God, ontferm U onzer.
Zoon Gods, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.
Heilige Geest, waarachtige God,
ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.
Heilige Maria, bid voor ons.
Heilige Moeder Gods, bid voor ons.
Heilige Maagd der maagden, bid
voor ons.

Heilige Barbara, bid voor ons.
 Vriendin van God den Vader,
 Maagd van God den Zoon,
 Bruid van Godden heiligen Geest,
 Dochter van de heilige Drievul-
 digheid,
 Heilige maagd en martelares,
 Liefhebster der zuiverheid,
 Liefhebster der eendragt,
 Liefhebster van het heilig geloof,
 Liefhebster van alle deugden,
 IJverige liefhebster van Chris-
 tus heilig kruis en lijden,
 Verwinster des vleesches,
 Verwinster der duivelsche be-
 koringen,
 Troosteres der Christenen,
 Hulp in het uiterste des levens,
 Bijstand in den dood van uwe
 vrome dienaars en diena-
 ressen,
 Moeder der biecht,
 Belijdster der H. Drievuldigheid,
 Heilige maagd, die voor het

Bid voor ons.

heilige geloof eenen schromelijken dood zijt gestorven,
Heilige martelares, wier heilig ligchaam met fakkelen is verbrand geworden,
Wier heilige borsten afgesneden zijn geworden,
Wier heilig hoofd met hamers is geslagen geworden,
Wier heilig vleesch met scherpe haken opengehaald is geworden,
Die van uwen vader zijt onthald,
O Jesus, bruidegom van onze beschermster Barbara; wij bidden U, door hare verdiensten, laat ons niet sterven zonder biecht.
O Jesus, bruidegom van onze beschermster Barbara; wij bidden U, door hare voorspraak, laat ons niet sterven zonder het heilige Sakrament des Altaars.
O Jesus, bruidegom van onze beschermster Barbara; wij bidden U,

door haren bitteren dood, dien zij voor uwen heiligen naam gestorven is, laat ons niet sterven zonder het heilig Oliesel.

O Jesus, liefhebber onzer zielen, die niet begeert den dood der zondaren, maar wel hunne bekeering en zaligheid; wij bidden U, door al het lijden van onze beschermster Barbara, laat ons niet scheiden uit deze wereld, zonder al de middelen van onze moeder de heilige Kerk gebruikt te hebben.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

HEILIGE BARBARA.

V. Verlos ons bij nachten en dagen,
R. Van onverwachte sterfgelagen.

G E B E D

*tot de heilige Barbara, beschermster
in het uur des doods.*

God, die de heilige Barbara tot troost der levenden en stervenden hebt uitverkoren: vergun ons door hare voorspraak, dat wij altijd in uwe goddelijke liefde mogen leven, en alzoo onze hoop stellen op de verdiensten en het bittere lijden van Jesus Christus; opdat ons nooit de dood der zonde verrasse, maar dat wij met de heilige Sakramenten der biecht, communie en heilig oliesel in het uur des doods mogen versterkt worden, en onbevreesd reizen naar eene gelukkige eeuwigheid. Dit bidden wij, door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Ander gebed tot de H. Barbara.

O H. Barbara, maagd en martelares, bijzondere minnares der

allerheiligste Drievuldigheid, die voor de eer Gods zoo schromelijke pijnigingen met alle standvastigheid hebt ondergaan: wij bidden u, voor ons te willen verkrijgen, God hier zoodanig te dienen, dat wij, met de laatste heilige Sakramenten voorzien, en tegen alle list des duivels versterkt zijnde, hem daarna voor altijd in de hemelsche glorie mogen genieten; die daar leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.



DE KLEINE GETIJDEN

VAN DEN HEILIGEN ANTONIUS VAN PADUA.



TE METTEN.

Ziet het kruis des Heeren; † vlugt, gij wederspannige partij; de leeuw van het geslacht van Juda heeft de overhand, de wortel van David; Alleluja, Alleluja!

v. Heer! Gij zult mijne lippen open doen.

R. En mijnen mond zal uwen lof verkondigen.

v. God! geeft acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; gelijk het was in den beginne, nu, altijd en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

L O F Z A N G.

Als vijf minderbroeders het leven
 Voor 't geloof hadden gegeven,
 Voelde Antonius eene vlam,
 Die zijn edel hart innam.
 Hij laat Augustinus orde,
 Om een minderbroer te worden;
 Om ook zulk een vrome held,
 Eens te wezen in het veld.
 Gun ons, Jesus, vol genaden,
 Groot in magt en groot in daden,
 Dat ons uwe sterke arm,
 Door Antonius bescherm.

Antiph. O vrucht van Spanje,

gruwel der ongeloovigen, nieuw licht van Italië, edel pand van Padua, Antonius! verleen ons de beschermingen der genade van Christus, opdat aan de zondaars den korten tijd der genade niet vruchteloos ontvalle.

v. Dat zich verblijden alle kinderen des Heeren.

R. En de lof van den heiligen Antonius vermeerdere.

GEBED.

ô God, die van de heilige Kerk genoemd wordt, wonderbaar in uwe Heiligen; door wier voorspraak zij bijstand gevoelt in alle kwellingen: verleen ons, dat wij, die in den naam van uwen zaligen belijder Antonius zijn vergaderd, mogen bekomen hetgene wij verzoeken; opdat wij beschermd worden in alle gevaren, en nooit ophouden U te loven en te danken: door onzen

Heer Jesus Christus, uwen Zoon,
die met U leeft en heerscht, in de
eenheid des heiligen Geestes, door
alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE PRIMEN.

v. God! geef acht op mijne hulp.
R. Heer! haast U om mij te helpen.
Eere zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Gij verdrijft de ketterijen,
Met het woord Gods uittespreijen,
Breekt ge 't helsche kerkerslot,
En bevrijdt de bruid van God,
Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in magt, enz. *bladz.* 438.

Antiph. Door groote wonderdaân doet
hij de tanden breken,

Van 't God vergeten volk, dat hem durft
tegenspreken,

En met hun lastertong en ongetoomden
mond,

Nu hadden menigmaal Gods waarde bruid
gewond.

v. Ontwaak, o heilige Antonius!

R. Verlos ons van alle zienlijke en on-
zienlijke vijanden.

G e b e d.

ô God, die uwen heiligen belijder Antonius tot eenen uitnemenden verkondigervan uw woord gesteld, en de heilige Kerk door zijne zalige leeringen zoo wonderlijk verblijd hebt: verleen ons, dat wij, door de voorspraak van hem die wij op aarde tot eenen leeraar des levens hebben gehad, hetgeen hij ons geleerd heeft, met woorden en werken mogen uitwerken; door onzen Heer Jesus Christus, die met U en den heiligen Geest leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE TERTIEN.

v. God! geef acht op mijne hulp.
 R. Heer! haast U om mij te helpen.
 Eere zij den Vader, enz.

L O F Z A N G.

Water vloeide uit de steenen,
 Hard versteende harten weenen;

Ach, zijn tong, die honig vloeit,
Is met 's hemels dauw besproeid.
Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in magt, enz. *bladz.* 438.

Antiph. Die naar U dorstig was, o, God,
die plagt te waken

Tot in den dageraad, in uwen dienst en
zaken;

En Gij die dorstig hingt, och, wil voor ons
ook zijn,

Als aan hem, een klaar licht en levende
fontein.

v. Door uwe verdiensten, allermijnzaam-
ste Antonius!

R. Doe onze harten smelten in de liefde
van Christus.

GEBED.

ô Allerzoetste Jesus! wil over-
vloediglijk den rijkdom uwer liefde
op onze bedorven gemoederen uit-
storten, en zuiver dezelve door de
voorspraak van den heiligen Anto-
nius van alle vlekken der zonden;
Gij, die leeft en heerscht, God, door
alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE SEXTEN.

v. God! geef acht op mijne hulp.
 R. Heer! haast U om mij te helpen.
 Eere zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Hij had altijd in zijn leven,
 't Heilig kruis in 't hart geschreven,
 Droeg dit pand steeds in zijn ziel,
 Dat hem nimmer moeilijk viel.
 Gun ons, Jesus, vol genaden,
 Groot in magt, enz. *blad.* 438.

Antiph. dat alle schepselen den Heer ge-
 benedijden

Van hemel, aard' en zee; de Heer, die
 ons verblijde,
 Komt met een zekere hoop van 't allerhoog-
 ste goed,
 Door zoo veel teekenen, die hij, Antonius,
 doet

v. Dat zich alle volken verblijden en ver-
 heugen.

R. Die door den heiligen Antonius ge-
 bragt zijn in den schoot der heilige Kerk.

GEBED.

ô God, voor wiens aangezicht de

hemelen zelfs niet zuiver zijn : wil onstoch genadiglijk aanschouwen, wier vlekken Gij door het dierbaar bloed van uwen eenigen Zoon verwaardigd hebt wegtenemen; en verleen ons, door de voorspraak van den heiligen Antonius, dat wij zoo mogen wandelen door de tijdelijke goederen, dat onze geest altijd naar U en de eeuwige goederen moge wenschen en verlangen : door den zelfden, onzen Heer Jesus Christus, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

TE NONEN.

v. God ! geef acht op mijne hulp.
 R. Heer ! haast U om mij te helpen.
 Eere zij den Vader, enz.

LOFZANG

Zijne ziele wordt ontbonden,
 En in eene bron verslonden,
 Daar hij nu in vreugde rust,
 Eeuwig zijnen dorst thans bluscht.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
 Goot in magt, enz. *blad.* 438.

Antiph. Gelukkig Padua! verblijd u boven
 maten,

Dat zulk een groote schat is in uw schoot
 gelaten,

En door God zelf u is veropenbaard,
 In welk een schoon altaar hij dient te zijn
 bewaard.

GEBED.

ô God! verleen ons, dat de voor-
 bidding van den heiligen Antonius,
 uwen belijder, uwe Kerk verblijde,
 opdat zij met geestelijken onder-
 stand altijd beschermd worde, en
 verdiene te genieten de eeuwige
 vreugde: door onzen Heer Jesus
 Christus, die met U en den hei-
 ligen Geest leeft en heerscht, in
 de eeuwen der eeuwen. Amen.

TE VESPEREN.

v. God! geef acht op mijne hulp.
 R. Heer! haast U om mij te helpen.
 Eere zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Toen hij zalig was gestorven,
Is zijn heilig vleesch bedorven;
Maar zijn tong, Gods lof gewend,
Bleef geheel en ongeschend.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in magt, enz. *bladz.* 438.

Antiph. O zegenrijke tong, die uwen Heer
mocht prijzen,

Die tot Gods eer en roem den mensch
mocht onderwijzen,

Nu zien wij duidelijk, door zulk een
wonderdaad,

Op welk een hoogen trap gij van ver-
diensten staat.

v. De heilige Antonius zij gezegend,

r. Dien de Allerhoogste in den hemel met
roem gekroond heeft.

GEBED.

Verhoor ons, o God, onze Zalig-
maker! dat wij door de voorspraak
vanden H. Antonius, uwen belijder,
den heiligen Geest, dien Gij hebt be-
loofd aan allen die daarom vragen,
heden door zijne verdiensten waar-

dig mogen worden te ontvangen :
die leeft en heerscht, door alle
eeuwen der eeuwen.

TE COMPLETEN.

v. Bekeer ons God, onze Zalig-
maker.

v. En keer uwe gramschap van
ons.

v. God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

Eere zij den Vader, enz.

LOFZANG.

Wil aan uwe dienaars geven,
Aan de dooden en die leven,
Door uw voorspraak, vol van kracht,
't Goed daar iedereen naar tracht.

Gun ons, Jesus, vol genaden,
Groot in magt, enz. *bladz.* 438.

Antiph. Nu is hij een gezelschap der glorie
ook geworden,

Van 't glorieus getal der vaders van zijn
orden,

Wier leven hij hier had gevoerd al met
er daad;

Zie wat een kroon der deugd haar minnaar achterlaat.

GEBED.

O goedertierenste Jesus, die uwen belijder, den heiligen Antonius, met vele kracht en wonderen begaafd hebt: verleen ons genadiglijk, dat hetgeen wij met vertrouwen door zijne verdiensten verzoeken, door zijne voorspraak zekerlijk mogen bekomen; Gij die daar leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

SLUITBEVELING.

Neem, Antonius, deez' getijden,
'k Doe ze te uwer eer en dank;
Ik zweer u trouw mijn leven lang.
Wil mijn ziele toch bevrijden,
En beschermen in den nood,
In den laatsten strijd der dood,
Als zij zal van 't ligchaam scheiden,
Dat zij, na den laatsten dag,
U, haar leidsman, vinden mag.

O wil haar alsdan geleiden,
Door uw hulp en onderstand,
Tot het hemelsch Vaderland.

L I T A N I E

van den H. Antonius van Padua.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U
onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.
God, heilige Geest, vertrooster,
ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.
Heilige Maria, moeder en be-
schermster van den heiligen An-
tonius, bid voor ons.
Heilige Franciscus, vader en on-

derwijzer van den heiligen Antonius, bid voor ons.

Heilige Antonius van Padua,
Zalige vrucht van Spanje,
Nieuw licht van Italië,
Beschermerenroem van Padua,
Apostel van Frankrijk,
Navolger van den heiligen vader Franciscus,

Lelie der zuiverheid,
Kostbare parel der armoede,
Klaarschijnend licht der gehoorzaamheid,

Spiegel der boetvaardigheid,
Roos der geduldigheid,
Vlam der liefde,

Veld der heiligheid,
Pilaar der heilige Kerk,
Verkondiger der genade,

Uitroeijer der zonden,
Vertreder der wereld,
Leeraar der waarheid,

Verheffer der eere Gods,
Blinkende ster aan het uitspansel

Bid voor ons.

van de serafijnsche orde, bid
voor ons.

Arke des verbonds,
Trompet des Allerhoogsten,
Voorvechter van het geloof des
hoogwaardigsten heiligen Sa-
kraments,
Brandende naar het marteldom,
Geesel der ketters,
Schrik der ongelooovigen,
Roede der dwingelanden,
IJverigeliefhebber van Godshuis,
IJver der zielen,
Wonderbare bewerker van
wonderen,
Beschermer bij verlies van zaken,
Toevlugt der armen,
Gezondheid der zieken,
Vertrooster der bedrukten,
Hof van alle deugden,
Kenner der harten,
Voorzegger der toekomende
dingen,
Verwekker der dooden,

Bid
voor ons.

Schroomder duivelen, bid voor ons.
Navolger der Patriarchen,
Voorbeeld der Apostelen,
Uitstekende onder de leeraars,
Roem der heiligen,
Onze allerzoetste vader en beschermmer,

Bid voor ons.

Wees verzoend, spaar ons, Heer!
Wees verzoend, hoor ons, Heer!
Van alle kwaad, verlos ons, Heer!
Van alle zonden,
Van de magt des duivels,
Van pest, honger en oorlog,
Van den eeuwigen dood,
Door de verdiensten van den heiligen Antonius,
Door zijne brandende liefde,
Door zijnen ijver ter bekeering der zondaren,
Door zijne vurige begeerte naar het marteldom,
Door de gedurige volharding in zijne beloften van gehoorzaamheid, armoede en zui-

Verlos ons, Heer.

verheid, verlos ons, Heer!

Door zijne onvermoeidheid in den arbeid, verlos ons, Heer!

Door de wonderbare verscheidenheid zijner wonderen, verlos ons, Heer!

In den dag des oordeels, verlos ons, Heer!

Dat Gij ons wilt brengen tot een waarachtig berouw en leedwezen onzer zonden,

Dat Gij het vuur der goddelijke liefde in ons wilt ontsteken,

Dat Gij ons deelachtig wilt maken aan de voorspraak en verdiensten van den heiligen Antonius,

Dat Gij ons vaderland in den dienst van den heiligen Antonius wilt doen volharden,

Dat Gij allen die hunne toevlugt tot den heiligen Antonius nemen, gezondheid naar ziel en ligchaam wilt verleenen,

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij, door de verdiensten van den heiligen Antonius, in alle soorten van deugden mogen voortgaan, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij alle dienaars en liefhebbers van den heiligen Antonius wilt voorkomen in alle zegeningen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij U gewaardigt ons te verhooren, wij bidden U, verhoor ons.

Jesus Christus, Zoon van den levenden God, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz.

v. En leid ons niet in bekoring.

- R. Maar verlos ons van den kwade.
 v. Bid voor ons, heilige Antonius!
 R. Opdat wij waardig worden der
 beloften van Christus.

G E B E D E N.

O Heer Jesus Christus, die op den goeden vrijdag, omtrent het zesde uur, op het altaaruwsallerheiligsten kruises hebt willen verheven worden, en omtrent het negende uur uwen geest hebt gegeven in de handen van uwen hemelschen Vader: wij bidden U, door uwe verdiensten, en door de voorspraak van den heiligen Antonius, wiens ziel ook op eenen vrijdag afscheid heeft genomen van deze wereld, en wiens ligchaam ten derden dage begraven is geworden, dat wij de vruchten uwer verlossing, onze zaligmaking, door de voorspraak van den zelfden beschermer, in ons gedurig mogen gewaar worden: die met den Vader

456 VROME GEBEDEN TOT DEN
en den heiligen Geest leeft en
heerscht, in alle eeuwen. Amen.

Ozachtmoedige en goedertierenste
Jesus, die uwen belijder, den heiligen
Antonius, door menigvuldige
wonderen de wereld door vermaard
maakt: verleen ons genadiglijk,
dat wij, hetgeen wij met vertrou-
wen door zijne verdiensten ver-
zoeken, door zijne voorspraak mo-
gen bekomen; die leeft en heerscht,
met God den Vader, in de eenheid
des heiligen Geestes, in alle eeu-
wen der eeuwen. Amen.



NEGEN VROME GEBEDEN

TER EERE

VAN DEN HEILIGEN ANTONIUS VAN PADUA.

—

I.

Oroemrijke heilige vader Antoni-
us, die een licht der heilige Schrif-
tuur, een bijstand der mistroostigen

zijt: wij bidden u, verhoor onze ootmoedige gebeden, en verkrijg voor ons van God zijnegoddelijke genade en hulp; dit bidden wij, door uwe onnoozele kindschheid. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

II.

O heilige Antonius, roem der leeraren, ijverige verkondiger der deugden en standvastige berisper der zonden: wil ons door uw goedertieren en minzaam hart bijstand van God verwerven in al onzen nood: dit bidden wij u, door de jaren die gij zoo loffelijk in de orde van den H. Augustinus doorgebracht hebt. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

III.

O heilige Antonius, zuiver zout der aarde, licht op den kandelaar der heilige Kerk, stad op den berg der

bespiegeling: wij bidden u, aanhoor onze gebeden, en verkrijg ons van God heilige begeerten, met eene volharding in dezelve; dit bidden wij, door uw heilig leven in de orde van den heiligen Franciscus. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

IV.

O heilige Antonius, getrouwe dienaar der allerheiligste maagd Maria! wil toch bij haar onze voorspreker wezen, verkrijgende vergiffenis onzer zonden en bijstand in al onzen nood: dit bidden wij u, door de onuitsprekelijke genoegens, die uwe ziel gevoelde, toen het kind Jesus tusschen uwe armen rustte. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

V.

O heilige Antonius, vader der weezen en verlatene menschen, vruchtbare regen des hemels! maak

onze harten vruchtbaar in deugden, vurig in het geloof; wil ons ontvangen om u te dienen, ons beschermende in alle gevaren naar ziel en ligchaam; verkrijg onseene volkomene liefde tot God en onzen evenmensch: dit bidden wij u, door de menigvuldige wonderen, die gij op aarde gedaan hebt. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

VI.

O heilige Antonius, sterke zuil der boetvaardigheid, schild tegen alle bekoringen, zekere weg der onwetenden! maak mij deelachtig aan uwe heiligedeugden, opdat voor ons het dierbaar bloed van Christus niet verloren ga, maar dat wij in zijne heilige wonden eene geruste haven der heiligheid mogen vinden: dit bidden wij, door uwen heiligen dood. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

VII.

O heilige Antonius, licht van Italië, roem van Padua, troost der ongelooovigen! wil ons verkrijgen een levendig geloof, eene vaste hoop en den gewenschten prijs der glorie: dit bidden wij u, door den roemvollen ingang uwer ziel in de hemelsche blijdschap. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

VIII.

O heilige Antonius, levend voorbeeld der evangelische leeraars, troost der zieken, blijdschap der bedroefden! wil al onze zuchten en gebeden tot u niet vergeten, gelijk gij uwelieve ouders niet vergeten hebt, die zonder schuld waren ter dood veroordeeld; maar bid God, dat hij ons vertrooste en barmhartig zij: dit bidden wij u, door de onbegrijpelijke vreugde en liefde die nu is tusschen u en uwen heiligen

vader Franciscus in den hemel.
Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

IX.

O heilige Antonius, zeer stipte bewaarder der zuiverheid, getrouwe minnaar des heiligen kruises! bescherm ons in onzen dood tegen alle bekoringen, opdat wij God belijden met den mond, en met het hart mogen gevoelen Gods barmhartigheid: dit bidden wij u, door de allergrootste blijdschap, die gij in de eeuwigheid zult bezitten, in het aanschouwen en genieten van het goddelijk wezen. Amen.

Onze Vader, Wees gegroet, enz.

Het dingsdagsche Lof

van den H. Antonius van Padua.

Laat ons nu, vereend in deugden,
Zingen Christus dank en lof,
Die Antonius met vreugde
Heeft gekroond in 's hemels hof.

462 VROME GEBEDEN TOT DEN

Die Franciscus, zijnen vader,
Heeft getracht gelijk te zijn,
Uit hem als eenen bronnen-ader,
Vloeiende des levens wijn.

Overvloeiende de perken,
Door den dorst des doods verstikt,
Die hij door Gods woord kwam sterken,
En met hemel-dauw verkwikt.

Hij, die naar zijn vader aardde,
Die door wonderen, wijd beroemd,
Aan het kruis hem openbaarde,
Als hij maar den titel noemt.

Die zich zelf heeft overwonnen,
Onder Gods bevrijdenis,
Is in 't hemelrijk gekomen,
Waar niet meer te strijden is.

Dat hij ons, die hier nog strijden,
Diene tot kloekmoedigheid,
Opdat wij geen kwaad meer lijden,
Overwinnen in den strijd.

Dit wil ons de Vader geven;
Dit verleene ons ook de Zoon;
Opdat wij genadig leven,
Door den Geest, in 's hemels troon. Amen.

ANTIPHONE.

Wilt gij nu wonderen zien? het weenen,
kermen, zuchten,
De duivel, dood en pest, de ketterij moet
vlugten;

Wat ziekten dat het zijn, melaatschheid, die vergaat;

Geen mensch, hoe krank hij is, die niet gezond opstaat.

* De zee die wijkt van hem, de banden der gevangnen

Die springen door hem los, en jong en oud ontvangen

Door hem in allen nood, troost, hulp en onderstand,

En wat verloren is, komt wederom ter hand.

v. Degenen, die hem slechts zenden hunne gebeden,

Die hebben geen gevaar, noch ramp, noch zwarigheden,

Die moeten op de proef belijden al te gaar,

Dat die van Padua vrij zeggen openbaar.

De zee die wijkt, enz. *als boven.*

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest.

v. Bid voor ons, heilige Antonius!

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

O God! verleen ons, dat wij door de voorbidding van den heiligen

Antonius, uwen belijder, in uwe heilige Kerk altijd verblijd worden, opdat wij met geestelijken onderstand altijd beschermd worden, en de eeuwige vreugde verdienen te genieten : door onzen Heer Jesus Christus, die leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Ander Gebed.

O goedertierene en barmhartige God, die den heiligen Antonius zoo uitmuntende genade hebt verleend, dat hij door uitstekende deugden en heiligheid, bij U zulk een vermogen heeft verkregen, dat door zijne voorspraak de verblinde en verharde gemoederend menschen worden verlicht en vermurwd, in dier voege, dat de slapenden in de schaduw des doods hierdoor van hunnen slaap ontwaken, en tot den weg des levens geraken : wij bidden U, door zijne verdiensten, dat

gij onze harten met uwe genade al-
 dus gelieft te verlichten, dat wij den
 duivel, de wereld en het vleesch
 overwinnende, met genoegten onze
 zaligheid mogen bewerken. Amen.

Antonius! wil ons helpen,
 Die vertrouwen op uw gunst,
 Wil ons kwaad ter nederstelpen,
 Help ons toch tot zedekunst.

Doe de droefheid van ons vluchten,
 Help ons toch in allen nood,
 Ban het kermen, ban het zuchten,
 Keer van ons den kwaden dood.

Maak dat wij zijn uitverkoren,
 Door het plegen van de deugd;
 Hebben wij ook iets verloren,
 Breng het weêr tot onze vreugd;

Opdat wij, van ramp ontslagen,
 Die de wereld ons bereidt,
 God hier minnen en behagen,
 Tot ons aller zaligheid. Amen.

v. Antonius! maak dat God ons krank
 gebed verhoort.

R. En het kwaad van ons verdrijft, dat
 onze rust verstoort

G E B E D.

Heer Jesus Christus, wiens ge-

noegen het is bij de kinderen der menschen te zijn, om welke oorzaak Gij U zelve aan den H. Antonius, om zijne kindsche zuiverheid en minzaamheid, ook onder de gedaante van een kind hebt geopenbaard, hem alle gunsten en genegenheid bewijzende; zoo dat Gij hem, nu zegevierend met U heerschende in den hemel, niets weigert, hetgeen hij voor zijne dienaars verzoekt op de aarde: wij bidden U, door zijne uitmuntende zuiverheid en andere deugden, om welke hij deze uitstekende gunst van U heeft verkregen, dat Gij ons gemoed van alle gebreken gelieft te zuiveren, en er eenen opregten ijver tot de deugd wilt indrukken; opdat wij mogen waardig worden te bekomen, wat wij door de verdiensten van uwen heiligen belijder verzoeken. Amen.



LITANIE

van de heilige Theresia.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Hemelsche Vader, waarachtige
God, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.
God, heilige Geest, vertrooster,
ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.
Heilige Maria, bid voor ons.
Heilige Josef,
Heilige Moeder Theresia,
Serafijnsche maagd,
Die van uwe jeugd af vervuld zijt
geweest met goddelijke gaven,
Die nauwelijks acht jaren oud

Bid voor ons.

zijnde, begeerig waart naar het
martelaarschap, bid voor ons.
Die met uwen broedergereisd zijt
naar de Mooren, om uw bloed
voor Christus te vergieten,
Die ontmoet, en van uwen oom
wedergebragt zijnde, ontroost-
baar waart, omdat u die
palmtak ontnomen was,
Die beroofd zijnde van de eer des
marteldoms, begeerig waart
naar het kluizenaars leven,
Die tusschen het kinderspel
plagt kloosters op te rigten,
Die in de eenzaamheid en in
gebeden volmaakt waart,
Die nog een kind, van God be-
straald, plagt uit te roepen :
o eeuwigheid! o eeuwigheid!
Die twaalfjaren oud, uwe moe-
der verloren hebbende, u ge-
worpen hebt voor het beeld van
Maria, en u zelve aan haar tot
dochter hebt opgedragen,

Bid voor ons.

Die twintig jaren geworden zijnde,
u begeven hebt in de orde des
bergs Carmelus, bid voor ons.

Die non zijnde, drie jaren lang
van de allerpijnlijkste ziekten
overvallen, en van het gebruik
uwer ledematen beroofd zijt
geworden,

Die door den H. Josef verdiend
hebt genezen te worden,

Die met de menschen te gemeen-
zaam geweest zijnde, door
Christus strengelijk zijt be-
rispt geworden,

Die van hem zijt genoodigd ge-
worden tot het gezelschap der
engelen,

Die verdiend hebt van hem te
hooren in het gebed : voor-
taan zult gij met de engelen
omgaan,

Die daarop wonderlijk met alle
deugden versierd zijt gewor-
den,

Bid voor ons.

Maagd vol van geloof en hoop, bid voor ons.

Brandende door eenen onuitbluschbaren brand der goddelijke liefde,

Die waardig zijt geweest van eenen Serafijn, met een gouden en vurigenschicht der liefde doorschoten te worden,

Die vlamme van liefde, beloofd hebt altijd te zullen doen, wat gij zoudt weten God het aangenaamste te zijn,

Die ontstoken door eenen onverzadelijken zielenijver, gewoon waart onophoudelijk de duisternis der ongeloovigen en ketters te beweenen,

Die om eenigzins het groot verlies der zielen te vergelden, de op-richtster geworden zijt van twee-en-dertig kloosters van de herstelde orde van Carmelus,

Die bereid waart tot het einde

Bid voor ons.

der wereld, voor de zaligheid
van eene ziel alleen, de pijn des
vagevuurs te ondergaan, bid
voor ons.

Bruid van Christus,
Verheven door het behouden der
onschuld uws doopsels,
Die waardig geweest zijt van
Christus te hooren: voortaan
zult gij als eene ware bruid
mijne eer bejiveren,
Die belast zijt geworden door
den bloedigen Bruidegom,
medelijden te hebben met al
zijne wonden, die hem de zon-
daars gedurig vernieuwen,
Allerminstedoorrootmoedigheid,
Die altijd begeerig waart om
veracht te worden,
Die God dikwijls gebeden hebt,
dat hij zijne gunsten voor u
zoude matigen, en zoo spoe-
dig niet al uwe zonden ver-
geten,

Bid voor ons.

Uitmuntende door armoede , bid
voor ons.

Blijhartig in behoefteigheid,
Die van doodziekte op reis over-
vallen, van alles verlaten,
uwe gezellin, die daarom
weende, getroost hebt,

Blind in gehoorzaamheid,
Die om te gehoorzamen, zon-
der uitstel een boek met ge-
zangen, die gij gemaakt hadt,
in het vuur geworpen en
verbrand hebt,

Begaafd met bovenmatige lijd-
zaamheid,

Die gewoon waart uit te roepen:
lijden en sterven !

Onoverwinnelijk in vervolgin-
gen,

Onberoerd tusschen al de aan-
vechtingen en schrikkelijke
vertooningen des duivels,

Die van den duivel van de trap-
pen gesmeten, blijmoedig de

Bid voor ons.

breuken van uwen arm hebt verdragen, bid voor ons.

Wonderbaar in verstervingen,
Die door vasten, haren-kleeden
en ketenen uw ligchaam
hebt verscheurd,

Die u in doornen gewenteld
hebt, ter liefde van Christus,

Uitmuntende in het gebed,

Die door eene wonderbare dorheid des geestes, achttien jaren lang bitterlijk bedroefd zijnde, daarna met al de wel lusten des hemels zijt overgoten geworden,

Die dikwijls vereerd zijt geworden door het aanschouwen der menschheid van Christus,

Die in het gebed van den Heer verdiend hebt te hooren : ik heb op de aarde Magdalena tot eene vriendin gehad, en u in den hemel,

Die bij een bezoek van Chris-

Bid voor ons.

tus, begaafd zijt geworden met een kruis, schitterende van fijne gesteenen, bid voor ons.

Die van de allerheiligste Maagd en den heiligen Josef met een witblinkend kleed versierd zijt geworden,

Die van Christus meteene blinkende kroon zijt vereerd geworden,

Die van de allerheiligste Maagd zijt versierd geworden met een ketting van diamanten,

Die verdiend hebt van Christus te hooren : ware het dat ik de hemel niet geschapen hadde, om u alleen zoude ik dien scheppen,

Die gedurig, tot den dood toe, verkeerd hebt met de Heiligen en Engelen,

Die in uwen dood vereerd zijt geweest met het bijzijn der heilige Martelaren,

Bid voor ons.

Die na eene opgetogenheid des geestes, van veertien uren, door eenen onverdragelijken brand der goddelijke liefde gestorven zijt, bid voor ons.

Die in de gedaante van eene duif gezien zijt, vlugtende tot uwen Bruidegom,

Die in alles een wonderbaar schouwspel zijt geweest voor de wereld, de engelen en de menschen.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

v. Bid voor ons, heilige Theresia,

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

Bid voor ons.

GEBED.

ô God, die de serafijnsche maagd Theresia, door het wonderlijke vuur uwer liefde doorwond, met de hemelsche gaven hebt versierd: verleen ons dat wij, door de hulp van hare voorspraak en hare navolging, van de goddelijke liefde hier op de aarde verwond zijnde, met haar door de volheid uwer hemelsche gaven en gunsten versierd mogen worden in den hemel: door Jesus Christus, onzen Heer, die met den Vader en den heiligen Geest leeft, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.





ZOETE BEMERKINGEN

op de zeven woorden

VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS,

hangende aan het Kruis.

Met zeven gebeden op dezelfde woorden.

HET EERSTE WOORD.

ô Jesus! die aan ons, door uwen dood en leven,
't Geen ons de zonde ontnam, ten volle weêr
komt geven:

Genageld aan het kruis, zijt Gij een' offerand',
Die om der menschen zonden in 't vuur der liefde
brandt.

Wat hebt Gij smart en pijn en ongelijk verdragen,
Voor die, door eigen schuld, geheel verloren lagen;
En 't leven eener ziel kost U den bitteren dood.
De welvaart van een' slaaf, die brengt U in den nood,
Terwijl de beulen slaan, terwijl uw aders leken,
Als u de ziel begeeft, terwijl uw oogen breken,
Roept Gij den Vader aan, en midden in de pijn,
Zegt Gij nog voor hen, die de oorzaak daarvan zijn:

*Vader! vergeef het hun, want zij weten niet wat
zij doen.* Lucas XXIII, v. 34.

GEBED.

O allerzoetste lijdzaamheid,
 O wondere zachtmoedigheid,
 O goedheid zonder einde of maat,
 Die onze schuld te boven gaat:
 In al uw lijden en verdriet,
 Gij klaagt, Gij dreigt, Gij jammert niet.
 O, zie mijn' droeve tranen aan,
 En hoor de bange zuchten gaan,
 Die komen uit mijn rouwig hart,
 Op 't zien uws bitteren doods vol smart.
 Verschoon toch, Jesus, mijn' misdaad,
 Vergeef mij, Jesus, al mijn kwaad.

HET TWEEDE WOORD.

ô Jesus! 't heilig bloed, dat uit veel duizend
 wonden,
 Aan 't kruishout Gij vergoot, tot boete onzerzonden:
 Hoe waart Gij vangemoed, toen, midden in den dood,
 Een booswicht uwe smart nog maakte eens zoo
 groot!
 Hij hing met U aan 't kruis, en durfde U tegen-
 spreken;
 Maar die van de andere kant, die zag uw' oogen
 breken,
 Erkende U voor zijn' God, en riep ootmoediglijk:
 O Heer! denk toch aan mij, als Gij komt in uw rijk.
 Uw vaderlijk gemoed heeft hem zijn kwaad ver-
 geven,

ONZEN HEER JESUS CHRISTUS. 479

En met een troostvol woord beloofd het eeuwig leven.

O woord, o minzaam woord! o, zondaar, hoor het aan:

Laat het, tot uwen troost, u diep ter harte gaan!

Voorwaar, ik zeg u, heden zult gij met mij wezen in het Paradijs. XXVI, Lucas. v. 45.

GEBED.

O liefde vol barmhartigheid,
Genade vol goedgunstigheid!
Gij die geen zondaar ooit verstoot,
Al zijn zijn' zonden nog zoo groot:
Hoor mijn belijdenis toch aan,
En laat mijn tranen tot U gaan.
Gij kent den grond van 's menschen hart,
Gij ziet daar zijn verborgen smart,
Gij ziet dat ik op U vertrouw,
Vol hoop en tevens vol berouw;
Sta mij dan bij in stervens nood,
En schenk mij 't leven na den dood.

HET DERDE WOORD.

ô Jesus! uit een Maagd, tot ons geluk geboren,
Die Gij uit duizenden van eeuwig hadt verkoren:
Gij zaagt haar onder 't kruis vol droefheid en verdriet,

Omdat haar zulk een Zoon, door zulk een dood verliet.

Joannes stond daar bij, ook uwen welbeminden;

480 DE ZEVEN WOORDEN VAN

Gij wildet hen te zaam met nieuwe liefde binden:
Zij had een moederhart, en hij eens zoons gemoed ;
Zie wat een wonderwerk , wat woord van Jesus zoet.
Zij zag haar liefste Kind voor hare oogen sterven,
Om het menschelijk geslacht het leven te verwerven ;
En daar zij even kloek gelijk een rots bleef staan ,
Zoo spreekt Gij haar voor 't laatst met deze woorden aan :

*Vrouw ! zie hier uwen zoon ; en daarna tot den
Leerling : zie hier uwe moeder.* Joan. XIX. v. 26.

GEBED.

O droevige verandering,
O treurige verwisseling,
Helaas Maria, welk een lot!
Gij krijgt een mensch voor eenen God.
O Jesus ! ik bid U, door uw pijn,
Laat haar ook mijne moeder zijn ;
'k Beveel me in uw Voorzienigheid,
Met de allermeeeste ootmoedigheid :
Als ik op haar vertrouwen zal,
Moet ik niet vreezen voor den val ;
'k Wil toonen, dat, met hart en zin,
Ik haar als mijne moeder min.

HET VIERDE WOORD

ô Jesus, eeuwig Woord, geboren uit den Vader,
Door wien de schepsels zijn , en leven al te gader,
Voor wien dat alles zwicht, en voor wiens oppermagt,

Zelfs aarde en hemel beven, en de ondermaansche
kracht.

Gij, die nog slechts een kind, een nieuwe ster
deedt schijnen,

Gij, die ziekte, pijn en onheil deedt verdwijnen,

Gij, die de dooden zelfs deedt opstaan uit het graf,

Legt hier, om mijnentwil, al uwe sterkte af.

Om mij gehoorzaamheid tot 't laatste toe te leeren

Zie ik uw heerschappij in droeve klagten keeren;

Gij laat van 't hout des kruis uw bange zuchten
gaan,

En in mistroostigheid roept Gij den Vader aan:

*Mijn God! Mijn God! waarom hebt Gij mij
verlaten?* Marcus XXV, v. 34.

G E B E D.

O droeve en wonderlijke klagt!

Waar is, o Jesus, uwe magt?

Ik weet dat 't mijne zonden zijn,

Die U doen klagen in de pijn,

En dat Gij, die hier voor mij lijdt,

Zeer heilig en onschuldig zijt.

Ik, die de boosheid heb gedaan,

Ach, laat niet eens een traantje gaan!

Vloeit oogen, weent, weent meer en meer,

En zijt mistroostig met den Heer.

O Jesus! door dit uw verdriet,

Verlaat mij in den doodstrijd niet.

HET VIJFDE WOORD.

ô Jesus! zoete naam! o voedsel van mijn wenschen!

482 DE ZEVEN WOORDEN VAN

ô Liefde, troost en vreugd van engelen en menschen,

Naar wien mijn ziele jaagt, als 't hert naar 't water doet :

ô Schoonheid zonder end! o allerhoogste goed!

Als Gij genageld hingt aan voeten en aan handen,

ô Levende fontein! begon uw dorst te branden :

Gij dorsttet naar mijn' ziel, Gij wenschtet naar mijn hart ;

De dorst naar mijn geluk was oorzaak uwer smart ;

Alsof 't vergoten bloed, en al die open wonden,

Van uwe zielemin, den dorst niet laven konden.

Toen riep Gij op het laatst, in dezen bittren nood,

Met een gebroken stem, bij 't naken van den dood :

Ik heb dorst. Joannes XIX, v. 28.

GEBED.

O zoete dorst, o lieve pijn,

Die wenscht met Jesus één te zijn!

O Jesus! stook dien zoeten brand

In mijne ziel van allen kant;

Dat ik voortaan niets meerder achte,

Of nergens naar zoo vurig trachte,

Dan U, o mijnen God en Heer,

Te willen minnen meer en meer.

Door U alleen wordt mijne lust

En dorst van mijne ziel gebluscht;

Want die U, Jesus, waarlijk mint,

In U alleen genoegen vindt.

HET ZESDE WOORD.

ô Jesus, die de schuld van mijn ontelbre zonden,

Waardoor ik in de magt van Satan lag gebonden,
Betaald hebt met den prijs van uw onnoozel bloed:
Wees duizendmaal gedankt, wees duizendmaal
gegroet.

Het einde was nu daar van drie-en-dertig jaren,
Die altijd vol verdriet, vol pijn en smarten waren;
Het offer was gebragt, de vijand was geveld,
't Bedorven Adams zaad was nu bijna hersteld;
Gij zaagt de bleeke dood met hare schichten naken,
Gij wilt haar bitterheid tot mijn' verlossing smaken;
Gij zegt het, o mijn God, 't is alles nu gedaan:
Laat vrij dit krachtig woord tot 's hemels vier-
schaar gaan:

Het is volbragt. Joannes XIX. v. 30.

GEBED.

O Jesus! Gij zijt al ons goed,
Gij zijt de troost van ons gemoed,
Gij zijt ons leven, onze deugd,
Gij zijt de bron van onze vreugd,
Gij zijt de heiligheid alleen.
Gij Jesus! maak ons dit gemeen:
Maak dat wij ook zijn kloek en sterk,
Om te voltrekken 't groote werk,
Dat U heeft smart en bloed gekost,
Eer Gij den zondaar hadt verlost.

484 DE ZEVEN WOORDEN VAN

Help ons dan met uw sterke hand,
En breng ons in het vaderland.

HET ZEVENDE WOORD.

ô Jesus, die, om ons de regte baan te toonen
Tot 't leven zonder dood en onvergankelijk
kroonen,
Na zoo veel druk en pijn, van kracht en bloed
beroofd,
Op 't einde nog tot ons gebogen hebt uw hoofd:
Gij, die én dood, én hel, én zonde hadt vertreden,
Hebt evenwel om hulp en bijstand hier gebeden,
En riept met luider stem nog uwen Vader aan,
Eer uw benaauwde ziel zou uit het ligchaam gaan;
Niet dat daar rede was van vreezen of van beven,
Voor hem, die door zijn dood den mensch moest
doen herleven,
Maar opdat hij U volg', die zich ten dood bereidt,
Hebt Gij, tot onze les, dit laatste woord gezegd:
Vader! in uwe handen beveel ik mijnen geest.
Lucas. XXIII, v. 46.

GEBED

O dood, die Jesus hebt geveld,
En lucht en aarde in rouw gesteld;
O dood, o wonderlijke dood,
Die ons moet helpen in den nood!
O Jesus! help mij uit de pijn,
Als ik in stervensnood zal zijn.
Maak dat uw dood in mijn verstand

Voor altijd zij zoo diep geplant,
Dat ik voortaan met hart en zin,
De wereld niet, maar U bemin,
Om zoo, door uw barmhartigheid,
Te leven in alle eeuwigheid. Amen.

A A N S P R A A K

van den gekruisten Jesus tot den mensch.

Mijn leven was voor u, mijn lijden en mijn
sterven;
Leef, lijd en sterf voor mij, zoo zult gij het
leven erven.

SLUITREDE.

Laat blij, laat vrij de schepsels gaan,
En zie des Scheppers liefde eens aan :
Die God vol liefde voor d' mensch,
Hangt, lijdt en sterft, naar liefdes wensch
Ach, in zulk een' gesteltenis,
Alleen de ware liefde is !
Ja, als ik alles wel bemerk,
Dan is hier niets dan liefdewerk;
De liefde doet hier offerand',
Een offerande in liefdebrand;
De liefde spreekt, de liefde hoort,
En buiten liefde niet één woord;
En spreekt de liefde zevenmaal,
't Is zevenmaal de liefdetaal;
De liefde vraagt barmhartigheid,

De liefde dorst naar zaligheid;
De liefde van die liefde leeft,
De moeder van die liefde geeft.
En schoon de Vader, naar den schijn,
Den Zoon verlaat in zijne pijn;
De liefde blijft, en zij verlaat
Den zondaar niet in zijn' misdaad;
De liefde noodt, en neemt met haar,
In 't Paradijs den moordenaar;
En nadat liefde heeft volbragt,
Al wat ooit liefde heeft verwacht;
De liefde geeft hier haren geest,
En dat is liefde allermeeft:
Want nooit de liefde meerder leeft,
Dan als zij sterft en 't leven geeft.

L I T A N I E

VAN DEN H. JOANNES NEPOMUCENUS.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U
onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, Vertrooster,
ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.

Heilige Joannes Nepomucenus,
Kind van genade, door beloften
en gebeden verkregen,

Bij uwe geboorte door een
wonderbaar licht vereerd,

In uwe jeugd door de allerheilig-
ste Maagd wonderbaargenezen,

Gestadige, godvruchtige die-
naar van het heilig sacrifice
der Mis,

Troost en blijdschap van uwe
deugdzame ouders,

Voorbeeld van zedigheid en
godsvrucht,

Groote minnaar van de heilige
Moeder Gods,

Maagdelijk naar zielen ligchaam,

Bid voor ons.

Zeer magtig en voorzigtig in het spreken, bid voor ons.

Spiegel der deugd en heilighed,

Onberispelijke priester in al uwe zeden,

Apostolische man,

IJveraar voor de zaligheid uwer naasten,

Leeraar der evangelische waarheden,

Toevlugt der boetvaardige zondaren,

Uitroeijer der ketterijen,

Versmader der wellusten, rijkdommen en eierzucht,

Zeer milde aalmoezenier,

Vader der armen,

Beschermmer der weduwen en weezen,

Troost der bedrukten,

Vijand van alle twist en tweedragt,

Middelaar in twistgedingen,

Bid voor ons.

Volmaakt voorbeeld der biecht-
vaders, bid voor ons.

Onverwinbare voorstander van
het geheim der biecht,

Kloeke beschermmer der kerke-
lijke wetten,

Wonder van geduldigheid,

Vrome held in pijnigingen,

Standvastige navolger van den
gekruisten Jesus,

Profeet, vervuld van den geest
Gods,

Eerste martelaar om de be-
waring van het zegel van

het Sakrament der biecht,

Klaarblinkende sterre van het
rijk van Boheme,

Kostelijke schat van de stad
Praag,

Groote vriend Gods, vermaard
door menigvuldige wonde-
ren,

Getrouwe dienaar Gods, vereerd
door de wonderbare onbederf-

Bid voor ons.

lijkheid uwer tong, bid voor ons.

Beschermmer voor die in gevaar zijn hunnen goeden naam te verliezen, bid voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

v. Bid voor ons, heilige Joannes Nepomucenus!

R. Opdat wij waardig worden der beloften van Christus.

G E B E D.

God, die om de onverwinbare stilzwijgendheid van den heiligen Joannes, in het Sakrament der biecht, uwe Kerk met eene nieuwe kroon des marteldoms vereerd hebt: geef ons, door zijne voorpraak en voorbeeld, de tong voor-

zigtig te bewaren, en liever alle straffen op deze wereld, dan eenig verlies der ziel te lijden; door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des heiligen Geestes, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed tot God den Vader.

Almagtige God, die den kuischen Josef van de valsche beschuldiging, de heilige Susanna van alle schandvlekken, den koning David van Saul's vervolging verlost hebt: verleen ons, door den heiligen Joannes Nepomucenus, die de eer des naasten tot den dood toe heeft voorgestaan, dat wij in dit leven van alle oneer, en in den dag des oordeels van de eeuwige schande bevrijd worden; door onzen Heer Jesus, enz.

Gebed tot God den Zoon.

Jesus, Zoon Gods, ontvangen van

den heiligen Geest, die door den heiligen Josef, uwen voedster-vader, de wonderlijke waardigheid van uwe Moederen Maagd bewaard hebt: maak dat wij, in gevaar van eenige lastering te lijden, den heiligen Joannes Nepomucenus tot beschermmer van onze eer mogen hebben: die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, enz.

Gebod tot God den heiligen Geest.

God, heilige Geest, die in de gedaante van vurige tongen nederdalende over de Apostelen, hun geleerd hebt altijd heiliglijk en naar waarheid te spreken: geef ons, dat wij, naar het voorbeeld van den H. Joannes Nepomucenus, onzen naaste met woorden mogen stichten, en alles verzwijgen hetgeen tot zijn nadeel kan strekken: die leeft en heerscht, met den Vader en den Zoon, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Aandachtig gebed tot den H. Joannes Nepomucenus, zeer krachtig in allen nood en tegenspoed.

Zalige Joannes Nepomucenus, man naar Gods hart, die het geheim der biecht, niettegenstaande de moeilijkheid des kerkers, ja zelfs des doods, onverbreekbaar hebt gehouden, en om uwe groote mededoogenheid tot den arme, den naam bekomen hebt van grooten aalmoezenier : ik neem tot u mijne toevlugt als de armste der armen, opdat Gij, in de hemelsche glorie zijnde, mij door uwe voorbidding bij God wilt te hulp komen, en hem mijne verborgene noodwendigheden te kennen geven ; opdat ik geen schipbreuk lijde in vermogen of naam, en niet de spijt mijner vijanden, de droefheid mijner vrienden, of de ergernis van anderen worde : welke genade ik

door uwe voorbidding hoop te bekomen, en God in u, en u in God wil loven. Amen.

Bid hier driemaal het Onze Vader, en Wees gegroet, enz.

Verheerlijkt zij God en de zalige Joannes Nepomucenus, loffelijk en roemwaardig daar boven in de eeuwigheid.

Zeer krachtig gebed, om door de voorpraak van den heiligen Joannes Nepomucenus, van God behoed te worden tegen alle oneer en openbare schande.

ô God, aan wien alleen alle eer en roem toekomt: ik bid U, door de roemrijke verdiensten van den heiligen martelaar Joannes Nepomucenus, mijnen zeer beminden beschermmer, dat Gij U verwaardiget, barmhartiglijk van mij, mijne vrienden, weldoeners en vijanden alle oneer en openbare schande af te

keeren, van welken kant die ons mogte overkomen : en vergun ons de tijdelijke eer zoo te gebruiken, dat wij, door een waarachtig leedwezen over al onze zonden, de eeuwige schande verdienen te ontgaan, en gesteld worden in de hemelsche glorie; door onzen Heer Jesus Christus, uwen lieven Zoon, die ons doordenschandelijken dood des kruises verlost heeft van de eeuwige schande, en nu met U leeft en heerscht, God in eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

Gebed tot den H. Joannes Nepomucenus.

Joannes, die zijt Godes Vriend,
 En Jesus hebt getrouw gediend;
 Die, om het zwijgen van de biecht,
 Hebt moeten sterven zonder pligt:
 Het loon, dat gij daardoor verwerft,
 Is dat gij het hemelrijk beërft.
 U roep ik aan, o heilige man!
 En als ik niet meer leven kan,
 Verkrijg mij dan, door uw gebed,
 Dat mijne ziel zij onbesmet,

En dat zij moge zuiver zijn,
Als ik voor 't oordeel Gods verschijn.

O allерminzaamste Jesus, die uwen heiligen martelaar Joannes Nepomucenus, voor mij en alle benaauwde zielen, wegens de biecht, tot een voorspreker bij U verkooren hebt: ik bid U ootmoediglijk, door de groote genade die Gij hem verleend hebt, en door zijne heilige verdiensten en krachtige voorpraak, wil mij in alle schande, benaauwdheden en ontsteltenissen van mijn geweten, eene ware hulp en licht verleenē; opdat ik wegens mijne zonden niet meer verward en beschaamd mag wezen, maar integendeel dezelve mag kennen, onderscheiden en belijden, mijn leven mag beteren, en U, mijnen God, in alle rust des gewetens mag dienen, en tot de eeuwige zaligheid geraken; door onzen Heer Jesus Christus, die met U leeft en

GEBEDEN.

(In deze Gebeden kan men den naam des
Heiligen, wiens voorspraak men ver-
zoekt, tusschen voegen.)

ô Heer Jesus Christus, door
wiens leer en voorbeeld uw belij-
der N.N. ootmoedig en zachtmoedig
geworden zijnde, rust en vrede
voor zijne ziel in dit leven verworven
heeft: verleen ons de genade, dat
wij hier aldus zijne voetstappen
navolgen, en eindelijk tot de plaats
der eeuwige rust mogen geraken;
die leeft en heerscht, met den Vader
en den heiligen Geest, in de eeu-
wigheid der eeuwigheden. Amen.

Antiphone.

O gelukzalige maagd N.N., bruid
van Christus, die verdiend hebt het
hemelrijk te bekomen en met Chris-

tus te heerschen; heerlijke parel!
bid voor ons bij den Heer, bid voor
ons, o zalige N.N.

Gebed tot God den Vader.

Bewaar ons allen in uwe liefde, o
Heer, dit smeeken wij, uwe diena-
ren en dienaressen, door de voor-
spraak van de zalige maagd en
martelares N.N.; en verleen ons dat
wij verdienen mogen, door hare
voorspraak, mede deelachtig te
worden aan de hemelsche vreugde:
door Christus onzen Heer, die met
den Vader en den heiligen Geest
leeft en heerscht, in de eeuwigheid
der eeuwigheden. Amen.

Gebed tot God den Zoon.

ô Heer Jesus Christus, die door
de verdiensten van uw allerbitterst
lijden en dood, uwen martelaar N.N.
genoegzame genade verleend hebt
om zijn bloed voor uwen heiligen

naam te storten : verleen ons genadiglijk , dat wij door den overvloed uwer verdiensten , en door de voorspraak van uwen martelaar , uwen naam mogen belijden , en uwe versterving , o Jesus , in ons ligchaam mogen dragen : die leeft en heerscht , met den Vader en den heiligen Geest , in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

ô Jesus Christus, Zoon van den levenden God! door het voorbidden van den heiligen N.N. ontferm U mijner.

Godvruchtig gebed.

Eer den Vader, God almachtig,
 Eer den Zoon, en den Geest waarachtig,
 Die uit liefde ons steeds bevrijdt,
 Door den Zoon, die voor ons lijdt.
 Zegen allen, klein of groot,
 Geef ons spijs en het dagelijksch brood;
 Geef ons wat ons is van nooden,
 Om te volgen uw geboden.
 'k Dank U, God, die 't menschedom spijs,
 En ons liefde en min bewijst.

LITANIE
VAN DE GODDELIJKE VOORZIENIGHEID.

God roept den mensch, maar dwingt hem niet.
Hij heeft de keus hem vrijgegeven,
Van goed en kwaad, van dood en leven;
Hij roept, hij noodigt, hij gebiedt:
Die niet wil zien, of niet wil hooren,
Gaet door zijn eigen schuld verloren.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm
U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld,
God, heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één God,
Voorzienigheid Gods, waardig
voorwerp van de liefde der
engelen en menschen,
Voorzienigheid Gods, bestuurd

Ontferm U onzer.

LIT. VAN DE GODD. VOORZIENIGH. 501
door het hart van Jesus Christus,
ontferm U onzer.

Die alles bestuurt naar ge-
getal, gewigt en maat,
Hoop der zaligheid,
Troost van de reizende zie-
len,

Weg des hemels,
Getrouwe leidster der ziel in
alle gevaren, om ons die
te doen ontkomen,

Waardige uitdeelster der
genaden,

Hoop van de verlaten zon-
daars,

Onuitputtelijke schat van
alle goed,

Steun der regtvaardigen,

Toevlugt der ellendigen,

Toeverlaat in allen nood,

Kalmte in storm en onrust,

Rust des harten,

Schuilplaats der bedrukten,

Krachtig hulpmiddel tegen

Voorzienigheid Gods,

Ontferm U onzer.

alle soort van kwalen, ontferm
U onzer.

Voorzienigheid Gods, Welke voedt, die honger
hebben,
Bronader van verkoeling,
Stem der armen,
Onderhoud der weduwen
en weezen,
Goddelijke eigenschap, aan
welke onze eerbewijzing
en aanbidding toekomt,
Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, spaar ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, verhoor ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz.

v. Wij verheffen o Heer, uwe
voorzienigheid.

R. En wij onderwerpen ons aan
hare besluiten.

Ontferm U onzer.

GEBED.

O eeuwige God, die U verwaardigt de oogen uwer Voorzienigheid op ons te slaan, om ons te besturen, hoe onwaardig wij ook zijn: verleen ons de genade, dat wij ons zoo geheel aan al de geheime werktuigen van diezelfde Voorzienigheid over ons, gedurende den veranderlijken loop van dit leven overgeven, dat wij tot de onveranderlijkheid der hemelsche goederen mogen geraken. Door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

GODVRUCHTIG GEBED

om alles te verzoeken wat de zaligheid betreft, hetwelk Prins Eugenius van Savoyje gewoon was dagelijks te bidden.

Mijn God! ik geloof in U, versterk mijn geloof; ik hoop op U, verzeker mijne hoop; ik bemin U, verdubbel

mijne liefde; het berouwt mij gezondigd te hebben, vermeerder mijn berouw.

Ik aanbid U, als mijn eerste beginsel; ik verlang naar U, als naar mijn laatste einde; ik bedank U, als mijnen eeuwigen weldoener; ik aanroep U, als mijnen oppersten beschermer.

Mijn God! gewaardig U mij te besturen door uwe wijsheid, mij in te toomen door uwe regtvaardigheid, mij te troosten door uwe barmhartigheid, en mij te beschermen door uwe magt.

Ik offer U, God, mijne gedachten, mijne werken, mijn lijden op; dat ik in het toekomend mag denken op U, mag spreken van U, mag werken voor U, en mag lijden voor U.

Heer! ik wil al hetgene Gij wilt, omdat Gij het wilt, gelijk Gij het wilt, en zoo veel als Gij het wilt.

Ik bid U, verlicht mijn verstand,

ontsteek mijnen wil, zuiver mijn hart en heilig mijne ziel.

Mijn God! moedig mij aan, om mijne begane zonden te boeten, om de driften die mij onbetamelijk zijn te verbeteren; vervul mijn hart met liefde voor uwe goedheden, met afkeer van mijne gebreken, met ijver voor den evenmensch, en met verachting der wereld.

Dat ik onderdanig moge zijn aan mijne oversten, vriendelijk jegens mijne vijanden, getrouw aan mijne vrienden, liefdadig jegens mijne onderdanen.

Ach God! kom mij te hulp, opdat ik de vermaken dezer wereld overwinne door versterving, de gierigheid door aalmoezen, de gramschap door zachtzinnigheid, en de flauwheid des harten door godvruchtigheid.

Mijn God! maak mij voorzigtig in mijne ondernemingen, kloekmoedig

in gevaren, geduldig in tegen-
spoed, en ootmoedig in voorspoed.

Dat ik, o Heer, nooit vergete, de
aandachtigheid te voegen bij mijne
gebeden, de matigheid bij mijne
maaltijden, de naauwgezetheid bij
mijne bedieningen, de standvastig-
heid bij mijne voornemens.

Heer! laat mij waakzaam zijn, om
altijd te hebben een opregt gemoed,
eene uitwendige zedigheid, eenen
stichtelijken omgang, eene geregel-
de levenswijze; dat ik zonder ophou-
den er mij op toelegge, om de na-
tuur te dempen, om mede te wer-
ken met de genade, om de wet te
onderhouden, en om de zaligheid
te verdienen.

Mijn God! laat ik altijd voor oogen
hebben, de geringheid van de aarde,
de grootheid van den hemel, de
kortheid van den tijd, en de lang-
durigheid van de eeuwigheid.

Maak dat ik mij bereide tot den

dood, dat ik uw oordeel vreeze, de hel ontga en den hemel bekome; door de verdiensten van mijnen Zaligmaker Jesus Christus. Amen.

Krachtige verzuchtingen tot God.

Heer! geef dat ik op U denke, U kerne, U beminne; dat uwe gedachtenis de schat zij van mijn geheugen; de kennis van U, het leven van mijn verstand; en de liefde tot U, het leven van mijn hart.

Geef dat ik met waarheid mag zeggen: *ik heb gezegd, nu begin ik*; het is van daag, mijn God, dat ik begin U te beminnen en te dienen.

Maar Gij kent mijne zwakheid, mijne onstandvastigheid en de boosheid van mijn hart: dat dan, o Heer, uwe genade mij voorkome, vergezelle en volg in al mijne gedachten, woorden en werken, opdat ik U eeregeve volgens uw heiligen wil.

O mijn God! vergeef mij al mijne

zonden; ik verfoei die uit geheel mijn hart, uit liefde tot U; en om daarvoor te voldoen, offer ik U op het leven, het bloed en den dood van uwen Zoon Jesus.

Zuiverheid van mijnen God, maak mij zuiver; heiligheid van mijnen God, maak mij heilig; goedheid van mijnen God, maak mij zalig door uwe barmhartigheid, mij dien Gij kunt verdoemen door uwe regtvaardigheid.

Ach, mijn God! indien de menschen U kenden, zij zouden U nooit vergrammen. Al de harten zijn in uwe handen; Gij kunt de allerhardnekkigste buigen en de allerhardste verzachten: geef heden de eer aan het bloed en den naam van uwen Zoon.

Dat alle volkeren der aarde U kennen, o mijn God! dat zij U aanbidden, U beminnen in den tijd en in de eeuwigheid.

Aan God alleen zij alle eer en roem, in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

Om spoedig tot de volmaaktheid te geraken, moet men altijd waken, altijd bidden, en altijd zich zelven overwinnen.

GEBED

hetwelk een Christen alle dagen mag lezen, om aan God het gevoelen te verklaren, hetwelk men wenscht te hebben in het oogenblik des doods; in welk gebed de oefening van de allerhoogste deugden begrepen zijn, bijzonder van een waarachtig berouw over de zonden, en van eene volmaakte liefde tot God.

Mijn Heer en mijn God! in de onzekerheid waarin het U belijft dat ik leve, aangaande den tijd, de plaats en de wijze van mijn sterven, aanbid ik deschikkingen uwer Voorzienigheid, over al hetgeen

Gij van alle eeuwigheid hebt gelieven te bepalen; en dewijl ik niet weet hoedanig het gevoelen mijner ziel alsdan zal wezen, zoo doe ik heden, hetgeen ik wensch alsdan gedaan te hebben, en ik bid U, dat Gij alsdan gelieft aan te nemen en voor goed te houden, wat ik heden aan U verklaar.

Ik bedank U, mijn Heer en mijn God, nu reeds, voor dat laatste oogenblik van mijn leven, waarin ik, misschien beroofd zijnde van spraak en rede, niet meer zal kunnen spreken noch aan U denken. Ik bedank U, zeg ik, *ten eerste*: dat Gij mij door uwe oneindige goedheid het leven geschonken hebt, daar Gij mijn mijnen *niet* hadt kunnen laten; *ten tweede*: dat Gij mij in eene Christelijke eeuw hebt laten geboren worden, in een land waar uw heilige naam verheerlijkt wordt, daar Gij mij hadt kunnen laten geboren

worden in eene heidensche eeuw en ongeloovig land; *ten derde*: dat Gij mij door den heiligen doop hebt laten herboren worden, daar Gij mij in het ligchaam mijner moeder, gelijk zoo vele anderen, hadt kunnen laten sterven, alvorens ik denzelfven ontvangen hadde.

Ik aanbid U, o mijn God! Gij zijt de oorsprong van mijn leven, volgens de natuur; de oorsprong van mijne wedergeboorte, door de genade; het laatste einde van mijne ziel, en mijn uiterste geluk in de heerlijkheid. Gij zijt de eerste waarheid: daarom geloof ik vastelijk al hetgeen Gij hebt gezegd. Gij zijt de opperste getrouwheid; van U verhoop ik zonder ophouden, hetgeen Gij hebt beloofd. Gij zijt de hoogste goedheid; ik bemin U uit geheel mijne ziel, dewijl Gij alleen alle liefde waardig zijt. Gij zijt, o mijn God, Vader, Zoon en heilige Geest,

één in wezen, en drievuldig in personen, die mij door een uitwewksel van uwe almagt geschapen hebt; die mij vrijgekocht hebt door de uitmuntende liefde uwer goedheid; die mij geheiligd hebt door de genade des heiligen Geestes, welke Gij in mijne ziel hebt ingestort; die mij door de besturing van uwe Voorzienigheid hebt geleid, en die mij hebt voorbeschikt om aan uwe heerlijkheid deelachtig te zijn.

Daarom hebt Gij mij in den schoot der heilige Kerk, uwe bruid, aangenomen; Gij hebt mij verlicht met uw allerklaarste licht; Gij zijt mij voorgekomen door uwe almagtige genade; Gij hebt mijn hart met de teederste bewegingen uwer liefde geraakt, mij aldaar uwe allergrootste Sakrament bereid, mij gespijsd met het allerheiligste Lichaam van Jesus Christus, uwen eenigen Zoon, mijnen Verlosser:

en Gij hebt zoo dikwijls de genade en de gaven van zijnen goddelijken Geest in mijne ziel gestort.

O welk eene liefde, welke weldaden, welk een geluk, welk eene genade voor mijne arme ziel, die voor zoo vele aan haar bewezene weldaden, (van welke aan U alleen het getal en de waarde bekend is) in haar geheele leven niets anders vindt dan goddeloosheid, ongetrouwheid, boosheid en misdaden, die het getal mijner haren en mijne dagen te boven gaan.

Maar, o Heer! hoe meerder schande het voor mij is U te hebben vergramd, zoo veel te heerlijker is het voor U aan mij vergiffenis te verleen; en voor de zonden die gelijk de mijne zonder tal zijn, is er eene barmhartigheid noodig, gelijk de uwe is.

Ook neem ik, mijn Heer en God, mijne toevlugt tot uwe oneindige

barmhartigheid, vol van leedwezen, dat ik U zoo lang vergramd, zoo laat gekend en zoo weinig bemind heb; en ware het dat ik maar dit oogenblik overig had, ik zou het besteden om U te beminnen, o mijne opperste goedheid, omdat Gij het zijt, en omdat Gij alleen de aanbidding en liefde van al uwe schepselen verdient.

Het is ter uwer liefde alleen, o eeuwigeliefde, die altijd ten hoogste beminnelijk zijt, en nimmermeer genoeg bemind kunt worden, dat ik al de zonden van mijn leven verzaak, omdat zij tegen uwegoddelijke heiligheid strijden; en ik verzaak deze zonden, om dezelfde beweegreden, om welke mijn Heer Jesus Christus die heeft verzaakt in zijnen doodstrijd in het hofje; en om dezelfde beweegreden, om welke Gij, mijn God: Vader, Zoon, en heilige Geest, één in wezen en

drievuldig in personen, dezelve verzaakt: U opdragende, tot vergoeding van het ongelijk hetwelk mijne boosheden U hebben aangedaan, de liefde van alle regtvaardigen op aarde, de liefde van alle engelen en gelukzalige zielen in den hemel, de liefde met welke mijn Verlosser Jesus Christus zelve U bemint, en de liefde met welke Gij, mijn God, U zelve van alle eeuwigheid, zonder ophouden bemint, en U zelve gedurende de geheele eeuwigheid zult beminnen.

En tot voldoening voor al de zonden van mijn leven, zoo aanvaard ik den dood, als een schuldige aan gekwetste majesteit, dien Gij regtvaardiglijk hebt verwezen om te sterven; ik aanvaard de vernietiging mijns ligchaams, hetwelk de oorzaak is geweest van zoo vele ongeregtigheden en zonden; ik aan-

vaard de vernietiging van mijngeheele wezen, tot erkentenis van de opperste heerschappij, die Gij over mij hebt: ik aanvaard alle verlatingen, alle benaauwdheden, alle bitterheden, alle pijnen, alle bekoringen en alle kwaad, (uitgenomen alleen dat van te zondigen en van U te vergrammen) tot voldoening aan uwe goddelijke majesteit.

En niets meer vermogende, mijn Heer en mijn God, bid ik U, gelief te gedenken, dat ik het maaksel uwer handen, de prijs van uw bloed, de vrucht van uw kruis, het pand van uwen dood en het uitwewksel uwer liefde ben.

Metuwen dood en uwe liefde vereenig ik de mijne; betuigende dat ik geene gevoelens aanvaard, dan die van het geloof uwer Kerk; dat ik geen bewegingen begeere, dan die van de hoop op uwe verdiensten, en van de liefde uwer goedheid.

Is het dat er iets tegenstrijdigs dienaangaande aan mij overkome, dat herroep ik, en houd het voor niet, en ik wil dat de laatste beweging mijns harten eene beweging van aanbidding zij, die aan U erken-
 tenis van mijn wezen doet, aange-
 zien dit aan U meer toebehoort
 dan aan mij, en dat het te zamen
 zij eene beweging van liefde, welke
 gedurende de geheele eeuwigheid
 volharde met U te beminnen.

Het is wel waar, o mijn God,
 dat ik, desnietteenstaande, groot-
 telijks vreeze, omdat mijne zonden
 zoo groot en menigvuldig zijn, en
 uwe oordeelen zoo vreeselijk; maar
 het is ook waar, dat, nietteen-
 staande al mijne vrees, mijne hoop
 nog grooter is, aangezien Gij de
 barmhartigheid zelve zijt, dat Gij
 vergeeft zonder einde, en dat Gij ge-
 heel barmhartig en de barmhartig-
 heid zelve zijt, en alles vergeeft.

Vol van dit vertroostend en zoet betrouwen op U, hoop ik uwe goederen te zien in het land der levenden, van welke Gij de verrijzenis en het leven zijt; daarom, na op nieuw uwe almacht aangebeden te hebben, die mij heeft geschapen, uwe Godheid die mij heeft verlost, uwe wijsheid die mij heeft bestuurd, uwe barmhartigheid die mij zoo veel heeft vergeven; zoo aanbid ik ook uwe regtvaardigheid, en geef mij geheel aan haar over, voor dien oogenblik hetwelk zij heeft gesteld om mij te oordeelen.

En ik geef mij aan haar geheel over, met het vertrouwen dat uwe goedheid mij niet zal verlaten, ja dat die zelfs voor mij zal antwoorden aan uwe regtvaardigheid, en dat ik in eeuwigheid uwe barmhartigheid mag loven. Amen.



LITANIE

tot de heilige Drie-Koningen.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontf. U onz.

God Zoon, Verlosser der wereld,
ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontf. U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,
ontferm U onzer.

Heilige Maria, Koningin der konin-
gen, bid voor ons.

Heilige Josef, bid voor ons.

H. Koning Caspar, bid voor ons.

H. Koning Melchior, bid voor ons.

H. Koning Balthazar, bid voor ons.

H. Drie Koningen, bidt voor ons.

Patriarchen der geloovigen, bidt
voor ons.

Voorgangers van de heidenen, bidt
voor ons.

Vorsten van het volk,
Wierverlangen was naar Jesus,
Wierwensen waren naar Jesus,
Wiervolmaakte vreugd is Jesus,
Zeer mild in offeranden,
Spiegel der deugden,

Die het goddelijk ingeven, door
eene wonderster, hebt aan-
genomen,

Die aan de stem Gods gehoor-
zaam zijt geweest,

Die uwe landen, uit liefde en
om den hemelschen Koning
te zoeken, hebt verlaten,

Die de moeite en gevaren der
reis niet hebt gevreesd,

Die den nieuwgeboren Koning
te Jeruzalem hebt gezocht,

Die door de schriftgeleerden van
den Messias zijt onderrigt,

Die van Herodes naar Bethle-
hem zijt gezonden,

Bidt voor ons.

Die u verheugd hebt, als gij de
sterre buiten Jeruzalem weder-
zaagt, bidt voor ons.

Die de sterre zijt gevolgd, tot de
plaats waar het Kind met zijne
Moeder was,

Die nedervallende, het Kind
hebt aangebeden,

Die uwe schatten open doende,
goud, wierook en mirrhe
hebt geofferd,

Die door uwe geheimvolle gif-
ten het kind Jesus hebt ver-
klaard te wezen Koning, God
en Mensch,

Die ons door uw voorbeeld een
voorbeeld der deugden hebt
gegeven,

Die ons hebt geleerd het goud
van liefde, den wierook van
het gebed, en de mirrhe van
geduldigheid aan God op te
dragen,

Die na de aanbidding en offer-

Bidt voor ons.

ande, de heilige Moeder en Josef
hebt gegroet, bidt voor ons.

Die, door een Engel in den slaap
vermaand zijnde, langs eenen
anderen weg naar uw land zijt
teruggekeerd,

Die hierdoor Herodes wijsselijk
hebt bedrogen,

Heilige drie Koningen,

Wij zondaars, wij bidden u, ver-
hoort ons.

Dat gij ons een waarachtig leed-
wezen wilt verwerven, wij bid-
den u, verhoort ons.

Dat gij ons in uwe bescherming
verwaardigt aan te nemen, wij
bidden u, verhoort ons.

Dat gij ons met den Koning der
koningen wilt verzoenen, wij
bidden u, verhoort ons.

Dat gij ons het goud van liefde, den
wierook van gebeden, de mirrhe
van versterving wilt verkrijgen,
wij bidden u, verhoort ons.

Bidt voor ons.

Dat wij, door uw voorbidden, zonder vrees het geloof van Christus mogen belijden, wij bidden u, verhoort ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

v. Het zijn drie kostelijke giften.

R. Die de Wijzen den Heer hebben geofferd.

v. De koningen van Tharsis en van de eilanden zullen giften offeren.

R. De koningen van Arabie en Saba zullen gaven brengen.

G E B E D.

ô God, die de Wijzen uit het Oosten hebt aangespoord, dat zij uwen Zoon te Bethlehem zouden eeren en aanbidden : wij bidden U, dat Gij ons door hun voorbidden wilt verleenen, denzelfden uwen Zoon, dagelijks goud van liefde, wierook van gebeden, en mirrhe van versterking te offeren; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

VERNIEUWING

van de heiligmaking des Doopsels.

Mijn Heer en mijn God! ik aanbid U om uwe oneindige waardigheid, goedheid en liefde voor mij, van mij door het goddelijk Sakrament des doopsels voortgebracht te hebben, en mij van een kind der duisternis, een kind van Adam, in een kind Gods herschapen te hebben.

Ik dank U oneindiglijk, dat Gij mij zoo hartelijk tot uwen goddelijken dienst geheilgd hebt, door het verloochenen dat Gij mij in dien gelukkigen dag hebt laten doen, aan de wereld, aan den duivel, vorst dezer wereld, en aan al zijne ijdelheden en booze werken.

Mijne ziel looft U, en zal U in eeuwigheid verheerlijken, omdat Gij haar met het goddelijk zegel der allerheiligste Drievuldigheid geteekend, en mij vereenigd hebt met dat verholen ligchaam van den Heere Jesus, makende mij een waarachtig lidmaat van Jesus.

ô Mijne ziel! gij zijt door uwen doop aan de allerheiligste Drievuldigheid toegeëigend, en hebt u verplicht, door de verbindtenis die gij met God zelven hebt aangegaan, om naar het eeuwige Woord des Vaders, te weten naar Jesus te leven, en dienstvolgens te leven

geheel heilig, vol van liefde en eer, en in alles volmaakt; zeer heilig, door afscheiding van de wereld, welke gij verloochend hebt; geheel goddelijk, door de christelijke genade die u gegeven is in den doop; vol van liefde, door de vereeniging met Jesus, in de vereeniging uws harten met zijn minzaam hart; vol van eerbied, door de gedurige erkenenis van het deugdzaam leven van Jesus; geheel volmaakt, door de navolging van het leven des Heeren Jesus.

Ik vernieuw heden, o mijn Jesus, mijne heiligmaking des doopsels, en alles wat er mij geschied is in den doop; ik vernieuw in persoon al hetgeen ik door mijne doopborren op dien dag gedaan heb.

Ik vernieuw plegtiglijk de drie-voudige verloochening in den doop gedaan, en zeg, o Jesus! van ganscher harte *abrenuntio*: ik

verzaak de zonden, en ik zeg voor de derde reis, met eenen vasten wil, ik verzaak de wereld, met al hare dwaasheid en ijdelheden.

Ik vernieuw de overgeving van mij zelven en mijne toeëigening aan God, drievuldig in personen en één in wezen, aan wien ik toebehoor, van wien ik ben geschapen; al mijn leven wil ik hem toebehooren, en begeer in eeuwigheid van zijne op-
perste heerschappij af te hangen.

Ik vernieuw de belijdenis, in den doop gedaan, om naar het leven van Jesus te leven, en hem te volgen in het dragen van het kruis, met een voornemen van deugdzzaam te leven, navolgende het leven van Jesus, en ter eere van zijn goddelijk lijden, door het geduldig verdragen van allen tegenspoed. Ik vernieuw voor den voet des altaars mijne vereeniging met U, o mijn Jesus, door den

doop, zoo menigmaal door de nutting van uw Ligchaam in het heilig Sakrament bevestigd, met den vasten wil nooit van U te scheiden. Versterk mij, o mijn goddelijke Jesus, in die vereeniging, en hecht mij zoo vast aan U, dat mij nooit iets van U kan losrukken, en dat ik leve en sterve in deze vereeniging, om die te genieten in eeuwigheid. Amen.

De goede dag aan den goeden God.

Almagtige, eeuwige God! ik draag U op, uit den grond mijns harten, al de heilige Misofferanden, die van daag de geheele wereld door zullen worden gedaan, ter uwer eere, tot roem van de zegevieren-
de, tot bijstand van de strijdende, tot troost van de lijdende Kerk, en voor de zaligheid van alle geloovigen. En na duizend dankzeggingen aan uwe Majesteit, omdat Gij mij

dezen nacht hebt willen bewaren, zoo offer ik U ook, uit het diepste van mijne genegenheden, vol vertrouwen en als de minste van uwe schepsels, al mijne werken van dezen dag, goede en kwade; de goede, opdat ze met uwe genade tot uwe eer dienen; de kwade, indien ik het ongeluk mogt hebben daarin te hervallen, tot mijne verootmoediging. En aangezien ik zie, Heer! dat het onmogelijk is dit elendig leven zonder tegenspoed en ongelukken te eindigen, vraag ik niet, mijn goddelijke Meester, verlost te worden van die welke mij langs alle kanten overvallen, mits zij dienen tot uwe eer, tot zaligheid van mijne arme ziel, tot stichting van den evenmensch, tot bekeering der zondaren, en tot lavenis der geloovige overledenen; maar ten minste, groote God! verleen mij, bid ik U, de genade, mij te be-

schermen tegen de ware en eenige ellende, namelijk de zonde, tot welkeik zulke eene onverwinnelijke genegenheid heb, dat ik alle oogenblikken zoude vallen, indien uwe genade mij niet ondersteunde. En wat het overige aangaat, Heer! handel daarmede gelijk het U belieft, volgens de eeuwige schikking uwer onuitsprekelijke Voorzienigheid, maar ook volgens de grootheid uwer barmhartigheden; en geef mij de zalving, den moed en de kracht om alles kloekmoedig te verdragen, in den geest van boetvaardigheid, met eene ware christelijke lijdzaamheid en volmaakte onderwerping aan uwen goddelijken wil, met één woord, Heer! dat alle zuchten van mijn hart, tot het laatste oogenblik mijns korten levens, naar niets anders trachten, dan naar uwe eer, uwe genade, uwen wil, uwe verlichting, uwe

liefde en uwe barmhartigheden.
Amen.

Zijne Doorl. Hoogw. Jean Louis, Bisschop en Vorst van Luik, om de godsvrucht der Geloovigen op te wekken, vergunt 40 dagen aflat aan alle personeu, die hunne morgen-gebeden beginnen met godvruchtiglijk, op hunne knieën, het bovenstaande gebed te lezen.

DE GODZALIGE HUISZEGEN

van den zoeten naam Jesus en zijne lieve
Heiligen.

ô Gij, allerheiligste Heer Jesus Christus! almachtige en regtvaardige God van hemel en aarde! allerheiligste Heer Jesus Christus! Zoon van David! ontferm U over dit huis, in hetwelk wij U lang aangeropen en gebeden hebben. O Gij, gekruiste Heer Jesus Christus! wij bidden U, bewaar dit huis en zijne bewoners. Door uw heilig kruis, waaraan Gij gestorven zijt, geef dit huis den zegen Gods; zegen

de menschen die er in wonen. De zegen van God den Vader, God den Zoon, en God den heiligen Geest, zegene dit huis en alles wat er in en aan is; menschen, vee, spijs en drank, en wat daar dakdruppelen ontvangen heeft, zij beschermd en gezegend. De allerheiligste naam van Jesus Christus, den Gekruisten, zegene alle menschen die dit huis uit- en ingaan. De vier Evangelisten bevestigen en bekrachtigen dit huis; dat er nimmermeer ongelukken in gebeuren; dat geene besmettelijke krankheden, koortsen of booze ziekten, die menschen of vee schade kunnen veroorzaken, hetzelfde naderen; en dat de naam van Jesus Christus, met de negen kooren der engelen, hetzelfde behoeden. De vrede van Jesus Christus zij met dit huis; de kracht Gods werke er met de menschen. De heilige

Drievuldigheid : God de Vader , God de Zoon, en God de heilige Geest, willen de behoeders van dit huis zijn. De heilige twaalf Apostelen willen dit huis beschermen en bewaren; dat alle zaken in dit huis ten beste aangewend worden. Het heilig kruis van Jesus Christus zij deszelfs huisdak; de heilige nagels van Jesus Christus, zijn de grendels aan de deuren; de kroon van Jesus Christus zij het schild van dit huis; alzoo moet dit huis gezegend zijn door het heilig woord Gods. O Heere Jesus Christus van Nazareth! ontferm U onzer. O heilige Maagd Maria! gij hemelsche Koningin! bid uw lief kind Jesus voor ons arme zondaars, opdat wij zuiver worden van alle zonden. O gij, doorluchtige heilige drie Koningen: Caspar, Melchior en Balthazar! helpt deze heilige schaar voor ons bidden. De heilige Drievuldigheid behoede

dit gansche huis, opdat er geene ongelukken ingebeuren; opdat tooverij, duivels-gespuis en alle kwade ziekten van menschen en vee er van verwijderd worden. Behoed, o God, dit huis voor vuur, hagel, donder en groote watersnooden. Bewaar ook onze landen van alle onheil en dure tijden. Dit verleene ons God de Vader, God de Zoon, en God de heilige Geest. Amen.

Heilige drie Koningen! bidt voor ons, nu en in het uur onzes doods. Amen.

Onder uwe bescherming staat dit huis,
Jesus, Maria, Josef.

Die U zoeken aan het kruis,
Jesus, Maria, Josef.

Behoed dit huis voor pest en brand,
Jesus, Maria, Josef.

Steek uit uw' rijke en milde hand,
Jesus, Maria, Josef.

Behoed ons in genade stand,
Jesus, Maria, Josef.

Voor tooverij, onheil en schand',
Jesus, Maria, Josef.

Geef ons uw' zegen te allen tijd,
Jesus, Maria Josef.

En hierna de zaligheid,
Jesus, Maria, Josef.

En zegene ons Jesus.

Bid God voor ons, Maria.

De Heer des vredes geve u altijd vrede
2. Thessalonica. III, v. 16.

Waar vrede in huis is, schept God zijn
lust;

In een vreedzaam hart, houdt God zijn rust.

Zalig is de moeder, uitverkoren,

Waaruit de vrede ons is geboren;

Een huis vol vrede is dus een pand,

Van meerder waarde dan diamant.

Christus heeft op ons gedacht,

Als hij den vrede op aarde bragt;

Die vrede wenscht in zijn gemoed,

Verlaat de zonden en doet goed.

Wilt gij vrede in 't hart bezitten,

Bedwing uw gebrek, wil niemand bevitten.

In zulke huizen mag men spreken,

Stichtende reden, maar niemands gebreken,

Zaken waar Gods eer door lijdt,

Of eenige menschen hun zaligheid;

Dit wil ik met korte woorden besluiten,

Die anders wil handelen, die blijve er buiten.

Wat wordt er menig mensch geschonden;
En van die kwaad zijn gansch verslonden;
Het ware te wenschen, dat alle menschen
Hun zelve eerst bekeken,
Eer dat zij kwaad, 't zij vroeg of laat,
Van anderen spreken.

Veracht niemand.

Niemand spotte met mij of met de mijnen,
Ieder ga te huis en bezie de zijnen;
Vindt gij in uw huis dan geen gebreken,
Kom dan bij mij, dan hebt ge vrij spreken

Antiphone tot de H. Maagd Maria.

Ten tijde van pest en andere ziekten.

's Hemels sterre, hoog verheven,
Die den Heer geboren heeft,
Heeft de pest des doods verdreven,
Die ons Adams zonde geeft.

De hemelster wil zich verwaarde,
Weg te nemen uit de locht,
Pest en dood, en wat op aarde
Ons broos leven kwetsen mogt.

Schoone sterre van de zee,
Wil ons in de pest bijstaan,
En verlossen uit dit wee:
Uw gebed zal God ontvaan,

Als gij u tot bidden keert;
Want Hij u (zijn Moeder) eert.

Bevrijd ons dan, Heer! van de pest:
Uw Moeder doet voor ons haar best.

v. Bid voor ons, heilige Moeder Gods!

r. Opdat wij waardig worden der beloften
van Christus.

TOT JESUS EN MARIA.

God van barmhartigheid, goedertierenheid en genade, die U over de droefheid des volks ontfermd en den slaanden engel bevolen hebt zijne hand in te houden: wij bidden U, o Jesus! om de liefde van uwe roemrijke Moeder, wier liefdevolle borsten Gij tegen het venijn onzer zonden gezogen hebt: geef ons de hulp uwer genade, opdat wij van alle besmettelijke ziekten en eenen onvoorzienen dood mogen bevrijd wezen; Gij, die leeft en heerscht, met God den Vader en den heiligen Geest, in alle eeuwen. Amen.

*Vernieuwing van zijne aangenomene
geloften.*

Mijn allerliefste Jesus! tot dankzegging voor alle weldaden, die Gij mij hebt gedaan, door mij uit het gewoel der wereld te trekken, zeg ik, al ware ik heer van de geheele wereld, en van honderd millioenen werelden: zonder geholpen te worden door uwe genade, zoude ik ze allen versmaden en verlaten, uit liefde tot U; en ware het dat mij vrijstond één of honderd duizendmaal tot de wereld weder te keeren, alle eer, rijkdommen en genoegens te genieten, welke alle menschen genoten hebben, die er ooit zijn geweest, nog zullen zijn en die uwe almacht kan scheppen, te weten, dat ik al deze dingen, zonder zonde zoude mogen genieten, van dit uur tot den dag des oordeels, ik zoude mij zeer gaarne

van alles ontblooten, en mij wederom op nieuw offeren, gelijk als ik nu doe, met meening om mij voor altoos te verbinden, indien het mogelijk ware dat ik niet ware verbonden; daarom beloof ik N. N. God, almagtig, eeuwige standvastigheid en zuiverheid, gewillige armoede en gehoorzaamheid, naar den regel van onzen allerheiligsten vader. N. N.

GEBEDEN

OM EENEN ZALIGEN DOOD TE VERWERVEN.

HUBERTUS GUILLIELMUS à PRECIPIANO, *Aartsbisschop van Mechelen, enz. allen die dezen zullen zien, zaligheid in den Heer! Aangezien er geene droeviger nederlaag noch grooter overwinning is, dan die, welke volgt na den langsten en scherpsten strijd des doods, zoo moeten wij ook dikwijls tegen dien tijd, als misschien ons gemoed zich zelven niet meester zal zijn, de hemelsche hulp verzoeken en ons met God verzoenen; tot welk einde wij toelaten, dat de volgende zeer stichtelijke gebeden door den druk gemeen gemaakt worden; en verleenen 40 dagen*

aflaat uit de schatten der heilige Kerk, aan eenieder die dezelve met een rouwmoedig hart godvruchtiglijk zal lezen. Gegeven te Brussel den 28 Maart 1694 H. G. A. M. Ter ordonnantie van den doorluchtigsten en hoogwaardigsten Aartsbisschop van Mechelen, H. J. VAN SUSTEREN, Secretaris.

TOT GOD.

Groote God! aangezien ik niet weet hoe mijne gesteltenis in het laatste uur mijns levens zal zijn, als ik, misschien beroofd van het gebruik der rede, mijn hart niet meer zal kunnen opheffen; daarom zeg ik nu, wat ik wenschte in het uur mijns doods gezegd te hebben: ik erken en aanbid U voor mijnen oppersten Heer en eenig goed, en onderwerp mij in mijn leven en sterven aan uwen goddelijken wil. Maar hoe weinig is dit, dat een nietigstofder aarde U aanbidt; dit is niet genoeg, noch aan uwe waardigheid, noch aan mijne begeerte; ik draag U dan op, en wensch ook door mij U te kunnen bewijzen, al

de aanbiddingen, die de Engelen, Heiligen en alle schepselen U ooit gedaan hebben, en in de geheele eeuwigheid zullen doen. Allermildste God! ik heb uwe werken overdacht en ben verbaasd geworden. Gij hebt mij geschapen als ik niets was, om mij deelachtig te maken aan het eeuwige geluk; uwe onbepaalde liefde tot mij is nog verder gegaan: als ik door de zonde verloren was, hebt Gij mij door het dierbaar bloed van uw eenigen Zoon gekocht en zijt mij met ontelbare weldaden voorgekomen. O mijne ziel! zoo heeft God U bemind, dat hij zijnen eenigen Zoon voor U gegeven heeft. Ik dank U, mijn Heeren mijn God! uit het diepste mijns harten, en wensch U al de dankzegging te kunnen bewijzen, die U alle schepsels ooit bewezen hebben of zullen bewijzen. Van dezen tijd af zullen mijne oogen op

U gevestigd zijn, om uw goddelijke geboden en welbehagen in alles te volbrengen. Ik geloof alles wat Gij veropenbaard en door uwe heilige Kerk voorgesteld hebt te gelooven, in welk heilig geloof ik wil leven en sterven. Ach! dat alle volken U mogten belijden ende geheele wereld U aanbidden. Ik vertrouw op U, God mijns harten, mijn deel in de eeuwigheid; op U, Heer, heb ik gehoopt, en zal ik hopen zoo lang ik zal leven, en in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden; ik wensch naar U, mijn eeuwig geluk, die al mijne zinnen kunt vervullen. Geef mij dat ik op U altijd mag vertrouwen, alle vergankelijke dingen mag verachten, en door geene moeilijkheid mag afgetrokken worden U te dienen, tot dat ik tot U, mijn laatste einde, eens moge geraken. Ik bemin U, o onbegrepene goedheid! want Gij zijt alleen goed, alleen heilig,

alleen alle liefde waardig. O allerheiligste Maagd Maria! meer brandende van liefde dan de Cherubijnen en alle heiligen: volmaak alles wat aan mijne liefde ontbreekt, opdat ik leve en sterve ter liefde van mijnen God, en liever sterven mag, dan hem niet te beminnen; o, dat ik nooit iets beminne, dat ik om uwenwil niet beminne! Doorzie, o mijn God, mijn hart, en vindt Gij er iets in strijdig tegen de liefde die ik hier belijde, zuiver en verbeter het dan. O oude en nieuwe schoonheid! ik heb U te laat bemind; maar ik bemin U nog niet gelijk ik moet en gelijk ik U wensch te beminnen, met eene oneindige liefde, ja met de liefde waarmede Gij U zelven bemint, want deze alleen kan uwe liefde begrijpen. Liefderijkste God! uwe liefde maakt dat ik bedroefd ben, dat ik U ooit vergramd

heb, die zoo liefdevol en voor mij zoo goed zijt : ik ben niet bedroefd omdat ik vrees, maar omdat ik bemin; kon het geschieden door het vergieten van mijn bloed, dat ik U nooithad vergramd, ik zoude gaarne op dit oogenblik den laatsten druppel storten. Ik bid U, eeuwige Vader! door uwe oneindige barmhertigheid; U eenige Zoon, door uwe liefde tot de zondaars; U, heilige Geest, door het vuur uwer liefde; U heilige Drievuldigheid, door het bloed en de verdiensten van Christus: spaar mij zondig mensch, en wasch mij nog meer van mijne boosheid en van mijne zonden; wil mij zuiveren. Dit alles is, o God, mijn uiterste wensch; maar als ik hierna door de zwakheid der ziekte, of door bedrog des vijands andersdacht of zeide, dan herroep ik van nu af en houd het voor geene waarde, ja verzaak en verfoei het; dit is

ZALIGEN DOOD TE VERWERVEN. 545
mijn uiterste wil: voor U, mijn
God, wil ik leven en sterven. Am.

Tot Jesus.

O genadigste Jesus! ik bid U,
als mijne oogen zullen breken, als
mijn mond zal sluiten en mijne tong
niet meer zal kunnen spreken, dat
mijn geloof dan niet wankelen, mijne
hoop niet mistrouwen, mijne liefde
niet verflaauwen. Heer Jesus! door
de bittere benaauwdheid, die U in
het hofje zoo heeft bezwaard, dat
Gij hebt uitgeroepen: mijne ziel is
bedroefd tot den dood, en door de
bitterheid die Gij onderstondt aan
het kruis, bijzonderlijk toen uwe
gezegende ziel is afgescheiden van
het ligchaam: wil mij, uwen die-
naar, troosten en barmhartig zijn
in het uur mijns doods. Amen.

Tot Maria.

Maria, moeder der barmhartig-

heid! door het zwaard van droefheid, dat uwe ziel doorstoken heeft onder het kruis, als gij uwen beminden Zoon voor mijne zonden hebt zien sterven: wil mij ook genadig zijn, door de verdiensten van denzelfden uwen Zoon, in het laatste uur mijns levens, en gedoog niet, o Troosteresse, dat men zal zeggen, dat gij eene ziel in haren bittersten nood verlaten hebt, maar verwaardig u mij in mijnen doodstrijd met medelijdende oogen te aanschouwen. Maria, moeder der genade, moeder der barmhartigheid! bescherm ons, door uwen Zoon, voor den vijand, en ontvang ons in het uur des doods. Amen.

Tot den H. Josef.

ô Heilige Josef, die in de omhelzing van den zoeten Jesus en uwer liefste bruid Maria van deze wereld gescheiden zijt: kom mij te

ZALIGEN DOOD TE VERWERVEN. 547
hulp met Jesus en Maria, als de
dood mijn leven zal eindigen, en
verwerf mij genade, dat ik even-
zoo in de armen van Jesus en
Maria sterve. In uwe handen le-
vende en stervende, beveel ik mij-
nen geest : Jesus, Maria, Josef!

Tot den heiligen Engel-bewaarder.

O getrouwe leidsman, die mij
van God als mijn beschermmer en
bewaarder zijt toegevoegd : sta
mijne arme ziel bij in haren uiter-
sten doodstrijd ; bescherm haar dan
tegen alle aanvechtingen des hel-
schen vijands ; wil haar, gezui-
verd van alle zonden, voor haren
Regter brengen, opdat zij zijn regt-
vaardig oordeel gelukkig moge
ontkomen, en het goddelijk Wezen
in alle eeuwigheid met u mag aan-
schouwen. Amen.

UITERSTE WIL VAN EENEN CHRISTEN.

Ik zal den Heer verheerlijken ten allen tijde; altijd is zijn lof in mijnen mond. Ps. 33. v. 1.

Daarom, ter eere van God den Vader, God den Zoon, en God den heiligen Geest, en de heilige Maagd Maria, is mijn begeeren en uiterstewil, volmaaktelijk te leven en wel te sterven. Ik aanbid, loof, zegen en verheerlijk U altijd en in eeuwigheid, o hemelsche Vader, almachtige en eeuwige God! voor alle oneindige weldaden en barmhartigheden, waarmede Gij hemel en aarde vervuld en alles uit niet geschapen hebt; maar in het bijzonder alle redelijke schepsels, en onder deze mij, het onwaardigste van alle schepselen, hebt geschapen naar uw goddelijk beeld. Bewaar en bestuur mij met uwe oneindige wijsheid en voorzie-

nigheid, daar Gij over mij uwe overgroote weldaden nog dagelijks uitstort. Daarom bid ik U, mijn God! laat mijn hart niet rusten, opdat het steeds blijve en ruste in mijnen Schepper; en geef mij dan, mijn Heer en God, altijd te rusten in U, buiten alle giften en gaven, buiten al wat Gij niet zijt. U dank ik ook, o Zoon van den levenden God, om de allergrootste liefde met welke Gij mij bemind hebt; dat Gij, mensch geworden zijnde en de gedaante van eenen knecht aangenomen hebbende, voor mij al die pijnen geleden hebt, zoo in uw bitter lijden, als in uwen dood; aan welke heilige verdiensten ik uwe oneindige goedheid ootmoediglijk smeeke mij deelachtig te maken, opdat ik daardoor volkomene vergiffenis verkrijge van al mijne boosheden, en mijne ziel van alle kwaad mag bevrijd worden,

om alzoó aangenaam te wezen aan uwe goddelijke Majesteit.

Verwaardig U, Heer Jesus, door het vergieten van uw dierbaar bloed, mij en alle menschen in nood, kwelling, benaauwdheid, vreeze, angst, vuile driften, zonden, ziekten, kwalen, en als ziel en ligchaam in gevaar zijn of zullen komen, ook die nu in den doodstrijd liggen, te helpen; toon uwe barmhartigheid, mijn God, aan hen die Gij door uw bitterlijden gekochten verlost hebt. O God, heilige Geest! mijn vertrooster en heiligmaker! ik loof en verheerlijk U ook, en ik beveel en geef U mijne ziel en mijn ligchaam, mijn voortgaan en het einde mijns levens; geef mij eenen zaligen uitgang, door waardige vruchten van boetvaardigheid, met een waarachtig leedwezen over mijne zonden, opdat ik door uwe heiligmakende genade mag zalig worden. Ik beveel

U de geheele heilige Kerk; vervul haar, bid ik U ootmoediglijk, altijd met het licht der waarheid en eendragt; verleen haar en alle menschen eenen gedurigen vrede, liefde en eendragt, met eene waarachtige verzakingen leedwezen over hunne zonden en vergiffenis derzelven; dat zij uwe goddelijke Majesteit nooit meer mogen vergrammen. Verleen ook aan alle geestelijke en wereldlijke overheid, en aan alle zielbestuurders, altijd eene heilige voorzigtigheid en wijsheid, en aan de onderzaten alle deugden en volmaakt-heden. Mijn Heer en mijn God! ik geloof in U, omdat Gij de eeuwige waarheid zijt; nu en in het uur van mijnen dood geloof ik al het geen de heilige katholieke Kerk ons voorhoudt te gelooven, en in dat heilig geloof wil ik leven en sterven. Ik hoop in U, en vertrouw op uwe oneindige barmhartigheid en goedheid, door de ver-

diensten van uw bitterlijden, dat Gij al mijne zonden zult vergeven en mijne ziel zalig maken : geef mij uwe genade tot volharding in alle goede werken, met volmaaktheid tot den dood toe. Ik bemin U, mijn Heer en God, omdat Gij de oneindige goedheid zijt, en daarom begeer ik U altijd en alleen, uit geheel mijn hart en krachten, volmaaktelijk lief te hebben, te dienen, te beminnen, met zulke liefde als alle regtvaardigen U beminnen die geweest zijn, nog zijn, en zullen komen, én in het vagevuur én in den hemel : ook gelijk Gij bemind zijt, en kunt bemind worden van alle Heiligen, Cherubijnen, Serafijnen en alle hemelsche geesten, en van uwe gezegende moeder en maagd Maria. Nog tracht ik en wil U beminnen dagen nacht, in alle eeuwigheid, gelijk Gij het waardig zijt; want Gij zijt alleen mijne hoop, mijne blijd-

schap, mijne zoetheid, mijne rust en mijn alles, in wien ik wensch geheel veranderd te worden. Ach, dat ik uwe oneindige goedheid nooit vergramd hadde! Ik verfoei alle zonden en al het geen buiten U is, en uwe goddelijke majesteit zoude mishagen. Mijn Heer en God! geef dat ik altijd mag rusten in U, verzakende alle kwaad, eigenliefde, eigen wil, eigen begeerten, alle ijdelheden en onverstorvenheden, alle onvolmaaktheden en zonden, nu en altijd, en in eeuwigheid, ook in het uur mijns doods, in welk uuroftijd ik alle ingevingen des duivels verzaak, tegen welke ik nu en alsdan mij verklaar. Ik offer mij geheel aan U, tot uwen eeuwigen lof en offerande. O allerzoetste Jesus! roei in mij uit al het kwade en onvolmaakte dat in mij is; vernieuw mijnen geest, mijne ziel en mijn ligchaam met de verhevenheid uwer goddelijke

genade, opdat ik niets denke, niets spreke, niets zie, niets voele, niets hoore, niets begeere, niets doe, dan hetgeen U, mijn God, het aangenaamste is. O levende bron! vervul toch mijn hart met het vuur uwer goddelijke liefde, opdat ik geheel verslonden worde in U, en niets begeere dan alleen eene ware kennis van uwe grootheid, en van mijnen *niet*, onmagt, krankheden en zonden. O, hoe zoet is het in gezelschap te zijn met en in U, o Jesus vol van zoetigheid en heiligheid! laat mij van het getal uwer uitverkorenen wezen. O Jesus, gever van alle goed! wie zal mij geven, dat ik geheel mag wezen en rusten in U? wie zal mij zoo een leven geven, dat ik met den apostel Paulus mag zeggen: *ik leef nu niet meer, maar Christus leeft waarlijk in mij?* Ik bid U, verhoor mij, mijn Heer en mijn God,

door de verdiensten van al uwe Heiligen, en bijzonder van uwe heilige en bedrukte Moeder en maagd Maria. Het is mij uit den grond mijns harten leed, dat ik uwe oneindige majesteit ooit vergramd heb, en oorzaak geweest ben dat anderen U vergramd hebben, nu vergrammen, of nog zullen vergrammen; ik wil liever door uwe goddelijke genade duizendmaal sterven, dan U ooit meer te vergrammen. Trek dan, o zoete Jesus, mijn hart altijd tot U, opdat het, afgescheiden zijnde van alle aardsche en vergankelijke zaken, altijd moge branden in het vuur uwer goddelijke liefde. O allerheiligste maagd en moeder Gods Maria! wees gegroet: ik verootmoedig mij voor u, en bid u voor mij en voor alle menschen vergiffenis van al onze zonden, een zuiver leven, een waarachtig geloof, eene

vaste hoop, eene brandende liefde, en eene volmaakte ootmoedigheid in deugden te verwerven: bescherm ons, goedertierene Moeder, in onze krankheden, kwellingen en nood, zoo naar de ziel als naar het ligchaam, bijzonderlijk in het uur onzes doods, opdat wij, van u beschermd zijnde, in den Heer mogen rusten. O heilige geesten der engelen! bidt voor ons, en bijzonderlijk gij, onze heilige engelbewaarder. Beschermtonsook, gij alle Godslieve Heiligen; zijt onze voorbidders met al uwe verdiensten en gebeden, om hiernamaals eeuwiglijk met u te mogen leven. Geef, Heer, door al deze verdiensten en voorspraken, den levenden vergiffenis en den overledenen de eeuwige rust. Ik wensch, Heer, uit al mijne krachten en negenheden, volgens den inhoud van bovengeschreven uitersten wil, uwe goddelijke Majesteit zoo

bemind, en nooit vergramd, maar altijd gediend te hebben, van het eerste tot het laatste oogenblik mijns levens toe; en dat alle menschen en schepselen zoo deden en gedaan hadden, die er ooit geweest zijn, nu zijn, en zullen komen, en dat uit eene zuivere liefde tot U, en om U alleen, mijn Zaligmaker, aan wien ik mij zelven geheel en gansch, met ziel en ligchaam overgeve; vertrouwende op de verdiensten van den allerheiligsten naam Jesus, voor wien alle knieën moeten buigen, om te verkrijgen vergiffenis van al mijne zonden, volkomene beterschap des levens, en hierna maals de eeuwige glorie. O ongeschapene Godheid, één in wezen en drievuldig in personen! o God en mensch, Heer Jesus! in uwe handen, met al de bovengeschrevene begeerten, verzoeken, betrachtingen en oefeningen, met deze woor-

den: Jesus, Maria! nu en als ik zal sterven, beveel ik U mijnen geest. Amen.

G E B E D.

Mijn Heer en mijn God! hopende en vertrouwend het bovengeschrevene van uwe goedheid en goddelijke Majesteit te verwerven, draag ik nu en altijd op, voor mij en voor mijne naasten, als ook tot verlossing van de geloovige zielen in het vagevuur, al het bovengezegde, met alle heilige opdragten der Missen; ook allen lof, eer en alle heilige werken en oefeningen, zoo boetvaardige als aadere, die er ooit gedaan zijn, dagelijks geschieden, van alle menschen, van de heilige en hemelsche geesten, van de allerheiligste maagd Maria, en bijzonder die van haren eeniggeboren Zoon Jesus Christus: en vooral voor die menschen, die de bovengemelde oefeningen met godsvrucht overdenken, dezelve dikwijls bij dag en nacht, zoo door een inwendig als uitwendig teeken of gedrag, zullen komen te vernieuwen, door eenen goeden wil en uitwerksel, tot eer en roem van U en uwe gezegende moeder Maria, en onzer ziele zaligheid. Dit alles, o goedertierene God, is mijne ootmoedige verklaring, mijn verzoek, begeerte en uiterste wil, nu en altijd, en bij-

zonder in het uur mijns doods; welken dood ik gaarne aanneem, en U mijn leven opoffer tot voldoening voor al mijne zonden, wetende en onwetende, en waarvan ik bij anderen oorzaak ben geweest, zoo tegenwoordige als toekomende, van welke ik U bid, dat Gij mij en hen belieft te bewaren. Amen.

Smeekebed tot den heiligen Rochus, bijzondere beschermmer tegen de pest.

Wien ziet men hier uitverkoren,
En met een rood kruis geboren,
In dit droevig tranendal?
Wie het is men toonen zal;
Men moet naar den naam niet vragen,
Want hij zal ons wel behagen,
Rochus is de regte man,
Van wiens deugd men spreken kan.
Van zijn' ouders, eerst gestorven,
Had hij al veel goed verworven,
Gaf den armen met voordacht
Alles, wat was in zijn magt.
Hij heeft zich alsdan begeven,
Om in stilte te gaan leven,
Nam aan in ootmoedigheid,
En ook mede in strengheid,
Zocht ook met een hart vol vreugden,
Eens te staan naar alle deugden,
Heeft zich dit vast voorgesteld,

Met een mannelijk geweld.
Zijn zin was zeer voor het reizen,
Om zijn' ijver te bewijzen,
Nam hij pelgrims kleeding aan,
Om zoo onbekend te gaan;
Is dan uit zijn land verdwenen,
In Italië verschenen,
Waar hij zeer veel zieken vond,
Die hij maakte weer gezond.
Zocht te Rome rond te zweven,
Om de kranken troost te geven,
Heeft daar ook gedaan zijn best,
Hielp, die lagen aan de pest.
Ieder werd van hem genezen,
Uit het graf schier als verrezen,
In vele steden overal,
Van dat gruwelijk ongeval.
De begeerte kwam hem wekken,
Om weêr naar zijn land te trekken,
Hij werd onder weg zeer krank,
En zijn ziekte duurde lang.
God, om hem eens te beproeven,
Kwam zoo zijnen vriend bedroeven,
Hij kreeg spijs door eenen hond,
Waardoor God hem voedsel zond.
Als hij had zijn kracht hernomen,
Is hij in zijn land gekomen,
Waar hij aanstonds werd verrast,
En als bespieder aangetast.

Daar geraakte hij in boeijen,
Waar men zijne deugd zag groeijen;
Hij bleef gevangen vijf jaar lang,
Doch vond troost in 't zwaar bedwang.
Hij werd dan wel, tot zijn behagen,
Zelv' ook met de pest geslagen,
Doch voor dat hij daaraan stierf,
Hij van God voor ons verwierf,
Dat elk, die zijne hulp zou vragen,
In deez' schrikkelijke plagen,
Zou verlost zijn van de kwaal,
't Geen gebeurd is menigmaal.

v. Bid voor ons, heilige Rochus!

R. Opdat wij mogen waardig worden der
beloften van Christus.

GEBED.

Wij aanbidden U, o Heer, die aan
den zaligen Rochus hebt beloofd,
dat degenen die hem zouden bidden
en aanroepen, op geenerlei wijze
van de pest zouden geraakt of be-
smet worden: wij bidden U ootmoe-
diglijk, dat wij die hem in onzen
nood aanroepen, door zijne voor-
spraak van de pest en doodelijke
smarten des ligchaams en der ziel
mogen bevrijd worden. Door onzen

Heer Jesus Christus, uwen Zoon,
die met U en den heiligen Geest
leeft en heerscht, in alle eeuwen
der eeuwen. Amen.

Zie wat gij kiest, eer gij verliest.

Twee zaken stelt u voor de Heer,
Gij kunt kiezen naar uw begeer,
Of eeuwiglijk met hem te zijn,
Of eeuwig in de helsche pijn.
Hij wil u helpen, helpt gij meê,
Dit hangt aan u, zijt gij te vreê;
Kies wat gij wilt, 't is in uw magt,
Maar eer gij kiest, zijt wel bedacht;
Aan deze keuze hangt het al,
Wat baten of wat deren zal,
Of eeuwig blij, of in 't geweest,
Voor uwe ziel, ge hebt maar één;
En tel zoo dure zaak niet ligt,
Maar denk aan 't overgroot gewigt;
Want van Gods oordeel en de hel,
Volgt hiernamaals geen appel.
Dus zie wèl toe wat gij nu doet,
En denk altijd, het gaat voor goed.
Als daar het vonnis is gegaan,
Is het voor eeuwig afgedaan.
Gij zegt: er is daarna nog tijd;
Ik vraag, van waar die zekerheid?
Heeft God u uitstel toegezeid,

Of zijt gij meester van den tijd?
Of zijt gij met den Heer zoo wel,
Dat hij maar wacht naar uw bevel?
Hebt gij met 't leven een verdrag,
Of zoo den dood in uw ontzag?
Het is zoo niet, gelijk gij ziet;
Ik bid u toch, bedrieg u niet.
Ja, schrik integendeel en beeft,
Als gij bedenkt hoe dat gij leeft.
Zie eens hoe dat uw zaken staan,
Eer dat gij in 't geregt zult gaan,
Daar is geen vaste uur noch tijd,
Men is er streng en scheldt niet kwijt.
Het gaat daar erg, geloof het mij,
God is daar regter en partij;
En wat nog 't allerzwaarste is,
Gij spreekt daar zelv' getuigenis.
Noch goed, noch kwaad die zwichten nu,
Uw werken die betichten u,
Zijn deze goed, zij roemen u,
Maar zijn ze kwaad, zij doemen u.
Wat helpt toch aardsch geluk en vreugd,
Als gij te kort schiet in de deugd,
Als gij in Josaphats vallei,
Zult moeten staan ter linker zij,
En dan, van God vermaledijd,
Ter helle vaart voor de eeuwigheid!
O eeuwig, eeuwig, denk toch wel,
Het is voorwaar geen kinderspel!

Bedenk het wel, wat dat gij kiest,
Hij waagt te veel, die 't al verliest.
O speel toch niet met 't eeuwig vuur,
Uw ziel te wagen is te duur.

Verzint eer gij begint.

Wie kan leven zonder beven,
Die nabij het sterven staat,
Waar genuchten zoo haast vlugten,
En het leven u verlaat?
Gij zult sterven en bederven,
En verwerven loon uaar werk:
Wil uw' zinnen dan verwinnen,
En steeds hooren naar Gods Kerk.
Wilt gij rusten, toom uw lusten,
Die bederven uw gemoed;
Wil het vleijen toch vermijden,
Dat uw' ziel den doodsteek doet.
Al dat kwelen, al dat spelen,
Harten stelen vóór en na,
Mag behagen twee drie dagen,
Maar het knagen komt te spa.
Konden uren eeuwig duren,
Daar 't bezuren niet en zag;
De vermaken u wel smaken,
Maar na 't staken komt de slag.
Dan is 't knagen, dan is 't klagen,
Dan is 't vragen om vrijheid,
Als de jaren u bezwaren,
Als verloren is de tijd.

Als 't vermijden, als 't verleiden,
Als 't verblijden is gedaan,
Dan komt klagen, dan is 't schreijen,
't Eeuwig weenen komt dan aan;
Als het leven gaat begeven,
En bedreven de ijdelheid,
Dan komt droefheid en berouwen,
Dan beschouwt men de eeuwigheid;
Want uw vleijen, dat het scheiden
Zal verblijden, is te laat:
Wil dan peinzen om te reizen,
En neem wijzen raad voor daad.

Gebod om van God eenen zaligen dood
te verwerven.

Genadigste Zaligmaker, Jesus Christus, Heer des levens en des doods, om wiens wille wij leven en sterven: ik bid U, door uwen heiligen en allerbittersten dood, aan het hout des kruises, dat uw tweede komst in het uur des doods mij niet slapend vinde, traag en onbereid, maar wakende en daar wel op bedacht. En laat toch niet toe dat ik zonder een opregt leedwezen en volmaakte liefde tot U uit het leven

scheide, ofdat ik uit deze wereld gerukt worde door eenen onvoorzienden dood; maar verleen mij, dat ik gewapend en versterkt worde in het waarachtig christelijk geloof, met eene grondhartige droefheid over mijne zonden, na eene regtzinnige biecht en voldoening. Geef mij dat ik alsdan mag ontvangen het allerheiligste Sakrament des Altaars en het heilig Oliesel, als alle andere dingen mij zullen begeven, die men op deze wereld slechts voor eenen korten tijd bezit. Gij, die altijd bij uwe uitverkoornen verblijft, verlaat mij niet, bijzonderlijk in dien uitersten nood, als men met den duivel moet worstelen. Dat mij alsdan alle heilige engelen bijstaan, en mij, door hunne voorspraak, tegen alle bekoring beschermen: dat zij mij in mijne pijnen versterken. Laat de deugden van geloof, hoop, liefde en lijdzaamheid de overhand

in mijne ziel hebben, opdat ik met een welgesteld gemoed mij in uwe handen mag bevelen, met eene heilige gedachte mag ontslapen, en gerustelijk ingaan in het rijk, dat Gij ons met zoo zwaren arbeid en gruwzame pijnen hebt bereid. Denk toch eens op mijne zondige ziel, goedertierene Zaligmaker, Gij die den berouwhebbenden moordenaar uw hemelsch koninkrijk toegezegd en genadiglijk verleend hebt, al was het dat hij zich eerst op het laatste oogenblik zijns levens tot U keerde; vergun mij dat ik met hem uit uwen gezegenden mond die troostvolle woorden mag hooren: heden zult gij met mij wezen in het paradijs. Am.

GEBEDEN

om eenen goeden dood te verkrijgen.

ô God! Gij zijt alleen de Heer van mijn leven. Ik weiger niet van daag te leven; maar ik begeerniet te leven,

indien ik mijn leven niet voor en tot uwe eer en dienst zal besteden. Is het dat Gij mij ook heden gebiedt te sterven, ik vrees den dood niet. Ik zal sterven, opdat ik U zie; ik zal met U sterven, opdat ik eeuwig met U mag leven. Ach! dat in, en door, en wegens mij, en wegens al het mijne, uw allerheiligste wil geschiede in den tijd en in de eeuwigheid.

Mijn hart is bereid, o God! mijn hart is bereid. Heer! wat wilt Gij dat ik doe? Heer! wat wilt Gij dat ik lijde? Heer! wat wilt Gij dat ik worde? Wij bidden U, o Heer, word verzoend op het ontvangen van onze overgevingen, en trek genadig onzen wederspanningen wil tot U.

Het doet mij leed, en is mij leed uit ganscher harte, dat ik U ooit vertoornd heb, o mijn God! omdat Gij goed, mijne liefde en mijn God zijt.

Ik bid U, o Heer, dat de vurige en honigvloeiende kracht uwer liefde, mijnen geest van alles wat onder den hemel is afrukke, opdat ik uit liefde van uwe liefde leve, en door liefde van uwe liefde sterve, aangezien Gij, God, mensch geworden zijnde, uit liefde en ter liefde van mij U verwaardigd hebt te leven en te sterven.

Heer Jesus Christus! om de bitterheid des doods, dien Gij voor mij geleden hebt aan het kruis, bijzonderlijk in het uur toen uwe allerheiligste ziel uit uw gezegend lichaam gescheiden is, bid ik U, ontferm U over mijne ziel bij haren uitgang, en geleid haar tot het eeuwige leven. Amen.

Verlos ons, Heer, van eenen haastigen en onvoorzienen dood, door uwe groote barmhartigheid.

Als wij zullen sterven, verlos ons, Heer, van eenen kwaden dood,

- door uwe groote barmhartigheid.
Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van alle zonden, door uwe
groote barmhartigheid.
- Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van alle listen des duivels,
door uwe groote barmhartig-
heid.
- Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van allen schrik en vrees,
door uwe groote barmhartigheid.
- Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van bekoring, mistrou-
wen en wanhoop, door uwe groote
barmhartigheid.
- Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van den geest van laatdun-
kendheid, door uwe groote barm-
hartigheid.
- Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van de verharding des har-
ten, door uwe groote barmhartig-
heid.
- Als wij zullen sterven, verlos ons,

- Heer, van de magt des duivels,
door uwe groote barmhartigheid.
Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van de pijnen der helle,
door uwe groote barmhartigheid.
Als wij zullen sterven, verlos ons,
Heer, van alle aanloksels der we-
reld, des duivels en des vleesches,
door uwe groote barmhartigheid.
Heer, geef aan ons dat wij ster-
vende ontvangen mogen de hei-
lige Sakramenten, door uwe
groote barmhartigheid.
Heer, geef aan ons stervende over-
vloedigheid van uwe goddelijke
genade, door uwe groote barm-
hartigheid.
Heer, geef aan ons stervende een
volmaakt berouw, door uwe groo-
te barmhartigheid.
Heer, geef aan ons stervende eene
vaste hoop en allerzekerst geloof,
door uwe groote barmhartigheid.
Heer, geef aan ons stervende eene

brandende liefde, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, geef aan ons stervende geduld en lijdzaamheid in de pijnen, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, geef aan ons stervende sterkte tegen de aanvallen des duivels, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, geef aan ons stervende eene volmaakte gelijkvormigheid aan uwen wil, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, geef aan ons stervende eene allervurigste begeerte om U te aanschouwen, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, geef aan ons stervende den bijstand van de altijd heilige maagd Maria, de bescherming der engelen en de groote voorpraak van alle Heiligen, door uwe groote barmhartigheid.

Heer, geef aan ons stervende de

gebeden en hulp der priesters,
door uwe groote barmhartig-
heid.

Heer Jesus Christus, Zoon van den
levenden God! door uwe heilige
menschwording, wees genadig
over onze zonden, en maak ons
zalig, door uwe groote barm-
hartigheid.

Door uwe geboorte, dat mijne ziel
stervedendood der regtvaardigen.

Door uwen doop en heilig vasten,
dat mijne ziel sterve den dood
der regtvaardigen.

Door uwen heiligen ijver en werk-
zaam leven, dat mijne ziel sterve
den dood der regtvaardigen.

Door uwen honger, dorst en uw
waken, dat mijne ziel sterve den
dood der regtvaardigen.

Door uw zuchten en uitroepen, dat
mijne ziel sterve den dood der
regtvaardigen.

Door uwe allerbitterste tranen, dat

mijne ziel sterve den dood der
regtvaardigen.

Door den allergrootsten schrik
en droefheid des harten,
Door uw bloedig zweet,
Door het te zamen binden uwer
handen,
Door uwe versmading, kaak-
slagen en bespottingen,
Door de allerpijnlijkste wonden
der geeseling,
Door uwe doornen kroon en
dierbaar bloedvergieten,
Door uw heilig kruis en lijden,
Door de gal en azijn, die Gij
gesmaakt hebt,
Door uwe vijf wonden,
Door uwen doodstrijd,
Door uwe allerheiligste ziel in de
handen des Vaders bevolen, en
voor de verlossing der wereld
van het ligchaam afgescheiden,
Door uwen dood en begrafenis,
God, hemelsche Vader,

Dat mijne ziel sterve den dood der regtvaardigen.

God Zoon, Verlosser der wereld,
dat mijne ziel sterve den dood
der regtvaardigen.

God, heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één God,
Door de ingewanden uwer barm-
hartigheid,

Door de verdiensten en voor-
spraak der allerheiligste maagd
en moeder Gods Maria,

Door de voorspraak der heilige
engelen en aartsengelen,

Door de verdiensten en voor-
spraak der heilige apostelen
en evangelisten,

Door de verdiensten en voor-
spraak der heilige martelaren
en martelaressen,

Door de verdiensten en voor-
spraak der heilige bisschop-
pen en belijders,

Door de verdiensten en voor-
spraak der heilige leeraren,

Door de verdiensten en voor-

Dat mijne ziel sterve den dood der regtvaardigen.

spraak der heilige monniken en kluizenaars, dat mijne ziel sterve den dood der regtvaardigen.

Door de verdiensten en voorspraak der heilige priesters en levieten, dat mijne ziel sterve den dood der regtvaardigen.

Door de verdiensten en voorspraak der heilige maagden en weduwen, dat mijne ziel sterve den dood der regtvaardigen.

Heilige aarts-engel Michaël, engelen onze bewaarders, en alle orden der zalige geesten, en gij onze zalige beschermers N. N. beschermt ons in den strijd, opdat wij niet verloren gaan in het schrikkelijke oordeel; dat mijne ziel sterve den dood der regtvaardigen.

Engij, o Maria, moeder en maagd, wonderbare moeder, troosteresse der bedrukten, koningin aller heiligen: spreek voor ons, opdat onze geest zonder eenige zondenvlek

straf of schuld, verdiene opgenomen te worden van de engelen, en geleid te worden naar het vaderland, in het hemelsch paradijs. Am.

Vriendelijke aanspraak tot Christus onzen
regter, om met hem voor de ure des
doods af te rekenen.

Die dag zal weldra verschijnen,
Aan de wereld lang voorzeid,
Als haar schoonheid zal verdwijnen,
En in asch zal zijn geleid.
Dag van gramschap, dag van oordeel,
Streng, schrikkelijke dag!
Want, dan niemand tot zijn voordeel,
Ook één woord meer spreken mag.
Welk een beven, wat al tranen,
Zal men dan zien overal,
Als men hooren zal bij namen,
't Meest verborgenste geval;
Als 't geluid van de trompetten,
Die, met eenen vreemden klank,
Zullen 't al in roeren zetten,
Ieder nopen tot den gang;
Uit de graven en de muren,
Zullen dooden voor Gods troon,
Tot verwondring der nature,
Gaan verwachten straf of loon.

't Is er al : de Regter mede
Is gezeten op den troon ;
Alle zonden, werk en zeden,
't Komt gewis nu al ten toon.
Zie, het boek van ieders leven
Komt te voorschijn eerst vooral,
Alles staat hier opgeschreven,
Zelf 't verholenste geval.
Wat zal ik dan, zondaar, maken,
Tot wien neem ik mijnen loop ?
'k Hoor de goeden hier ook raken ,
't Schudt en heeft al overhoop.
Groote Heer, vol van genade !
'k Vlucht in uwen zoeten schoot,
Nooit toch is 't bij U te spade,
Spaar mij dan toch van den dood.
Ik ben ook een van die menschen,
Ach, gedenk het, Jesus zoet !
Voor wie Gij, naar uwe wenschen,
Hebt gestort uw dierbaar bloed :
Uw vermoeidheid, kruis en lijden ,
Waar ik mede ben gezocht ,
Zijn getuigen te allen tijden,
Dat ik duur ben ingekocht.
Laat die pijn, laat al dat lijden,
Laat dat bloedig kruis voortaan,
Dat er duizend doet verblijden,
Voor mij niet verloren gaan.
Geef dat we onze zonden derven,

Goede Jesus ! door gena ,
Eer de dag komt van te sterven ,
Eer het namaals wordt te spa.
Ik , o Heer , beken mij schuldig ,
Schaamte maakt mij heel vermijdd ;
Lieve Regter ! wees geduldig ,
Zeg , ik scheld u alles kwijt.
Magdalena , door berouwen ,
Heeft uw gunsten ras beproefd ,
En des moordnaars vast vertrouwen ,
Naar den hemel niet getoefd.
Waarom zal ik min verwachten ?
Wordt mijn bede niet verhoord ?
Uwe goedheid kan met magten ,
Mij verlossen door uw woord.
Zie , de plaats waar ik moet wezen ,
't Is aan uwe regter zij ;
Waar uw schaapjes uitgelezen
Uit de bokken staan , is 't vrij.
Ach ! laat mij daar onder schuilen ,
Schenk mij ook het eeuwig goed ,
Laat de duivels eeuwig huilen ,
Met al hun verspeeld gebroed.
Vol van rouw kom ik dit vragen ,
Diep vernederd van gemoed ;
Wil toch zorg voor mij dragen ,
Als Gij mij hier scheiden doet !
Is er oorzaak om te beven ,
Deez' gewis gaat bovenal :

Dat, om rekening te geven,
Ieder weer ontwaken zal!
Spaar dan, Jesus, alle menschen,
Breng hen liever naar hun lust,
Tot de vreugde die zij wenschen,
In de nooit gestoorde rust.

Testament van eenen Christen, om dagelijks vóór
de nachtrust en op het einde zijns levens
te herhalen.

Mijn lieve Jesus! ik verlaat al de
genoegens dezer wereld: mijne ziel
schenk ik aan mijnen lieven God,
mijn ligchaam aan de aarde en de
wormen; vrijwillig verlaat ik alle
begeerlijkheden dezes levens, alle
aardsche dingen, welke niet anders
zijn dan ijdelheid.

Alle zonden zijn mij van harte
leed; ik verzaak dezelve, omdat zij
mishagen aan U, mijn God, dien
ik boven alles bemin, die eene on-
eindige liefde waardig zijt.

Ik vergeef ter liefde Gods, en
uit den grond mijns harten, aan al
mijne vijanden.

Ik geloof in éénen God, die één is in zelfstandigheid en in wezen, drievuldig in persoon: Vader, Zoon en heilige Geest; en dat de eenige Zoon Gods, Jesus Christus, het tweede persoon der heilige Drievuldigheid, voor mij is mensch geworden, zijnde Verlosser en Zaligmaker der wereld, looner van het goede en straffer van het kwade; die van eene oneindige goedheid en wijsheid is.

Ik geloof vastelijk, alles wat de ware katholieke en apostolijke Kerk mij voorhoudt om te gelooven.

Ik hoop van de goddelijke goedheid, vergiffenis van mijne zonden, de genade Gods voor al mijne woorden, werken en gedachten, en hiernaals het eeuwige leven.

Ik bemin U, mijn God, uit geheel mijn hart, uit geheel mijn gemoed, uit al mijne krachten, omdat Gij de opperste oneindige goedheid zijt.

Ik onderwerp mij geheel aan al

582 GEB. OM EENEN ZALIGEN DOOD.
hetgeen God door zijnen allerheiligsten wil over mij belieft te beschikken. Ik ben bereid om alles te doen, te lijden, te leven en te sterven, zooals God wil en het hem behagen zal.

Ik beveel mijn ligchaam en mijne ziel aan de voorspraak der roemwaardigstemaagd Maria, mijne liefste moeder en voorspreekster, aan den bijstand van den H. Josef, aan de gebeden van mijnen heiligen beschermers N. N., aan de bescherming van mijnen engelbewaarder, en aan de hulp van alle Heiligen, opdat zij mij willen bijstaan in het uur des doods. Amen.

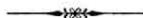
Mijne late woorden zullen zijn :
Jesus, Maria, Josef!

In hunne armen wil ik leven en sterven; en als mijne tong deze heiligenamen niet meer kan uitspreken, zoo zal ik dit doen met mijn hart; en zoude mijn verstand mij

VERZ. OM DE ZEVEN GAVEN ENZ. 583
ontbreken in het uur des doods,
zoo verklaar ik nu voor den toe-
komenden tijd, en zeg :

JESUS, MARIA, JOSEF!

*ô Mijn God! in uwe handen beveel ik mijnen
geest. Amen.*



VERZOEK

OM DE ZEVEN GAVEN DES HEILIGEN GEESTES.

met eenige krachtige gebeden voor
alle godvreezende zielen.



Aanbidding van den heiligen Geest.

ô Ongeschapen God! o aanbid-
delijke, heilige Geest! aanzie het
maaksel uwer handen, datnaar uw
heilig beeld geschapen is, dorstig
naar de instorting van uwe zeven
gaven en overvloedige genaden.
Kom en verlicht het duister ver-
stand van uwen slaaf door eene op-
regte wijsheid, opdat ik U dieneen

aanhange in den geest van onthechting van al hetgeen aardisch en tijdelijk is, in eene volle versterving en verlating van mijzelven en mijnen wil, om geheel voor U te leven. O goddelijke zon! doorstraal de ingewanden mijner flauwe ziel, want ik wensch naar U met duizend verzuchtingen: zie op mij en ontferm U mijner, mijn God! Amen.

Verzuchtingen om de zeven gaven des heiligen Geestes te verkrijgen.

De gave van Wijsheid.

ô Goddelijke Geest, die één zijt met den Vader en den Zoon! kom en stort in mij de gave van wijsheid, opdat ik het kwaad verfoeije en het goede omhelze. Kom, o Liefhebber van alle deugden, en schep in mij een nieuw en wijs hart; opdat ik het verschil van het eeuwige en tijdelijke kenne en bevatte. Kom, o allerwijsste Meester! leer mij

onwetenden, uwen heiligen wil kennen en volbrengen, al de dagen mijns levens. Kom, o Bron van alle goed, en wasch mij in het bloed van mijnen Verlosser en Zaligmaker. Kom, o goddelijke Heelmeester! genees mijne wonden, en verlicht mijne duistere oogen, opdat ik U kenne en beminne. Kom, o sterke Almogendheid! verhef mijn traag hart tot U, en doe mij walgen van het geen op de aarde is. Kom, o goddelijke Zon! verlicht mijn duister verstand en beweeg magtiglijk mijnen wil, om U alleen aan te hangen.

Eere zij den Vader, den Zoon, en den heiligen Geest; gelijk het was in den beginne, en nu, en in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

De gave van Verstand.

O allerheiligste Majesteit! stort in mij de gave van een opregt en goed verstand, om U alleen te zoeken,

alles buiten U te versmaden, en U alleenaan te hangen. O eenige troost der zielen! waarom verbergt Gij U voor uw schepsel, dat zonder U niets kan? O liefderijke, goede God! doorgrond het binnenste van uw arm schepsel en trek mij tot U. O allerbarmhartigste Vader der armen! kom en maak mij rijk door uwe onwaardeerbare schatten; mijne ziel wenscht naar U. O allermildste Gever der gaven! zonder U is er niets in mij, ook niet eene goede gedachte: kom en verlicht mijn verstand en verhef mijne gedachten tot U.

O ongeschapene Wijsheid! kom, zuiver mijne meening van alle eigenbaat en ijdeleroem. O leven, dat daar altijd vloeit, in den Vader en den Zoon! vloeit toch in het binnenste van mijne ziel door eene volmaakte liefde. Eere zij den Vader, enz.

De gave van Raad.

Ik aanbid U, o goddelijke heilige Geest! stort in mij de gave van raad, opdat ik naar uw welbehagen de deugden op het allervolmaakteste moge beoefenen.

O goede Meester! aanzie met uwe minzame oogen, mij blinde en onwetende, en leer mij den korten tijd van dit leven, naar uw behagen, ter zaligheid besteden.

Kom, o zoete liefde des Vaders en des Zoons! heilig mijne ziel tot uwen heiligen tempel en voorstede.

O allersterkste God! kom en doe mij dapper alle bekoringen en bedrog des duivels overwinnen. Kom, o goede Vader! doe mij van harte alle ongelijk vergeven, gelijk ik van U vergiffenis begeer, en doe barmhertigheid aan allen die mij hebben misdaan. Kom nu, Bruidegom van mijne ziel! laat mij U alleen uit alle

krachten mijner ziel beminnen, en mijne naasten om U.

O allerwijsste Raadsman! laat mij kennen wat uwe Majesteit van mij begeert, opdat ik uwen wil uit liefde volbreng. Eere zij den Vader, enz.

De gave van Sterkte.

Kom, o God, heilige Geest! en geef mij de gave van sterkte, opdat ik den duivel, de wereld en het vleesch overwinne.

O sterke God! verwin in mij al mijne kwade driften en bedorvene genegenheden, opdat ik U de korte dagen mijns levens in rust diene. Kom, goddelijke Geest! vernietig mijne traagheid, en geef mij eenen vurigen geest, om U volmaaktelijk dag en nacht te dienen. O onoverwinbare God! laat mij de list en lagen des vijands kennen, opdat ik dezelve altijd kloekmoediglijk moge verachten.

Kom, God, heilige Geest! geef mij eenen walg van al wat aardsch en vergankelijk is. O goede God! doe mij U kennen, opdat ik alles versmade ter liefde van U.

Kom toch, o allersterkste Heer! versterk mij, opdat ik in voorspoed mij niet verheffe, en in tegenspoed mij niet te zeer bedroeven, maar U in alles mag aanhangen.

Eere zij den Vader, enz.

De gave van Wetenschap.

Kom, o God, heilige Geest! stort in mijn hart de gave van wetenschap, opdat ik het goede en het kwade onderscheide, om het eene te beminnen en het andere te verachten, opdat ik mag komen tot de eeuwige zaligheid.

Kom, o allerzoetste rust der ziel! maak mijn hart zoogerust, opdat Gij daar U zelve in behaagt. O eenige begeerte! zonder U zal ik altijd on-

voldaan blijven, want niets kan mij verzadigen dan Gij alleen.

Kom, o allerzoetste vertrooster! bewoon mijne ziel door uwe zoete tegenwoordigheid. O heilig licht! verlicht het maaksel uwer handen, om uwentwille, want zonder U blijf ik in duisterheid.

Kom, o Heiligmaker! maak mij heilig naar uwen wil, naar ziel en ligchaam.

O alwetende oogen van den Alziende! doorziet het binnenste van mijne verborgene gedachten en zuivert wat U mishaaft.

Eere zij den Vader, enz.

De gave van Godvruchtigheid.

O allerzoetste heilige Geest! ik werp mij voor uwe voeten, en bid U om een opregte godvruchtigheid.

Kom, o goede Meester! leer mij U altijd in geest en in waarheid aanbidden.

Kom, o allervurigste vlam! verniel mijne groote laauwheid met het vuur uwer heilige liefde.

Kom, o vinger Gods! schrijf in mijn hart de goddelijke lessen van uwen heiligen wil.

Kom, o barmhartige Samaritaan! genees mijne wonden met de olie eener opregte godsvrucht en zoechtigheid.

Kom, o hemelsch licht! verlicht mijne duisterheid, opdat ik u kenne en beminne.

Kom, o goddelijke Liefhebber! stort in mij die godsvrucht, die alle vermaak te boven gaat, waarvan mijne zielen ligchaam mag overvloeijen. Eere zij den Vader, enz.

De gave van Vreeze Gods.

Kom, o heilige Geest! stort in mij eene heilige vrees, opdat ik U nooit vergramme door eene vrijwillige zonde.

O sterke Almogendheid! bewaar mijne ziel voor het allergrootste kwaad, de zonde; laat mij liever duizendmaal sterven, dan U eens te vergrammen.

Kom, o genadige Regter! en vergeef al mijne zonden, die ik in mijn geheel leven begaan heb.

Kom, o Vader der armen! wil het maaksel uwer handen, dat naar uw beeld geschapen is, niet verlaten.

Kom, o allerzoetste licht des harten! verlicht mijn geweten en alle gewetens die verduisterd zijn.

Kom, o zon der regtvaardigen! verwarm het binnenste van mijn koud hart, en doe het smelten in tranen van een opregt berouw, uit zuivere liefde tot U.

Kom, o mijn Schepper en Zaligmaker! geef mij eene heilige vreeze en tevens eene volmaakte liefde, en al wat mij noodig is ter zalig-

GAVEN DES HEILIGEN GEESTES. 593
heid, een zalig leven en een heilig
sterven.

Eere zij den Vader, enz.

GEBED.

tot God den heiligen Geest.

Almagtige eeuwige God, die één
met den Vader en den Zoon, en
hunne zelfstandigheid zijt : aanzie
uwe schepselen, door uwe handen
geschapen, en verlost door den kos-
telijken prijs van het heilig bloed
van Gods eenigen Zoon; wil zoo
een kostelijk pand niet verachten,
want zonder U kan ik niet eene
goede gedachte, niet het minste
goed uitwerken, noch zalig worden.

Kom dan, o goede Geest! ver-
licht mijn verstand, beweeg mijnen
wil tot het goede, geef mij uwe
zeven gaven in volheid, doorwond
het binnenste mijner ziel, en maak
mij dronken van dien wijn, waar-
van de Apostelen op den pink-

sterdag dronken waren, opdat ik, geheel vervuld van U, niet meer dorste naar hetgeen aardsch en vergankelijk is.

Verzoek tot God den heiligen Geest, om de genade van een zalig beroep te verkiezen.

Vadervanbarmhartigheid, die mij hebt geschapen toen ik een ijdele niet was, opdat ik, U toebehoorende, U in dit korte leven zoude dienen naar uwen heiligen wil, en dan hierna U bezitten in eeuwigheid.

O alwetend oog van mijnen God ! Gij weet in welk beroep ik mijne zaligheid het beste zal kunnen bewerken; dus bid ik U, o minzame Vader, verlicht mijn verstand, opdat ik uwen heiligen wil mag kennen en volbrengen tot mijn eeuwig geluk en zaligheid; dat ik mijnen eigenzin en kwade bedorvene genegenheden tot mijn eeuwig ongeluk niet volge. Roept Gij mij tot

den zwaren last des huwelijks, ik zaldien gaarne aanvaarden, alleen om aan uwen heiligen wil gehoorzaam te zijn en tot mijne zaligheid te komen; maar trekt Gij mij tot den geestelijken staat, om geheel voor U te leven en uwe bruid te zijn, boven mijne verdiensten, uit zuivere liefde voor U, zoo bedank ik U, en bid om uwe hulp, om deze mijne taak en heilige roeping wel waar te nemen, tot mijn eeuwig geluk en zaligheid. Gij weet, mijn God, hoe mijne ziel lijdt van zoo vele vijanden, die haar geluk van alle kanten zoeken te beletten, te weten: de duivel, de wereld, als ook mijn eigen vleesch; maar, o goede God! strijdt Gij voor mij, dan zal ik niet vreezen ongetrouw te zijn.

Wil uwe Majesteit mij nog meer verheffen en mij, boven duizenden uit het gewoel der bedriegelijke wereld, in een kloosterleven

trekken, om zoo alleen hart aan hart met U te spreken, zoo verzoek ik dat Gij, mijn Heer, dit in mij gelieft uit te werken door uwe krachtige hulp en bijstand; want dit kan niet geschieden zonder uwe bijzondere genade en goedgunstigheid: gelijk deze roeping de allerwaardigste is, zoo is ook de wederstand van alle zijden de allergrootste.

Daarom, indien uwe Majesteit mij die roeping geeft, zoo vertrouw ik ook, door uwe goedheid, gehoorzaam te zijn tot den dood des kruises; zoodat Gij mij ook eene goede uitkomst zult geven, aangezien ik U uit geheel mijn hart begeer getrouw te zijn: niet om mijnen eigen wil te volgen, maar den uwen; niet om eenig schepsel, maar uit liefde tot U, mijnen Schepper, die voor mij uit den hemel gekomen zijt, uit den schoot van uwen hemelschen Vader, om aan Hem gehoorzaam te zijn tot

den dood des kruises. Zoo wil ik ook, ter liefde van U, geheel den korten tijd van dit sterfelijk leven opofferen, om mijn eeuwig geluk te verzekeren, door eene vrijwillige offerande van mijne ziel, met alle krachten van mijn ligchaam en van alles wat ik heb; ontvang, o God, deze vrijwillige offeranden.

Kom, o God, heilige Geest! geef mij uwe sterke genade, opdat ik het goede dat Gij in mij hebt begonnen, met kloeken moed moge voltrekken, en dat ik niet alle moeilijkheid en opspraak vreeze, die mij zullen ontmoeten, eer ik zoo ver zal komen; maar versterk mij met uwen bijzonderen geest, opdat ik dit werk beginne en wel voleinde tot het uur van mijnen dood: dit bid ik U, door de voorspraak van Maria, de moeder van barmhartigheid. Amen.

GEBED

*voor Jongelingen en jonge Dochters,
om eene zalige verkiezing.*

Ik werp mij ter aarde, voor de voeten uwer Majesteit, o God, heilige Geest! ik verzoek ootmoediglijk, dat Gij met uw goddelijk licht wilt verlichten al die jonge harten, die tot de jaren van onderscheid gekomen zijn; opdat zij uwen heiligen wil mogen kennen en volbrengen, tot hunne eeuwige zaligheid.

O goede God! verdrijf uit hun alle duisternis en ijdele vrees, opdat zij uwe Majesteit alleen mogen hooren, en uwe roeping volgen, waar hun eeuwig geluk van afhangt. O liefderijke God! trek alle menschen tot U, opdat zij U hier mogen dienen, en hun leven zaliglijk en gelukkiglijk voleinden. Amen.

G E B E D

*tot de allerh. Drievuldigheid, en eene
Novene om negen dagen te lezen, tot
het verkiezen van een beroep.*

O ongeschapene Drievuldigheid!
ik aanbid U in geest en in waar-
heid; ik bid U, door den naam en
persoon van Jesus, dat Gij uwe oogen
van barmhartigheid op mij wilt
slaan, dat Gij mij uwen goddelijken
wil en bevelen over mij wilt doen
kennen, en verzoek van uwe Majes-
teit, dat ik van U mag genade ver-
krijgen zonder uitstel; dit bid ik,
door de voorspraak van Maria, de
moeder van barmhartigheid, en ook
door het voorbidden van den H. An-
tonius van Padua (dien bijstand
in den nood), omdat ik mij onwaar-
dig kenne om verhoord te worden
van uwe goedheid, die uwe ge-
nade zoo menigmaal heb verzuimd.
Verlicht mijne duisternis, versterk

mijne krankheid, doe al mijne vrees en wederstand te niet, opdat ik uwen wil kenne, en dien kennende volbrengende; opdat ik, met eene zuivere meening beginnende, een heilig einde mag hebben, om U te loven in eeuwigheid. Amen.

Driemaal Onze Vader, en driemaal Wees gegroet, ter eere van de allerheiligste Drievuldigheid.

A A N B I D D I N G

van de allerheiligste Drievuldigheid.

O allerverhevenste God, Schepper van het heelal, één in wezen en drievuldig in personen! ik, uw arm schepsel en verworpen slaaf, aanbid U met dezelfde aanbidding, lof en dankzegging, die de allerheiligste maagd Maria, in uw tegenwoordigheid, ten allen tijde in den hemel U bewijst; met welke ik mij en mijnen wil vereenig, op alle oogenblikken

GAVEN DES HEILIGEN GEESTES. 601
van mijn leven tot in de eeuwigheid; en ware het in mijne magt, zoo zoude ik dat doen door alle redelijke schepselen, die geweest zijn, nu zijn en komen zullen. Ontvang, o Heer, de goede begeerte van uwen slaaf, en trek mij en alle schepsels tot uwe heilige liefde.

GEBED

om de goddelijke liefde te verkrijgen.

Vader van alle barmhartigheid en God van alle vertroosting! het is U aangenaam te zijn met de kinderen der menschen. O liefde! gij begeert dat ik U zal beminnen: mijne ziel wenscht en verzoekt, met alle begeerte, dat Gij met dit heilig vuur mijn hart wilt ontsteken; ik verzoek U, ik bid uwe Majesteit uit al mijne krachten: doorwond mijn binnenste met uwe heilige liefde, maak mij als dronken van dezen

allerzoetsten wijn, opdat ik U, mijn God, altijd in mijn geheugen mag hebben, en in mijn doen en laten niets zoeken als uwe meerdere eer, uit zuivere liefde tot U. O God! wie U niet zoude liefhebben, omdat Gij zijt, dien Gij zijt, die leeft niet in de liefde. O goede God! omdat ik mij zoo onbekwaam kenne om U ten volle te beminnen, zoo wil ik mij vereenigen met de Moeder van Jesus, en zoo, met haar vereenigd, wil ik U dag en nacht beminnen met hare liefde, tot in eeuwigheid: en ik wensch, zoo menigmaal als mijn adem uitgaat, U alle roem, eer en lof te geven, die U ooit van eenig schepsel gegeven is, of kan gegeven worden; en zoo dikwils als ik mijnen adem zal inhalen, bid en verzoek ik die allerzuiverste liefde, welke ik arm schepsel bezitten kan; en dit alles verzoek ik ook voor alle Christenen,

GAVEN DES HEILIGEN GEESTES. 603
mijn God en mijn Al! Voor U is het
volle bezit van mijn hart. Amen.

G E B E D

*tot de allerheiligste maagd Maria, om
eenen zaligen staat te verkiezen.*

O Maria, uitdeelster der goddelijke genade! verkrijg mij de genade bij God almachtig, dat ik den staat mag weten, in welken God begeert dat ik hem al de dagen mijns levens zal dienen. Tot dat einde draag ik u op mijn hart, mijnen wil en mijn verstand; wil dit, o mijne allerliefste Moeder, aan God aanbieden; ik verklaar, dat ik dien staat wil aanvaarden, dien God en u het aangenaamste zal zijn, en die tot mijne zaligheid mij van eeuwigheid is toegeschikt, opdat ik, met u, na den korten tijd van dit leven, mijnen God mag genieten in eeuwigheid. Amen.

GEBEDEN OPZIGTENS
HET HEILIG SAKRAMENT DES HUWELIJKS.

Pligten der getrouwen tot elkander.

De pligten des mans zijn: ten eerste, zijne huisvrouw met eene zuivere liefde te beminnen, gelijk Christus zijne Kerk; ten tweede, haar goede genegenheid te bewijzen: haar te behandelen met eerbiedigheid; haar een goed voorbeeld te geven, voor haar te bidden; haar te onderwijzen, te beschermen en te troosten; haar kennis te geven van de huiszaken, en te zorgen voor het onderhoud des huisgezins.

Zij misdoen tegendeze pligten, die hunne vrouwen verachten, smadelijk aanspreken; die zebitter vallen enz; die haar als dienstmaagden houden; die bijna alles doen volgens hunnen zin, zonder kennis van de huisvrouw; die het goed verkwis-

ten; eindelijk, hetgeen het ergste van al is, die hunne vrouwen dwingen tot schandelijke ongeregeldheden, onrechtvaardigheid of andere zonden.

De pligten der vrouwen bestaan : in haren man den persoon van Christus te eeren; hem te gehoorzamen, en hem te leiden door zachtmoedigheid; voor hem te bidden, te letten op het huisgezin; niets aanmerkelijks weg te geven of onkosten te doen zonder verlof.

Tegen deze pligten misdoen, diegenen die den meester spelen, hunne mans verachten, van hunne goedheid misbruik maken; die gedurig tegenspreken, enz.; die hunnen tijd met praten, spelen en wandelen verkwisten, en die het inkomen met lekkernijen, ijdelheden en pracht opmaken.

De pligten der getrouwden met hunne huisgenooten zijn : te zorgen

voor hunne zaligheid, hun een goed voorbeeld te geven, hun goedertierenheid en liefde te toonen; hun te vermanen tot het gebed, tot het aanhooren van het woord Gods, tot het lezen van goede boeken, tot het ontvangen der heilige Sakramenten, enz. en hun daartoe tijd te geven. Verder, hunne huisgenooten niet te verlaten als zij ziek zijn; hen aan te zien als hunne broeders in Christus, en als mededienaars van denzelfden Heer. Gij, heeren, zegt de H. Paulus, doet aan uwe knechten, hetgeen de regtvaardigheid en beleefdheid vereischt, gedenkende dat gij eenen en denzelfden Heer in den hemel hebt.

De pligten tot hunne kinderen zijn: eene christelijke opvoeding; hiervan hangt het welvaren van alle staten af. Daarom gebruik alle bedenkelijke middelen, om uwe kinderen in de onschuld des doopsels te bewaren.

Leer hun de deugd door al uwen handel; spreek hun van goddelijke zaken met eerbiedigheid, van de godvruchtigheid metsmaak, van de zonde metschrik. Bezorg hun goede zielbestuurders en geschikte meesters, heeren, huizen, scholen, winkels en woningen. Maak dat zij ten minste leeren lezen en schrijven, en dat ze zich oefenen in een goed handwerk. Bewaar hen van de bedorvenheid der wereld, en van kwade gezelschappen, als van de pest. Zorg dat ze niets zien, noch hooren, hetgeen de zuiverheid kan hinderlijk zijn. Verdraag in hun geene kwade genegenheden. Laat hen niet liegen, niet wraakgierig, noch geldgierig zijn. Breek hunne hoofdigheid, korzelheid, gulzigheid, enz. Kastijdhenniet uitgramschap, maar uit liefde, volgens hunne fouten en hunnen ouderdom. Doe hen de straffen meer vreezen dan gevoelen.

Berisphen niet zonder reden. Bemin het een kind niet boven het andere, dan alleen om deugd. Dwinghen niet tot een beroep. Leer ze 's morgens en 's avonds bidden op hunne knieën, en eerbiediglijk mis hooren. Leer hen ootmoedig, vriendelijk en gedienschtig zijn, zelfs tot die hun kwaad doen, en barmhartig jegens de armen, latende door hun somwijlen eenige uwer aalmoezen uitreiken.

Wacht u van bij uwe kinderen uwe driften op te volgen, te vloeken, te kijven, of u te buiten te gaan in overdaad, ligtvaardigheid, ongeduldigheid. Wacht u met verachting van de deugd en met hoogachting van de rijkdommen, van de eer, enz. te spreken, en van al wat de kinderen niet mogen navolgen. Wederhoud uwe dochter van de ijdelheid in kleeding, van ballen, komediën, opera's en andere gevaarlijke bijeenkomsten, van ijdele boe-

ken en liedjes, van het spelen en verkeereren met jongmans en zelfs met vrouwspersonen, die niets volgen dan de ijdelheid der wereld en hunne zinnelijkheid. Om uwe kinderen de gelegenheid te beneemen van vele zonden, gewen hen van jongs af tot het werk, en houd ze gedurig bezig. Doch opdat de onderwijzingen, goede voorbeelden en berispingen der ouders aan de kinderen mogen baten, moeten de ouders voor hunne kinderen veel bidden.

Eindelijk, dit alles is besloten in hetgeen de heilige Geest van den ouden Tobias getuigt, te weten : dat hij zijnen zoon van zijne kindschheid af leerde God te vreezen, en zich te onthouden van zonden.

G E B E D

*van den bruidegom, zoo voor zich
zelven als voor zijne bruid.*

Heer, mijn God, die het huwelijk, door U zelven ingesteld, zoo hebt verheven, dat het een groot Sakrament, en eene afbeelding van de vereeniging van Christus met zijne bruid, de heilige Kerk, geworden is: Gij hebt mij, zoo ik vertrouw, door uwen geest aangedreven om dezen staat te aanvaarden; ik bid U, geef dat ik mijne bruid, gelijk uw Apostel beveelt, eer bewijze. Geef mij eindelijk, dat ik altijd met Tobias in waarheid mag zeggen: Gij weet, Heer, dat ik deze mijne zuster neme tot eene huisvrouw; niet uit vuile lust, noch uit eenig ander verkeerd inzicht, maar uit enkele begeerte van nakomelingen te krijgen, die U loven in der eeuwigheid. *Tob. 7.*

Gij plaatst mij in deze betrekking tot hoofd der vrouw, gelijk Christus het hoofd zijner Kerk is; geef mij, dat ik haar trooste, bescherm, onderwijze en helpe, en aan haar, als het zwakste deel, eer bewijze. Geef mij eindelijk, dat ik haar altijd beminne, niet met eene zinnelijke en heidensche liefde, maar heiliglijk en standvastiglijk, gelijk Christus zijne Bruid.

Zend ook uwen zegen over mijne bruid; versier haar met de evangeli-sche deugden, die uwe heilige Apostelen Petrus en Paulus aan de getrouwde vrouwen zoo ernstiglijk aanprijzen: de ootmoedigheid, de onderdanigheid, de getrouwheid, de wijsheid, eenvoudigheid in kleeven, de zedigheid en naarstigheid in het christelijk bezorgen van het huisgezin en in het opkweken van hare kinderen. Geef haar, o Heer, de ootmoedigheid van Sara, de zorgvul-

digheid van Rebecca, de minzaamheid van Rachel, de vruchtbaarheid van Lea; opdat wij, met vrede en minzaamheid, gezamenlijk voor het welzijn der huiszaken zorgende, onze kinderen in uwe vreeze opbrengen, en hiernamaals met elkander in uwe liefde eeuwiglijk mogen vereenigd zijn.

G E B E D

voor de bruid, zoo voor haar zelve als voor haren bruidegom.

God, die de vereeniging van man en vrouw, door U ingesteld, zoo wonderlijk hebt gezegend: sla genadiglijk uwe oogen op uwe dienaressen, die, zich tot den huwelijken staat begevende, ootmoediglijk bidt om uwe bescherming. Maak door uwe genade, dat mijn juk zoet en vreedzaam zij. Doe mij de heilige vrouwen navolgen, die door

hare wijsheid en minzaamheid, door hare getrouwheid en eerbare schaamte, door hare onschuld en godsvrucht, door hare zorgen en naarstigheid, de vreugd en troost geweest zijn van hunne mans, het steunsel des huisgezins, het geluk en welvaren van hunne kinderen.

Geef aan mijnen bruidegom, uwen dienaar, wijsheid om zijn huisgezin wel te besturen, kloekmoedigheid in zijne werken, regtvaardigheid in zijn bedrijf, reinheid en zachtmoedigheid in al zijnen handel. Maak hem godvruchtig als Abraham, zuiver als Isaak, naarstig als Jacob, geduldig als Job, wijs als David, regtvaardig als Tobias. Verdrijf van hem alle hoogmoed en twist, overdaad, nijdigheid, kwaad vermoeden, gierigheid en andere zonden. Doe ons beiden de groote lessen van uwen Apostel

gedenken, wanneer hij zegt: *dat het huwelijk eerlijk zij in alles, en het huwelijksbed onbevlekt.* (Hebr. 13. v. 4.)

Zend over ons uwen overvloedigen zegen; verleen ons de gewenschte vruchtbaarheid; vereenig onze gemoederen door eene kuische liefde, opdat wij elkanders lasten hier helpen dragen, en hiernamaals met onze kinderen eeuwiglijk mogen bij U zijn.

G E B E D

voor eene bevruchte vrouw.

Ik erken en loof U, o God, als den Schepper van de vrucht, die uwe dienstmaagd van uwe goedheid ontvangen heeft. Dit schepsel is niet bekwaam om U te bedanken, maar ik bedank U in zijne plaats, voor deze eerste en overgroote weldaad; en tot dankzegging offer ik hetzelfde aan uwe Majesteit op, naar het voorbeeld van zoo vele heilige

moeders, alvorens ik het nog ken en ten volle bezitte. De smarten welke ik dagelijks gevoel als dochter van Eva, en die ik nog verder zal moeten onderstaan, neem ik aan als eene regtvaardige straf: tot voldoening van mijne zonden, en als een middel, waardoor ik hoop uwe barmhartigheid te bewegen, om mij in het aanstaande gevaar, en ook uw schepsel, van ongeval te behoeden, hetgeen aan zoo veel ongelukkige kinderen overkomt, die eer zij geboren zijn, zonder den heiligen doop te kunnen ontvangen, versmacht worden. O mijn God! verhoor het gebed van eene moeder, die niets zoo zeer wenscht, dan dat de vrucht haars ligchaams in den heiligen doop geheiligd mag worden, om uwen grooten naam te loven in alle eeuwen. Amen.

G E B E D

hetwelk de ouders zullen lezen, wanneer hun kind gedoopt is.

Laat ons den lof des Heeren zingen, want Hij heeft zijne magt en zijne barmhartigheid hoogelijk aan ons getoond. Uwe barmhartigheid, o Heer, en niet de wil van ons kind, noch onze naarstigheid en zorg, maar uwe barmhartigheid alleen heeft ons kind tot den heiligen doop gebracht en van den duivel verlost. Het is eene gunst, die noch het kind, noch wij ooit hebben verdiend; eene gunst, waardoor ons kind niet alleen uit de hand van den vijand is verlost, maar ook een tempel van den heiligen Geest, een lidmaat van Christus, een kind van den oppersten Koning, en erfgenaam van zijn rijk is geworden.

Wie kan de grootheid van deze weldaden overdenken? wie kan U

genoeg over uwe grootmoedigheid loven? Dat uwe barmhartigheden, o Heer, U loven, en de wonderlijke daden, die Gij aan de kinderen der menschen doet.

Intusschen, hetgeen wij van uwe hand hebben ontvangen, schenken wij U weder. Ontvang deze levende, heilige, welbehagelijke opdracht, welke wij U doen, om ons kind, hetgeen nu het uwe is, zoo op te voeden, dat het altijd een tempel van den heiligen Geest blijve. Dat het altijd door geloof, hoop en liefde met Christus vereenigd zij, en de waardigheid der kinderen Gods tot het einde toe beware; opdat het na dit leven uw eeuwig rijk tot zijn erfdeel bekome. Amen.

G e b e d

*van eene moeder, die haren
kerkgang doet.*

ô God, die door de vreugd van de

heilige maagd Maria, de droefheid en smarten der geloovigen die baren, in blijdschap hebt veranderd: sla uwe oogen op mij, uwe dienaressen, die tot dankzegging, met vreugde uwen heiligen tempel ingaat, en verleen mij, door de voorpraak van dezelfde heilige Maagd, dat ik, na dit leven, mag waardig zijn met mijne vrucht tot de eeuwige blijdschap te geraken. Amen.

G E B E D

van Ouders, om hunne kinderen in een christelijk leven op te brengen.

ô God, opperste Vader van mijne kinderen, aan wien zij toebehooren; die mij den last hebt opgelegd hen in uwe vrees en liefde op te brengen: geef mij dat ik mij van dien pligt wel moge kwijten, en die strenge verbindtenis goed mag volbrengen, opdat zij de onschuld des doopsels door mijne onachtzaam-

heid niet verliezen. Geef mij sterkte, opdat ik in hen het kwaad, hetwelk zij tegen uwe wet mogten bedrijven, niet ongestraft late, en neem van mij de zwakheid des harten, die mij mogt beletten hunne kwade genegenheden te verbeteren.

Heer! ik beken dat de zonden van mijn voorgaande leven en ook deligtvaardigheid met welke ik mij tot het huwelijk heb begeven, mij deze genade onwaardig maken; maar ik bid U daarvoor met een grondhartig leedwezen om vergiffenis, wenschende door eene goede opvoeding mijner kinderen te vergelden, hetgeen ik in mijne jonge jaren heb misdaan. Ik bid U ook, o goedertierene Vader, gelief mijnen handel in het tijdelijke te zegenen, maar bewaar mij van de ongeregelde begeerte om hen rijk of groot te maken. Dat uwe vrees en liefde het voornaamste erfdeel zij, het-

welk ik hun nalate. Geef dat het huisgezin, door uwe Voorzienigheid mij aanbevolen, een huis zij van godsvrucht, waar Gij gestadig geloofd wordt, opdat wij U gezamenlijk in eeuwigheid mogen loven en aanschouwen. Amen.

Gebed van eene weduwe.

ô Heer! ik buig mij onder uwe heiligeschikking, die mij de medehulp onttrokken heeft, welke uwe goedheid mij had gegeven. Ik neem deze berooving van mijnen troost gaarne aan, tot eene zalige boete voor de zonden, die ik zoo menigmaal bedreef, als ik tegen uwen wil vermaak en troost heb gezocht bij de menschen. Ik was door uwe wet aan mijnen man verbonden zoo lang hij leefde; nu is het mij wel vrij eenen anderen in den Heer te trouwen, maar Gij leert mij door uwen Apostel, dat ik gelukkiger

zal zijn, indien ik blijve, gelijk ik nu ben. Verleen mij de genade om mij ditte doen bevatten, mij tot zoodanig leven genegen te maken, en mij dezen staat heiliglijk te doen beleven. Gij verfoeit, o God, zulke weelderige weduwen, die in wel-lust leven, en zegt dat zij al levende dood zijn; verwijder van mij dan de dartelheid. Laat mijn genoegen slechts zijn, volgens het voorbeeld der heilige weduwe Anna, U met vasten en bidden dag en nacht te dienen. Geef dat ik met Judith, voor U in het verborgen levende, mijnen troost in de eenzaamheid en in werken van boetvaardigheid vinde. Doe mij mijne hand openen aan behoeftigen; doe mij letten op den handel en zeden mijner huisgenooten, trachtende hun alle godsdienstigheid te leeren, en mij zoo stichtelijk te gedragen, dat ik voor U en voor de menschen onberispelijk zij. Amen.

G E B E D

*van maagden, om genade in hunnen
staat te verkrijgen.*

Eeuwige Wijsheid en Woord des Vaders, die, uit eene maagd geboren zijnde, den maagdelijken staat tot de hoogste eer verheven hebt : ik bedank U met alle ootmoedigheid, dat Gij U verwaardigd hebt mij tot uwe bruid aan te nemen, en mij onder het getal der God toegewijde maagden te stellen. Geef mij, o Heer, dat ik mij in dien verheven naam, of in het maagdenkleedsel nooit verijdele, maar, dat ik, volgens den geest van mijnen staat, getrouwelijk mag wandelen. Doe mij de wereld versmaden, de stilzwijgendheid, de eenzaamheid en het verborgene leven lief hebben. Doe mij mijn vermaak vinden in met U om te gaan in het gebed, en van U te hooren spreken in uw heilig woord. Doe mij de

waarheid zoeken en opvolgen, uwe Kerk beminnen, en veel voor haar bidden. Geef dat ik ootmoedig, lief-tallig, eerbiedig en vol van liefde mag zijn tot alle menschen, en hen mag stichten door een heilig leven. Dat ik in mijnen handel eene wijze eerbaarheid, voorzigtige gevoegzaamheid, gestadige zachtmoedigheid, en eene zuivere vrijmoedigheid doe uitschijnen. Doe mij zien, dat de ootmoedigheid gevaar lijdt in den rijkdom, de godvruchtigheid in de bekommernis, de waarheid in het veel spreken, de matigheid in de maaltijden en goede sieren, de geest des gebeds in het gewoel der menschen, en de zuiverheid in een iederen in alles te zamen. Doe mij door uwe liefde branden, buiten U niets beminnen, loffelijk leven, zonder den lof der menschen te zoeken. Wees Gij-alleen mijne eer, mijne vreugd, mijn behagen,

mijn troost in droefheid, mijn raad in zwarigheid, mijne bescherming in ongeluk, mijn godduld in lijden, mijne spijs in vasten, en mijn geneesmiddel in krankheid. Doe mij de heilige maagdom onbevlekt bewaren, alle geweld des vijands overwinnen, het vasten en versterven boven de vleeschelijke wel lusten stellen, het lezen en bidden bovende maaltijden en lekkernijen; opdat ik, door bidden gevoed, door onderwijzingen vervuld, door waken verlicht zijnde, eene maagd mag wezen naar uw hart, heilig van ligchaam en geest.

Geef ook, bid ik U, aan mijnen bestuurder eene goddelijke wijsheid, opdat ik door zijne besturing gestadig volgens de waardigheid van mijnen staat wandele, en mij bereide om met eene brandende lamp U, mijnen bruidegom, na dit strijdende leven te gemoet te gaan, en

dat ik, de koninklijke deur van het koninkrijk der maagden vindende, tot de bruiloft van het Lam mag ingaan, om het te volgen alwaar het gaat, en in eene altijddurende vreugd, het heiligemaagdengezag te zingen in eeuwigheid. Amen.



GEBEDEN VOOR ZIEKEN.

1. Ik verklaar voor God almachtig, dat ik wil leven en sterven als kind van de heilige katholieke en apostolijke Kerk, vastelijk geloovende al hetgeen zij gelooft en voorstelt om te gelooven.

2. Ik vraag ootmoediglijk vergiffenis van al mijne zonden, bedreven tegen God, tegen mijne naasten, tegen mij zelven, wetens of onwetens, groote en kleine, en van al de zonden die mij evenmenschen, door mij geschild magt bedreven hebben.

Dit verzoek ik door de verdiensten van Christus, door de krachtige voorspraak van de allerheiligste maagd Maria, van mijnen Engelenbewaarder, mijne heilige patronen N. N. en van alle Godslieve Heiligen.

3. Ik vergeef uit den grond mijns harten aan allen die mij hebben misdaan, en bid ootmoediglijk om vergiffenis voor allen, aan wien ik, met woorden of werken, ontstichting heb gegeven, of die ik anderszins zou mogen hebben gestoord.

4. Ik bedank God voor alle bekende en onbekende weldaden, die hij mij in geheel mijn leven heeft bewezen, en die oneindig zijn. Ik wensch hem daarvoor in de eeuwigheid te mogen bedanken. Tot dankzegging offer ik hem op geheel mijzelven, vereenigd met het lijden en de wonden van Jesus zijnen Zoon.

U. Ik verzoek van nu af de bevestiging van de heilige maagd

Maria, van mijnen Engel-bewaarder, mijne patronen N. N., en alle Heiligen; biddende dat zij mij in mijn uiterste willen bijstaan, en voor mij verkrijgen een onwankelbaar geloof, eene vaste hoop, eene brandende liefde, eene diepe ootmoedigheid, eene volkomene onderwerping en geduldigheid, en alle andere deugden die mij noodig zijn in het uur van mijnen dood.

6. Ik verzaak al de bekoringen en kwade gedachten, die de vijand mij alsdan zoude kunnen ingeven, en ik wil tot het laatste toe verzaken aan satan en al zijne werken.

7. Ik beveel van nu af mijne ziel aan God, die haar geschapen heeft; aan Jesus Christus, die ze door zijn heilig bloed verlost heeft, en aan den heiligen Geest, die ze heilig maakt heeft. En indien ik in mijnen doodstrijd onbekwaam ware om mij met God te vereenigen, zoo offer

ik hem van nu af mijnen doodstrijd, mijne pijnen en benaauwdheden op, vereenigd met die van Christus, tot vergiffenis van mijne zonden. Ik werp mij, o Jesus, in uwe armen, en stel mijne ziel in uwe geopende zijde, opdat zij aldaar bevrijd moge zijn tegen de woede der helsche geesten. Amen.

*Korte verheffing des gemoeds, tot
troost der zieken.*

De Heer slaat, en Hij geneest; de Heer brengt ons tot den dood, en wederom tot het leven.

Wat zal ik tegenspreken? het is de Heer die dit gedaan heeft.

Die mijn kruis niet opneemt en mij niet volgt, die is mijner niet waardig.

Ik groet en omhels u met geheel mijn hart, o dierbaar kruis.

Ik wensch niets anders, dan dat de Heer, die begonnen heeft mij te

slaan, voortga. Ik zal de woorden van de Heiligen niet tegenspreken.

Er is niets geschied dan hetgeen de Heer gewild heeft: geloofd zij zijn heiligen naam.

Ik zal den Heer loven en danken ten allen tijde, en vooral nu, terwijl hij mij uit liefde en tot welvaren mijner ziel bezoekt.

Heer! Gij wilt dat ik mijne ziekte heiliglijk zal gebruiken; geef, o Heer, hetgeen Gij gebiedt, en gebied al wat U belieft.

Ik kus met liefde de hand der goddelijkeregtvaardigheid, die mij kastijdt. Hoe hard zij mij slaat, zij slaat mij barmhartiglijk; want hare slagen zijn minder dan mijne zonden.

Hetgeen Gij gezegd hebt tot uwe Apostelen, o Heer, te weten: dat hun de geduldigheid noodig was, zie ik nu allerbest; geef mij die noodige

deugd, opdat ik mijne ziel in lijdzaamheid bezitte.

Gelijk de pijnen die ik met Christus lijd, overvloedig zijn, dat ook o God, de vertroosting door Christus in mij overvloedig zij.

Heer! verhoor mij haastiglijk, want ik ben benaauwd.

Waarom zijt gij bedroefd, mijne ziel? waarom ontstelt gij u? Vertrouw op God, want ik zal hem nog loven. Hij is mijne vreugd en mijne zaligheid; hij is mijn God.

Ik aanbid, o Jesus, de pijnen die Gij geleden hebt. Ik draag U mijne smart op, o mijn Verlosser, vereenigd met de uwe. Vereenig en smelt mijn leven te zamen met het uwe, o Jesus.

Dat uwe smarten, o mijn Zaligmaker, de mijne heilig en verdienstelijk maken.

Als de zieken iets goeds hooren lezen.

Ik zal hooren, wat de Heer in mij spreekt. Hij zal mij troosten en helpen.

GEBEDEN

die men voor de zieken zal lezen.

ô God, die de bijzondere hulp en bijstand der menschelijke krankheid zijt: toon uwe krachtige genade over dezen uwen dienaar (dienares), opdat hij (zij), door uwen genadigen bijstand geholpen zijnde, wederom gezond aan uwe heilige Kerk vertoond mag worden.

Wij bidden U, Heer God, verleen aan dezen uwen dienaar (dienares), dat hij (zij) eene gestadige gezondheid genieten mag naar ziel en lichaam, en, door de roemwaardige voorspraak van de heilige maag Maria, van de tegenwoordige droetheid verlost zijnde, de eeuwig blijdschap bekome.

Heer! zie op uwen dienaar (dienares) die onder de zwakheid zijns (haars) ligchaams zucht, en verkwik de ziel die Gij geschapen hebt; opdat hij (zij), door uwe kassijding gebeterd zijnde, gewaar worde dat hij (zij) door uwe genezende hand geholpen is; door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Deze gebeden bestaan ten eerste, in eenige korte oefeningen van de voornaamste deugden, die voor de stervenden noodig zijn, en die men hun, zoo lang de geest niet bedweld is, stil, de eene na de andere, kan voorhouden, hun nogtans tusschenbeide tijd latende, om dezelve van harte te overdenken. Ten tweede, in andere gebeden die langer zijn, en die de heilige Kerk voor de stervenden doet. Deze dienen van de omstaanders gebeden te worden, als stervende zijn uiterste nadert.

Oefening van Geloof.

Opperste Waarheid! ik geloof al
etgeen Gij ons door uwe heilige
rk geopenbaard hebt.

Ik geloof dit alles, omdat Gij niet kunt bedriegen, en niet drogen kunt worden.

Mijn God! in dit geloof wil leven en sterven.

Oefening van Hoop.

Al zijn mijne zonden groot en menigvuldig, ik hoop nogtans, o mijn God! dat Gij ze allen zult vergeven, en mij de genade verleene van tot het uiterste toe in uwe liefde te volharden.

Dit hoop ik, omdat Gij almachtig en barmhartig zijt, steunende op de verdiensten van mijnen eenigen Verlosser en Zaligmaker, Jesus Christus.

Oefening van liefde tot God.

Ik bemin U, mijn God, uit geheel mijn hart, omdat Gij oneindig beminnenswaardig zijt.

*Oefening van liefde tot den
evenmensch.*

Ik bemin, mijn God, mijnen
evenmensch, en zelfs mijne vijan-
den, om uwentwil.

Ik bid uit geheel mijn hart om
vergifenis, aan al degenen die
ik vergramd heb, en ik vergeef ook
van harte aan allen die mij kwaad
villen, of ooit kwaad gedaan
hebben.

Oefening van berouw.

Mijn God! het is mij uit geheel
mijn hart leed, dat ik U ooit ver-
gramd heb.

Ik verfoei mijne zonden, omdat zij
uwe Majesteit mishagen; ik neem
mij vast voor, met de hulp van uwe
genade, te leven en te sterven in
uwen heiligen dienst, zonder U
ooit meer te vergrammen.

Oefening van voldoening.

Om te voldoen aan u, o goddelijke regtvaardigheid, zoo veel als ik kan, aanvaard ik van harte den naderenden dood.

Het is regtvaardig, dat de ziel, die zich zoo menigmaal van God heeft afgescheiden om hare driften op te volgen, nu ook van haar lichaam gescheiden worde.

Ik ben te zeer aan de schepsels gehecht geweest, en daarom ben ik bereid die alle te verlaten.

Ik heb U, mijn God, vergeten, toen ik leefde : het is regtvaardig, dat ik nu ook van de menschen vergeten worde.

Al mijne zinnen hebben mij tot zonde gediend; het is dus redelijk dat ik hungebruik nu moet missen.



LITANIE

voor de Stervenden.

Antiph. *Spaar, o Heer Jesus Christus, spaar uwen dienaar (uwe dienares), die Gij met uw dierbaar bloed verlost hebt; wil toch niet eeuwig op hem (op haar) vergramd blijven.*

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Heilige Maria, bid voor hem (voor haar.)

Alle H. Engelen en Aartsengelen, Bid voor hem (voor haar.)

Heilige Abel,

Alle H. Koorenderregtvaardigen,

H. Abraham,

H. Joannes de dooper,

H. Josef,

Alle H. Oudvaders en Profeten,

H. Petrus,

H. Paulus,

H. Andreas,

H. Joannes,

Alle H. Apostelen en Evangelisten
bidt voor hem (voor haar.)

Alle H. Leerlingen des Heeren,

Alle H. Onnoozele kinderen,

H. Livinus,

H. Stephanus,

H. Laurentius,

H. Bonifacius,

Alle heilige Martelaren,

H. Silvester,

H. Gregorius,

H. Augustinus,

Alle heilige Bisschoppen en Be-
lijders,

H. Benedictus,

H. Franciscus,

Alle heilige Monniken en Klui-
zenaars,

Heilige Maria Magdalena,

H. Lucia,

Alle H. Maagden en Weduwen,

Alle Gods lieve Heiligen,

Wees genadig, spaar hem (haar)
Heer.

Bid voor hem (voor haar.)

Wees genadig, verhoor hem (haar)
Heer.

Wees genadig, verlos hem (haar)
Heer.

Van uwe gramschap,
Van het gevaar des doods,
Van eenen kwaden dood,
Van de pijnen der hel,
Van alle kwaad,
Van het geweld des duivels,
Door uwe geboorte,
Door uw kruis en lijden,
Door uwen dood en uwe begra-
fenis,
Door uwe heerlijke verrijzenis,
Door uwe wonderlijke hemel-
vaart,

Verlos hem (haar) Heer.

Door de genade van den hei-
ligen Geest, den vertrooster,
In den dag des oordeels,
Wij zondaren, wij bidden U, ver-
hoor ons.

Dat Gij hem (haar) wilt sparen, wij
bidden U, verhoor ons.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Bij het sterven der krankten.

Vertrek, o christen ziel, uit deze wereld, in den naam van God den Vader almachtig, die U geschapen heeft; in den naam van Jesus Christus, den Zoon van den levenden God, die voor U geleden heeft; in den naam van den heiligen Geest, die u is ingestort.

In den naam der Engelen en Aartsengelen; in den naam der troonen en heerschappijen; in den naam der Cherubijnen en Serafijnen; in den naam der heilige Apostelen; in den naam der heilige Martelaren en Belijders; in den naam der heilige Monniken en Kluizenaars; in den

naam der heilige Maagden en van alle Gods lieve Heiligen : heden zij uwe plaats in vrede en uwe woning in het heilig Sion : door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

GEBEDEN ONDER DE HEILIGE MISSE

voor de zielen der geloovige overledenen.

Het is eene heilige en zalige gedachte, voor de afgestorvenen te bidden, opdat zij van hunne zonden mogen ontbonden worden.
H. M. Bach. XII. 46.

Voorbereiding.

Overtuigd, o eeuwige Vader, dat U niets meerder behagen kan, dan uw eenige Zoon, in wien Gij uw welbehagengenomen hebt; en daar hij de verzoening voor de zonden der geheele wereld geworden is : zoo vereenig ik mijn hem met dezen

priester, om U deze offerande, en in dezelve, uwen eenigen Zoon aan U op te dragen.

In vertrouwen al het goed, dat ik in den naam van uwen Zoon door deze offerande van U verzoek, te zullen verkrijgen, zoo offer ik U deze offerande op, voor de ziel (zielen) van N.N. en bid U, zoo deze nog niet ten volle aan uwe goddelijke regtvaardigheid heeft voldaan, en zich nog onder de lijdende zielen in het vagevuur bevindt, dat de genadestem van het bloed uws Zoons haar vertrooste en tot de gewenschte zaligheid roepe, waar zij in uwen vrede eeuwig rusten mag.

Niets van al hetgeen besmet is kan ten hemel ingaan; waar is dan de mensch, die in zijn sterven zoo zuiver bevonden wordt, dat hem niets meer te boeten overblijft? Om deze bedenking dan, doe mij in

mijne verbeelding, de ziel (zielen) van den (de) overledene, voor welke deze offerande zal worden opgedragen, dikwijls voorkomen, alsof zij in hare smarten, met den weleer lijdenden Job, mij en anderen smeevende toeroept : ontfermt U mijner, ten minste gij die mijne vrienden zijt; want de hand des Heeren heeft mij getroffen.

Verleen mij dan, bid ik U, o barmhartige Vader, dit liefdewerk zoo te volbrengen, dat ik deze offerande met den priester, voor de ziel (zielen) van N.N. op eene aangename wijze aan U mag opdragen, opdat zij aan de oneindige voldoening van uwen allerliefsten Zoon deelachtig, en van hare schulden ontslagen worde, en te gelijk ook mijne ziel van den eeuwigen dood bevrijde, en de menigte mijner zonden uitwische. Door Christus, onzen Heer. Amen.

BEGIN DER MISSE.*Confiteor. Schuldbelijdenis.*

Op de menigvuldigheid uwer barmhartigheden vertrouwende, beken ik voor U, o genadige God, en den ganschen hemel, dat ik zeer gezondigd heb; het is mijne schuld, mijne schuld, mijne allergrootste schuld. Daarom bid ik U, o God, uit het diepste mijns harten, om vergiffenis en kwijtschelding mijner schulden, en die der overledene geloovigen, voor welke deze offerande wordt opgedragen.

Verleen mij deze genade, o God! verhoor mijn gebed, en laat mijn smeecken tot U komen.

Introïtus. - Ingang.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verlichte. In Sion betaamt U alle lof, o God, en in Jerusalem zal men U

belofte betalen. Verhoormijn gebed, o God, dat alle vleesch tot U kome. Heer! geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verlichte.

Kyrie eleison. - Ontferming.

Heer! ontferm U over de zielen, die geloovig in uwe liefde gestorven zijn. Christus! ontferm U hunner, die Gij door uw dierbaar bloed hebt afgekocht. Heer! ontferm U hunner, die de Schepper en eeuwige vertrooster zijt.

Collecte. - Verzameling der Gebeden.

Gebeden op eene Uitvaart.

ô God, wien het altijd eigen is te sparen en genadig te zijn : wij bidden U ootmoediglijk voor de ziel van uwen dienaar (dienares) welke Gij uit deze wereld hebt doen verhuizen; opdat Gij haar niet overgeeft in de handen des vijands,

noch ten einde toe vergeet, maar dat zij door de engelen opgenomen en in het hemelsch paradijs gebragt worde, en omdat zij in U geloofd heeft, van de onderaardsche pijnen verlost, de eeuwige vreugde geniete. Door Christus, onzen Heer, die met U en den heiligen Geest, God zijnde, leeft en heerscht, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebed onder de jaarlijksche dienst.

Heer, die een God der goeder-tierenheid zijt: verleen aan de ziel van uwen dienaar (of dienaressen) welker jaargetijde wij heden houden, de eeuwige verkwikking, de zalige rust, en de klaarheid van uw goddelijk licht: door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Gebed voor eenen manspersoon.

Heer! neig uwe ooren tot onze ootmoedige gebeden, door welke

wij uwe goedertierenheid smeecken, dat Gij de ziel van uwen dienaar N.N., die Gij uit deze wereld hebt doen verhuizen, in het land van vrede en licht wilt stellen, en haar het gezelschap uwer Heiligen doen genieten. Door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Gebed voor een vrouwspersoon.

Wij bidden U, o Heer, wees de ziel van uwe dienares N. N. naar uwe goedertierenheid genadig, en herstel haar, die nu van de besmetting der sterfelijkheid verlost is, in het erfdeel der eeuwige zaligheid. Door onzen Heer Jesus Christus. Am.

Gebed voor alle geloovige zielen.

ô God, Schepper en Verlosser aller geloovigen! verleen aan de zielen uwer dienaren en dienaressen de vergiffenis van al hunne zonden, opdat zij de genadige kwijtschel-

ding, waar zij altijd naar verlangd hebben, door godvruchtige gebeden mogen verwerven: die leeft en heerscht, in alle eeuwigheid. Amen.

Epistel.

Broeders! wij zullen wel allen verrijzen, maar niet veranderd worden. Op een wenk, in een' oogenblik, als de laatste bazuin zal blazen zullen de dooden onbederfelijk verrijzen, en wij zullen veranderd worden. Bedroeft u niet over de afgesorvenen, gelijk de heidenen, die gene hoop hebben; want God zal degenen die in Jesus ontslapen zijn, met hem opvoeren, en alzoo zullen zij voor altijd met den Heer zijn. Zaig zijn de dooden die in den Heer sterven; van nu af, zegt de heilige Geest, zullen zij rusten van hunne arbeid, want hunne werken volgen hen.

*Onder het Graduale, tot aan het
Evangelie.*

Heer! geef hun de eeuwige rust,
en dat het eeuwige licht hen ver-
lichte.

De regtvaardige zal zijn in eeu-
wige gedachtenis: hij zal voor geen
kwaad gerucht bevreesd zijn.

Heer! ontbind de zielen der ge-
loovige overledenen van den band
der zonden, en geef dat zij loor
uwe genade het oordeel uwer
wraak ontkomen, en de zaligheid
van het eeuwige licht genieten.

*Hierna volgt, de Dag van granschap,
bladz. 401.*

Evangelie.

De ure komt, dat allerdie in de
graven zijn de stem vanden Zoon
Gods zullen hooren. En die goed
gedaan hebben, zullen t voorschijn
komen en verrijzen tot het eeuwige

leven; maar die kwaad gedaan hebben, zullen verrijzen ter verdoemenis. Ik, zeide Jesus, ben de verrijzenis en het leven. Die in Mij gelooft, zal leven al was hij dood; en al die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven. Al wat de Vader Mij geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik niet verwerpen. Dit is de wil mijns Vaders, die Mij gezonden heeft: dat allen die Hem zien en in Hem gelooven, het eeuwige leven hebben; en Ik zal hen doen verrijzen in den jongsten dag.

Gebeden na het Evangelie.

Heer Jesus Christus, Koning der heerlijkheid! verlos alle zielen der geloovige overledenen van de onderaardsche pijnen en den diepen poel; verlos hen van den muil des leeuws, opdat de afgrond hen niet overweldige, en dat zij in de dui-

ternis niet nederzinken, maar dat de teekendrager, de heilige Michaël, hen brenge tot uw heilig licht, dat Gij aan Abraham en zijn kroost beloofd hebt. Wij dragen lofoffers en gebeden op: Heer! neem ze voor de zielen wier gedachtenis wij heden houden genadig aan, en doe hen van den dood tot het leven overgaan, dat Gij aan Abraham en zijn kroost beloofd hebt.

Offerande der heilige Hostie.

Ontvang, o hemelsche Vader, almachtige, eeuwige God, deze onbevleete offerande, die ik, onwaardig mensch, met den priester en alle geloovigen, aan U, den levenden en waarachtigen God, voor al onze zonden ootmoedig opdraag, als mede voor de verlossing der geloovige zielen, welker gedachtenis wij heden houden, en voor allen die geloovigen in Christus gestorven zijn.

Offerande des Kelks.

Wij dragen U op, o Heer, den kelk der zaligheid, en bidden uwe goedertierenheid, dat hij voor onze zaligheid en die der geheele wereld, met eenen zoeten geur in de tegenwoordigheid uwer goddelijke Majesteit opklimme. Amen.

Wij bidden U, o Heer, dat gij de ziel van uwen dienaar (dienares) genadig zijt, voor welke wij U het lofoffer opdragen; uwe Majesteit ootmoedig biddende, dat zij en alle geloovige zielen, door deze verzoenende diensten mogen ingaan tot de eeuwige rust. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

G E B E D

*voor de geloovige Zielen, op
Allerzielendag.*

Zie, bidden wij U, o Heer, op

hetgeen wij U tot offer aanbieden, en U voor de zielen uwer dienaren en dienaressen opdragen, gunstig neder; opdat Gij deze, aan welke de verdiensten van het christelijke geloof door U zijn toegezegd, ook de vergelding verleenet. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Prefatie, gelijk in andere Missen.

Onder den Canon.

Wij keeren ons dan tot uwe barmhartigheid, o eeuwige Vader, en tot de oneindige verdiensten van Jesus Christus, en bidden U voor de ziel (zielen) van N.N. en voor alle welke nog in hunne smarten om de verlossing zuchten. Zij hebben de pijnen, welke zij lijden, regtvaardiglijk verdiend; doch gedenk, o hemelsche Vader, dat Jesus, uw eenige Zoon, hun liefderijke Verlosser en middelaar geworden is; dat hij

zich zelven om hunnentwil niet heeft gespaard, maar zijne ziel in de uiterste droefheid voor hen geleverd, den bitteren kruisdood ondergaan, en zijn dierbaar bloed vergoten heeft. Zijne verdiensten zijn meer dan overvloedig, om voor hunne schulden te voldoen, en U met hen te verzoenen.

Het is dan uw allerlieftsten Zoons bitter lijden, zijn smartelijken dood en voor ons vergoten dierbaar bloed, hetwelk wij voor ons en voor de zielen welker gedachtenis wij heden houden, ter voldoening aan U gaan opofferen; opdat uwe barmhartigheid ons van de wel verdiende straffen genadiglijk bevrijde, en hen uit dien strengen kerker verlosse.

*Als de priester zijne handen over
de offerande houdt.*

Heer! wees mij in uwe barmhar-

tigheid gedachtig, en mij, arme zondaar (zondares) genadig! Ik was den dood schuldig, doch onwaardig om het zoenoffer mijner zonden te worden; uwe barmhartigheid heeft die op het Lam Gods willen leggen, dat alleen waardig was om U wegensdezelve met ons te verzoenen. Ik offer U dan zijnen dood op, om van den eeuwigen dood verlost te worden, en met U in den tijd en in de eeuwigheid te leven.

Onder de Consecratie.

O, dat wij, goddelijke Verlosser, uwe liefde kenden, en ze door wederliefde beantwoorden, die U als een slagtoffer op het altaar des kruises voor de zaligheid des menschen heeft doen sterven! Doe mij dit steeds gedenken, o Jesus, en geef dat door de kracht uwer liefde, mijn hart en mijne ziel geheel veranderd worden, gelijk het brood

door de kracht van uw goddelijk woord.

Onder het opheffen der heilige Hostie.

Ik aanbid U, o Jesus, menschgeworden God, die voor ons aan het kruis gestorven en geofferd zijt, en nu door dezen priester wederom wordtopgedragen. Aanzie, o hemelsche Vader, uwen eenigen Zoon, die zich aan uwe Majesteit opdraagt. Wij offeren U met den priester ootmoediglijk op zijn lijden, en al hetgeen hij voor onze zaligheid aan het kruis ondergaan heeft, om door zijnewaardige dankzegging voor al uwe weldaden, en door zijne allerheiligste gebeden, uwe genade en al hetgeen ons in leven en sterven ter zaligheid noodig is, van U te verwerven.

Onder het opheffen van den Kelk.

Ik aanbid u, o dierbaar Bloed van

Jesus, dat als prijs onzer verlossing voor ons vergoten is. O Jesus die gelijk Gij waarlijk in den hemel heerscht op dit altaar tegenwoordig zijt: wees mij en de lijdende zielen genadig, die met groot verlangen naar hunne verlossing zuchten.

Sla, o hemelsche Vader, de oogen uwer barmhartigheid op deze aanbiddelijke offerande, die wij als een reukoffer aan U opdragen. Het is de offerande van uwen eenigen Zoon, in wien Gij uw welbehagen genomen hebt. Hij offert U niets vreemds; o neen, het is zijn eigen Ligchaam en Bloed: een ligchaam door zoovele slagen mismaakt, met wonden overdekt, en een bloed dat voor de zonden der geheele wereld vergoten is, en nog voor ons tot U om genade roept. Ja, het is uw allerliefste Zoon, die nog met dezelfde liefde zich aan U opoffert,

als toen hij voor ons aan het kruis gestorven is.

Zoudt Gij dan, o genadige Vader, deze zoo krachtige stem van het ligchaam en bloed uws Zoons wel kunnen verwerpen? O neen, want deze opent zelfs uw vaderlijk hart, en doet ons barmhartigheid verwerven. In dit vertrouwen smee ik U, o eeuwige Vader, door het dierbare bloed van Jesus Christus uwen Zoon, dat Gij op ons en de lijdende zielen met genadige oogen wilt nederzien, en hen van hunne smarten verlossen. Zend uwe heilige engelen tot hen af, dat zij hen opnemen en in het hemelsch Jeruzalem geleiden, opdat zij, met al uwe Heiligen, U mogen aanbidden, verheerlijken en uwe barmhartigheid loven, in alle eeuwigheid. Amen.

Bid hier met den Priester het Onze Vader.

Agnus Dei.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de eeuwige rust.

Voor de Communie.

Allerheiligste! bevrijd mij van alle zonden en ongeregtigheden. Verleengenadig datik, met U vereenigd, den weg uwer geboden bewandele en in het goede volharde. Ik ben onbereid en onwaardig om tot uwe heilige tafel te naderen, en uw heilig Ligchaam en Bloed te ontvangen; weshalve ik mij uiteerbied voor dit Heilige der heiligen ervan onthoude; doch vergun mij eenig deel dier genade, die ik door het nuttigen ontvangen zoude, en

laat ze mij, door het geloof en de liefde, geestelijk deelachtig worden en mijne ziel versterken; en als ik uwe heilige tafel nadere, o Jesus, zoo geef dat ik steeds genoegzaam zuiver zij om U waardig te ontvangen; ten minste zoo waardig als een boetende zondaar zijn kan.

Ik roep dan van verre tot U : Heer, ontferm U mijner in uwe barmhartigheid ! wees mij genadig, om uwen heiligen naam !

Gebod dergenen die communiceeren.

Heer Jesus Christus, Zoon van den levenden God, die naar den wil uws Vaders, door medewerking des heiligen Geestes, door uwen dood het leven aan de wereld hebt wedergegeven : bevrijd mij, door dit uw allerheiligste Ligchaam en Bloed, van al mijne zonden en ongeregtigheden. Geef dat ik altijd uwe geboden getrouw blijve, en nooit van U

gescheiden worde : laat niet toe dat het nuttigen van uw ligchaam, hetwelk ik, onwaardige, voorneem te ontvangen, mij ten oordeel en vonnis strekke; maar dat het mij door uwe genade ter bescherming van ziel en ligchaam zalig zij. Die met den Vader en den heiligen Geest, God zijnde, leeft en heerscht, in alle eeuwigheid. Amen.

Ik zal het hemelsch brood nemen, en den naam des Heeren aanroepen.

Domine, non sum dignus.

(zeg driemaal :)

Heer ! ik ben niet waardig dat Gij komt onder mijn dak; doch spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond worden.

Na de Communie.

Heer ! dat het eeuwig licht hen verlichte, omdat Gij barmhartig zijt.

Heer ! geef hun de eeuwige rust,

en dat het eeuwige licht hen verlichte, met uwe Heiligen, in alle eeuwigheid, omdat Gij barmhartig zijt.

Bij eene uitvaart.

Verleen, bidden wij, o almachtige God, dat de ziel van uwen dienaar (dienares), die heden uit deze wereld verhuisd is, door deze offerande gezuiverd, van alle zonden ontslagen, uwe goedheid en de eeuwige rust geniete. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Bij een jaargetijde.

Wij bidden U, o Heer, vergun aan de ziel van uwen dienaar (dienares), welker jaarlijksche gedachtenis wij heden houden, dat zij door deze offerande gezuiverd, uwe goedheid en de eeuwige rust geniete. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Voor alle geloovige zielen.

Wij bidden U, o Heer Jesus, dat

onze smeekeude gebeden aan de zielen uwer dienaren en dienaressen voordeelig mogen zijn; opdat Gij hen van de gevolgen der zonden verlost, en aan de verdiensten uwer verlossing deelachtig maakt. Die met den Vader en den heiligen Geest, God zijnde, leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

St. Jans Evangelie, *zie hierboven bladz. 61.*

In het begin was het woord, enz.

Gebed na de Mis.

Ik dank U, o Heer, voor de genade welke Gij mij hebt vergund, en mij hebt toegelaten deze offerande aan U op te dragen. Vergeef mij al hetgeen waardoor ik misdaan heb, en zie met welhehagen op uwen Eeniggeboren, die hier de offerande zelve is.

Verleen eenig deel van zijne oneindige verdiensten aan de ziel van N. N. voor welke deze offerande aan U is opgedragen, tot voldoening van hare schulden; opdat zij hierdoor van hare zonden ontslagen zijnde, (indien haar nog eenige terughouden) de aangename stem mag hooren, dat zij een gezegende des Vaders geworden is, en het erfdeel, dat Gij voor haar bereid hebt, voor eeuwig bezitten mag.

v. Heer! geef haar de eeuwige rust.

R. En dat het eeuwige licht haar verlichte.

v. De ziel van N. N. en die van alle geloovige overledenen, rusten door de barmhartigheid Gods in vrede.

R. Amen.

De Profundis. Psalm 129.

*Uitgebreid en toegepast op de zielen
in het vagevuur.*

Het is uit het diepste mijns harten dat ik tot U roep: Heer, Heer, verhoor mijn gebed!

Ja, verhoor in uwe goedertierenheid mijn gebed, o God, ten behoeve der lijdende zielen in het vagevuur, die om hunne verlossing zoo zeer door ons tot U zuchten, en waarvoor ik U uit medelijden mijn ootmoedig gebed opdraag.

ô God! indien Gij ons al onze ongeregtigheden toerekent, wie zal voor de scherpte uwer oordeelen, in uwe vierschaar kunnen bestaan?

Doch, omdat er bij U overvloedige genade is, troost mij door uwe barmhartigheid, volgens welke Gij beloofd hebt te zullen vergeven: deze doet mij op uwe goedheid

vertrouwen en de uitwerking uwer beloften verwachten; terwijl ik op de onfeilbaarheid van uw woord mij vast verlate.

Ja, Heer! mijne ziel verlaat zich nog altijd op uw woord; zij stelt al hare hoop op U, en draagt U in vertrouwen hare gebeden op; daar zij vast gelooft, dat Gij, volgens het woord uwer belofte, haar dit verzoek niet weigeren zult.

Hoop dan met mij, ellendig Israël! hoopt met mij, ellendige zielen die in het vagevuur zijt! ja hoopt van den morgenstond tot den avond toe, en vestigt uwe hoop op het bloed van (Jesus) den beloofden Messias, dat nog voor uwe verlossing wordt opgeofferd; want God, die wel regtvaardig is, is ook barmhartig; hij is groot in genade en barmhartigheid, en de prijs der verlossing, die voor u betaald is, is overvloedig; want een enkele druppel

bloed is meer dan genoeg, om u uit dien brand te verlossen.

Ja, hij die oneindig barmhartig is en alles vermag, zal u al uwe ongeregtigheden vergeven, en uit dien vurigen kerker verlossen.

Verleen hun dan, o God, verleen hun de eeuwige rust, en laat het zaligmakende licht hen eeuwiglijk verlichten. Door Christus, onzen Heer. Amen.

LITANIE VOOR DE

GELOOVIGE ZIELEN IN HET VAGEVuur.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm

U over alle geloovige zielen.

God Zoon, Verlosser der wereld,

ontferm U over alle geloovige zielen.

God, heilige Geest, ontferm U over alle geloovige zielen.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontf. U over alle geloovige zielen.

Heilige Maria, bid voor hen.

Heilige Moeder Gods,

Heilige Maagd der maagden,

Alle heilige Engelen,

Alle H. Oudvaders en Profeten,

Alle heilige Apostelen en Evangelisten,

Alle heilige Martelaren,

Alle heilige Bisschoppen,

Alle heilige Leeraren,

Alle heilige Priesters en Leviten,

Alle H. Monniken en Kluizenaars,

Alle H. Maagden en Weduwen,

Alle Gods lieve Heiligen,

Wees genadig, spaar hen, Heer.

Wees genadig, verhoor hen, Heer.

Van de schrikkelijke vlammen, verlos hen, Heer.

Bid voor ons.

Vande vervaarlijke duisternis, ver-
los hen, Heer.

Van alle pijnen, die zij door de
dagelijksche zonden hebben
verdiend,

Van al hetgeen zij moeten lijden
voor de doodzonden, voor
welke zij nog niet ten volle
hebben voldaan,

Van alle straffen wegens hunne
traagheiden onachtzaamheid,

Van het droevige geweest over
het verzuimen der gelegenhe-
den, die zij gehad hebben om
in de deugd voort te gaan,

Van het misbaar dat zij maken,
omdat zij hunnen tijd en wer-
ken anders hebben besteed,
als tot uwen dienst en roem,

Van het bittere geschrei over
het verzuim des gebeds en
andere deugden,

Van de kastijding, die zij om
hunne ongehoorzaamheid en

Verlos hen, Heer.

geringen eerbied voor hunne oversten moeten lijden, verlossen, Heer.

Van hun beklag over de kleine zorg voor hunne kinderen en onderdanen,

Van al het geen zij wegens onmatigheid en ijdele voldoening moeten lijden,

Van de pijnen, die zij om afgekeerdheid, stuursche woorden en geschillen moeten lijden,

Van de ellenden, in welke zij door ongeduldigheid en kortselheid zijn gevallen,

Van de pijnen, die zij door te veel of onbehoorlijk spreken hebben verdiend,

Van het lijden, dat zij om hunne kwade gedachten en inwendige zonden onderstaan,

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij, door barmhartig te zijn,

Verlossen, Heer.

voor hun barmhartigheid mogen verkrijgen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij, door onze ootmoedigheid, voor hunne hoovaardigheid kwijtschelding mogen verwerven,

Dat wij, met ons te versterven, voor hunne zinnelijkheden mogen voldoen,

Dat wij, door onze geduldigheid, vergiffenis voor hunne ongeduldigheid mogen bekomen,

Dat Gij, om onze zachtmoedigheid, aan hun de zonden van haat, nijd en gramschap wilt vergeven,

Dat wij, door ijverig te bidden, voor hunne traagheid in het gebed U mogen verzoenen,

Dat wij door het oefenen van alle deugden, voor hen vergiffenis van al hunne mislagen mogen verkrijgen,

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij de zielen van onze ouders,
vrienden en weldoeners, die in
den Heer gestorven zijn, van de
pijnen des vagevuurs wilt verlos-
sen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij alle geloovige zielen de
eeuwige rust wilt doen genieten,
wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, spaar hen, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, verhoor hen, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U hunner,
Heer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

GEBED

*voor onze afgestorvene vrienden en
weldoeners.*

ô God, wiens barmhartigheden

zonder getal zijn, en wiens goedheid zonder einde is : wij bidden U, geef aan de zielen van onzen vader, onze moeder, zusters en broeders, vergiffenis van al hunne zonden; opdat zij, van alle straffen en schuld ontbonden zijnde, uw aanschijn mogen aanschouwen in eeuwigheid. Door Christus, onzen Heer. Amen.

VIGILIEN OF GETIJDEN

VOOR OVERLEDENEN.



Deze getijden worden geheel gelezen, dat is, met drie Nocturnen of negen Psalmen en negen Lessen, op Allerzielendag, op iemands sterfdag, of jaargetijde. Men verdubbelt alsdan de Antiphonen, dat is, men leest ze geheel uit, voor en achter elke Psalm. Dan wordt er ook een bijzonder gebed gelezen, toepasselijk op den persoon of de personen, voor wien men deze getijden leest.

TE VESPEREN.

Psalm 114.

Antiph. Ik zal den Heere behagen.

Ik heb bemind; want de Heer zal de stem mijns gebeds verhooren.

Want hij heeft zijne ooren naar mij geneigd: en in mijne dagen zal ik hem aanroepen.

De pijnen des doods hebben mij omvangen: en de gevaren der hel hebben mij gevonden.

Verdrukking en pijn heb ik gevonden: en den naam des Heeren heb ik aangeroepen.

ô Heer! verlos mijne ziel: barmhartig is de Heer en regtvaardig, en onze God doet barmhartigheid.

De Heer is de kleinen bewarende: ik ben verootmoedigd geweest, hij heeft mij verlost.

Keer wederom, mijne ziel, in uwe rust: want de Heer heeft u wel gedaan.

Want hij heeft mijne ziel van den dood, mijne oogen van tranen, mijne voeten van den val verlost.

Ik zal den Heer behagen in het land der levenden.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Ik zal den Heere behagen in het land der levenden.

Psalm 119.

Antiph. Wee mij.

Tot den Heer heb ik geroepen, als ik verdrukt werd: en hij heeft mij verhoord.

Heer! verlos mijne ziel van de booze lippen, en van de bedriegelijke tongen.

Wat mogt men u geven, en wat mogt men u toeleggen tot de bedriegelijke tongen.

Scherpe pijlen van den magtige, en verdervende kolen.

Wee mij! want mijne balling-

schap is verlengd : ik heb gewoond met de bewoners van Cedar : zeer lang is mijne ziel eene vreemdelinge geweest.

Met diegenen die den vrede hatten, was ik vreedzaam : als ik hun toesprak, stonden zij tegen mij op zonder oorzaak.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Wee mij! want mijne ballingschap is verlengd.

Psalm 120.

Antiph. De Heer beware u.

Ik heb mijne oogen opgeheven tot de bergen, van waar mijne hulp komen zal.

Mijne hulp is van den Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft.

Hij laat uwen voet niet uitglijden : en hij slaapt niet die u bewaart.

Zie, hij zal niet sluimeren, noch slapen, die Israël bewaart.

De Heer beware u : de Heer is uwe bescherming aan uwe regterhand.

Gedurende den dag zal u de zon niet branden, noch de maan des nachts.

De Heer beware u van alle kwaad : de Heer beware uwe ziel.

De Heer beware uwen ingang en uwen uitgang : van nu af tot in eeuwigheid.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwig licht verlichte hen.

Antiph. De Heer beware u van alle kwaad : de Heer beware uwe ziel.

Psalm 129.

Ant. Indien Gij de boosheden, enz.
Uit de diepte heb ik geroepen tot U : Heer, Heer! verhoor mijne stem.
Laat uwe ooren luisteren naar de stem mijns biddens.

Indien Gij de boosheden gadeslaat,
Heer, Heer! wie zal dan bestaan?

Want bij U is verzoening: en om uwe wet, Heer, heb ik U gehoorzaamd.

Mijne ziel heeft vertrouwd op zijn woord: mijne ziel heeft gehoopt in den Heer.

Van den morgenstond tot den nacht toe, zal Israël in den Heer hopen.

Want bij den Heer is barmhertigheid: en bij hem is overvloedige verlossing.

En hij zal Israël verlossen van al zijne boosheden.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Indien Gij de boosheden gadeslaat, Heer, wie zal dan bestaan?

Psalm 137.

Antiph. De werken uwer handen.

Ik zal U belijden uit ganscher

harte; omdat Gij de woorden mijns monds gehoord hebt.

In het aanschouwen der engelen zal ik uwen lof zingen: ik zal U aanbidden in uwen heiligen tempel, en uwen naam belijden.

Over uwe barmhartigheid en waarheid: want Gij hebt uwen heiligen naam boven al groot gemaakt.

Wanneer ik U zal aanroepen, verhoor mij: Gij zult de kracht in mijne ziel vermenigvuldigen.

U moeten belijden, Heer, alle koningen der aarde: want zij hebben allen de woorden uws monds gehoord.

En laat hen zingen in des Heeren wegen: want groot is de roem des Heeren.

Want de Heer is hoog, en hij aanziet de nederigen, en de hoo-gen kent hij van verre.

Is het dat ik wandele in het midden der verdrukkingen, zoo zult Gij

mij levendig maken : en over de gramschap mijner vijanden hebt Gij uwe hand uitgestoken, en uwe regterhand heeft mij zalig gemaakt.

De Heer zal voor mij betalen : Heer ! uwe barmhartigheid is in eeuwigheid. Wil de werken uwer handen niet versmaden.

Heer ! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. De werken uwer handen wil die, o Heer, niet versmaden.

v. Ik heb gehoord eene stem uit den hemel, tot mij zeggende :

R. Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven.

De Lofzang van Maria. Luc. I.

Antiph. Al wat mij de Vader geeft.

Mijne ziel maakt groot den Heer.

En mijn geest heeft zich verheugd in God, mijnen Zaligmaker.

Want hij heeft op de ootmoedigheid zijner dienstmaagd nedergezien ;

want ziet, van dezen tijd af zullen alle geslachten mij zalig noemen.

Want hij heeft mij groote dingen gedaan, die magtig is : en heilig is zijn naam.

En zijne barmhartigheid is van geslachte tot geslacht : voor degenen die hem vreezen.

Hij heeft kracht gedaan door zijnen arm : hij heeft de hoovaardigen verstrooid met den zin huns harten.

Hij heeft de magtigen afgezet uit den stoel : en hij heeft de ootmoedigen verheven.

De hongerigen heeft hij met goederen vervuld, en de rijken heeft hij ijdel gelaten.

Hij heeft Israël, zijn kind, ontvangen : gedachtig zijnde zijner barmhartigheid.

Gelijk hij gesproken heeft tot onze vaders : tot Abraham en zijn zaad in eeuwigheid.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Al wat mij de Vader geeft, komt tot Mij : en wat tot Mij komt, zal Ik niet verwerpen.

Onze Vader, enz. *knielende, gelijk ook de volgende Psalmen en Verzen.*

Als men de Vigilien met drie Nocturnen bidt, dan leest men niet den navolgenden Psalm : mijne ziel looft den Heer, enz. maar wel de Verzen, Responsorien en het bijzonder Gebed, dat daarop volgt.

Psalm 145.

Mijne ziel looft den Heer; ik zal den Heer loven in mijn leven : ik zal den Heer lofzingen, zoo lang ik wezen zal.

Wil niet vertrouwen op de vorsten; op de kinderen der menschen, waar geene zaligheid in is.

Zijn geest zal uitgaan en zal

wederkeeren in zijn land; in dien dag zullen alle hunne gedachten vergaan.

Zalig is hij, wiens helper is de God van Jacob, wiens hoop is in den Heer zijn God; die gemaakt heeft hemel en aarde, de zee en al wat daar in is.

Die de waarheid bewaart in eeuwigheid; die degenen, welke onregt lijden, regt doet; die de hongerigen spijsze geeft.

De Heer ontbindt de gebondenen; de Heer verlicht de blinden.

De Heer rigt op die nedergestooten zijn; de Heer bemint de regtvaardigen.

De Heer bewaart de vreemdelingen; de weezen en weduwen zal hij ontvangen; en de wegen der zondaren zal hij vernielen.

De Heer zal heerschen in eeuwigheid; uw God, o Sion, zal heerschen van geslacht tot geslacht.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwig licht verlichte hen

v. Van de poorten der hel.

R. Verlos, Heer, hunne zielen.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En dat mijn geroep komet tot U.

ALGEMEENE GEBEDEN.

—

*Voor afgestorvene bisschoppen en
priesters.*

ô God, die onder de apostolische
priesters, uwe dienaars met de bis-
choppelijke waardigheid hebt be-
kleed: wij bidden U, verleen hun
in de hemelsche vreugd, eeuwig met
uw gezelschap vereenigd te zijn.

*Voor afgestorvene broeders, vrienden
en weldoeners.*

ô God, uitdeeler der genade, en
liefhebber der menschen zaligheid!

wij bidden uwe goedertierenheid , wil de broeders, vrienden en wel-doeners onzer vergadering, die uit deze wereld gescheiden zijn, door de voorspraak van de heilige maagd Maria en van alle Heiligen, de gemeenschap der eeuwige zaligheid verleen. Amen.

Voor alle geloovige Zielen.

ô God, Schepper en Verlosser aller geloovigen ! verleen de zielen uwer dienaren en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden, opdat zij de genadige kwijtschelding, die zij altijd gewenscht hebben, door onze ootmoedige gebeden mogen verkrijgen ; die leeft en heerscht, in alle eeuwen. Amen.

v. Heer ! geef hun de eeuwige rust.

R. En het eeuwige licht verlichte hen.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

Andere bijzondere gebeden voor de overledenen: zie achter de Lauden.

TE METTEN.

Het volgende Invitatorium (dat is de Antiphone en de Psalm die hierna onmiddellijk volgt) leest men alleenlijk op Allerzielendag, en zoo dikwijls als men drie Nocturnen leest; anders gaat men dat voorbij, en men begint dan de Antiphone en Psalm, die op dien dag vervallen op deze manier: 's maandags en donderdags de eerste Nocturne, dingsdags en vrijdags te tweede Nocturne, en woensdags en zaturdags de derde Nocturne.

Invitatorium. De Koning, in wien alle dingen leven; komt, laat ons Hem aanbidden.

Psalm 94.

Komt, laten wij ons in den Heer verheugen; laat ons met vrolijkheid zingen God, onzen zaligmaker; laat ons voor zijn aanschijn komen in belijdenis, en met psalmen laat ons hem toejuichen.

De Koning, in wien alle dingen leven; komt, laat ons Hem aanbidden.

Want God is een groote Heer en een groote Koning boven alle goden; de Heer zal zijn volk niet verstooten; want in zijne hand zijn al de einden der aarde, en de hoogten der bergen aanschouwt hij.

Komt, laat ons Hem aanbidden.

Want de zee is aan Hem, en hij heeft die gemaakt, en zijne handen hebben de aarde geschapen: komt, laat ons Hem aanbidden en neder-vallen voor God: laat ons weenen voor den Heer, die ons geschapen heeft; want hij is de Heer, onze God, en wij zijn volk en de schapen zijner weide.

De koning, in wien alle dingen leven; komt, laat ons Hem aanbidden.

Indien gij heden zijne stem hoort, zoo wilt uwe harten niet verharden, gelijk het geschiedde in de krijting en oproering des volks, ten dage der

terging in de woestijn, waar uwe vaders mij getergd, en mijne werken beproefd en gezien hebben.

Komt, laat ons Hem aanbidden.

Veertig jaren heb ik dezen geslachte zeernabij geweest, en ik heb gezegd: deze dwalen altijd van harte, en deze hebben mijne wegen niet gekend; gelijk ik gezworen heb in mijne gramschap, is het dat zij gaan zullen in mijne rust.

De Koning, in wien alle dingen leven.

Komt, laat ons Hem aanbidden.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Komt, laat ons Hem aanbidden.

De Koning, in wien alle dingen leven.

Komt, laat ons Hem aanbidden.

DE EERSTE NOCTURNE.

voor 's maandags en donderdags.

Psalm 5.

Antiph. Beschik.

Vat mijne woorden, Heer, met uwe ooren: versta mijn geroep.

Luister naar de stem mijns gebeds: mijn Koning, en mijn God.

Want tot U zal ik bidden: Heer, des morgens vroeg zult Gij mijne stem verhooren.

Des morgens vroeg zal ik bij U staan, en zien: want Gij zijt geen God die boosheid wilt.

En bij U zal de kwaadwillige niet wonen: en de onregtvaardigen zullen voor uwe oogen niet blijven.

Gij haat allen die boosheid doen: Gij zult allen die onwaarheid spreken vernielen.

Den bloedgierigen en bedriegelijken man, zal de Heer verfoeijen:

maar door de menigvuldigheid uwer barmhartigheid.

Zoo zal ik ingaan in uw huis: ik zal U aanbidden in uwen heiligen tempel, in uwe vreeze.

Heer! leid mij in uwe regtvaardigheid, om mijner vijanden wil; beschik in uw aanschouwen mijnen weg.

Want in hunnen mond is de wijsheid niet; hun hart is ijdel.

Een open graf is hunne keel; met hunne tongen deden zij bedriegelijk: oordeel hen, o God!

Dat zij afvallen van hunne gedachten; naar de menigte hunner boosheden, drijf ze uit: want zij hebben U getergd, o Heer!

En dat zij blijde zijn, allen die in U hopen: in eeuwigheid zullen zij zich verheugen, en Gij zult in hen wonen.

En zij zullen in U verblijd zijn, allen die uwen naam liefhebben:

want Gij zult den regtvaardige zegenen.

Heer! als met een schild van uwen goeden wil hebt Gij ons gekroond.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Beschik, o Heer, mijn God,
in uw aanschouwen mijnen weg.

Psalm 6.

Antiph. Word omgekeerd, Heer!

Heer! straf mij niet in uwe vervolgenheid; en in uwe gramschap, kastijd mij niet.

Ontferm U mijner, Heer, want ik ben krank: genees mij, Heer, want al mijne beenderen zijn geheel ontsteld.

En mijne ziel is zeer ontroerd: maar Gij, Heer, hoe lang?

Word omgekeerd, Heer, en verlos mijne ziel; maak mij zalig, om uwe barmhartigheid.

Want er is niemand in den dood, die uwer gedachtig is, en die U in de hel zal belijden.

Ik heb gearbeid in mijne ver-
zuchting; ik zal alle nachten mijn
bed wasschen: met mijne tranen
zal ik mijne rustplaats begieten.

Mijn oog is van de verbolgenheid
ontroerd: ik ben verouderd onder
al mijne vijanden.

Gaat weg van mij, gij allen die
boosheid bedrijft: want de Heer
heeft de stem mijns weenens ver-
hoord; de Heer heeft mijn ootmoe-
dig bidden verhoord; de Heer heeft
mijn gebed ontvangen.

Laat beschaamd en zeer ontsteld
worden al mijne vijanden: dat zij
bekeerd worden, en zeer haastig-
lijk zich schamen.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Word omgekeerd, Heer,
en verlos mijne ziel; want er is nie-

mand in den dood, die uwer gedachtig is.

Psalm 7.

Antiph. Opdat hij niet grijpe.

Heer, mijn God! in U heb ik gehoopt; help mij tegen allen die mij vervolgen, en verlos mij.

Opdat hij mijne ziel niet grijpe als een leeuw; als er niemand is die haar verlost of zalig maakt.

Heer, mijn God! heb ik dit gedaan, of is er boosheid in mijne handen?

Heb ik met kwaad geloond, die mij met kwaad betaalden; zoo moet ik terecht ijdel afvallen van mijne vijanden.

Zoo moet de vijand mijne ziel vervolgen en grijpen, mijn leven in de aarde vertreden, en mijne eer tot stof brengen.

Sta op, Heer, in uwe gramschap:

en word verheven in de palen van mijne vijanden.

En sta op, Heer, mijn God! in het gebod dat Gij bevolen hebt: en de vergaderingen der volkeren zullen U omringen.

En om hen, keer wederom in het hooge; de Heer oordeelt de volken.

Oordeel niet, Heer, naar mijne regtvaardigheid en onnoozelheid over mij.

De arbeid der zondaren zal vernield worden, en Gij zult den regtvaardige besturen: Gij, o God, die onderzoekende zijt de harten en nieren.

Mijne regtvaardige hulp is in den Heer: die zalig maakt den opregten van harte.

God is een regtvaardige regter, sterk en lijdzaam: meent gij dat hij alle dagen vergramd is?

Tenzij gij niet bekeerd wordt, zal hij zijn zwaard opheffen om te

slaan; zijn boog heeft hij gespannen en dien bereid.

En zoo heeft hij vaten des doods bereid: zijne pijlen heeft hij brandende gemaakt.

Zie, hij heeft voorgenomen onrecht te doen: met pijn is hij zwanger, en boosheid heeft hij gebaard.

Een put heeft hij open gedaan en dien ontgraven; en hij is in de gracht gevallen, die hij zelve heeft gemaakt.

Zijne smart zal op zijn hoofd wederkeeren: en op den top van zijn hoofd zal zijne boosheid nederdalen.

Ik zal den Heer belijden naar zijne gerechtigheid: en ik zal des allerhoogsten Heeren lof zingen.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Opdat hij mijne ziel niet grijpe als een leeuw; als erniemand is die haar verlost of zalig maakt.
v. Van de poorten der hel.

R. Verlos, Heer, hunne zielen.
Onze Vader, enz. *In stilte.*

De eerste Les. Job. 7.

Spaar mij, Heer, want mijne dagen zijn niets. Wat is de mensch, dat Gij hem groot maakt, of waartoe neigt Gij uw hart tot hem? Gij bezoekt hem des morgens vroeg, en haastiglijk beproeft Gij hem. Hoe lang zult Gij mij niet sparen, noch mij niet toelaten, dat ik mijn speeksel zwelge?

Ik heb gezondigd: wat zal ik U doen, o bewaarder der menschen? waarom hebt Gij mij tegen U gesteld? en ben ik mij zelven tot last geworden? Waarom neemt Gij mijne zonden niet af, en waarom doet Gij mijne boosheid niet weg? Zie, ik zal nu in het stof der aarde slapen; en indien Gij mij 'smorgens vroeg zoekt, zoo zal ik niet wezen.

v. Ik geloof, dat mijn Verlosser

leeft, en in den laatsten dag zal ik uit de aarde verrijzen. En in mijn vleesch zal ik God, mijnen Zaligmaker, zien.

R. Dien ik zelf zien zal, en geen ander : en mijne oogen zullen hem aanschouwen.

En in mijn vleesch zal ik God, mijnen Zaligmaker, zien.

De tweede Les. Job. 10.

Mijn leven valt mijne ziel verdrietig : ik zal mijne spraak tegen mij laten gaan; ik zal spreken in de bitterheid mijner ziel, en tot God zeggen : wil mij niet verdoemen; geef mij te kennen, waarom Gij mij aldusoordeelt. Dunkt het U goed te wezen, dat men mij te onregt vervolgt en mij verdrukt, het werk uwer handen, en dat Gij den raad der ongodvruchtigen helpt? Hebt Gij vleeschelijke oogen, of zult Gij zien gelijk een mensch ziet? Zijn uwe

dagen ook gelijk 'smenschen dagen, en uwe jaren gelijk der menschen tijden, dat Gij mijne boosheid zoekt en mijne regtvaardigheid onderzoekt? En daar Gij weet, dat ik niets ongoddelijks gedaan heb, bemerk dat er niemand is, die mij uit uwe handen kan verlossen.

v. Die Lazarus uit het graf verwekt hebt: Gij, Heer, geef hun rust en eene plaats van genade.

R. Die zult komen oordeelen levenden en dooden, en de wereld door het vuur.

Gij, Heer, geef hun rust en eene plaats van genade.

De derde Les. Job. 10.

Uwe handen, Heer, hebben mij gemaakt en mij rondom geheel be-
arbeid; en werpt Gij mij zoo onvoor-
zienelijk van boven neder? Gedenk
(bid ik,) dat Gij mij gemaakt hebt
gelijk slijk, en tot stof zult Gij mij

wederom brengen. En hebt Gij mij niet als melk gemolken en als een kaas geronnen? Met vel en vleesch hebt Gij mij bekleed, met beenderen en zenuwen hebt Gij mij te zamen gevoegd. Het leven en de barmhartigheid hebt Gij mij gegeven, en uwe bezoeking heeft mijnen geest bewaard.

v. Heer! als Gij zult komen oordeelen het aardrijk, waar zal ik mij verbergen voor het aanschijn uwer gramschap? Want ik heb zeer gezondigd in mijn leven.

R. Ik vrees mijne misdaden, en schaam mij voor U; als Gij zult komen oordeelen, wil mij niet verdoemen.

Want ik heb zeer gezondigd in mijn leven.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Want ik heb zeer gezondigd in mijn leven.

*Als men maar ééne Nocturne leest,
zoo gaat men voort tot de Laudén.*

DE TWEEDE NOCTURNE.

Voor dingsdags en vrijdags.

Psalm 22.

Antiph. In de plaats der weide.
De Heer bestuurt mij, en mij
zal niets ontbreken.

In de plaats der weide, daar
heeft hij mij gesteld.

Op de wateren der vermaking
heeft hij mij opgevoed; mijne ziel
heeft hij bekeerd.

Hij heeft mij geleid op de paden
der regtvaardigheid: om zijnen
naam.

Want al wandelde ik in het
midden van de schaduwen des
doods, zoo zal ik geen kwaad
vreezen; want Gij zijt met mij.

Uwe roede en uwen stok, die
hebben mij getroost.

Gij hebt in mijn aanschouwen eene tafel bereid, tegen die mij kwellen.

Gij hebt mijn hoofd vet gemaakt met olie; en hoe kostelijk is uwe dronkenmakende kelk.

En uwe barmhartigheid zal mij navolgen, al de dagen mijns levens.

Opdat ik wonen moge in het huis des Heeren; tot de langheid der dagen.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

R. En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. In de plaats der weide heeft hij mij gesteld.

Psalm 24.

Antiph. De misdaden.

Tot U, Heer, heb ik mijne ziel opgeheven; mijn God! in U heb ik vertrouwen, en ik zal niet beschaamd worden.

Noch laat mijne vijanden mij niet

bespotten: want allen die U verbeiden, zullen niet beschaamd worden.

Dat zij beschaamd worden, allen die onregtvaardigheden doen te vergeefs.

Toon mij, Heer, uwe wegen, en leer mij uwe paden.

Beschik mij in uwe waarheid, en leer mij; want Gij zijt mijn God, mijn Zaligmaker: in U heb ik verbeid den geheelen dag.

Wees gedachtig, Heer, uwer genade en barmhartigheid, die van het begin der wereld zijn.

De misdaden mijner jeugd, en mijner onwetendheden, wil die niet gedenken.

Naar uwe barmhartigheid, wees mijner gedachtig: om uwe goedheid, Heer!

Zoet en regt is de Heer; daarom zal hij eene wet geven dengenen, die in den weg misdoen.

Hij zal de zachtmoedigen be-

schikken in het oordeel : hij zal de goedertierenen zijne wegen leeren.

Al de wegen des Heeren zijn barmhartigheid en waarheid : aan die zijn verbond en zijne getuigenissen zoeken.

Om uwen naam, Heer, zult Gij mijner zonden genadig wezen : want die zijn menigvuldig.

Wie is de mensch, die den Heer vreest : eene wet heeft hij hem gesteld in den weg, dien hij gekozen heeft.

Zijneziel zal in goede dingen wonen : en zijn zaad zal de aarde erven.

De Heer is eene vastigheid dergenen die hem vreezen : en zijn verbond is, om het hun te laten weten.

Mijne oogen zijn altijd tot den Heer : want hij zal mijne voeten uit den strik trekken.

Zie op mij, en ontferm U mijner : want ik ben eenzaam en arm.

De benaauwdheden mijns harten
zijn vermenigvuldigd : van mijne
nooden verlos mij.

Aanzie mijne ellende en mijnen
arbeid : en vergeef mij al mijne
misdaden.

Aanzie mijne vijanden, want zij
zijn vermenigvuldigd ; en meteenen
ongeregtigen haat haten zij mij.

Bewaar mijne ziel, en verlos
mij : ik zal niet beschaamd zijn,
want ik heb in U gehoopt.

De onnoozelen en geregtigden
hebben mij aangehangen : omdat
ik in U gehoopt heb.

O God ! verlos Israël uit al zijne
verdrukkingen.

Heer ! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte
hen.

Antiph. Heer ! wil de misdaden
mijner jeugd en mijner onweten-
heden niet gedenken.

Psalm 26.

Antiph. Ik geloof te zien.

De Heer is mijn licht en mijne zaligheid : wien zal ik vreezen ?

De Heer is de beschermmer mijns levens : voor wien zal ik beven ?

Als de kwaaddoeners bij mij komen : om mijn vleesch te eten.

Die mij kwellen, mijne vijanden : zij zijn krank geworden en gevallen.

Is het dat er krijgsheeren tegen mij staan : zoo zal mijn hart niet vreezen.

Is het dat er een strijd tegen mij opstaat : daarin zal ik hopen.

Een ding heb ik van den Heer begeerd, dit zal ik verzoeken : dat ik mag wonen in het huis des Heeren, al de dagen mijns levens.

Opdat ik zien mag al de wellusten des Heeren, en bezoeken zijnen tempel.

Want hij heeft mij verborgen in

zijnen tabernakel : in den kwaden dag heeft hij mij beschermd in het verborgenste zijner woonstede.

Op eenen steen heeft hij mij verheven : en nu heeft hij mijn hoofd verheven boven mijne vijanden.

Ik ben omgegaan, en heb geofferd in zijnen tabernakel : eene offerande des roependen : ik zal zingen en den Heer met zangen vereeren.

Verhoor, Heer, mijne stem, waarmee ik tot U geroepen heb : ontferm U mijner, en verhoor mij.

Tot U heeft mijn hart gezegd : mijn aangezicht heeft U gezocht ; uw aangezicht, Heer, zal ik zoeken.

Wil uw aangezicht van mij niet afkeeren : en wijk niet weg in uwe gramschap van uwen dienaar.

Wees mijn helper : wil mij niet verlaten, noch versmaad mij niet, God mijn Zaligmaker.

Want mijn vader en mijne moeder

hebben mij verlaten: maar de Heer heeft mij opgenomen.

Stel mij eene wet, Heer, in uwen weg: en beschik mij in het regte voetpad, om mijne vijanden.

Lever mij niet in de handen dergenen die mij kwellen; want tegen mij zijn booze getuigen opgestaan, en de boosheid heeft tegen zich zelve gelogen.

Ik geloofde goederen des Heeren te zien, in het land der levenden.

Verwacht den Heer, en doe mannelijk: en uw hart worde versterkt, en verbeide den Heer.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwigelicht verlichte hen.

Antiph. Ik geloofde goederen des Heeren te zien, in het land der levenden.

v. De Heer stelle hen met de vorsten.

R. Met de vorsten zijns volks.

Onze Vader, enz. *In stilte.*

De vierde Les. Job. 13.

Antwoord mij, hoe groote boosheden en zonden heb ik? Toon mij mijne misdaden en overtredingen. Waarom verbergt Gij uw aangezicht, en meent Gij dat ik uw vijand ben? Tegen een blad, dat door den wind opgenomen wordt, toont Gij uwe magt: een dorrestoppel vervolgt Gij, want Gij schrijft tegen mij bitterheden. Gij wilt mij vernielen om de zonden mijner jeugd. Gij hebt mijnen voet in den veterstok gesteld, en al mijne wegen gadegeslagen, en de stappen mijner voeten hebt Gij bemerkt. Die als verrotheid verteerd zal worden, gelijk een kleed dat van de motten gegeten wordt.

v. Wees mijner gedachtig, o God! want mijn leven is een wind; en laat des menschen gezigt mij niet aanschouwen.

R. Uit de diepte heb ik tot U

geroepen : Heer, Heer ! verhoor mijne stem.

En laat des menschen gezigt mij niet aanschouwen.

De vijfde Les. Job. 14.

De mensch, van eene vrouw geboren, levende eenen korten tijd, wordt vervuld met vele ellendigheden. Die gelijk eene bloem uitkomt, wordt in stukken gewreven, vliet weg als eene schaduwe, en blijft nimmermeer in goeden staat. En dunkt het U waardig op zulken uwe oogen te openen, en die met U te brengen in het oordeel? Wie kan toch zuiver maken dengenen, die van onzuiver zaad ontvangen is? Kunt Gij dat niet, die alleen zijt? Kort zijn des menschen dagen; het getal zijner maanden is bij U. Gij hebt zijne einden gesteld, die niet zullen mogen voorbij gegaan worden. Ga eene wijl tijds voor hem,

opdat hij ruste, tot dat zijn begeerde dag (als van eenen huurling) kome.

v. Wee mij, o Heer, dat ik zoo veel heb gezondigd in mijn leven! Wat zal ik, zondige mensch, doen? waar zal ik vlieden dan tot U, mijn God! Wees mij genadig, als Gij zult komen in den laatsten dag.

R. Mijne ziel is zeer beroerd; maar Gij, o Heer, kom haar te hulp. Wees mij genadig, als Gij zult komen in den laatsten dag.

De zesde Les. Job. 14.

Wie geeft mij dit, dat Gij mij in de hel beschermt en mij verbergt, tot dat uwe verbolgenheid voorbij gegaan is, en dat Gij mij eenen tijd stelt, in welken Gij mijner gedenkt? Meent gij ook dat een dood mensch wederom leven zal? Al de dagen, in welke ik nu strijde, verwacht ik, tot mijne verandering komt. Gij zult mij roepen, en ik zal U

antwoorden : aan het werk uwer handen zult Gij uwe regterhand toereiken. Gij hebt wel mijne gangen gesteld, maar spaar mijne zonden.

v. Heer! wil mijner zonden niet gedachtig zijn, als Gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur.

R. Mijn Heer, mijn God! beschik in uw aanschouwen mijnen weg.

Als Gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Als Gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur.

Als men maar ééne Nocturne leest, zoo gaat men voort tot de Lauden.

DE DERDE NOCTURNE.

Voor woensdags en zaturdags.

Psalm 39.

Antiph. U believe, Heer!

Verbeidende, heb ik den Heer verbeid : en hij heeft op mij gelet.

En hij heeft mijne gebeden verhoord : en hij heeft mij uit den poel der ellendigheden getrokken, en uit het slijk der vuiligheid.

En hij heeft mijne voeten gesteld op den steen, en mijne gangen regt gemaakt.

En hij heeft in mijnen mond eenen nieuwen zang gesteld : eenen lofzang voor onzen God.

Vele menschen zullen zien en vreezen, en hopen in den Heer.

Zalig is de man, wiens hoop is in den naam des Heeren : en die niet omgezien heeft naar ijdelheden of valsche dwaasheden.

Heer, mijn God! Gij hebt vele wonderheden gedaan : en in uwe gedachtenis is niemand uwsgelijk.

Ik heb ze verkondigd en uitgesproken : zij zijn vermenigvuldigd boven het getal.

Slagt- en spijsoffer hebt Gij niet gewild: maar de ooren hebt Gij mij geopend.

Brand- en zoenoffer hebt Gij niet begeerd: toen zeide ik, zie ik kom.

In het begin van het boek is van mij geschreven, dat ik uwen wil doen zoude: mijn God! ik heb het gewild, en uwe wet is in het midden van mijn hart.

Ik heb uwe regtvaardigheid verkondigd in eene groote vergadering: zie, mijne lippen zal ik niet verbieden, Heer, dat Gij weet.

Uwe regtvaardigheid heb ik niet verborgen in mijn hart: van uwe waarheid en uwe zaligheid heb ik gesproken.

Ik heb uwe barmhartigheid niet verborgen: en uwe waarheid voor de groote gemeente.

Maar Gij, Heer, wend uwe barmhartigheden niet af van mij: uwe

barmhartigheid en waarheid hebben mij altijd ontvangen.

Want de kwaden hebben mij ontvangen, welker geen getaliſ: mijne boosheden hebben mij aangegrepen, en ik heb het niet kunnen zien.

Zij zijn vermenigvuldigd boven de haren mijns hoofds: en mijn hart heeft mij verlaten.

U believe, Heer, dat Gij mij verlosset: Heer! wil opzien om mij te helpen.

Laat hen beschaamd worden en te zamen vreezen, die mijne ziel zoeken, om die weg te nemen.

Laat ze terug keeren, en tot schande worden, die mij kwaad willen.

Laat ze haastiglijk hunne beschaamdheid dragen, die mij zeggen: vrij alzoo, vrij alzoo.

Laat ze verheugd en blijde zijn over U, allen die U zoeken, en laat ze altijd zeggen, die uwe zaligheid

beminnen : de Heer worde groote-
lijks geloofd.

Maar ik ben behoeftig en arm :
de Heer is voor mij bezorgd.

Mijn helper en mijn beschermmer
zijt Gij : God, wil niet vertoeven.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. U believe, Heer, dat Gij
mij verlosset : Heer! wil opzien om
mij te helpen.

Psalm 40.

Antiph. Genees, Heer!

Zalig is de man, die zich wijsse-
lijk ontfermt over de behoeftigen
en de armen : in den kwaden dag
zal hem de Heer verlossen.

De Heer beware hem, en make
hem levende, en hij make hem za-
lig op aarde : en hij levere hem niet
in den wil van zijne vijanden.

De Heer kome hem te hulp op
het bed zijner droefheid : geheel

zijn bed hebt Gij omgekeerd in zijne krankheid.

Ik heb gezegd: Heer! ontferm U mijner: genees mijne ziel, want ik heb tegen U misdaan.

Mijne vijanden hebben tegen mij kwaad gedaan: wanneer zal hij sterven, en wanneer zal zijn naam vergaan?

En als er iemand binnen kwam om te zien, zoo sprak hij valscheden: zijn hart heeft boosheid vergaderd voor zichzelve.

Ging hij buiten, hij sprak van dat zelfde.

Tegen mij hebben al mijne vijanden heimelijk gemompeld: tegen mij hebben zij kwaad gedacht.

Een boos woord hebben zij tegen mij vastgesteld: meent gij, dat hij die slaapt, niets doen zal om op te staan?

Ook de mensch mijns vredes, daar ik op vertrouwde, die mijn brood

at, heeft mij grootelijks onder de voeten getreden.

Maar Gij, Heer, ontferm U mijner, en wek mij op: en ik zal het hun vergelden.

Daaraan heb ik gekend, dat Gij mij gewild hebt: want mijn vijand zal zich niet verblijden over mij.

Maar Gij hebt mij om mijne onnoozelheid ontvangen: en Gij hebt mij vastgemaakt voor uwaangezicht in eeuwigheid.

Verheerlijkt worde de Heer, God van Israël, van eeuw tot eeuw: dat geschiede, dat geschiede!

Antiph. Genees, Heer, mijne ziel: want ik heb tegen U gezondigd.

Psalm 41.

Antiph. Mijne ziel heeft dorst gehad.

Gelijk een hertsnaakt naar de bron-

wellen der wateren: zoo snakt mijne ziel, o God, naar U.

Mijne ziel heeft dorstgehad naar den magtigen en levenden God: wanneer zal zij komen en verschijnen voor het aanschijn Gods?

Mijne tranen zijn mijn brood geweest, dag en nacht: als mij dagelijks gezegd wordt: waar is uw God?

Deze dingen ben ik gedachtig geweest, en ik heb mijne ziel in mij uitgestort: want ik zal overgaan tot de plaats des wonderlijken Tabernakels, tot het huis van God.

In de stem der verheuging en des lofs: onder het geluid dergenen die blijdelijk etende zijn.

Waarom zijt gij bedroefd, mijne ziel: en waarom verstoort gij mij?

Hoop in God, want ik zal hem nog loven: hij is de Zaligmaker mijns aangezigts en mijn God.

In mijn binnenste is mijne ziel geheel beroerd: daarom zal ik uwer

gedachtig zijn uit het land der Jordaan en Hermonum, van den kleinen berg.

De eene afgrond roept den anderen afgrond: onder het gedruisch uwer watersluizen.

Al uwe hooge vlooden en baren zijn over mij gegaan.

In den dag heeft de Heer zijne barmhartigheid bevolen: en in den nacht zijnen lofzang.

Bij mij is het gebed tot den God mijns levens: ik zal tot God zeggen: Gij zijt mijn beschermmer.

Waarom hebt Gij mij vergeten: en waarom ga ik bedroefd als de vijand mij kwelt?

Als mijne beenderen geheel gebroken worden: zoo hebben mij mijne vijanden beschermd, die mij leed doen.

Als zij mij dagelijks zeggen: waar is uw God? waarom zijt gij bedroefd,

mijne ziel, en waarom verstoort
gij mij?

Hoop in God; want ik zal hem
nog loven, den Zaligmaker mijne
aangezigts en mijnen God.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Mijne ziel heeft dorst ge-
had naar den levenden God: wan-
neer zal ik komen en verschijnen
voor het aanschijn des Heeren?

v. Lever aan de beesten de zielen
niet dergenen, die U belijden.

R. En vergeet de zielen uwer ar-
men niet tot het einde.

Onze Vader, enz. *in stilte.*

De zevende Les. Job. 17.

Mijn geest zal verminderen, mijne
dagen zullen gekort worden, en het
graf blijft mij alleen over; ik heb
niet gezondigd, en in bitterheden
blijft mijn oog. Verlos mij, Heer,
en stel mij nevens U, en laat dan

een ieders hand tegen mij strijden. Mijne dagen zijn voorbij gegaan, mijne gedachten zijn verstrooid, pijnigende mijn hart. Den nacht hebben zij verkeerd in den dag, en wederom na de duisternis hoop ik het licht. Al is het dat ik verbeide, zoo is echter het graf mijn huis; en in de duisternis heb ik mijn bed gemaakt. Tot de verrotheid heb ik gezegd: gij zijt mijn vader, en tot de wormen: gij zijt mijne moeder en mijne zuster. Hierom, waar is nu mijne verwachting, en wie bemerkt mijne geduldigheid?

v. De vreeze des doods beroert mij, die dagelijks zondige, en geene boete doe. Want in de hel is geene verlossing: ontferm U mijner, o God, en behoud mij.

R. God! in uwen naam, maak mij zalig, en door uwe kracht, verlos mij

Want in de hel is geene verlos-

sing, ontferm U mijner, o God, en behoud mij.

De achtste Les. Job. 10.

Aan mijn vel (het vleesch verteerd zijnde) heeft mijn gebeente gehangen, en de lippen zijn alleenlijk gelaten over mijne tanden. Ontferm U mijner, ten minste gij, mijne vrienden; want de hand des Heeren heeft mij geraakt. Waarom vervolgt gij mij, gelijk God, en wordt gij van mijn vleesch verzaad? Wie zal mij verleen en dat mijne woorden geschreven worden? Wie zal mij geven dat ze gedrukt worden in een boek met een ijzeren stift, en in looden platen? Of dat ze met een beitel gesneden worden in den hardsten steen? Want ik weet wel, dat mijn Verlosser leeft; en in den uitersten dag zal ik uit de aarde wederom opstaan, en ik zal wederom overtrokken worden met mijn vel, en

in mijn vleesch zal ik mijnen God zien. Dien ik zelf zien zal, en mijne oogen zullen hem aanschouwen, en geen ander. Deze mijne hoop berust in mijnen boezem.

v. Heer! wil mij niet oordeelen naar mijne werken: want ik heb niets waardigs gedaan in uwe tegenwoordigheid. Daarom bid ik uwe Majesteit, dat Gij, o God, mijne boosheid wilt uitwasschen.

R. Wasch mij nog meer van mijne ongeregtigheden, en van mijne zonden zuiver mij.

Dat Gij, o God, mijne boosheid wilt uitwasschen.

De negende Les. Job. 10.

Waarom hebt Gij mij uit de moeder voortgebracht? Ach! of ik vernield ware geweest, dat geen oog mij zag. Zoo zoude ik geweest zijn alsof ik niet ware, van den buik voorts weggedragen ten grave. Zal

de korthed mijner dagen niet haast een einde nemen? Daarom laat mij toe dat ik een weinig mijne pijn mag beweenen, eer dat ik ga, en niet wederkeere tot dat duistere land, en bedekt met de duisterheid des doods : dat land der ellende en duisternis, waar de schaduwe des doods en geene geschiktheid, maar de eeuwige gruwel woont.

v. Verlos mij, o Heer, van de wegen der hel, Gij die de metalen poorten gebroken, de hel bezocht, en hun het licht gegeven hebt; en dat zij U zouden zien, die daar waren in de pijnen der duisternis.

R. Roepende en zeggende: Gij zijt tot ons gekomen, onze Verlosser.

Die daar waren in de pijnen der duisternis.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Die daar waren in de pijnen der duisternis.

Het navolgende Responsorium leest men alleenlijk op Allerzielendag, en als men drie Nocturnen leest.

O Heer! verlos mij van den eeuwigen dood, in dien vreeselijken dag, als de hemelen en de aarde zullen beroerd worden; als Gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur.

v. Bevende ben ik geworden, en ik vreeze het onderzoek dat komen zal, en de toekomende gramschap.

Als de hemelen en de aarde zullen beroerd worden: als Gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur.

R. Die dag is een dag van gramschap, van benaauwdheid en ellenden: een lange en zeer bittere dag.

Als Gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwigelicht verlichte hen.

O Heer! verlos mij van den eeu-

wigen dood, indien vreeselijken dag, als de hemelen en de aarde zullen beroerd worden; als Gij zult komen oordeelen de wereld door het vuur.

D e L a u d e n .

Psalm 59.

Antiph. De verootmoedigde.

Ontferm U mijner, o God, naar uwe groote barmhartigheid.

En naar de menigte uwer barmhartigheden, wisch mijne boosheid uit.

Wasch mij nog meer van mijne ongerechtigheid: en zuiver mij van mijne zonden.

Want mijne boosheid beken ik: en mijne zonden zijn altijd tegen mij.

Tegen U alleen heb ik gezondigd, en kwaad voor U gedaan: opdat Gij zoudt geregtvaardigd worden in uwe woorden, en overwinnen als Gij beoordeeld wordt.

Want zie, ik ben in boosheden

ontvangen: en in zonden heeft mij mijne moeder ontvangen.

Want zie, Gij hebt de waarheid bemind: de onzekere en verborgene dingen uwer wijsheid hebt Gij mij geopenbaard.

Gij zult mij besproeijen met hyssop, en ik zal gezuiverd worden: Gij zult mij wasschen, en boven sneeuw zal ik wit worden.

Aan mijn gehoor zult Gij blijdschap en vreugde geven: en de verootmoedigde beenderen zullen zich verheugen.

Keer uw aangezicht van mijne zonden: en wil al mijne boosheden uitwasschen.

Een zuiver hart schep in mij, o God: en den regten geest vernieuw in mijn binnenste.

Verwerp mij niet van uw aanschijn: en neem uwen heiligen Geest van mij niet weg.

Geef mij wederom de blijdschap

van uwe zaligmaking: en met den goeden geest versterk mij.

Ik zal de boozen uwe wegen leeren: en de goddeloozen zullen tot U bekeerd worden.

Verlos mij van het bloed, o God, God mijner zaligheid: en mijne tong zal hoogelijk uwe regtvaardigheid loven.

Heer! Gij zult mijne lippen open doen: en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Want hadt Gij gewild, ik zoude immers U opdragt gegeven hebben: maar Gij zult in de brandoffers geen genoegen hebben.

Een opdragt voor God is een bedrukte geest: een vermorzeld en verootmoedigd hart zult Gij, mijn God, niet versmaden.

Heer! doe goedertierenlijk aan Sion naar uwen goeden wil: en laat de muren van Jeruzalem opgebouwd worden.

Dan zult Gij de opdragt der regtvaardigheid ontvangen, de offeranden en brandoffers: dan zullen zij kalveren op uw altaar leggen.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. De verootmoedigde beenderen zullen zich verheugen in den Heer.

Psalm 64.

Antiph. Verhoor, Heer, mijn gebed, enz.

God! U betamen lofzangen in Sion: en U zal de belofte betaald worden in Jeruzalem.

Verhoor mijn gebed: tot U zal alle vleesch komen.

De woorden der boozen zijn magtigergeworden dan wij: en onze boosheden zult Gij genadig zijn.

Zalig is hij, dien Gij verkoren en aangenomen hebt: hij zal wonen in uwe voorhoven.

Wij zullen vervuld worden met de goederen van uw huis: heilig is uw tempel, wonderlijk in de geregtigheid.

Verhoor ons, God, onze Zaligma-ker: Gij die zijt de hoop der gansche wereld, en verre in de zee.

Bereidende de bergen in uwe kracht, omgord met magt: die verstoort de diepte der zee, het geluid van hare baren.

De heidenen zullen verbaasd worden, en zij zullen vreezen voor uwe teekenen, die in de uiterste palen wonen: de uitgangen van den morgen- en van den avondstond zult Gij genoegelijk maken.

Gij hebt de aarde bezocht, en die heel vochtig gemaakt: Gij hebt menigvuldiglijk haar rijk gemaakt.

De vloed Gods is vervuld met wateren: Gij hebt hun spijsze bereid; want alzoo is haar bereidsel.

Maak hare rivieren dronken, ver-

menigvuldig hare spruiten: in hare regendruppelen groeiende, zal zij zich verblijden.

Gij zult zegenen de kroon des jaars van uwe goedertierenheid: en uwe velden zullen vol worden van vruchtbaarheid.

Vet zullen worden de schoone plaatsen der woestijne: en met vrolijkheid zullen de heuvelen omvangen worden.

De rammen der schapen zijn gekleed, en de valeien zullen overvloedig zijn van tarwe: zij zullen roepen, en waarlijk lofzang zeggen.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Verhoor, Heer, mijn gebed: tot U zal alle vleesch komen.

Psalm 62.

Antiph. Mij heeft ontvangen.

God, mijn God! tot U ontwaak ik des morgens vroeg.

Mijne ziel heeft gedorst naar U : hoe menigvuldiglijk dorst naar U mijn vleesch.

In het woeste land en onbewandeld, en zonder water : zoo heb ik mij voor U vertoond, in de heilige plaats; opdat ik zoude zien uwe kracht en uwen roem.

Want beter is uwe barmhartigheid boven vele levens: mijne lippen zullen U loven.

Alzoo zal ik U verheerlijken in mijn leven: en in uwen naam zal ik mijne handen opheffen.

Gelijk als met vet des ingewands en smeer, laat mijne ziel vervuld worden: en met de lippen des verheugens zal mijn mond U loven.

Ik ben uwer gedachtig geweest in mijn bed: in de morgenstunden zal ik op U denken; want Gij zijt mijn helper geweest.

En onder het deksel uwer vleugelen zal ik mij verheugen : mijne

ziel heeft U aangehangen : uwe rechterhand heeft mij ontvangen.

Maar zij hebben te vergeefs mijne ziel gezocht : zij zullen onder de aarde nederdalen : zij zullen geleverd worden in de handen des zwaards : der vossen prooi zullen zij wezen.

Maar de koning zal zich verblijden in God : zij zullen geprezen worden, allen die hem zweeren ; want de mond is gestopt van al diegenen die booze dingen spreken.

Psalm 66.

God wille ons barmhartig zijn, en zegene ons : hij late zijn aangezicht over ons schijnen en ontferme zich onzer.

Opdat wij op de aarde uwen weg mogen kennen : onder alle heidenen uwe zaligheid.

Laat alle volken U belijden, o God ! laat alle volken U belijden.

Laat de heidenen zich verblijden en verheugen: want Gij oordeelt de volken in regtvaardigheid, en de heidenen bestuurt Gij op de aarde.

Laat de volken U belijden, o God! laat alle volken U belijden: de aarde heeft hare vrucht gegeven.

Dat God ons zegene, onze God: God zegene ons, en hem moeten vreezen al de einde der aarde.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Mij heeft ontvangen,
Heer, uwe regterhand.

De Lofzang van Ezechias. Isaïas. 58.

Antiph. Van de poorten der hel.

Ik heb gezegd, in de helft mijner dagen: ik zal gaan tot de poort der hel.

Ik heb het overblijfsel mijner jaren gezocht; ik heb gezegd: ik zal den Heer, mijnen God, niet zien in het land der levenden.

Ik zal geenen mensch verder meer aanzien : en geenen inwoner der rust.

Mijn levensloop is weggenomen, en opgewonden van mij: als eene hut der herderen.

Mijn leven is afgesneden als van eenen wever: toen ik nog begon, heeft hij mij afgesneden: van den morgenstond tot den avond zult Gij mij vinden.

Ik hoopte tot den morgenstond : als een leeuw zoo heeft hij al mijne gebeenten in stukken gebroken.

Van den morgenstond tot den avond zult Gij mij vinden: als een zwaluwen-jong zoo zal ik roepen: ik zal bedenken als eene duif.

Mijne oogen zijn gekrenkt : opwaarts ziende naar de hoogten.

Heer! ik lijde geweld, antwoord voor mij: wat zal ik zeggen, of wat zal hij mij antwoorden, als hij het zelf gedaan heeft?

Ik zal voor mijne jaren overdenken : in de bitterheid mijner ziel.

Heer! is het dateenen alzoo leeft, en is in al zulke dingen het leven mijns geestes, zoo zult Gij mij straffen, en mij levendig maken: zie, in den vrede is mijne bitterheid de allerbitterste.

Maar Gij hebt mijne ziel verlost, opdat zij niet vergaan zoude: Gij hebt al mijne zonden achter uwen rug geworpen.

Want de hel zal u niet belijden, noch de dood U loven: zij zullen uwe waarheid niet verwachten, die in den poel nederdalen.

De levende zal U belijden, gelijk ik heden ook doe: de vader zal de kinderen uwe waarheid doen kennen.

Heer! behoud mij: en wij zullen onze lofzangen zingen, al de dagen onzes levens, in het huis des Heeren.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Van de poorten der hel :
o Heer! verlos mijne ziel.

Psalm 148.

Antiph. Alle geesten.

Looft den Heer, gij die van de hemelen zijt: looft hem in den hoogste.

Looft hem, al zijne engelen :
looft hem, al zijne krachten.

Looft hem, zon en maan : looft hem, alle sterren en lichten.

Looft hem, gij hemelen der hemelen : en de wateren, die boven de hemelen zijn, loven des Heeren naam.

Want hij heeft gesproken, en zij zijn gemaakt : hij heeft het geboden, en zij zijn geschapen.

Hij heeft die vastgesteld in eeuwigheid, en in de eeuwigheid der eeuwigheden: een gebod heeft hij gesteld, en het zal niet vergaan.

Looft den Heer, gij die van de

aarde zijt, draken en alle afgronden.

Vuur, hagel, sneeuw, ijs, winden der stormgetijden, die zijn woord doet.

Bergen en alle heuvelen, vruchtbare boomen en alle cederboomen.

Beesten en allerhande vee, slangen en gepluimde vogelen.

Koningen der aarde en alle volken, vorsten, en alle regters der aarde.

Jongelingen en maagden, oude lieden en jongen, loven den naam des Heeren: want zijn naam alleen is verheven.

Zijne belijding is boven den hemel en de aarde: en hij heeft den hoorn zijns volks verheven.

Lofzang zij aan al zijne heiligen: de kinderen van Israëls volk, dat hem genaakt.

Psalm 149.

Zingt den Heer eenen nieuwen lofzang: zijn lof zij in de vergadering der heiligen.

Laat Israël blijde zijn in hem, die hen geschapen heeft: en Sion's zonen zich verblijden in hunnen Koning.

Dat zij zijnen naam loven in de kooren: dat zij met trommel en snarenspeel hem lofzingen.

Want de Heer heeft behagen in zijn volk: en hij heeft de zachtmoedigen verheven ter zaligheid.

De heiligen zullen zich verheugen in den roem: zij zullen blijde zijn in hunne slaapkamers.

De verheffing Gods zij in hunne keelen: en zwaarden aan beide zijden snijdende in hunne handen.

Om wraak te doen aan de volkeren; straffingen onder de volkeren.

Om hunne koningen te binden

met ketenen: en hunne edelen met ijzeren boeijen.

Om over hen te doen het beschreven oordeel: deze roem is aan alle zijne heiligen.

Psalm 150.

Looft den Heer in zijne heiligen: looft hem in het uitspansel zijner sterkte.

Looft hem in zijne heerkrachten: looft hem naar de menigte zijner grootheid.

Looft hem met het geluid der trompetten: looft hem met psalm en snarenspeel.

Looft hem met de trommel en in rijen: looft hem met snaren en orgelen.

Looft hem met de welluidende cymbalen: looft hem met de cymbalen der vreugd; alle geesten loven den Heer.

Heer! geef hun de eeuwige rust.

En het eeuwig licht verlichte hen.

Ant. Alle geesten loven den Heer.

v. Ik heb eene stem van den hemel gehoord, zeggende tot mij :

R. Zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven.

Da lofzang van Zacharias. Luc. I.

Antiph. Ik ben de verrijzenis.

Verheerlijkt zij de Heer, God van Israël: want hij heeft bezocht en bewerkt de verlossing zijns volks.

En hij heeft ons opgerigt een hoorn der zaligheid: in het huis van zijnen dienaar David.

Gelijk hij gesproken heeft door den mond zijner heilige profeten: die van het begin der wereld zijn.

Verlos ons van onze vijanden: en uit de hand van allen die ons haten.

Om barmhartigheid te doen met onze vaders: om te gedenken aan zijnen heiligen, uitersten wil.

Den eed, dien hij gezworen heeft

aan Abraham, onzen vader: dat hij ons geven zoude.

Dat wij zonder vreeze, verlost zijnde uit de handen onzer vijanden, hem dienen zouden.

In heiligheid en regtvaardigheid voor hem: al onze dagen.

En gij, kind, zult een profeet des Allerhoogsten genoemd worden: want gij zult voor des Heeren aangezicht gaan, om zijne wegen te bereiden.

Om kennis der zaligheid te geven aan zijne volkeren: tot vergiffenis van hunne zonden.

Door de opregte barmhartigheid onzes Gods: door welke hij ons bezocht heeft, opgaande uit den hoo-gen.

Om te verlichten degenen die in de duisternis en in de schaduwe des doods zitten.

Om onze voeten te bestieren in den weg des vredes.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

Antiph. Ik ben de verrijzenis en het leven; die in mij gelooft, al ware hij dood, zal leven; en al die leeft, en in mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven.

Onze Vader, enz. *knielende, gelijk ook de volgende Psalmen en Verzen.*

v. En leid ons niet in bekoring.

R. Maar verlos ons van den kwaden.

Als men de Vigilien met drie Nocturnen leest, zoo leest men den navolgenden Psalm niet: uit de diepten; enz. maar wel de Verzen, Responsorien en het bijzondere Gebed, pag. 683.

Psalm 129.

Uit de diepten heb ik tot U geroepen: Heer, Heer! verhoor mijne stem.

Laat uwe ooren luisteren naar de stem mijns biddens.

Is het dat Gij de boosheden gadeslaat: Heer, Heer! wie zal dan bestaan?

Want bij U is verzoening: en om uwe wet heb ik U, Heer, gediend.

Mijne ziel heeft op zijn woord vertrouwd: mijne ziel heeft in den Heer gehoopt.

Van den morgenstond tot den nacht toe: zoo laat Israël in den Heer hopen.

Want bij den Heer is barmhertigheid: en bij hem is overvloedige verlossing.

En hij zal Israël verlossen van al zijne boosheden.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

v. Van de poorten der hel.

R. Verlos, Heer, hunne zielen.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

v. Heer! verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.



BIJZONDERE GEBEDEN OP ALLERZIELENDAG.



ô God, Schepper en Verlosser aller geloovigen! verleen de zielen uwer dienaren en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden, opdat zij de genadige kwijtschelding, die zij altijd gewenscht hebben, door onze ootmoedige gebeden mogen verkrijgen; die leeft en heerscht, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Heer! geef hun de eeuwige rust.
En het eeuwige licht verlichte hen.

v. Dat zij rusten in vrede.

R. Amen.

*Deze Verzen zegt men insgelijks
achter de volgende Gebeden.*

Voor eenen manspersoon.

Wij bidden U, Heer, ontsla de ziel van uwen dienaar N., opdat hij, de wereld afgestorven zijnde, voor U mag leven; en hetgeen hij door zwakheid des vleesches in zijn leven U misdaan heeft, wil dat afwasschen door de genade uwer allerbarmhartigste goedertierenheid: door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht, in eenheid des heiligen Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Voor eene vrouwspersoon.

Wij bidden U, Heer, ontsla de ziel uwer dienares N., opdat zij, de wereld afgestorven zijnde, voor U mag leven; en hetgeen zij door zwakheid des vleesches in haar leven U misdaan heeft, wil dat afwasschen door de genade uwer aller-

barmhartigste goedertierenheid :
door onzen Heer Jesus Christus. Am.

Voor eenen bisschop.

O God , die onder de apostolische priesters , uwen dienaar N. met de bisschoppelijke waardigheid hebt begaafd : wij bidden U , verleen hem ook in de hemelsche vreugd eeuwiglijk hun gezelschap te genieten ; door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Voor eenen priester.

O God , die onder de apostolische priesters , uwen dienaar N. met de priesterlijke waardigheid hebt begaafd : wij bidden U , verleen hem ook in de hemelsche vreugd eeuwiglijk hun gezelschap te genieten ; door onzen Heer , Jesus Christus. Amen.

Voor vader en moeder.

O God , die ons geboden hebt , dat wij vader en moeder zouden eeren :

wees de zielen van mijnen vader en mijne moeder genadig, en wil hunne verledene zonden vergeven, en maak dat ik hen in de vreugd der eeuwige klaarheid mag aanschouwen; door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Voor vader of moeder.

O God, die ons geboden hebt, dat wij vader en moeder zouden eeren: wees genadig de ziel van mijnen vader, (of moeder) en wil alzijne (of hare) verledene zonden vergeven, en maak dat ik hem (of haar) in de vreugd der eeuwige klaarheid mag aanschouwen; door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Op een jaargetijde voor vele personen.

O God, Heer der vergiffenis! geef de zielen van uwe dienaren en dienaressen, welker jaargetijden wij

heden houden, de plaats der verkoeling, de zaligheid der rust, en de klaarheid des lichts; door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

*Op een jaargetijde voor eenen
persoon.*

O God, Heer der vergiffenis! geef de ziel van uwen dienaar (of dienares) wiens jaargetijde wij heden houden, de plaats der verkoeling, de zaligheid der rust, en de klaarheid des lichts; door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

KORTE BEMERKINGEN

OP DE VIER UITERSTEN.

Op den dood.

't Is vastgesteld, gij zult eens sterven;
Maar hoe? of waar? waarvan? wanneer?
Deez' kennis moet de mensch steeds der-
ven,
En is gekend slechts van den Heer.

Ecce prope sunt dies mortis tuæ.
Deut. c. 31, v. 14.

Zie, de dagen van uwen dood
zijn nabij.

Op het Oordeel.

Ach! hoe vreeselijk is het oordeel,
Voor een mensch die kwalijk leeft:
Voor de goeden is 't een voordeel,
Want elk naar verdiensten heeft.

*Cuncta quæ fiunt adducet Deus in
judicium..... sive bonum, sive malum
illud sit.* Eccles. cap. 12, v. 14.

Alles wat er geschiedt, zoo het
goede als het kwaad, zal God voor
het oordeel brengen.

Op de Hel.

Ach, hoe zal de zondaar lijden,
Als hij brandt in 't vuur der hel!
Want dat vuur zal nooit uitscheiden,
Altijd branden even fel.

*Vermis eorum non morietur, et
ignis eorum non extinguetur.* Is. cap.
66. v. 24.

De knagende worm van hun
geweten zal niet sterven, en hun
vuur zal niet gebluscht worden.

Op den Hemel.

Ach! hoe troostvol is het strijden,
Als men op den hemel denkt,
Waar geen droefheid is noch lijden,
En niets de eeuwige vreugde krenkt.

*Mors ultra non erit, neque luctus,
neque clamor, neque dolor erit ultra,
quia prima abierant. Ap. cap. 21,
v. 4.*

Daarzal voortaan geen dood meer
zijn; noch gejammer, noch geweene,
noch smart zal er meer zijn: want
de dingen zijn voorbij gegaan.

GEBED

*om van God de genade te verzoeken, om uit de
overdenking der uitersten geestelijk voordeel
te trekken, en zijne goede voornemens
getrouwelijk te volbrengen.*

O genadige God, die door uwe oneindige goedheid en zorg voor onze zaligheid dagelijks velerhande middelen gebruikt, om ons gelegenheid te geven naar uwe heilige inspraken te luisteren, en ons tot het goede te bewegen; hierdoor ons van het vreeselijk ongeluk der eeuwige verdoemenis te bevrijden, en deelachtig te maken aan uwen eeuwigdurenden roem, om U aldaar in eeuwigheid te aanschouwen, te beminnen, te loven en te verheerlijken, en die gelukkige vreugde te genieten, welke alle geschapen verstand te boven gaat: ik moet het als een van de middelen aanzien, die uwe vaderlijke goedheid mij heeft bezorgd, wat ik hier aangaande de uitersten des menschen heb bemerkt, hetgeen verder in dit Gebedenboek tot mijne onderwijzing en opwekking tot het goede is voorgesteld; het is ook uwe

goedheid en de kracht van uwe genade, die mij bewogen heeft goede voornemenstemaken van krachtiglijk mijn leven te beteren. Maar, o goede God, mijne eigene krankheid en magteloosheid zal wederom alles verijdelen en vruchteloos maken, indien uwe genade mij niet versterkt. Wat zullen de beste en zaligste voornemens baten, als zij deneenen dag met vurigheid zijn gemaakt, en den volgenden dag, of ten minste kort daarna, met koelzinnigheid zijn vergeten? Ach! gelief mij daarvan te bewaren, o goedgunstige Vader! verlicht mijn verstand, opdat ik het goede vatte; versterk mijn geheugen, opdat ik het nooit vergete; beweeg mijnen wil, opdat ik het getrouwelijk en standvastiglijk volge, en aldus aan al de genade beantwoorde, die uwe vaderlijke zorgvuldigheid mij gelieft te verleenen.

Op deze uwe hulp en genade steunende, zal ik trachten waarlijk en kloekmoedig mij te beteren, getrouwelijk de gelegenheden van zonde te vermijden, mijne kwade driften te bedwingen en te wederstaan, mijne tong voorzigtiglijk te bewaren, in eerbaarheid, in vrede en liefde met mijnen evenmensch te leven, en zoo in alles mij te gedragen, dat ik, dit leven eindigende, een genadig oordeel mag bekomen, van het allergrootste ongeluk der eeuwige verdoemenis mag bevrijd, en met uwe uitverkorenen aan uwe regterhand gesteld, tot het genot der hemelsche eer mag geroepen worden.

Verlicht, o Heer, alle dwalenden, en breng hen tot het ware geloof, en alle zondaars tot bekeering: geef hun genadiglijk vergiffenis, aan de regtvaardigen volharding, aan alle geloovigen en lijdende zie-

len volle kwijschelding en verlossing, opdat wij allen te zamen in eeuwigheid U mogen eeren, loven en verheerlijken. Door Christus, onzen Heer. Amen.



DE VESPER
VOOR DE ZON- EN HEILIGDAGEN.

DE ZONDAGSCHE PSALMEN.

v. O God! kom mij te hulp.
Heer! haast U om mij te helpen.
Eere zij den Vader, en den
Zoon, en den heiligen Geest.

Gelijk het was in het begin, nu
en altijd, en in de eeuwen der
eeuwen. Amen. Alleluja.

Van Septuagesima tot Paschen.

Lof zij U, Heer, Koning der
eeuwige eere.

Psalm 109.

David voorzegt, dat Christus zal verheven worden aan de regterhand des Vaders; dat zijn rijk en voorzegging zal beginnen in Sion, en dat hij zal zijn de eeuwige Priester bij den Vader, naar de wijze van Melchisedech.

Nota. De woorden die in deze Psalmen met Cursief letters zijn gesteld, zijn er bijgevoegd tot opheldering.

De Heer, Vader, heeft gezegd tot mijnen Heer, Christus: zit aan mijne regterzijde.

Tot dat ik uwe vijanden stelle tot eene voetbank uwer voeten.

De Heer, God, zal den scepter uwer magt, o Christus, uit Sion doen komen: neem de heerschappij in het midden uwer vijanden.

Uwe heerschappij zal men kennen in den dag van uwe kracht; in den luister van uwe heiligen: ik, Vader, heb U vóór den dageraad uit mijnen schoot voortgebracht.

God de Heer heeft het gezworen, en het zal hem niet berouwen : Gij, *Christus*, zijt de eeuwige Priester, naar de wijze van Melchisedech.

De Heer *Christus* is, o *Vader*, aan uwe regterzijde: hij heeft de koningen verpletterd in den dag zijner gramschap.

Hij zal regt doen over de heidenen; hij zal eene volle vernieling te weeg brengen: hij zal de hoofden van velen op aarde verpletteren.

Hij zal op den weg *zijns levens* uit de beek *des lijdens* drinken: daarom zal hij zijn hoofd verheffen.

Eere zij den *Vader*, enz.

Gelijk het was, enz.

Psalm 110.

David looft *Gods* wonderen, die hij heeft gedaan, toen hij de *Israëlieten* heeft verlost uit *Egypte*, en hen gespijst met manna, en gebragt in het land van belofte. Hij looft de heiligheid van zijne geboden.

Heer! ik zal U loven uit geheel mijn hart, in den raad en in de vergadering der regtvaardigen.

Groot zijn de werken des Heeren: zij zijn volmaakt volgens zijnen wil en welbehagen.

Zijn werk is lof en heerlijkheid: zijne regtvaardigheid zal blijven in de eeuwen der eeuwen.

De Heer, die genadig en barmhartig is, heeft de gedachtenis van zijne wonderen *altijddurende* gemaakt: hij heeft spijs gegeven aan die hem vreezen.

Hij zal zijn verbond altijd gedachtig zijn: hij zal de kracht zijner werken aan zijn volk verkondigen.

Opdat hij hun het erfdeel geve *en het land* der heidenen: de werken zijner handen zijn waarheid en gerechtigheid.

Al zijne geboden zijn getrouw: zij zijn bevestigd door alle eeuwen; zij

zijn gemaakt in waarheid en opregtheid.

Hij heeft aan zijn volk *in Egypte* de verlossing toegezonden: hij heeft zijn verbond *en belofte* voor eeuwig vastgesteld.

Heilig en ontzaggeijk is zijn naam: de vreeze des Heeren is het beginsel der wijsheid.

Wel verstandig zijn zij, die zijne uitspraak volbrengen: zijn lof is in eeuwigheid.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 111.

Die naarstig tracht Gods geboden te onderhouden, en de armen te helpen, die zal gelukkig zijn in zijne nazaten en in zijne werken.

Zalig is de man die den Heer vreest, en gaarne tot hem bidt.

Zijn nazaat zal magtig zijn op de aarde: het geslacht der regtvaardigen zal gezegend worden.

Luister en rijkdom zal in zijn huis
wezen: zijne regtvaardigheid zal
duren in de eeuwen der eeuwen.

Aandeopregten is in de duisternis
het licht opgerezen: de genadige,
barmhartige en regtvaardige *Heer*.

Blijmoedig is de mensch die me-
delijden heeft en *gaarne* leent: hij
zal zijne woorden met een *wijs*
oordeel besturen; hij zal in eeu-
wigheid niet ontrust worden.

De regtvaardige zal in eene eeu-
wige gedachtenis zijn: hij zal voor
een kwaad gerucht niet vreezen.

Zijn hart is bereid om te hopen
in den Heer, zijn hart is versterkt:
hij zal niet ontrust worden, tot dat
hij zijne vijanden versmaad *en ten*
onder ziet.

Hij heeft *zijn goed* uitgestrooid en
den armen gegeven: zijne regtvaar-
digheid zal eeuwig blijven: zijn
hoorn zal in roem verheven worden.

De zondaar zal het zien en kwaad

worden: hij zal op zijne tanden knarsen en weenen; het verlangen der zondaren zal te niet gaan.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 112.

David wekt ons op om God te loven, die de ootmoedigen aanziet om hen te verheffen, en om de onvruchtbaren vruchtbaar te maken ook in deugden.

Looft gij, kinderen, den Heer: looft den naam des Heeren.

De naam des Heeren zij geprezen: van nu af tot in eeuwigheid.

Van den opgang der zon tot den ondergang, is de naam des Heeren lofwaardig.

De Heer is verheven boven alle volken: en zijne eer boven de hemelen.

Wie is er gelijk aan den Heer, die in de hoogte woont, en die *nogtans* hetgeen nederig is aanziet, in den hemel en op de aarde?

Die den behoeftige opheft van

de aarde: en den arme uit den druk verheft?

Om hem te doen zitten met de vorsten: met de vorsten van zijn volk.

Hij doet de onvruchtbare *vrouw* wonen in een *groot* huisgezin: en haar eene blijde moeder *wezen* van vele kinderen.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest.

Gelijk het was in het begin, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen. Alleluja.

Psalm 113.

David verhaalt de wonderen, die God deed, toen hij de Israëlieten uit Egypte leidde. Dat de roem aan God alleen toekomt. De ijdelheid der afgoden. Dat die op God vertrouwen, niet zullen beschaamd worden.

Als Israël uit Egypte trok: het huis van Jacob uit een vreemd volk.

Toen werd het joodsche volk God toegewijd : Israël werd zijne heerschappij.

De zee heeft *het* gezien, en vlugtte weg : de Jordaan liep achterwaarts heen.

De bergen sprongen op als rammen, en de heuvelen als lammeren der schapen.

O zee, wat deed u wegvlieden ? en gij, o Jordaan, wat deed u achterwaarts loopen ?

Gij, bergen, wat deed u opspringen als rammen ? en gij, heuvelen, als lammeren der schapen ?

De aarde beefde voor het aanschijn des Heeren : voor het aangezicht van den God van Jacob.

Voor hem die de rots heeft veranderd in eenen watervloed, en de steenrots in waterbronnen.

Niet aan ons, o Heer, niet aan ons : maar geef aan uwen naam den roem.

Om uwe barmhartigheid en getrouwheid *behoud ons*: opdat de heidenen niet zeggen: waar is *nu* hun God?

Onze God is in den hemel: hij heeft alles gedaan wat hem beliefte.

De afgoden der heidenen zijn *maar* zilver en goud: maaksels van 'smenschen handen.

Zij hebben eenen mond, maar spreken niet: zij hebben oogen, en zien niet.

Zij hebben ooren, maar hooren niet: zij hebben eene neus, maar ruiken niet.

Zij hebben handen, maar voelen niet; zij hebben voeten, maar wandelen niet; zij zullen geen geluid geven met hunne keelen.

Dat zij, die ze maken, hun gelijk worden: en allen die er op vertrouwen.

Maar het geslacht van Israël heeft vertrouwd op den Heer:

daarom is hij hun helper en beschermmer.

Het geslacht van Aäron heeft vertrouwd op den Heer: *daarom* is hij hun helper en beschermmer.

Die den Heer vreezen, hebben op hem vertrouwd: *daarom* is hij hun helper en beschermmer.

De Heer is ons indachtig geweest: en hij heeft ons gezegend.

Hij heeft het huis van Israël gezegend: hij heeft het huis van Aäron gezegend.

Hij heeft ze allen gezegend, die den Heer vreezen: de kleinen en de grooten.

De Heer vermeerdere *zijn* zegen over u en over uwe kinderen.

Verheerlijkt moet Gij wezen, o Heer, die hemel en aarde gemaakt hebt.

De hemel der hemelen is voor den Heer: maar de aarde heeft

hij aan de kinderen der menschen gegeven.

De dooden, o Heer, zullen U niet loven: noch allen die onder de aarde nederdalen.

Maar wij, die in het leven zijn, loven den Heer: van nu af tot in eeuwigheid.

Eere zij den Vader, enz.

KORTE LES.

*Van zondags na Pinksteren tot
Septuagesima.*

Verheerlijkt zij God, de Vader van onzen Heer Jesus Christus, de Vader der barmhartigheid, en de God van allen troost, die ons vertroost in al onze kwellingen. II. *Corinth. 1.*

God zij gedankt.

Lofzang.

O groote Schepper van het licht,
Die, door uw goddelijk gezicht,
Gaf, dat men 't eerste licht aanzag,
't Beginsel van des werelds dag :
Gij spraakt, en met één wenk terstond
Schiept Gij den dag en de avondstond.
Aanhoor de menschen hier beneên,
Hoor onze beden en geweën ;
Opdat het gemoed, door schuld gedrukt,
Uit 't leven niet wordt weggerukt,
Als het niets eeuwigs nog verzint,
En zich aan zonden vaster bindt.
Dat het voor 's hemels poorte stijg,
Des levens loon aldaar verkrijg ;
Dat wij het kwade mogen vlien,
En eens des hemels vreugde zien :
Dit bid ik, beste Vader, geef,
En Gij, die eeuwig met Hem leeft,
Ook Gij, vertrooster, heilige Geest,
Die altijd heerschend zijt geweest. Amen.

De Lofzang van Maria.

Mijne ziel verheft grootelijks
den Heer.

En mijn geest verheugt zich in
God, mijnen Zaligmaker.

Omdat hij de nederigheid van zijne dienstmaagd heeftaangezien: want zie, van nu af zullen alle geslachten mij gelukkig noemen.

Want hij heeft mij groote dingen gedaan, die magtig is: en heilig is zijn naam.

En zijne barmhartigheid gaat van geslachte tot geslacht: over degenen die hem vreezen.

Hij heeft de kracht van zijnen arm uitgewerkt: hij heeft de hoogmoedigen in de gedachten hunner harten verstrooid.

Hij heeft de magtigen van den stoel afgezet, en de nederigen heeft hij verheven.

Hij heeft de hongerigen met goederen vervuld, en de rijken ijdel weggezonden.

Hij heeft Israël, zijnen dienaar, opgenomen: indachtig zijnde zijner barmhartigheid.

Volgens hetgeen hij aan onze

voorvaders had gezegd : aan Abraham en zijne nakomelingen , in alle eeuwen.

Eere zij den Vader , enz.

Hier volgt het gebed van den Zondag.

In de eerste Vesperen van de heilige Apostelen , ook van eenen martelaar , of eene martelares , van belijders en bisschoppen , worden deze zondag-sche Psalmen gelezen ; maar in plaats van den laatsten (In exitu) wordt gezegd : Laudate Dominum omnes gentes , gelijk hier volgt.

David noodigt alle Heidenen , om God over de roeping tot het geloof te loven.

Alle heidenen looft den Heer : looft hem alle volken.

Want zijne barmhartigheid is bevestigd over ons : en de waarheid des Heeren blijft in eeuwigheid.

Eere zij den Vader, enz.

Op den feestdag of in de tweede vespers van een of meer martelaren, wordt in plaats van de vijfde psalm de volgende gelezen.

Psalm 115.

Is eene dankzegging over de verlossing en de weldaden van God vergund, en dient voor eene ziel die God bedankt, dat hij haar uit den staat des doods heeft getrokken.

Ik heb *God* geloofd, daarom heb ik *onbevreesd* gesproken: nogtans was ik bedrukt bovenmate.

Ik heb gezegd in mijne haastigheid: alle mensch is leugenachtig.

Maar wat zal ik den Heer wedergeven, voor al hetgeen hij mij heeft bewezen en mij verlost heeft.

Ik zal den kelk van *geduld en zaligheid* aannemen, en den naam des Heeren aanroepen.

Ik zal mijne beloften aan den Heer

kwijten, in de tegenwoordigheid van al zijn volk: de dood der heiligen is dierbaar in des Heeren oog.

O Heer! ik ben uw dienaar: uw dienaar ben ik, en de zoon van uwe dienstmaagd.

Gij hebt mijne banden gebroken: ik zal U offeranden opdragen, en den naam des Heeren aanroepen.

Ik zal mijne beloften aan den Heer betalen, in de tegenwoordigheid van al zijn volk: in de voorzaal van het huis des Heeren, in het midden van u, Jeruzalem.

Eere zij den Vader, enz.

In de tweede vespers van eenen bisschop, geen martelaar, wordt in plaats van de vijfde psalm, de navolgende gelezen.

Psalm 131.

Deze psalm, door Salomon gemaakt, beschrijft den ijver die David had, om eenen tempel voor God te bouwen, als ook de goede wenschen van Salomon.

Heer! wees David gedachtig, en al zijne zachtmoedigheid.

Hoe hij aan den Heer heeft gezworen, en beloften gedaan aan den God van Jacob.

Te weten, is het dat ik mijne woning in mijn huis ga nemen: is het dat ik trede op mijn gespreid bed.

Is het dat ik aan mijne oogen den slaap geve, of sluimering aan mijne oogleden.

Of mijn hoofd tot rust begeve: tot dat ik voor den Heer eene plaats vinde, en eene woning voor den God van Jacob.

Ziet, wij hebben gehoord dat die plaats was in Ephrata; wij hebben die gevonden in de velden des wouds.

Dan zullen wij intreden in zijne woningen: wij zullen hem aanbidden in de plaats, waar zijne voeten hebben gestaan.

O Heer! sta op, opdat Gij gaat in uwe rustplaats en de ark uwer heiligmaking.

Dat uwe priesters bekleed worden met gerechtigheid, en uwe heiligen in vreugde zijn.

Om uwen dienaar David, keer toch uw aanschijn niet af van mij, uwen gezalfde.

De Heer heeft David deze waarheid gezworen, en zij zal hem niet ontbreken: want de vrucht uws ligchaams zal ik stellen op uwen troon.

Is het dat uwe zonen mijn verbond onderhouden, en mijne wetten, die ik hun zal leeren.

Dan zullen zij met hunne nakomelingen op uwen troon eeuwig blijven zitten.

Want de Heer heeft Sion verko-

ren: hij heeft haar tot zijne woning verkoren.

Die zal zijne rustplaats wezen in alle eeuwen: hier zal ik wonen, want ik heb ze verkoren.

Ik zal hare weduwen rijkelijk zegenen: ik zal hare armen met brood verzadigen.

Ik zal hare priesters met zaligheid bekleeden: en hare heiligen zullen met vreugde opspringen.

Daar zal ik den hoorn van David doen voortkomen: ik heb voor David, mijnen gezalfde, eene lamp bereid.

Zijne vijanden zal ik met schaamte bedekken: maar over hem zal mijne heiligheid uitschijnen.

Eere zij den Vader, enz.

Psalmen der tweede vespers van de heilige Apostelen.

Psalm 109. De Heer heeft, enz.
blad. 755.

Psalm 112. Kinderen, looft den Heer, enz. *blad.* 760.

Psalm 115. Ik heb geloofd, enz. *blad.* 769.

Psalm 125.

Is eene dankzegging van de Joden, die wedergekeerd waren uit de gevangenissen van Babylonie; en ook van eene bekeerde ziel, biddende voor de bekeering van anderen.

Als de Heer de gevangenen van Sion deed wederkeeren, waren wij als verkwikte menschen.

Toen werd onze mond met blijdschap vervuld, en onze tong met blijde gezangen.

Toen zeiden zij onder de heidenen: de Heer heeft met dit volk groote dingen gedaan.

Wel heeft de Heer groote dingen met ons gedaan: en wij zijn verblijd geworden.

Heer! keeronzegevangen is, gelijk
eene waterbeek in het zuiden.

Die met tranen zaaijen, zullen
met blijdschap maaijen.

Zij gingen al weenende heen,
wanneer zij hun zaad zaaiden.

Maar zij zullen met vreugde we-
derkomen, als zij hunne schoven
inbrengen.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 138.

*David beschrijft Gods voorzienigheid, hoe
wonderlijk zij ons van jongs af bestuurt,
alles wetende, en overal tegenwoordig zijnde:
dat Gods vrienden bij hem aandachtig zijn;
de zondaars haat en smart verdienen.*

Heer! Gij hebt mij doorgrond
en gekend: Gij kent mijn zitten en
mijn opstaan.

Gij hebt mijne gedachten ver-
staan van verre: mijne paden en
mijnen handel speurt Gij na.

Gij hebt al mijne wegen en voornemens te voren gezien, al is het dat ik ze niet sprak.

O Heer! Gij weet alle verledene en toekomende dingen. Gij hebt mij gemaakt, en uwe hand op mij gelegd *om mij te scheppen en te bewaren.*

Uwe kennis is mij wonderlijk geworden *en gaat mijn verstand te boven*; zij is verheven, en ik kan ze niet achterlaten.

Waar zal ik gaan voor uwen geest? waar zal ik uw *vertoornd* aangezicht kunnen ontvlugten?

Is het dat ik in den hemel klimme, Gij zijt daar: is het dat ik ter heldale, Gij zijt daar tegenwoordig.

Al nam ik vleugelen aan met den dageraad, en ging wonen op het uiterste der zee.

Zoo zoude uwe hand mij daar ook henen leiden: en uwe rechterhand zoude mij vast houden *als gevangene.*

En ik heb gezegd: de duisternis zal misschien mij dekken *voor uwe oogen*: maar de nacht zelf zal mij een licht zijn in mijne genoe- gens.

Want de duisternis zal voor U niet duister zijn; de nacht wordt verlicht *en is helder voor U*: de duisternis van den nacht en het licht van den dag zijn één bij U.

Gij bezieht het binnenste van mijne nieren: Gij hebt mij opgenomen van uit mijn moeders ligchaam.

Ik zal U loven, omdat Gij op eene wonderbare wijze zijt verheerlijkt: uwe werken zijn wonderbaar, en mijne ziel bekent die zeer wel.

Mijn gebeente was voor U niet verborgen, hetwelk Gij in het heimelijk hebt gemaakt: te zamen met mijn wezen, in de onderste deelen der aarde.

Uwe oogen zagen mij, als ik nog een onvolmaakt wezen was: alle

menschen staan in uw boek geschreven; elken dag zullen zij hunne gedaante bekomen, niemand uitgenomen.

O God! hoezeer zijn uwe vrienden bij mij in waarde: hunne heerlijkheid is bovenmate verheven.

Wil ik ze tellen, zij zullen het zand in getal te boven gaan: word ik wakker, zoo ben ik nog bij U.

O God! Gij zult de zondaars niet dooden: wijkt af van mij, gij bloedgierige menschen.

Want Gij zijt binnen u zelven: te vergeefs zullen zij uwe steden innemen.

O Heer! en haat ik niet degenen die U haten: en was ik niet gebelgd op uwe vijanden?

Ik haat ze met eene volkomene haat; en zij zijn mijne vijanden geworden.

Doorgrond mij, o God, en door-

zie mijn hart: beproef mij, en let op mijne wegen,

En zie of er een weg van boosheid in mij is: en geleid mij op den weg der zaligheid.

Eere zij den Vader, enz.

KORTE LES.

Broeders! gij zijt nu geen gasten en vreemdelingen, maar gij zijt burgers der heiligen en huisgenooten van God, gebouwd op der Apostelen en Profeten grondslag, waarvan Jesus Christus de opperste hoeksteen is. *Ephes. cap. 2.*

R. God zij gedankt.

LOFZANG.

Gansch de wereld zij in vreugde,
Gansch de hemel zingt de deugden,
De aarde, sterren, 't hemelsch hof,
Melden der Apostelen lof.
Gij zijt regters, 's werelds lichten,
Die kwaamt Christus' Kerke stichten.
Wij bidden dan eerbiediglijk,
Trekt ons uit der zonden slijk.

780 DE VESPER-PSALMEN.

Gij die 's hemels poort en streken,
 Sluit en opent door uw spreken;
 Maakt ons arme zondaars vrij,
 Plaatst ons in der englen rij.
 Lijden, ziekte, kwaal en pijnen,
 Kunt gij spoedig doen verdwijnen;
 Heelt ons zwak en ziek gemoed,
 En onze deugden groeijen doet.
 Maakt dat, als Christus, de Heere,
 Tot het oordeel weêr zal keeren,
 Hij ons roepe te gelijk,
 Tot zijn hemelsch koningrijk.
 Lof en eer aan God den Vader,
 Ook aan God den Zoon te gader,
 Ook aan U, God heilige Geest,
 Zij de eer in 's hemels feest.

v. Tot alle aarde is hun klank uitgegaan.

r. En hunne woorden tot het einde der aarde.

Hierna volgt de Antiphone en Magnificat, (zie bladz. 766.) en het gebed van de heilige Kerk.





DE VESPERS.

OP DE

FEESTDAGEN VAN DE HEILIGE MAAGD MARIA.

Nota. Deze psalmen worden ook in de eerste en tweede vespers van eene maagd en eene weduwe gelezen

Psalm 109.

De Heer, *Vader*, heeft gezegd tot mijnen Heer, *Christus*: zit aan mijne regterzijde.

Tot dat ik uwe vijanden stelle tot eene voetbank uwer voeten.

De Heer, *God*, zal den schepter uwer magt, o *Christus*, uit Sion doen komen: neem de heerschappij in het midden uwer vijanden.

Uwe heerschappij *zal men kennen* in den dag van uwe kracht; in den luister van uwe heiligen: ik, *Vader*, heb U vóór den dageraad uit mijnen schoot voortgebracht.

God de Heer heeft het gezworen, en het zal hem niet berouwen : Gij, *Christus*, zijt de eeuwige Priester, naar de wijze van Melchisedech.

De Heer *Christus* is, o *Vader*, aan uwe regterzijde: hij heeft de koningen verpletterd in den dag zijner gramschap.

Hij zal regt doen over de heidenen; hij zal eene volle vernieling te weeg brengen: hij zal de hoofden van velen op de aarde verpletteren.

Hij zal op den weg *zijns levens* uit de beek *des lijdens* drinken: daarom zal hij zijn hoofd verheffen.

Eere zij den *Vader*, enz.

Psalm 112.

Looft gij, kinderen, den Heer: looft den naam des Heeren.

De naam des Heeren zij geprezen: van nu af tot in eeuwigheid.

Van den opgang der zon tot den

ondergang, is de naam des Heeren lofwaardig.

De Heer is verheven boven alle volken: en zijne eer boven de hemelen.

Wie is er gelijk aan den Heer, die in de hoogte woont, en die *nogtans* hetgeen nederig is aanziet, in den hemel en op de aarde?

Die den behoeftige opheft van de aarde: en den arme uit den druk verheft?

Om hem te doen zitten met de vorsten: met de vorsten van zijn volk.

Hij doet de onvruchtbare *vrouw* wonen in een *groot* huisgezin: en haar eene blijde moeder *wezen* van vele kinderen.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 121.

De gevangene Joden in Babylonie verheugen zich over de goede tijdingen van hunne verlossing. Zij wenschen den welstand van Jeruzalem te zien. Hetzelfde wenschen alle goede zielen aan de heilige Kerk.

Ik ben verblijd over hetgeen mij gezegd is: wij zullen gaan in het huis des Heeren.

Onze voeten waren staande in uwe voorzalen, o Jeruzalem.

Jeruzalem, die gebouwd is als eene stad, wier deelen wel te zamen gevoegd zijn.

Want derwaarts trekkende stammen op, de stammen des Heeren: volgens het bevel *gegeven* aan Israël, om den naam des Heeren te loven.

Want daar is het dat de regterstoelen gesteld zijn: de regterstoelen over het huis van David.

Bid om den vrede van Jeruzalem: overvloedigheid zij over degenen die u beminnen.

De vrede zij in uwe vestingen,
en overvloedigheid in uwe torens
en hooge gebouwen.

Om den wil van mijne broeders
en mijne vrienden, wensch ik aan
u den vrede.

Om den wil van het huis des
Heeren, onzen God, heb ik uw wel-
varen betracht.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 126.

*Dat alle pogingen des menschen ijdel
zijn, als God dezelve niet zegent.*

Tenzij de Heer het huis op-
bouwe : te vergeefs arbeiden zij,
die er aan bouwen.

Tenzij de Heer de stad bewa-
re : te vergeefs waakt hij die ze
bewaart.

Het is te vergeefs dat gij voor het
licht opstaat : sta op, nadat gij ge-

zeten zijt, die daar eet het brood der droefheid.

Als hij aan zijne beminden de rust zal gegeven hebben, zullen zij tot erfenis en loon van den Heer kinderen bekomen, die de vruchten des ligchaams zijn.

De kinderen der verdrukten, zijn als de pijlen in de hand van eenen sterken *held*.

Zalig is de man, die zijnen wensch van zulke *kinderen* vol heeft: hij zal niet beschaamd staan, als hij met zijne vijanden zal spreken in de poort *van de stad*.

Eere zij den Vader, enz.

Psalm 147.

Dit is de Lofzang, als Jeruzalem en deszelfs omstreken in vrede waren; welke stad de afbeelding is van de heilige Kerk, opgebouwd door de verkondiging der Apostelen. Het is eene volmaakte liefde, die op de aarde den hemel bemint.

Jeruzalem, loof den Heer : loof Sion uw God.

Want hij heeft de sloten van uwe poorten vast gemaakt : hij heeft uwe kinderen binnen u gezegend.

Hij heeft uwe landpalen in vrede gesteld : en hij verzadigt u met de bloem der tarwe.

Hij zendt zijn bevel over de aarde : zijn woord loopt met alle snelheid.

Hij doet de sneeuw als vlekken vallen : hij strooit den nevel als asch.

Hij zendt zijnen hagel af als kleine brijzelingen : wie zal voor het aangezicht van zijne koude kunnen bestaan ?

Hij zendt zijn woord af, en doet dat smelten : hij doet zijnen wind waaijen, en de wateren vloeijen.

Hij heeft zijn woord aan Jacob en zijne nakomelingen bekend gemaakt : zijne geregtigheden en oordeelen aan Israël.

Zoo heeft hij niet met alle volkeren gedaan, en zijne bevelen aan hun niet bekend gemaakt.

Eere zij den Vader, enz.

KORTE LES.

Vóór het begin en vóór alle eeuwen ben ik geschapen; en ik zal tot de toekomstige eeuwen niet bezwijken : in de heilige woning heb ik voor hem gediend.

R. God zij gedankt.

Ave Maris Stella.

O zeester, wees gegroet,
Gods Moeder, maagd gebleven!

O deur van het eeuwig leven,
Wij vallen u te voet.

Geef ons den vreê te zaam',
Ontvangend 's engels groeten;

Wil onzen druk verzoeten,
Veranderen Eva's naam.

Ontbind der zonden band,
En geef het licht den blinden;

Doe ons het goede vinden,
Weer 't kwaad van alle kant.

Toon dat gij onze moeder zijt;
Doe Hem ons bidden hooren,
Die, om ons, in u geboren,
Uw Kind werd in den tijd.
Maak ons bevrijd van schuld;
Zend ons, o maagden-wonder,
Zachtmoedig in 't bijzonder,
De kuischheid en 't geduld.
Leer ons het pad der deugd;
Opdat, naar ons betrouwen,
Wij Jesus eens aanschouwen,
Met u, in de eeuwige vreugd.
Lof zij den Vader, Zoon,
En heilige Geest; 't drieëinig Wezen
Zij steeds geëerd, geprezen,
Geloofd op 's hemels troon.

Waarna volgt de Antiphoon, de Magnificat, bladz. 766, en het Gebed, hetgeen niet altijd hetzelfde is, op de Feestdagen van de heilige Maagd. Doch het gebruikelijkste gebed, hetgeen de Kerk leest door geheel het jaar, is het volgende :

Gebed van de heilige Kerk.

Verleen ons, Heer, bidden wij
U, dat wij, uwe dienaren, eene

altijddurende welvaart naar ziel en ligchaam genieten, en door de roemwaardige voorspraak der zalige Maria, altijd maagd, van de tegenwoordige droefheid verlost mogen worden, en de eeuwige vreugde verwerven. Door Jesus Christus, onzen Heer, die met U en den heiligen Geest leeft en heerscht, in alle eeuwen der eeuwen. R. Amen.



ZEVEN OEFENINGEN

om den tijd wel toe te brengen tot nut onzer ziel.

I. *Zoon*, zegt de heilige Geest, *be-
waar den tijd*. Eccl. 4. Daarom tracht
nooit ledig te zijn; *doe altijd iets*, zegt
de heilige Hieronimus, *opdat de dui-
vel u nooit ledig vinde. Als gij den
dag nuttiglijk zult hebben toegebracht,*
zegt de godvruchtige Thomas à
Kempis, *zult gij des avonds altijd
blijde zijn.*

II. Doe uwe werken met eene
goede meening, offer dezelve aan
God op, en smeeke hem er eenen
goeden uitslag aan te verleen, tot
zijne eer en glorie.

III. Offer dikwils uwe gedach-
ten, woorden en werken aan den
hemelschen Vader op, in ver-
eeniging met de verdiensten, het
lijden en den dood van zijnen
Zoon, onzen Heer Jesus Chris-

tus: voor u zelve voor de zondaren, en voor de zielen in het vagevuur.

IV. Voed uwe ziel met goede gedachten; verhef uw hart gedurig tot God door korte schietgebeden; houd u altijd in zijne tegenwoordigheid. Dit was de heilige oefening van den koninklijken Profeet: *ik zag*, zegt hij, *den Heer altijd voor mijne oogen.* Psalm 15.

V. Vlucht, zooveel u mogelijk is, alle ijdele en onnoodige bezoeken en redevoeringen. Wees altijd bezorgd uwe redevoeringen te versieren met iets dat ten goede strekke voor uwe ziel, of tot stichting van uwe naasten.

VI. Denk dikwijls op de eeuwigheid, hoe de Heiligen zich verheugen over het goede gebruik van hunnen tijd; hoe de zielen in het vagevuur en de verdoemden in de hel het verlies en mis-

bruik van hunnen tijd beweenen.

VII. Regel des morgens alle bezigheden van den dag; onderzoek des avonds hoe gij den dag hebt doorgebracht; vraag aan God vergiffenis over den tijd, welken gij verkwist hebt, en genade om denzelven voortaan beter te gebruiken; hiertoe kan dienen het volgende

G E B E D.

ô God! doe ons zien hoe kostelijk de tijd is; doe ons denzelven zoo hoog achten, dat wij hem nooit onnuttiglijk verkwisten. Doe ons het verlies van den tijd meer beklagen, dan eenig ander tijdelijk verlies. Ik beken dat Gij mij den tijd genadiglijk verleent, om mijne zaligheid te bewerken, en ik vraag vergiffenis van al den tijd, welken ik onnuttig verkwist heb; geef mij door uwe genade

dat ik denzelven voortaan beter gebruike, dat ik veel aan U denke, gaarne van U spreke, en zoo leve in den tijd, dat ik in en door U moge leven in eeuwigheid. Amen.





BLADWIJZER

VAN HETGEEN IN DIT GEBEDENBOEK
BEGREPEN IS.

Voornaamste punten des geloofs.	5
Gebeden des morgens	0
Gebeden des avonds	18
Gebeden onder de heilige Misse.	28
De zeven Boet-psalmen	63
Litanie van alle Heiligen	80
Korte voorbereiding tot de Biecht	93
Opwekking tot een opregt berouw.	105
Oefening van de drie goddelijke deugden. . .	108
Het zekerste middel tegen de zonden bestaat in de oefening der vier uitersten.	112
Vorbereiding en gebeden voor de heilige Communie	114
Oefening en gebeden na de heilige Communie.	143
Litanie van de allerheiligste Drievuldigheid .	168
De Lofzang: <i>Te Deum Laudamus</i>	174
Litanie van den heiligen Geest	177
Lofzang tot den heiligen Geest: <i>Veni Creator Spiritus</i>	184
Litanie van den zoeten Naam Jesus	185
Lofzang op den zoeten Naam Jesus	189
Litanie van de heilige Engelen	192
Litanie van den heiligen Engel-bewaarder .	197
Rijmgebed tot den heiligen Engel-bewaarder.	204
Belijdenis van den heiligen Carolus Borromeus.	210

Litanie van het allerheiligste Sakrament	. 214
Groetenis tot het allerheiligste Sakrament	. 219
Gebed tot het allerheiligste Sakrament, van den heiligen Thomas van Aquinen	. 221
Aandachtig gebed tot het heilig Hart van Jesus	224
Litanie van het lijden van Christus	. 226
Lofzang ter eere en tot gedachtenis van het bitter lijden onzes Heeren Jesus Christus.	234
Litanie tot de heilige Maagd Maria	. 236
Gebed tot de heilige Maagd Maria	. 240
Gebed van den heiligen Chrysostomus, tot de heilige maagd Maria	. 242
Gebed van den heiligen Bernardus, tot de heilige maagd Maria	. 244
Gebed in den nood, tot de heilige maagd Maria.	246
Gebed tot de heilige maagd Maria, koningin van hemel en aarde.	. 257
Korte getijden van de zeven Weeën : <i>Stabat Mater Dolorosa</i>	. 261
Onderrigting omtrent den Rozenkrans, manier om denzelven te bidden	. 283
Manier om godvruchtiglijk den Rozenkrans van den allerh. Naam Jesus te bidden	. 289
Van den heiligen Kruisweg.	. 313
De veertien Statiën	. 316
Gebeden op het lijden en sterven van onzen Heer Jesus Christus	. 339
Manier om den ganschen dag al zijne werken met het lijden onzes Heeren Jesus Christus te vereenigen	. 344
Vijftien gebeden van de heilige Brigitta	. 353
Uur van zaligheid en barmhartigheid	. 371
Onze Vader, ter eere van het heilige Hart van onzen Heer Jesus Christus	. 387

Litanie van den H. Josef	390
Litanie van den H. Stephanus.	398
Litanie van den H. Willebrordus	406
Litanie van den H. Dominicus	411
Litanie van den H. Franciscus van Assisië	420
Litanie van den H. Ignatius.	425
Litanie van de H. Barbara	432
Kleine getijden van den H. Antonius van Padua	437
Litanie van den H. Antonius van Padua	449
Negen vrome gebeden tot den H. Antonius van Padua	456
Dingsdags Lof van den H. Antonius van Padua.	461
Litanie van de H. Theresia	467
Bemerkingen op de zeven woorden van den Heer Jesus Christus aan het kruis.	477
Litanie van den H. Joannes Nepomucenus	486
Gebeden tot den H. Joannes Nepomucenus	493
Gebeden tot verscheidene Heiligen	497
Litanie van de goddelijke Voorzienigheid	500
Godvruchtig gebed van prins Eugenius	503
Dagelijks gebed tot God.	509
Litanie tot de heilige Drie-koningen.	519
Vernieuwing van de heiligmaking des doopsels.	524
De godzalige huiszegen	531
Gebeden om eenen zaligen dood te verwerven	539
Uiterste wil van eenen Christen	548
Smeekebed tot den heiligen Rochus	559
Gebed en litanie om eenen zaligen dood te verwerven.	565
Aanspraak van Christus	577
Testament van eenen Christen	580
Verzoek om de zeven gaven des heiligen Gees- tes, met eenige krachtige gebeden.	583

Verzoek om genade, van een zalig beroep te verkiezen, tot God den heiligen Geest.	594
Gebed voor alle jongmans en jonge dochters, om eene zalige verkiezing.	598
Gebed tot de allerheiligste Drievuldigheid, en eene Novene om negen dagen te lezen, tot het verkiezen van een beroep.	599
Gebed om de goddelijke liefde te verkrijgen.	601
Gebed tot de allerheiligste maagd Maria, om eenen zaligen staat te verkiezen.	603
Gebeden opzigtens het heilig Sakrament des huwelijks.	604
Gebed van den bruidegom, zoo voor hem zelven als voor zijne bruid.	610
Gebed van de bruid, zoo voor haar zelve als voor haren bruidegom.	612
Gebed voor eene bevruchte vrouw.	614
Gebed hetwelk de ouders zullen lezen, wan- neer hun kind gedoopt is.	616
Gebed van eene moeder, die haren kerkgang doet.	617
Gebed voor ouders, om hunne kinderen in een christelijk leven op te brengen.	618
Gebed voor eene weduwe.	620
Gebed voor maagden, om genade in hunnen staat te verkrijgen.	622
Gebeden voor de zieken.	625
Korte verheffing des gemoeds, tot troost der zieken.	628
Gebeden die men voor den zieken zal lezen.	631
Litanie voor de stervenden.	636
Bij het sterven der zieken.	639
Gebeden ouder de heilige Misse, voor de zielen der geloovige overledenen.	640

Litanie voor de geloovige zielen in het vage- vuur	666
Gebed voor onze afgestorvene vrienden en weldoeners.	671
Vigiliën of getijden voor overledenen	672
Bijzondere gebeden op allerzielendag.	744
Korte bemerkingen op de vier uitersten.	748
Op den dood.	748
Op het oordeel	749
Op de hel	749
Op den hemel.	750
Gebed om van God de genade te verzoeken, om uit de overdenking der uitersten gees- telijk voordeel te trekken, en zijne goede voornemens getrouwelijk te volbrengen	750
De Vesper-psalmen van de zon- en heilig- dagen	754
De Vesper-psalmen op de feestdagen van de heilige maagd Maria	781
Lofzang: <i>Ave Maris Stella</i>	788
Gebed van de heilige Kerk	789
Zeven oefeningen om den tijd wel toe te brengen, tot nut onzer ziel	791

